

A 1459
237

THE

CONFESSION OF FAITH,

X. England - Divines, Assembly of

Larger and Shorter

CATECHISMS,

8.75. a. 36.

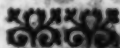
Agreed upon by

The Assembly of Divines at *Westminster*,
with the Assistance of Commissioners
from the CHURCH of SCOTLAND,

As a Part of the Covenanted Uniformity
in Religion betwixt the Churches of
CHRIST in the Three Kingdoms
Scotland, England, and Ireland.

Translated into the Irish Language by the
Synod of ARGYLE.

Entered in Stationers Hall.

EDINBURGH,

Printed by Thomas Lumisden and John Robertson, and sold at their Printing-house in
the Fish-market. MDCCXXV.

Charles I. Parl. 2. Seff. 2. Act 16.

Act anent the Catechisms, Confession of Faith, and Ratification thereof.

At Edinburgh, February 7. 1649.

THE Estates of Parliament now presently convened in this second Session of the second Triennial Parliament, by vertue of an Act of the Committee of Estates, who had Power and Authority from the last Parliament for conveneing the Parliament, having seriously considered the *Catechisms*, viz. the *Larger* and *Shorter* ones, with the *Confession of Faith*, with three Acts of Approbation thereof, by the Commissioners of the General Assembly, presented unto them by the Commissioners of the said General Assembly; Do ratifie and approve the said *Catechisms*, *Confession of Faith*, and *Acts of Approbation* of the same, produced as it is; and ordains them to be recorded, published and practised.

ADMHAIL
A N
CHREIDIMH,

Air an do Reitigh air ttus
Coimbthionol na nDiaghaireadh
Aig Niarmhoinister, an

S A S G A N;

Leis an Daontuighe
Ard-seanadh Eagluis na

H A L B A N N,

Chum a bheith na Chuid egin, do
CHOIMHREITE CREIDIMH,
edir Eaglaisaibh CHRIOSD annsna trì
Rioghachdaibh.

Ar na chur a *Ngaoidheilg, le Seanadh*
EARRAGHAOIDHEAL.

Air na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair)
aig *DUINEUDUIN*, le *Thomais La-*
misdén agus *Eoin Robertsoin*, a Mblia
ar Dtighearna MDCCXV.

ADAM

CHRISTIAN

CHRISTIAN

CHRISTIAN

CHRISTIAN

CHRISTIAN

CHRISTIAN

(7)

Assembly at Edinburgh, Aug. 27. 1647.
Sess. 23.

Act approving the Confession of Faith.

A *Confession of Faith* for the Kirks of God, in the Three Kingdoms, being the chiefest Part of that Uniformity in Religion, which, by the *Solemn League and Covenant*, we are bound to endeavour; and there being accordingly, a *Confession of Faith* agreed upon, by the Assembly of Divines sitting at *Westminster*, with the Assistance of Commissioners from the Kirk of *Scotland*; Which *Confession* was sent from our Commissioners at *London*, to the Commissioners of the Kirk met at *Edinburgh*, in *January* last, and hath been in this Assembly twice publicly read over, examined and considered; Copies thereof being also printed, that it might be particularly perused by all the Members of this Assembly, unto whom frequent Intimation was publicly made, to put in their Doubts and Objections, if they had any; and the said *Confession* being, upon due Examination thereof, found by the Assembly,

bly, to be most agreeable to the Word of
 God, and in nothing contrary to the recei-
 ved Doctrine, Worship, Discipline and Go-
 vernment of this Kirk. And *lastly*, It being
 so necessary, and so much long'd for, that
 the said *Confession* be, with all possible Dili-
 gence and Expedition, approved and esta-
 blished in both Kingdoms, as a principal
 Part of the intended Uniformity in Religi-
 on, and as a special Means for the more ef-
 fectual suppressing of the many dangerous
 Errors and Heresies of these Times. The
 General Assembly doth therefore, after ma-
 ture Deliberation, agree unto, and approve
 the said *Confession* as to the Truth of the
 Matter (judging it to be most Orthodox,
 and grounded upon the Word of God) and
 also, as to the Point of Uniformity, agree-
 ing, for our Part, that it be a common
 • *Confession of Faith* for the Three Kingdoms.
 The Assembly doth also bless the Lord, and
 thankfully acknowledge his great Mercy, in
 that so excellent a *Confession of Faith* is pre-
 pared, and thus far agreed upon in both
 Kingdoms, which we look upon, as a great
 strengthening of the true Reformed Religion,
 against the common Enemies thereof. But,
 lest our Intention and Meaning be in some
 Particulars misunderstood, it is hereby ex-
 pressly declared and provided, That the not
 mentioning in *this Confession*, the several
 Sorts

Sorts of Ecclesiastical Officers and Assemblies, shall be no Prejudice to the Truth of Christ, in these Particulars, to be expressed fully in the *Directory of Government*. It is further declared, That the Assembly understandeth some Parts of the second Article of the Thirty one Chapter, only of Kirks not settled, or constituted in Point of Government; And that although, in such Kirks, a Synod of Ministers, and other fit Persons, may be called by the Magistrates Authority and Nomination, without any other Call, to consult and advise with, about Matters of Religion; and although likewise, the Ministers of Christ, without Delegation from their Churches, may of themselves, and by vertue of their Office, meet together Synodically in such Kirks, not yet constituted; yet neither of these ought to be done, Kirks constituted and settled: It being always free to the Magistrate to advise with Synods of Ministers and Ruling Elders, meeting upon Delegation from their Churches, either ordinarily, or being indicted by his Authority, occasionally and *pro re nata*; it being also free to assemble together Synodically, as well *pro re nata*, as at the ordinary Times, upon Delegation from the Churches, by the intrinsical Power received from Christ, as often as it is necessary for the Good of the Chureh, so to assemble,

semble, in case the Magistrate, to the Detri-
ment of the Church, withhold or deny his
Consent, the Necessity of occasional Assem-
blies being first remonstrate unto him, by
humble Supplication.

A. KER.

ADMHAIL

ADMHAIL

AN

CHREIDIMH,

Air an do Reitigh air ttus, COIMH-
THIONOL na nDIAGHAIR-
EADH, aig NIARMHOINISTER
a S A S G A N :

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eag-
lais na HALBANN, chum a bheith
na Chuid egin, do CHOIMHREITE
CHREIDIMH, edir Eaglaisibh
CHRIOSD, annsna Tri Ríogh-
achdaibh.

CAIB. I.

Man Scrioptuir Naombha,

I.

E go bhfuil Solus Nadúire,
agus Oibrighe an Chru-
thaigh agus an Fhreasdail,
ag foillsiughadh Maithéas,
Gliocas, agus Cumhachd
DHE, ionnas gu bhfuilid
ag fágbhail Dhaoine gun Lethsgeul a ; gi-
a Romh. 2. 14, 15. Romh. 1. agus 19, 20.
Salm 19. 1, 2, 3. Romh. 1. 32. le Caib. 2. 1.
A dheadh

Admhail an Chreidimb.

dhíadh ní héidir leó an Teólas sin air **DHIA**;
agus air a Thoil, ata feudhmoil
† **Sabbaladb**, chum † Sláinte, do thabhairt
no **Sabbaltas**, uatha *b*. Uime sin ctuncas
no **Sabbal-** don Tighearna, iomadh Uair,
tachd. agus air iomdha Modh, é fein
do fhoillsiughadh, agus a Thoil
úd do thaisbeunadh da Eaglais *c*; agus
na dhiaigh sin, so do chur gu hiomlan síos
ann a Scriobhadh, chum an Fhirinn do
choimhead agus do chraobhsfgaoileadh ní is
fearr, chum barrthachd Daingnighe agus
Comhthurtachd na Heagluise, anaghaidh
Truailleadh na Feóla, agus Mioruin
† **Sba-** † an Aidhbhirseoir, agus an Tsa-
tajn. ghail *d*; agus do bhríogh so ata
an Scriobtuir Naomhtha ro-
fhéudhmoil *e*, air sгур anois do na céud-
mhodhaibh sin ina raibh **DIA** ag foillsiugh-
adh a Thóile da Phobul *f*.

b 1 *Ccor.* 1. 21. 1 *Ccor.* 2. 13, 14. *c* *Eabhr.*
1. 1. *d* *Sean-jhoc.* 22. 19, 20, 21. *Luc.* 1. 3, 4.
Romb. 15. 4. *Matt.* 4. 4, 7, 10. *Isaiab* 8. 19,
20. *e* 2 *Tim.* 3. 15. 2 *Phead.* 1. 19. *f* *Eabhr.*
1. 1, 2.

II. Faoi Ainm an Scriobtuir Naomhtha,
no Fhocail scriobtha **DHE**, ata anois uile
Leabhair an Tseintiomna, agus an Tiomna
Nuaidh, agus siad so iad,

LEABHAIR

LEABHAIR an TSEINTIOMN

Leabhar

na **G** Eineoluigh
 na **G** Himtbeachd
 no Exodus
 na nLebbiteach
 na Naireamba
 Airis an Lagha,
 no Deuteronomie
 Joshua
 na mBreitheamhuin
 Ruit.
 Ceud Leabhar Sham-
 uel
 Dara Leabhar Sham-
 uel
 Ceud Leabhar na
 Nrioghruidh
 Dara Leabhar na
 Nrioghruidh
 Ceud Leabhar an
 Tseanachais
 Dara Leabhar an
 Tseanachais.
 Esra
 Nehemiab
 Ester
 Job

Leabhar

na nSalm
 na nSeanfbocail
 an Tseanmornigh,
 Laoidh na nLaoidhibh,
 no Laoidh Sholaimh.

Faidheadoireachd
 Isaiah
 Jeremiab.
 Caoi Jeremiab.

Faidheadoireachd
 Ezechiel
 Dhanieil
 Hosea
 Joel
 Amois
 Obadiab
 Jonab
 Mhicab
 Nabum
 Habaccuc
 Shephaniab
 Haggai
 Shechariab
 Mbalachi.

4 *Admhail an Chreidimh.*
LEABHAIR an **TIOMNA NUAIDHE,**
Eadhon,

An Soisgeul do reir.

M *Hatta*
Mharc

Lucas

Eoin.

Gniomhartha na
Nabhdal.

Litir Phoil Absdail
chum

na Rómbanach

na Ccorintianach **I**

na Ccorintianach **II**

na nGalatianach

na nEphesianach

na Philippianach

na Gcolossianach

na dTessalonianach **I**

na dTessalonianach **II.**

Cead Litir Phoil chum

Timoteus

Dára Litir Phoil chum

Timoteus

Litir Phoil chum

Titus

Litir Phoil chum

Phileamóin

An Litir cum na

Neabhringhibh

Litir Sheamuis

Absdail

Cead Litir Pheadair

Absdail

Dára Litir Pheadair

Cead Litir Eoin

Absdail

Dára Litir Eoin

Treas Litir Eoin

Litir Juíd Absdail

Leabhar an Ehoillsingh-

aidh.

Agus do bheith na Leabhairse uile air na
 ndeachdadh le Spiorad DE, chum bheith na
 nRiaghail Creidimh agus Beathaidh g.

g *Luc. 16. 29, 31. Ephes. 2. 20. Foillsingh.*
22. 18, 19. 2 Tim. 3. 16.

III. Na

III. Na Leabhair da ngoirthear gu coit-chionna na Hapocripa, ni ccuid air bith do Riaghail an Scriobtuir iad, do bhríogh nach rabhadar air na nDeachdadh le Spiorad DE, agus uime sin ni bhfuil Ughdarras air bith aca a Neagluis DE, agus ni geoir a meas no a ngnathughadh, achd mar Scriobhthaidhe eile Dhaonna *h.*

h Luc. 24. 27, 44. Romh. 3. 2. 2 Phead. 1. 21.

IV. Ni hann o Theistis Dhuine, no Eagluise, air bith, ata Ughdarras an Scriobtuir Naomhtha, ma geoir Creidmheas agus Umhlachd a thabhairt dó; ach gu hiomlan o DHIA, (neach a fé an Fhirinn féin) Ughdarr an Scriobtuir, uime sin is coir gabhail ris an Scriobtuir, air an Adhbhar gur é Focal DE *i.*

i 2 Phead. 1. 19, 21. 2 Timot. 3. 16. 1 Eoin 5. 9. 1 dTefsal. 2. 13,

V. Feudfuidh Teistias na Heagluise ar mbrosnughadh agus ar ttaruing chum Meas mór agus urramach do bhith aguín air an Scriobtuir Naomhtha *k.* Agus ata Neamhthachd na Cuise, Eifeachd an Teagaisg, Móralachd na mbriathar, Coimhsheirm gach cuid de re a cheile, an Chríoch gus a bhfuil fé uile, (eadhon an uile Ghlóir a thabhairt do DHIA) an Lánfhoillsiughadh ata fé ag dean-

k 1 Tim. 3. 15.

amh air an aon Slighe sin ata chum Sláinte an Duine, na hiomdha Deadhbhuaidheadha oile gun choimeas, agus a Fhoirfidheadh iomlan, na riRiasuin leir bhfuil sé ag dearbhadh gu leór-shoilleir, gur é fein Focal DE ; aché gidheadh 'fann o Obair an Spioraid Naomh, a dtaobh a stigh, ag togbhail Fiadhnuise tríd an Fhocail, agus leis, ionar Geroidhthaibh, ata ar lán Chinnte agus Dearbhbheadh air Firinn * Nearnmhearachdach agus Ughdarras Dhiadha an Scriobtuir 1.

1 I Eoin 2. 20, 27. Eoin 16. 13, 14.
I Ccor. 2. 10, 11, 12. *Isai.* 59. 21.

VI. Ata uile Chomhairle DHE fa thimchioll na huile Neithibh ta féudhmoil chum a Ghlóire fein, Sláint' an Duine, Creideamh agus Beatha, air a ear síos gu soilleir direach ann sa Scriobtuir, no fédfir a tarruing le Deadhriafunughadh daingionn ón Scriobtuir; Ris nach cóir einni do ohur, uair air bhith, cia aca 'fann o Nuadhshoillsiughadh Spioraid,

no o †Thradisoin Dhaoine m.
† *Faic an Litr* Gidheadh adimhuighmid go
spuas. bhfuil Soillsiughadh Spioraid

DE a leth a stigh féudhmoil chum na neithe sin ata air na mhfoillsiughadh 'san Fhocal do thuigsin gu Slainteamhuil n. Agus gu bhfuil neithe égin

m 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17. *Gala.* 1. 8, 9.
2 *nTess.* 2. 2. n *Eoin.* 6. 45. I *Ccor.* 2. 9, 10,
11, 12. foiriomalach,

Admhail an Chreidimh.

foiriomalach, fathimchioll Adhradh DHE,
agus Riaghailteachd na Heaglais, cumanta
do Ghníomharthaibh, agus
do † Chomhchomunaibh † Chomhbhuid-
Dhaonna, ata re na nriagh- eachdaibh.
lughadh le Soilse Náduir,
agus le Eagna Críofdamhoil, † gheenerala.
do réir Riaghailibh † choit-
chionda an Fhocail, ata do ghná re na nta-
bhairt fa dear o.

o i Ccor. 11. 13, 14. i Ccor. 14. 26, 40.

VII. Ni bhfuil na huile neithe ata 'san
Scriobtuir comhshothuigisighe iennta fein, na
comhshoillear do gach einneach p: Gidheadh
na neithe sin as feudhmoil fíos do bheith
orra, a gcreidsin, agus a gcoimhead, ehum
Slínte, ataid comhshoillear air na geur síos
agus air na mhfoigladh a náit égin 'san Scriob-
tuir, as gu bhfeud ni amhain Daoine Fóg-
lamtha, achd fós Daoine Neamhfhóghlomtha,
a ntuigsin go díongmhalta, ann a foghnami-
dligheach a dheanamh do na Meadhoinne
gnathuighthe q.

p 2 Phead. 3. 16. q Salm. 119. 105, 130.

VIII. Air bheith don Tseintiomna 'san
Eabhra (Canamhuin dhúthuighe Phobuil
DE 'san Tseanaimsir) agus don Tiomna
Nuadh a Ngréigis (an Chanamhuin air a
mbeólaigh na Fineadhacha gu coitchionda
'san am inar Scriophadh é) air na ndeach-
dadh

8. *Admhail an Chreidimh.*

dadh le DIA gu neimhmeadhoinéach;
agus tríd a Chúram agus a Fhreascdal airid
air na geoimhead fíorghlan air feadh gach
uile Linn, ataid uime sin Priomh-Ughdar-
rach r; ionnas gur coir don Eaglais gach
connsboid mu Chreideamh

† No thabhairt do leigionn fadheireamh, gu
fa mbreith. Hi- hiomlan † fa Nráidhthe f.
bern. Dol air a Achd air an Adhbhar nach
Ccomhairce. bhfuil Eólas air na Cead-
chánamhnaibh úd aig Pobul

DE uile, aig a bhfuil coir air na Scrioptuiribh,
agus da mbuin siad, agus da bhfuil air
ordughadh iad da nleughthadh agus da
nranfughadh a Neagal DE t: Uime sin as
coir a geur a Ccánamhuin ghnathuighthe
gach Dáthcha gus a dtig siad u, chum air
bheith do Fhocal DE na chomhnuidh gu
Saidhbhir annsna huilibh, go ndeanaidis
Adhradh dhó air mhodh tairneamhach w;
agus gu mbiodh Dóchas aca tríd Foighid
agus Comhfhurtachd na Scrioptuiridh x.

r Matt. 5. 18. f Isai. 8. 20. Gníomh. 15.
15. Eoin 5. 39, 46. t Eoin 5. 39. u I Ccor. 14.
6, 9, 11, 12, 24, 27, 28. w Coloss. 3. 16. x
Romh. 15. 4.

IX. A fé an Scrioptuir féin, an Riaghail
Neimhmhearachdach chum an Scrioptuir a
Mhíniughbhadh; Agus uime sin an tan do
bhios Ceisd mu sheadh fíor agus iomlan.
Scrioptuir

Scrioptuir air bhith (agus ní bhfuil ionrad feadh aige, achd a haon amhain) as fhéidir a rannfughadh, agus fhiosrughadh o ionadaibh eile ata ag labhairt ní is soilleire y.

y 2 *Phead.* 1. 20, 21. *Gníomh.* 15. 15, 16.

X. Ní héidir gur neach air bith eile, achd an Spiorad Naomh ag labhairt ann san Scrioptuir, as Ardbhreitheamh ann leis a bhfuil gach uile Chonnsboid mu Chreideamh re na Criochnughadh, agus uile Orduighe na Naid-Seanaidhe, Baramhla Shein-Scriobhthairidh, Teagasga Dhaoine, agus Spioraid dhíomhaire, re na ngeasluighadh, nóch fós tann ro na Bhreitheamhnas as coir dhuinn feasmh z.

z *Matt.* 22. 29, 31. *Ephes.* 2. 20. *le Gníomh.* 28. 25.

C A I B. II.

Ma DHIA, agus an Trionoid Naomh.

I. **N**I bhfuil achd aon DIA amhain ann a, an DIA beó fíor b, neach ata neimhechriochnuigheach ann a mBith agus a Bhfoirfeachd c, Spiorad Ro-fhíorghlan d, Neamhfhaicsinneach e, gun Corp, gun

a *Deut.* 6. 4. i *Cor.* 8. 4, 6. b i *Tess.* 1. 9. *Jer.* 10. 10. c *Job* 11. 7, 8, 9. agus 26. 14. d *Eoin* 4. 24. e i *Tim.* 1. 17.

Chodtchaibh.

Chodtchaibh f, gun Fhulangthaibh g, Neamh-
chlaochlodhachb, Neach nach féidir a thomhasi,
Bíothbhuan k, Neach nach féidir gu biomlan a
thuigsin l, Uilechumhaeachd m, Ró-ghlic n,
Ró-naomh a, Lan-shaor p, Ard-ughdarrach q,
ag oibriughadh na huile neithe do réir
Comhairle a Thoil neamhchlaochlodhach,
agus ro-chomhthromach fein r, chum a
Ghlóire fein s; ro Ghrádhach t, Ghrásmhur,
Thrócaireach, Fhadfhuilngtheach, pailt ann a
Maitheas, agus a Bhfirinn; ag maitheamh
Aingidheachd, Easaontas, agus Peacaidh u;
ag tabhairt Luidheachd don druing iarras é
gu d'itheollach w, agus fós ro Cheart agus
Uathbhafach iona Bhreitheamhnusaibh x, ag
tabhairt Fuath do gach uile Pheacadh y, agus
nach saorfuadh air eúnehór an Ceiontach z.

f Deut. 4. 15, 16. Eoin 4. 24. le Luc. 24.
39. g Gníomh. 14. 11, 15. h Seam. 1. 17.
Mal. 3. 6. i 1 Riogh. 8. 27. Jer. 23. 23, 24.
k Salm 90. 2. l Tim. 1. 17. m Salm 145. 3.
n Geine. 17. 1. Foills. 1. 8. o Romh. 16. 27.
p Isai. 6. 3. Foills. 4. 8. q Salm 115. 3. r
Exod. 3. 14. r Ephes. 1. 11. s Seanfho. 16. 4.
Romh. 15. 36. t 1 Eoin 4. 8, 16. u Exod. 34.
6, 7. w Eabhr. 11. 6. x Nehem. 9. 32, 33.
y Salm 5. 5, 6. z Nah. 1. 2, 3. Exod. 34. 7.

II. Ata aig DIA gach uile Bheatha a, Ghlóir b,
Mhairtheas c, agus Bheannughadh d, ann

a Eoin 5. 30. b Gníomh. 7. 2. c Salm 119.
68. d 1 Tim. 6. 15. Romh. 9. 5. fein

fein agus uaidhe fein ; Agus atá sé na aonar
 Uile-dhiongmhalta ann fein, agus dhó fein,
 gun fhéum aige air Dháilibh air bith do rin-
 neadh leis *e*, is gun é ag tarruing Glóir air
 bith uatha *f*, achd amhain ag foillsiughadh
 a Ghlóire fein ionta, leó, dhoibh, agus orra :
 A sé aon Tobar gach uile Bhith, agus 'fann
 uaidhe, agus da thríd, agus air a shon, atá
 na huile neithe *g*, agus ata Uachdranachd
 Ardthighearnoil aige os a gcionn, chum
 gach einni is áill leis fein, do dheanamh leó,
 air anson, agus orra *b*. Iona Fhiaghnuis atá
 na huile neithe foscaite agus follas *i*, atá a
 Eolás neimhchriochnudhach, neimhmhear-
 achdach, agus * neimhcheangailte ris an
 Chréatuir *k*, air chor as nach bhfuil ní air
 bith neimhchinnteach, no neimhdheirbhthe
 dhó *l*. Atá sé ro-naomh iona uile Chomhar-
 laibh, iona uile Oibrighibh, agus iona uile
 Aitheantaibh *m*. Dhósan a dhlighthear o
 Ainlibh agus o Dhaoinibh, agus o gach
 Créatuir eile, ge be air bith Adhradh, Seirbheis,
 no Umhlachd, a chiotfar dhó iarruidh or-
 ra *n*.

e Gnionb. 17.24,25. *f* Job 22.30. *g* Romh.
 11. 36. *h* Foills. 4. 11. *i* Tim. 6. 15.
 Dan. 4. 25, 35. *j* Eabhr. 4. 13. *k* Romh. 11.
 33; 34. *l* Salm 147. 5. *m* Gnionb. 15. 18. Esecb.
 11. 5. *n* Salm 145. 17. Romh. 7. 12. *n* Foills.
 5. 12, 13, 14.

III. Ann

119.
fein

III. Ann a Naonachd na Diadhachd atá tri Pearsuin, d'aon Nádur, Chumhachd agus Bhíothbhuanachd; DIA an Tathair, DIA an Mac, agus DIA an Spiorad Naomh a. Ní bhfuil an Tathair o neach air bith, ní bhfuil air na ghintinn, no ag teachd o neach: Atá an Mac air na ghintinn gu bhíothbhuan o Nathair p: Atá an Spiorad Naomh ag teachd gu bhíothbhuan o Nathair agus on Mhac q.

o i Eoin 5. 7. Matt. 3. 16, 17. agus 28. 19. 2 Cor. 13. 14. p Eoin 1. 14, 15. q Eoin 15. 26. Gala. 4. 6.

C A I B. III.

Air * Orduighibh Siorruidh DHE.

I. **D**O orduigh DIA o uile bhíothbhuanachd, le Comhairle ro-ghlic agus naomhtha, a Thóile fein, gu saor, agus gu neamhchlaodhach gach einní do tharlas a, achd so air chor as naoh e DIA Ughdarr an Pheacaidh b, agus nach bhfuil foirneart ga dheanamh air Toil na Geréutuireadh, is ní mó atá saoirse no neimhchinn-teachd na ndara Hádhpára air na thabhairt uatha, achd 'fann is mó atá se air na dhaingniughadh c.

a Ephes. 1. 11. Romh. 11. 33. Eabhr. 6. 17. Romh. 9. 15, 18. b Seam. 1. 13, 17. i Eoin 1. 5. c Gníomh. 2. 23. Matt. 17. 12. Gníomh. 4. 27, 28. Eoin 19. 11. Sean-fhoc. 16. 33.

II. Ge

II. Ge gur fíofrach DIA air gach einni a thiúefas, no fheadfus teachd, chum crích, faoi eunchumhnant air bith a dhfhéudar a breathnughadh d, gidheadh ní ndordúigh sé einni chionn gu bhfaca sé romh laimh é mar ní re teachd, no mar ní a thigeadh chum crích air a shamhuil sin do chumhnantaidh e.

d *Gníomh. 15. 18. 1 Samu. 23. 11, 12. Matt. 11. 21, 23. e Romh. 9. 11, 13, 16, 18.*

III. Tríd Ordugh DHE, chum foillsíughadh a Ghlóire, atá cuid égin do Dhaoine agus do na Haingil f, air * na ntágh-órdughadh roimh laimh chum Beatha shu-
 * *Faic shuas san Litir.*
 thuain, agus cuid eile air na nreumh-ordughadh chum Bás síorruidh g.

g *Romh. 9. 22, 23. Ephes: 1. 5, 6. Sean-fhoc: 16. 4.*

IV. Atá na Haingil agus na Daoine fé do reumh-thaghtadh agus do reumh-ordúigh-eadh mar fé, air na ngeomharthughadh fa leth agus gu neamhchlaohladhach, agus a ta a Naireamh coimhchinnteach agus *comhchriochnuighthe, **Co-ainmnighthe,*
 as nach feudfuighthe ar a no *Co-sho-*
 mhéadughadh no a lugh-
 dughadh h. *craighthe.*

h 2 *Tim; 2. 19. Eoin 13. 18.*

B

V. An

V. An drong atá air na ntagh-ordughadh roimh laimh chum Beatha, do rinn DIA roimh thosach an Tsaoghail, do réir a Rún síorruidhe agus neamhehlaochlodhach, agus do réir Comhairled hiomhair agus Gean-maith a Thoise fein a ntaghthadh ann a Geríofd chum Glóir síorruidh *i*, o a shaor Ghrás agus Ghrádh, gun roimh-sheallamh air Chreideamh, no air Dheaghoibrightibh, no air Bhuan-mhairtheacduin a néunchuid díobh, no air einní eile 'san Chréatuir, mar Chumhnantaibh no mar Adhbharaibh, da bhrosnughadh chuige *fo k*; Agus *fo uile* chum Cliú a Ghrása glórmhur *l*.

i Ephes. 1. 4, 9, 11. Romh. 8. 30. 2 Tim. 1. 9. 1 Tessal. 5. 9. k Romh. 9. 11, 13, 16. Ephes. 1. 4, 9. l Ephes. 1. 6, 12.

VI. Mar dhorduigh DIA na Daoine taghta chum Glóir, is amhluidh le Rún síorruidh agus ro-shaor a Thoise, do romhorduigh sé na huile Mheadhoine ata chuige sin *m*. Uime sin iadsan ata air na ntoghthadh, air tuitim dhoibh a Nadhamh, atáid air na * niaoradh le Críofd *n*, air na ngáirm go heifeachdach chum Creidimh a Geríofd le na Spiorad ag oibriughadh a nam iomchubhaidh, taid air na * mhfireunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthu-

m 1 Phead. 1. 2. Ephes. 1. 4, 5. Ephes. 2. 10. 2 Tess. 2. 13. n 1 Tess. 5. 9, 10. Tit. 2. 14.
ghadh

ghadh o, agus air na ngecoimhead le na Chumhachda tríd Creidimh chum Sláinte p. Agus ní bhfuil drong air bioth eile air na nlaoradh le Críold, air na ngairm gu heifeachdach, air na mhfiretunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthughadh, agus air na nábhaladh, ahd na Daoine taghta amhain q.

o Romh. 8. 30. Epbes. 1. 5. 2 Tess. 2. 13. p 1 Phead. 1. 5. q Eoin 17. 9. Romh. 8. 28. fíos gu Crích an Chaibidil. Eoin 6. 64, 65. Eoin 13. 26. Eoin 8. 47. 1 Eoin 2. 19.

VII. Chuncas do DHIA a réir Comhairle dorannfuirthe a Thoile fein (leis an bhfuil fé ag † ag toirbheirt † leigionn amach, no ag cong- a Throcaire. mhail air ais, a Throcaire, mar chsotfar dhó) chum Glóir a Airdthighearnais ofcionn a Chréutuircadh, an chuid eile don Chinneadh Daonna do leigionn feachad, agus a nordughadh chum Easnoir agus Feirge, air son a Mbpeacaidhibh, chum Cliú a Cheartais ghlórmhur r.

r Matt. 11. 25, 26. Romh. 9. 17, 18, 21, 22. 2 Tim. 2. 19, 20. Jud. 4. 1 Phead. 2. 8.

VIII. A ta Teagasg na Haird-dhiomhaireachd fa an † no, an reumb- † Reumhorduigh, re na thagbordugh. lámharcadh le Heagna agus Seall san Litr.

Cúram áirid *f*, chum air bheith do Dhaoineibh ag tabhairt fadear Toil DHE foillsighté iona Fhocal, agus ag tabhairt Umhlachd dhi, gu bhfeadfuid o Dheirbhteachd a Ngairm eifeachdaich, bheith lán-bheachduigh ma Ntaghtadh siorruidh *t*. Agus mar sin, do bheir an Teagasgfa seachad Adhbhar Cliú agus Urram do DHIA, agus longantuis uime *u*, agus Adhbhar Irisleachd, Díchill, agus Sólais líonmhuire do na huilidhibh ata gu trébhdhireach ag tabhairt Umhlachd don Tsoisgeul *w*.

f Romh. 9. 20. Romh. 11. 33. Dent. 29. 29.
t 2 Phead. 1. 10. u Ephes. 1. 6. Romh. 11. 33.
w Romh. 11. 5, 6, 20. 2 Phead. 1. 10. Romh.
 8. 33. Luc. 10. 20.

C A I B. IV.

Man Chruchghadh.

I. **C**Huncas do DHIA an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh *a*, chum foillsiughadh Glóire a Chumhachda, a Ghlioeais, agus a Mhaithis shiorruidh *b*, ann san tofach, an Saoghal agus na huile neithe faicsinneach, agus neamhfhaicsinneach ata

a Eabhr. 1. 2. Eoin 1. 2, 3. Geine. 1. 2. Job 26. 13. agus Job 33. 4. *b* Romh. 1. 20. Jerem. 10. 12. Salm 104. 24. Salm. 33. 5, 6.

ann,

ann, a chruthughadh, no an ndéanamh do neimhni, a náine fé Laethe, agus gach cinní dhíobh ro-mhaith c.

c Geine. an 1 Caib. Eabhr. 11. 3. Col. 3. 16. Gníomb. 17. 24.

II. Tar éis do DHIA na huile Chréutuir-eadha eile a dheanamh, do chruthaigh fé an Duine, Fear agus Bean d, le Anmanaibh riasunta agus neamhbháismhur e, le Heólas, Fireuntachd, agus Fíor-naomhthachd ionta, do réir lomhaigh fein f, air bheith do Lagh DHE aca, scríobhtha iona Geroidhthaibh g, agus Néart da choimhlíonadh h, achd gidheadh gur ní do théudfadh rárta, gu mbrisfid é, bhríogh gu raibheadar air na mhfágbhail gu faoirse an Toile fein, do bheith claochlódhach i. A thuilleadh air an Laghfa scríobhtha iona Geroidhthaibh, fuair siad Aithne gun ní air bith ithe don Chraoibh Eólais an mhaith agus uile, agus a bhfad do choimhedeadh an Aithnesi leó, do bheithid iona iona Ccomhchomun re DIA k, agus do bheith Uachdranachd aca oscionn na Geréutuireadh l.

d Geine. 1. 27. e Geine. 2. 7. le Seanmor. 12. 7. agus Luc. 23. 43. agus Matt. 10. 28. f Geine. 1. 26. Coloss. 3. 10. Ephes. 4. 24. g Romb. 2. 14, 15. h Seanmor. 7. 29. i Geine. 3. 6. Seanmor. 7. 29. k Geine. 2. 17. agus Geine. 3. 8, 9, 10, 11, 23. l Geine. 1. 26, 28.

C A I B. V.

Mu Fhreasdal DE.

I. **A** Tá DIA Ard-chruthuightheoir na huile neithe, ag congmhail suas *a*, ag stiubhradh, ag *† suigh-thiughadh, agus ag riaghladh, na huile Chréutuireadh, Ghníomhartha, agus Neitheanna *b*, on Mhór gus an Bheag *c*, le na Fhreasdal ro-ghlic, agus ro-naomhtha *d*, do réir a Roimh-eólais neamhmhearachdach *e*, agus Comhairle shaor agus neamhchlaohladhach a Thóile fein *f*, chum Cliú Glóire a Ghliocais, a Chumbachda, a Cheartuis, a Mbathais, agus a Thrócaire *g*.

a Eabhr. 1. 3. b Dan. 4. 34, 35. Salm 135. 6. Gníomh. 17. 25, 26, 28. na Caibidilse uile do Leabhar Job, eadhon 38. 39, 40, agus 41. c Mat. 10. 29, 30, 31. d Seanfhoc. 15. 3. Salm 104. 24. agus Salm 145. 17. e Gníomh. 15. 18. Salm 94. 8, 9, 10, 11. f Ephes. 1. 11. Salm 33. 10, 11. g Isai. 63. 14. Ephes. 3. 10. Romh. 9. 17. Geine. 45. 7. Salm 145. 7.

II. Ge gu bhfuil na huile neithe, thaobh Roimh-fhios agus Ordugh DHE an Ccead Adhbhar, ag teachd chum Crích, gu neamhchlaohladhach, agus gu neamhnearachdach.

dach *h*; gidheadh atá fé leis an Fhreasdal chéudna, ag tabhairt orra tárta do reir Nádur na ndara Hádhbhara, gu neamhsheachnach, gu saor, no * gu teagmhuiseach *i*.

h *Gniombh.* 2. 23. *i* *Geine.* 8. 22. *Jerem.* 31. 25. *Exod.* 21. 13. *le Deut.* 19. 5. *i* *Riogh.* 22. 28, 34. *Isai.* 10. 6, 7.

III. Atá DIA ag deanamh Fóghnaimh do Mheadhoineadh iona Fhreasdal ghnathuighthe *k*, gidheadh atá fé saor chum Oibriughadh iona bhteagmhuis *l*, os a gcionn *m*, agus iona naghaidh, mar is áil leis *n*.

k *Gniombh.* 27. 31, 44. *Isai.* 55. 10, 11. *Hof.* 2. 21, 22. *l* *Hof.* 1. 7. *Matt.* 4. 4. *Job* 34. 10. *m* *Rombh.* 4. 19, 20, 21. *n* 2 *Riogh.* 6. 6. *Dan.* 3. 27.

IV. Atá Neart uilechumhachdach, Gliccas doscruduigh, agus Maithéas neimhchriochnuigheach DHE ga mhfoillsiughadh fein, comhmór iona Fhreasdal, as gu rig *fi*, gu nuige an chéad Leagadh, agus uile Pheacaidhibh eile na Naingil, agus Dhaoine *o*, agus sin ní hann le Lom-fhulannas *p*, achd le Fulannus aig a bhfuil cuimsiughadh ro-

o *Rombh.* 11. 32, 33, 34. 2 *Samu.* 24. 1. *le* 2 *Seanachais* 21. 1. *i* *Riogh.* 22. 22, 23. *i* *Seanach.* 10. 4, 13, 14. 2 *Samu.* 16. 10. *Gniombh.* 2. 23. agus *Gniombh.* 4. 27, 28. *p* *Gniombh.* 14. 16.

ghlic agus ro-chumhachdach maille ris *q* ; Agus ata air mhodhaibh eile ga nstiúbhradh, agus ga nriaghladh, ann a Fritheoladh tugsamhuil, chum a Chríochaibh naomhtha fein *r* ; Gidheadh 'fann air chor as go bhfuil a Mpeacaidheachd ag teachd on Chréutuir amháin, agus ní hann o DHIA, neach air bheith dhó ro-naomh, agus ro-cheart, nach bhfuil agus nach féud a bheith na Ughdar Peacaidh, no na neach ris an taitin fé *f*.

q Salm 76. 10. 2 Riogh. 19. 28. 1 Geine. 50. 20. Isai. 10. 6, 7, 12. 1 Sheum. 1. 13, 14, 17. 1 Eoin 2. 16. Salm 50. 21.

V. A ra an DIA ro-ghlic, ro cheart-bhreitheach, agus ro-ghrálmhur, gu minic ag fágbhail a Chloinne fein, ré seal, gu hiomdha Buaireadh, agus Truailidheachd a Ngeroidhte fein, chum a nsmachdthughadh air son a Mpeacaidhaibh do rinneadar roimhe, no chum Neart foluighthe na Truailidheachd, agus Mealltroireachd a Ngeroidhe do nochdadh dhoibh, gcoinne gu mbithidis air na Nirisliughadh *t* ; Agus fós da ndúsgadh suas gu greamthughadh ní is teinne agus ní is cinntiche ris fein chum a gcongmhail suas ; Agus da ndeanamh ní is furachaire anaghaidh gach uile Chionfá Peacaidh 'san aimsir re teachd ; Agus chum

t 2 Seanach. 31. 25, 26, 31. 2 Samu. 24. 1.

iomdha Crieach eile tá ceart agus naomhtha *u*.

u 2 Ccor. 12. 7, 8, 9. *Salm* 73. *gu* biomlan.
Salm 77. 1, 10, 12. *Marc.* 14. 0 raon 66, *gu*
Crieb an Chaibidil. le Eoin 21. 15, 16, 17.

VI. Mu na Daoinibh aingidh neimh-
dhiaghaidh sin a ta DIA mar Bhreitheamh
ceartbhreitheach ag dalladh agus ag cruadh-
thughadh air son Peacaidhibh do rinneadar
roimhe *w*, uathasán atá fé ní amhain ag
congmhail air ais a Ghrás leis a bhtéidthe a
nsoillsiughadh iona Ntuigse agus drúthadh
air a Ngcroidhthibh *x* : Achd air
uairibh fós, ag taruing air ais. † *Gifsean.*
na † Tiodhlaice do bhí aca *y*,
Agus ga mhéagbhail ma choinne neithe da
ndean an Truailleachdsan Cionfa Peacaidh *z*,
agus le so uile atá fé ga ntabhairt thairis
da Nainmiannuibh fein, do Bhruaidhridhibh
an Tsaoghail, agus do Chumhachd an
Aidhbhirseoir *a* : Leir tharla gu bhfuilid ga
geruadhthughadh fein, feadh faoi na Meadh-
onaibh sin a ta Dia ag gnáthughadh chum
Daoine eile a mhaothughadh *b*.

w Romh. 1. 24, 26, 28. agus *Romh.* 11. 7, 8.
x Deut. 29. 4. *y Matt.* 13. 12. agus *Matt.*
25. 29. *z Deut.* 2. 30. *2 Riogh.* 8. 12, 13.
a Salm 81. 11, 12. *2 Tessal.* 2. 10, 11, 12.
b Exod. 7. 3. le *Exod.* 8. 15, 32. *2 Ccor.* 2. 15,
16. *Isai.* 8. 14. *1 Phead.* 2. 7, 8. *Isai.* 6. 9, 10.
le *Gniomh.* 28. 26, 27.

VII. Mar

VII. Mar a rigeas Freasdal DE, gu generalta gus na huile Chreutuiribh, is amhluidh ata si air mhodh ni is funnradhaigthe ag gabhail Cúram da Eaglais, agus ag fuigh-
thiughadh na huile neithe chum a maith c.

c 1 Tim. 4. 10. Amos 9. 8, 9. Róm. 8. 28.

Isai. 43. 3, 4, 5, 14.

C A I B. VI.

† Leagadh. Ma † Thuitim an Duine, man
† Dioghaltas. Pheacadh, agus mu † Phean-
us air a shon.

I. **A** Ir bheith dar gcéad Sinnsearaibh air na mealladh le Aisminteachd agus Buaidhreach an Aidbhirseoir, do pheacuigh-eadar tan Mheas roimnisgthe do irthe a Chuncas do DHIA do reir a Chomhairle ghlic agus naomhtha, a Mpeacadhsa dthulang, air bheith do Rún aige, a
† riagbladh. † ordughadh chum a Ghloire fein b.

a Geine. 3. 13. 2 Cor. 11. 3. b Róm. 11. 32.

H. Leis an Pheacadhsa do
† Fhirenteachd thuiteadar o a † Ngéud-
gein, no Gein- fhireuntachd, agus o a Ngcomh-
fhireuntachd. chomun re DIA c, agus mar
sin dfásadar marbh a Bpea-

c Geine. 3. 6, 7, 8. Seanmor. 7. 29. Róm. 3.

each *d*, agus truaillidh gu hiomlan, ann a nuile Chumhachdaibh a Nannanna, agus Bhalluibh a Ngeuirp *e*.

d Geine. 2. 17. Epbes. 2. 1. *e* Tit. i. 15. Geine. 6. 5. Jer. 17. 9. Romh. 3. 10, gu nuig Rann 19.

III. Bhrigh gu inbiádsan Freamhach an Chinnidh Daonna uile, do bheith Cionta an Pheacaidhse air na mheas *f*, agus an Bas céadna san Pheacadh agus ann san Nadur thruaillidh air na iomchar, da Nsliochd uile ta ag teachd uatha tre Gineolughadh gna-thaighthe *g*.

f Geine. 1. 27, 28. agus Geine. 2. 16, 17. agus Gniomh. 17. 26. le Romh. 5. 12, 15, 16, 17, 18, 19. agus 1 Cor. 15. 21, 22, 45, 49. *g* Salm 51. 5. Geine. 5. 3. Job 14. 4. agus Caib. 15. 7. 14.

IV. On Truaillidheachd gheinfse, tre bhfuil sinn gu tur air ar gcur o Ghléus chum an uile Mhaith, air ar ndeanamh neamhchomasach chuige, agus conntardha dhó *h*, agus ag aomadh gu hiomlan chum an uile Ole *i*, ata na huile Pheacaidh Gniomhtha ag teachd *k*.

h Romh. 5. 6. agus Romh. 8. 7. agus fos Romh. 7. 18. Coloss. 1. 21. *i* Geine. 6. 5. agus Caib. 8. 7. 21. Rhom. 3. 10, 11, 12. *k* Sheam. 1. 14, 15. Epbes. 2. 2, 3. Matt. 15. 19.

Y. Re

V. Re fad na Beathasa, ata an Truail-
lidheachd a Náduire ag fantin 'san Droing
ata air na Nathghineamhuin *l*; Agus ge gu
bhfuil *fi* air a Maitheamh agus air a Claidh
tríd Chríofd, gidheadh is fíor-pheacadh da
ríreamh *i* fein, agus a huile Ghluasachd
fós *m*.

l i Eoin 1. 8, 10. *Romb.* 7. 14, 17; 18, 23.
Sbeam. 3. 2. *Sean-fhoc.* 20. 9. *Seanmor.* 7. 20.
m Romb. 7. 5, 7, 8, 25. *Gala.* 5. 17.

VI. Air bheith do gach aon Pheacadh,
Gein agus Gníomhtha araon, na Bhriseadh air
Ceart-lagh DHE, agus conntardha dho sin *n*,
atá sé iona Nádur fein ag tarruing Cionta
air an Pheacach *o*, tre a bhfuil sé air na
cheangal thairis do Fheirg DHE *p*, agus do
Mhallachd an Lagha *q*, agus mar sin ata an
Bás *r*, agus gach uile Thruaighe Spioradoil *s*,
faoghalta *t*, agus síorruidhe *u*, ina * ao-
radh.

n i Eoin 3. 4. *o Romb.* 2. 15. *p Ephes.* 2.
3. *q Gala.* 3. 10. *r Romb.* 6. 23. *s Ephes.* 4. 18.
t Romb. 8. 20. *Caoi Jerem.* 3. 39. *u Matt.* 25.
41. *2 Tessal.* 1. 9.

C A I B. VII.

† Cunnradh, *Mu* † Choimbheangal DE ris
no Connartha. *an Dnine.*

I. **A** Ta an Tedirdhealughadh edir DIA
agus an Ccréutuir comhór-as ge go
dlighthear

úlighthear o Chréutuiribh riasunta, Umhlachd dhósan, mar a Ngeruthuightheoir, gidheadh ní bhfeudfuid a mfeasda a Mhealtuinn air chor ar bith mar a Nsonas agus a Nluidheachd, achd tríd Aontughadh deónach égin, air raobh DHE, a chuncas dó a chur a gcéill air modh Coimhecheangail a.

a *Isa.* 40. 13, 14, 15, 16. *Job* 9. 32, 33. 1 *Shamu.* 2. 25. *Salm* 113. 5, 6. agus *Salm* 100. 2, 3. *Job* 22. 2, 3. agus *Job* 35. 7, 8. *Luc.* 17. 10. *Gníomh.* 17. 24, 25.

II. An ccead Choimhecheangal do rinneadh ris an Duine, bu Choimhecheangal Oibrighe é b, ann a raibh Beatha air a gealladh do Adhamh, agus annsan da Shliochd c, air Chumhnant Umhlachda iomlain † phear- † *Phearsunoil.* suinte d.

b *Gala.* 3. 12. e *Romh.* 10. 5. agus *Romh.* 5. 12. gu nuig Rann 20. d *Geine* 2. 17. *Gala.* 3. 10.

III. Air bheith don Duine, tríd a Leagaidh é fein dfhágbhail neamhchomafach chum righinn air Beatha tríd an Choimhecheangal úd, chuncas don Tighearna Coimhecheangal eile do dheanamh e, da ngoirthear gu coitichionn, Coimhecheangal Grása : ann a bhfuil fé ag tairgse gu saor, Beatha agus

e *Gala.* 3. 21. *Rom.* 3. 20, 21. *Geine* 3. 15. *Isa.* 42. 6.

Slainte tríd' Iosa Críost, ag iarraidh orra Creideamh annsan, chum go mbíodh iad air na n-áphalach fí; agus ag gealltuin a Spiorad Naomh a thabhairt, do na huilidhíh ata air na Nórdughadh chum Beatha, da ndeanamh deónach agus comasach chum creidsin g.

F *Marc. 16. 15, 16. Eoin 3. 16. Róm. 10. 6, 9. Gala. 3. 11. 8 Ezech. 36. 26, 27. Eoin 6. 44, 45.*

IV. Goirthear 'san Scriobtuir gu tré Tiomna mar Ainm don Choimhcheangalsa na Ngrás, thaobh Bás Iosa Críost an Fear-riomnaigh, agus thaobh na Hoidhreacht Shíorruidh, maille ris na huile Neithibh do bhoineas di, a ta air na mhíagbhail mar dhíleab ann b.

h *Eabhr. 9. 15, 16, 17. Eabhr. 7. 22. Luc. 22. 20. 1 Cor. 11. 25.*

V. Do bhí an Coimhcheangalsa air na
† *Mhiniosdralugh-* † *fhritheoladh* air mhodh
adh. no Sheirbhís- éugsamhuil, re Linn an
eachadh. Lagha, agus re Linn an
Tíoisgeil i: Faoi an
Lagh do bhí sé air na
fhritheolughadh le Geallamhnaibh, Faidh-
deireachdaibh, Iobartaibh, Timchillghear-
radh, † *Uan-Cálg,* agus le
† *Uan-Pascháil.* Samhludhaibh agus *. Oir-
dionannsuibh eile, a thugadh
do Phobul na Níudaighe, is gach cinni dhíobh

so uile ag Ciallughadh roimh lálmh Criost
do bheith re teachd k, agus do bheith na
Neithesi ris an Linn úd diongmhalta agus
eifeachdach, tríd Oibrighadh an Spioraid,
d'oileiniughadh agus do thogbhlail suas na
Ndaoine Taghra, ann a Gceideamh san
Mhealladh a ghealladh p tre raibh aca Lán-
Mhaithreamhnus Peacaidhe, agus Sláinte Shior-
ruidh; agus goirthear dhé an Sen-
Tiomna m.

k Eabhr. Gaib. 8, Gaib. 9, agus Gaib. 10.
Romh. 4. 11. Coloss. 2. m, 12. 1 Cor. 5, 7.
1 1 Cor. 10. 1, 2, 3, 4. Eabhr. 11. 13. Eoin
8. 56. m Gala. 3. 7, 8, 9, 14.

VI. Faoi an Tsoisgeul, an tan a thaisbein-
eadh Criost, Bríogh na neitheann úd n, a
siad na Hoirdionannsaídh ann a bhfuil an
Ccoimhcheangalla air na fhritheoladh,
Seanmoiriughadh an Fhocail, agus Fritheo-
lughadh Sacramuinteacha, an Bhaistidh agus
Shuipeir an Tighearna; agus ge gur iadso as
ceirce ann a Naireamh, agus gu bhfuilid air na
fritheoladh le n'as mó do Shimplidheachd,
agus le n'as lugha do Ghloir, leth a muigh;
gidheadh ata an Coimhcheangalla air na thais-
beinadh ionntasan le barridheachd Iomláine,
-Soilleireachda, agus Eifeachda p, do na huile

n Coloss. 2. 17. 1 Mat. 28. 19, 20. 1 Cor.
11. 23, 24, 25. p. Eabhr. 12. 22. gu n'ing. 28.
Jerem. 31. 33, 34. 1. 2. 5. m. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Fhineadhachaibh, Iúdaighibh agus Gheintilighibh araon *g*; Agus goirthear dhe an Tiomna Nuadh *r*. Ni bhfuil ann uime sin dá

Choimhcheangal Grása
 † *Suphfaint.* eidirdhealuighthe thaobh
 † *Fhoritheoladh* † Briogh; achd an Taon
ongsampla. Choimhcheangal céudna,
 faoi † atharughadh Fri-
 theoluidh *f*.

q Matt. 28. 19. Ephes. 2. 15, 16, 17, 18,
 19. † *Luc.* 22. 20. † *Gala.* 3. 14, 16. *Romh.* 3.
 21, 22, 23, 30. *Salm.* 32. 1. † *Eabhr.* 13. 8.
Gníomh. 15. 11.

CAIB. VIII.

† *an* Teidir- *Mu Chríosa* † *an Fear*
 mheadhonthoir. *Meadhoin.*

I. **C**Huncas do DHIA, iona Rún Sior-
 ruidhe, an Tighearna Iosa, a Mhae
 aoin-ghéin, do thaghadh agus ordughadh,
 ehum bheith na Fhearmeadhoin edir DHIA
 agus Dhuine *a*, na Fháidh *b*, na Shagairt *c*,
 agus na Ríogh *d*, na Cheann agus na
 Shlanuightheoir da Eagluis *e*, na Oighre
 air na huile Neithibh *f*, agus na Bhreith-

a *Ijai.* 42. 1. † *Phead.* 1. 19, 20. *Eoin* 3.
 16. † *Tim.* 2. 3. † *Gníomh.* 3. 27. † *Eabhr.* 5.
 5, 6. † *Salm.* 2. 6. *Luc.* 1. 33. † *Ephes.* 5.
 23. † *Eabhr.* 1. 2. eamh

eamh air an Tsaorchal g: D'an dtug sé o
 uile Bhiorbhuánachd Pobul fe
 bith na d'Nsliochd dé h, agus † Nsiol.
 reohhine gu b'fhidís leis air na
 Nsaoradh, air na Ngairm, air na
 Mbfreunughadh, air na Naomhughadh,
 agus air na Nglorughadh i.

g Gníomh. 17. 31. h Eoin 17. 6. Salm. 22.
 30. Iai. 53. 10. 1. Tim. 2. 6. Iai. 55. 4. 5.
 1. Cor. 1. 30.

II. Mac DHE, an Dara Pearsa Van Trinoid,
 air bhith dhó na Fhior DHIA
 Biothbhuan, d'aon † Nádur † Subhstaint.
 is an Athair, agus Comhineas
 dó, do ghabh sé air, nuair a tháinig Iom-
 daine na Haimhre, Nádur an Duine, le a
 chuide Bhuaithibh nádúrtha agus a Han-
 mhuineachdaibh chumanta, gidheadh a
 bhféugmhais Peacaidh /, air bheith dhó air
 na gheineamhuin tre Cumhachd an Spioraid
 Naomha mbroinn Mhuire na Bóighe, da
 Subhstainte m. UAr chor as gu raibh Da
 Nádur Iomlan, Fhoirfe, agus Edirbhealluichte,
 an Diadhachd agus an Daonnachd, air na
 ngour go ndamhscaithamhoil re a cheile a
 naon Phearsa * gun air a Natharughadh
 ionna cheile, * gun air a Ndeanamh suas
 k Eoin. 1. 1. 14. 1. Eoin 4. 29. Philip. 2.
 6. Gala. 4. 4. Eabhr. 2. 14. 16. 17. Eabhr. 4.
 15. m Luc. 1. 27, 31, 35. Gala. 4. 4.

na neinni le na chéile, no * air na Ngcoimealg
thrid a chéile n. Agus an Bpearsafo is Fíor-
Dhia é, agus Fíor-Dhuine, gidheadh is
Aon-Chriofd é, an Taon-Fhearmeadhoin
edir DIA agus Duine o.

n *Luc. 1. 35. Coloss. 2. 9. Romh. 9. 5. i Phead.*
3. 18. i Tim. 3. 16. o Romh. 1. 3, 4. i Tim.
2. 5.

III. Do bheith an Tighearna Iosa Criofd,
iona Nádur Dhaonna * a chuireadh mar fo
ris an Nádur Dhiadha, air na Naombthu-
ghadh, agus air Ungthadh, leis an Spiorad
Naomh oscionn † Cuimle p,
† Tombas. air bheith dhó aige, na huile
Iommhufa Gliocais agus Eólais
ann fein q, ann a bhfacas don Athair gach
uile Iomlaine a bheith ag Comhnuidhe r; a
gcoinne air bheith dhó Naomhtha, Neamh-
lochdach, Neamhthruailligh, agus lán do
Ghras agus D'fírinne s, go mbíodh fé air
na * lán-fhuirnisighadh chum Oifig
Edirmheadhonthoir agus Urrais t: Agus
nior ghlac fé chuige fein i, ach do bhí fé
air na Ghairm da hionnfaidh le na Athair n,
Neach do chuir gach uile Chomas agus

p *Salu. 45. 7. Eoin 3. 34. q Coloss. 2. 3.*
r Coloss. 1. 19. i Eabhr. 7. 26. Eoin 1. 14.
t Gnómh. 10. 38. Eabhr. 12. 24. agus Caib.
7. r. 22. u Eabhr. 5. 4, 5.

Bhreitheamhnas

Bhreitheamhnas iona Láimh, agus thug Aithne dhó sin do chur a ngníomh m.

w Eoin 5. 22, 27. Matt. 28. 18. Gníomh. 2. 36.

IV. Do ghabh an Tighearna Iosa an Oifigse gu ro-thoileach os láimh x, agus chum gu ccuireadh sé a ngníomh i, do rinneadh é faoi an Lagh y, agus do choimhlikion sin go hiomlán z, do fhuiling se † Piantaidh ro-chráiteach † Doruinné go neimhmeadhonach iona Anam a, agus Fulangthasa ro-dhóruineach iona Chorp b; do Chéusadh é, fuair Bás c, do bhí air na Adhlacadh, agus d'fhan faoi Chumhachd an Bháis, gidheadh ní bhfaca sé Truaillidheachd d. Air an treas Ló d'éirigh o na Marbhuibh e, leis an Chorp cheudna ann a ndfuiling sé f, leir Chuaidh fós suas air Neamh, agus ata sé na shuidhe ann sin air Deasláimh a Athar g, ag deanamh Eadarghuidhe h, agus tillfidh sé a thabhairt

x Salm 40. 7, 8. le Eabhr. 10. r. 5. gu nuig r. 10. Eoin 10. 18. Philipp. 2. 8. y Gala. 4. 4. z Matt. 3. 15. agus Matt. 5. 17. a Matt. 26. 37, 38. Luc. 22. 49. Matt. 27. 46. b Matt. Caib. 26. agus Caib. 27. c Philipp. 2. 8. d Gníomh. 2. 23, 24, 27. agus Gníomh. 13. 37. Romh. 6. 9. e 1 Cor. 15. 3, 4. f Eoin 20. 25, 27. g Marc. 16. 19. h Romh. 8. 34. Eabhr. 9. 24. agus Eabhr. 7. 25.

Breith

Breith air Dhaoinibh agus Ainleibh a Naeir-
cadh an Tsaoghail.

*Romh. 14. 9, 10. Gniomh. 1. 11. Gniomh.
10. 42. Matt. 13. 40, 41, 42. Jud. rann 6.
2. Phead. 2. 4.*

V. Do rinn an Tighearna Iosa, le na Umh-
lachd iomlan, agus leis an Iobairt sin, eadhon
é fein, a thug sé tríd an Spioraid Shiorriuidh,
aonúair suas do DHEA, Ceartas a Athar
do lán-dioldadh; Agus ní ambain Réite
do choinnamh, achd mar a gceudna Oidh-
reachd Bhíorthbhuan ann an Ríoghachd Néa-
mha, dhoibhsan uile, thug an Tathair dhó.

*Romh. 15. 19. Eabhr. 9. 14, 16. agus Eabhr.
10. 14. Ephes. 3. 2. Romh. 13. 25, 26. 1. Dan.
9. 24, 26. 1. Coloss. 1. 19, 20. Ephes. 1. 11, 14.
Eabhr. 17. 2. Eabhr. 9. 12, 15.*

VI. Ge nach d'obrigheadh * † do ríreamh
Obair na Saoirse le Críost,
* † cheana, nó nó go raibh sé air na ghabhadh
a lathair, nó ian Fheoil, gidheadh do bhí
ingníomh. a. Feara, a Heiscachd, agus
a Sochaire, air a ngcomh-
partughadh ris na Daoinibh Taghta, ann
fíach Al an diaigh a cheile, o Thofach an
Elaoghail, leis agus anns na Geallamhnuibh,
na Samhlaidhhaibh, agus na Fíobartharbh,
ann a raibh air Fhoillcughadh, agus air na
Chíallughadh go be Siol na Mná é, a Bhruigh-
adh Ceann na Nathrach; agus an Tuau do
mharbhadh.

mharrbhadh o Thofach an Tsaoghail ; air bheith dhó na aon ceadna, a Né, a Niugh, agus go Siorruidhe *m.*

m Gala. 4. 4, 5. Geine. 3. 15. Foills. 13. 8. Eabhr. 13. 8.

VII. A tá Críofd, a Nobair na Hedir-mheadhonthoirreachd, ag oibriughadh do réir an Dá Nádur, ag deanamh, tre gach Nádur dhíobh, an ní sin do bhuineas dí fein *n* : gidheadh thaobh Aonachd an Phear-suin, ata a ní sin a bhuineas D'aon Nádur, * † air na † air na luadh chur air Ainm an Phearsuin *ris an Phearsa.* ata air Ainmniughadh o'n Nádur eile *o.*

n Eabhr. 9. 14. 1 Phead. 3. 18. O Gníomh. 20. 28. Eoin 3. 13. 1 Eoin 3. 16.

VIII. Ata Críofd ag cur, agus ag Comh-pártughadh, go dearbhtha agus go héifeachdach, na Saoirse sin do choisin fé, riufan uile dan do choisin fé *i p*, ag deanamh Eadarghuidhe air an son *q*, agus ag foillsiughadh dhoibh ann san Fhocal, agus leis, Diomhaireadha na Sláinte *r* ; ga * maothughadh gu héifeachdach le na Spiorad, chum Creidfin, agus bheith Umhal ; ag Riaghladh a Ngeroidhe, le na Fhocal, agus le na Spi-

p Eoin 6. 37, 39. Eoin 10. 15, 16. q 1 Eoin 2. 1, 2. Romh. 8. 34. r Eoin 15. 13, 15. Ephes. 1. 7, 8, 9. Eoin 17. 6.

orad f; ag Buadhthughadh thar a nuile
 Naimhdibh le na Neart Uilechumhachdach,
 agus le na Ghliocas, air an Dóigh agus air
 na Modhaibh sin as fearr do
 † neamb-scrú- choimhfhreagras re na Fheadh-
 duigheach. mantas longantach, agus
 † Dorannfuirge t.

f Eoin 14. 16. Eabhr. 12. 2. 2 Coor. 4. 13.
 Romb. 8. 9, 14. Romb. 15. 18, 19. Eoin 17.
 17. t Salm 120. 1. 1 Coor. 15. 25, 26. Mal.
 4. 2, 3. Coloss. 2. 15.

C A I B. IX.

Man Tsaor-Thoil.

I. **D**O chuir DIA ann an Toil an Duine,
 an Tsaorfe Nádartha sin, air nach
 bhfuilís ag deanamh Aindheoin, agus
 nach bhfuil tríd Daor-Eigiontas b Nádur ag
 Socrughadh air Maith no Ole do dhean-
 amh a.

-a Matt. 17. 12. Seann. 1. 14. Deut. 30. 19.

II. Do bhí aig an Duine ann an Straid na
 Neimhechiontais, Saorle agus Comas, chum
 an Ní bu Mhaith, agus
 † a Thoilleadh, achd bu Thaitneamhach do
 † aic shuas san Lúir. DHIA, † a Thogradh,
 agus a Dheanamh b,

b Sean-moir. 7. 29. Geine. 1. 26.

achd

achd, gidheadh go Claochlodhach, air chor
as go bhféudfadh sé tuitim uaidhe so c.

c *Geine. 2. 16, 17. Geine. 3. 6.*

III. Do chaill an Duine go buileach tríd
a Leagaidh ann an Staid an Pheacaidh, Uile
Chomas na Toile, chum

Maith Spioradalta air † ag *Combailteachd*
bith, ata † a Gcomh- *Slainte.*
chuideachd na Slainte d:

Ionnús air bheith don Duine Nádurdha * a
naghaidh an Mhaith úd e, agus Marbh a
Bpeacadh f, nach bhfuil sé Comasach le na
Neart féin, air é fein Iompodh, na air é
fein do Ullmhughadh chuige sin g.

d *Romh. 5. 6. Romh. 8. 9. Eoin 15. 5.*
e *Romh. 3. 10, 12. f Ephes. 2. 1, 5. Coloss. 2.*
13. g *Eoin 6. 44, 65. Ephes. 2. 2, 3, 4, 5.*
i *Ccor. 8. 14. Tit. 3. 3, 4, 5.*

IV. An tair do Iompoigheas DIA an
Peacadh, agus do Atharruigheas sé é; chum
Staid na Ngrás, ata sé ga Shaoradh o a
Dhaoirse Nádurdha san Pheacadh b; agus
ga dheanamh Comasach le na Ghrás amháin,
chum an ní ata gu Spioradalta

Maith, do † Thogradh go † *Thoilleadh.*
Saor, agus do Dheanamh i;
gidheadh san air chor as nach bhfuil Toil
aige go fóirfe, na fós amháin, chum a ní

h *Coloss. 3. 13. Eoin 8. 34, 36. i Philip. 2.*
13. *Romh. 6. 18, 22.*

ta Maith, achd atá Toil aige mar an gcéadna
chum a ní ta Ole. Agus ío thaobh na
Truailidheachd ata ag fantuinn aun k.

k *Gala.* 5. 17. *Romb.* 7. 15, 18, 19, 21, 23.

V. Atá Toil an Duine air na deanamh
Saor go foirfe agus go neamhehlaochlodhach,
chum Maith na aonar, ann an Staid na Glóire
amháin l.

l *Ephes.* 4. 13. *Eabhr.* 12. 23. *Eoin* 3. 2.
Jud. r. 24.

C A I B. X.

Man Ghairm Eifeachdach.

I. **N**A huile Dhaoine sin do Romhor-
duigheadh le DIA chum Beatha,
agus iad sin amháin, is Toil leis, iona Am
Orduighte agus Thaitneamhach a Ngairm
go heifeachdach a, le na Fhocal agus le
na Spiorad b, as an Staid sin an Pheacaidh
agus an Bháis ann a bhfuil siad a thaobh
Nádair, chum Grás agus Sláinte tríd Iosa
Críost c; ag Soillsiughadh a Ninntinne,
chum Neithe DHE do thuigsin go Spioradoil
agus go Slainteamhuil d; Ag tabhairt a

a *Romb.* 8. 30. agus *C.* 11. r. 7. *Ephes.* 1.
10, 11. b 2 *Tessal.* 2. 13, 14. 2 *Ccor.* 3. 3, 6.
c *Romb.* 8. 2. *Ephes.* 2. 1, 2, 3, 4, 5. 2 *Tim.* 1.
9, 10. d *Ghiomb.* 26, 18. 1 *Ccor.* 2. 10, 12.
Ephes. 1. 17, 18.

Ngeroidhe

Ngeroidhe Cloiche uatha, agus ag tabhairt Croidhe Feóla dhoibh *e*; ag Athnuadh-thughadh a Ntoile, agus le na Neart Uile-chumhachdach * ag tabhairt orra Socrughadh air a ní ta Maith *f*, agus ga ntarruing go heifeachdach chum Iosa Críost *g*: gidh-eadh fann air chor as gu bhfuilid ag teachd gu ro-shaor, air bheith dhoibh air na ndéanamh deónach le na Ghrás *h*.

e Ezech. 36. 26. *f* Ezech. 11. 19. *agua* Caib. 36. r. 27. *Philipp.* 2. 13. *Dhent.* 30. 6. *g* *Ephes.* 1. 19. *Eoin* 6. 44, 45. *h* *Laoidh. Shol.* 1. 4. *Salm* 110. 3. *Eoin* 6. 37. *Romb.* 6. 16, 17, 18.

II. 'Sann amhain o Ghrás shaor agus shunradhach DHE, atá an Ghairm Eifeachdachsa, is ní hann o ní air bith idir do chuncas roimh laimh 'san Duine *i*, neach ata go hiomlan Fulangthach innte, gus an bhfuil se, air bheith dhó aithbheothaighthe agus athnuadhthuighthe leis an Spiorad Naomh *k*, air na dheanamh Comasach da thaoibh sin chum an Ghairmse do fhreagradh, agus an Grás atá air na thairgse agus air na iomchar ann, a dhlú-ghabhail chuige *l*.

i 2 *Tim.* 1. 9. *Tir.* 3. 4, 5. *Ephes.* 2. 4, 5, 8, 9. *Romb.* 9. 11. *k* 1 *Cor.* 2. 14. *Romb.* 8. 7. *Ephes.* 2. 5. *l* *Eoin* 6. 37. *Ezech.* 36. 27. *Eoin* 5. 25.

III. Naoidheana Taghta, ag básughadh re Haois an Naoidheantachd, atáid air na Naithgheintin

Naithgheintin agus air na Nfáhaladh le Criosd tríd an Spioraid *m*, neach atá ag oibriughadh a nuair as áil leis, far a náil leis, agus mar as áil leis *n*. As amhluidh fós atá gach uile neach Taghta eile nach féidir a Ghairm a leith amuigh le Miniostralachd an Fhocail *o*.

m *Luc.* 18. 15, 16. agus *Gníomh.* 2. 38, 39. agus *Eoin* 3. 3, 5. agus *i Eoin* 5. 12. agus *Romh.* 8. 9, na baiteisi uile maille re cheile. *n* *Eoin* 3. 8. *o* *i Eoin* 5. 12. *Gníomh.* 4. 12.

IV. Ge gu bhfeud Daoine eile nach bhfuil Taghta, bheith air na Ngairm le Miniostralachd an Fhocail *p*, agus cuid d'oibriughaidhte cumanta an Spioraid do bheith aca *q*, gidheadh ní bhfuil siad a chaoich ag teachd gu fíor chum Criosd, agus uime sin ní bhfeudfuid bheith air na nfáhaladh *r*: As lugha na sin fhéudfas Daoine nach bhfuil ag admhail an Chreidimh Chriosduighe, bheith air na nfáhladh ann a slighe air bith eile, da mhéad an díthchill † *chumadh.* Iona Mbeathadh do † chaithcamh a réir Solus Náduire, agus Reachd an Chreidimh sin ataid ag admhail *f*. Agus bheith ag rádh agus ag seasamh ris, gu bhfeud siad bheith air na

p *Matt.* 22. 14. *q* *Matt.* 7. 22. agus *Matt.* 13. 20, 21. *Eabhr.* 6. 4, 5. *r* *Eoin* 6. 64, 65, 66. agus *Eoin* 8. 24. *f* *Gníomh.* 4. 12. *Eoin* 14. 6. agus *Eoin* 4. 22. agus *Eoin* 17. 3. *Ephes.* 2. 12. nfáhaladh,

nsábhhaladh, as ní ro-urchoideadh agus gráineamhail é t.

t 2 Eoin, rann 9. 10, 11. 1 Cor. 16. 22.
Gala. 1. 6, 7, 8.

C A I B. XI.

M'an *† Fhireunughadh. † Tsaoradh.

I. **A**N Drong atá DIA ag Gairm gu heifeachdach, tá sé mar an gceadna ga Mhfireunughadh † gu saor a, ni hann le Fireuntachd do chur ionta, achd le a Mbpeacaidhe do mhaitheamh dhoibh, agus le bheith ag meas, agus ag gabhail re a Mbpearsunaibh mar Fhircunaibh; ni hann, air son ní air bith atá air na oibriughadh ionta, no air na dheanamh leó, achd air son Chríofd na aonar; ni mó is ann le bheith ag meas doibh mar a Mhfireuntachd, Creideamh féin, Gníomh a Ngcreidsine, no Umhlachd air bhith eile † do reir an Tsoisgeil; † Soisgenlach. achd le Humhlachd agus Dioladh Chríofd do mheas doibh b, air bheith dhoibh ag gabhail agus ag focrughadh air Chríofd agus air Fhíreuntachd tríd a Romb. 8. 30. agus Romb. 3. 24. b Romb. 4. 5, 6, 7, 8. 2 Cor. 5. 19, 21. Romb. 3. 22, 24, 25, 27, 28. Tit. 1. 5, 7. Ephes. 1. 7. Jerem. 23. 6. 1 Cor. 1. 30, 31. Romb. 5. 17, 18, 19.

Creidimh; agus ní bhfuil an Gereideamhsa aca uatha féin, is Tiodhlacadh o DHIA é c.

c. *Gníomh. 10. 44. Gala. 2. 16. Philipp. 3. 9. Gníomh. 13. 38, 39. Ephes. 2. 7, 8.*

II. A fé Creideamh ag gabhail agus ag focrughadh mar fo air Chríofd agus air Fhíreantachd, aon Ionstrumaint an Fhíreiniughaidh d; gidheadh ní bhfuil fé na aonar leis téin ann san Tí atá air na Fhíreiniughadh, achd atá na huile Ghráfa Slainteamhla eile, do ghná ina chomhehuideachd, agus ní Gereideamh marbh idir é, achd tá fé ag oibriughadh tríd Gráidh e.

d. *Eoin 1. 12. Rómh. 3. 28. agus Rómh. 5. 1. e Sheam. 2. 17, 22, 26. Gala. 5. 6.*

III. Do fhuasgail Críofd gu hiomlán o a Nainbhfiach, le na Umlachd agus le na Bhás, an Drong úd uile atá mar fo air na Mhfíreiniughadh, agus dtug síor Dhioladh, iomlan, agus da ríreadh, do Cheartas Athar na Náite f. Gidheadh a meud as gu raibh fé air na thabhairt leis an Athair air an son g; agus gur ghabhadh re na Umlachd agus re na Dhioladh as a

† a nasgaidh. nleith h; agus iad fo araon † gu saor, ní hann air son ní air bith iontasán; atá a Mhfíreiniughadh.

f. *Rómh. 5. 8, 9, 10, 19. 1 Tim. 2. 5, 6. Eabhr. 10. 10, 14. Dan. 9. 24, 26. Isai. 53. 4, 5, 6, 10, 11, 12. g Rómh. 8. 32. h 2. Cor. 5. 21. Matt. 3. 17. Ephes. 5. 2.*

uime sin o shaor Ghrás amhairt i, a geoinne gu mbiodh araon, Lán-Chéartas agus Grása faidhbhir DHE, air na Nglorughadh ann a Bhfirenughadh na Bpeacach k.

i Romh. 3. 24. Ephes. 1. 7. k Romh. 3. 26. Ephes. 2. 7.

IV. Do orduigh DIA o uile Bhíothbhuanachd, na Daoine Taghta uile d'fireniughadh l, agus a Niomlaine na Haimfire fuair Criosd Bás air son a Mbpeacaidhibh, agus déirigh arís chum a Mhfireniughadh m: gidheadh, ní bhfuilid siad air na Mhfireniughadh gus an dean an Spiorad Naomh, a nam iomchubhaidh, Criosd † cheana. a a chur riú † do ríreadh n. lathair. &c.

l Gala. 3. 8. i Phead. 1. 2, 19, 20. Romh. 8. 30. m Gala. 4. 4. i Tim. 2. 6. Romh. 4. 25. n Coloss. 1. 21, 22. Gala. 2. 16. Tit. 3. 4, 5, 6, 7.

V. Atá DIA ag mairfeadh ann a bheith ag Maithreamh Peacaidhé na Druinge tá air na Mhfirenughadh o: agus ge nach feudfuid a bhfeaisda tuitim o Staid na Firenuighidh p; gidheadh feudfuid tuitim sa Dhiomadh Athaireoil DHE, agus gun Solus a Ghnuise bheith air na aifgeadh arís doibh, nó go deanuid iad fein do Irtlínghadh, a Mbpeacaidhé do Admhail, Maithreamhnas

o Matt. 6. 12. i Eoin 1. 7, 9. i Eoin 2. 1, 2. p Luc. 22. 32. Eoin. 10. 28. Eabhr. 10. 14.

do Aflughadh a Ngereideamh agus a Naith-
rige D'athnuadhughadh *q.*

*q Salm 89. 31, 32, 33. Salm 51. 7, 8, 9, 10,
11, 12. Salm 32. 5. Matt. 26. 75. 1 Cor. 11.
30, 32. Luc. 1. 20.*

VI. B'ionann, air gach Dóigh dhíbh fíad,
Fíreunughadh na Gereidimhíche san Tfein-
tiomna, agus Fíreunughadh na Gereidimhíche
san Tiomna Nuadh *r.*

*r Gala. 3. 9, 13, 14. Romh. 4. 22, 23, 24.
Eabhr. 13. 8.*

C A I B. XII.

M'an Uchdmbacachd.

I. **A** Tá DIA ag Deónughadh, iona Aon-
mhac Iosa Croísd agus air a shon,
an Drong sin uile atá air na Mhíreunughadh,
a, dheanamh, na Nluchd-comhpairt, do
Ghrás na Huchdmbacachd *a*. Tre a bhfuil
fiad air na ngabhail a Naifeamh Chloinne
DE, agus ag mealtuin gach uile Shaoirse
agus Shochair shunnradhach bheantus
doibh *b*; agus tre bhfuil a Ainmfin air na
chur orra *c*, agus iad ag faghail Spiorad na
Huchdmbacachd *d*, agus Cead teachd chum
Cathair Ríoghail na Ngrás, le Dánachd *e*,

*a Ephes. 1. 5. b Gala. 4. 4, 5. Romh. 8. 17.
Eoin 1. 12. c Jerem. 14. 9. 2 Cor. 6. 18. Foisf.
3. 12. d Romh. 8. 15. e Ephes. 3. 12. Romh. 5.
21.* agus

agus air na ndeanamh Comasach chum *Abba*
Athair, do éigheadh *f*; agus tre bhfuil Truas
 air na ghabhail diobh, agus iad air na
 Ngecoimhed, Freaidal air na dheanamh.
 dhoibh, agus iad air na Nismachdugh-
 adh, leis, mar le *Athair k*, gidheadh ní
 bhfuilid idir air na nteilgeadh dhe *l*, achd
 ataid air na Nseulughadh chum *La* an
 Tsaoraidh *m*, agus ag sealbhughadh na
 Ngeallamhna *n*, mar Oidhrighe na Slainte
 Shiorruidhe *o*.

f *Gala.* 4. 6. *g* *Salm* 103. 13. *h* *Seanfho.*
 14. 26. *i* *Matt.* 6. 30, 32. *j* *Phead.* 5. 7.
k *Eabhr.* 12. 6. *l* *Caoi Jerem.* 3. 31. *m* *Ephes.*
 4. 30. *n* *Eabhr.* 6. 12. *o* *i Phead.* 1. 3. 4.
Eabhr. 1. 14.

C A D B. XIII.

Mian Naomhibhughadh.

I. **A**N Drong atá air na Ngairm go heif-
 eachdach, agus air na Naithgher-
 neamhuin, air bheith do Chroidhe Nuadh,
 agus Spiorad Nuadh, air na ngerurhugh-
 adh ionnra, ataid ní is mo air na Naomh-
 thughadh do ríreadh agus

† iona Mbpearfuinibh fein, † *gu Pearfuma,*
 tre Fearta Báis agus Eif- *gu Pearfuma.*
 eirighe Chríost *a*, le na

a *i Cor.* 6. 11. *Gniomb.* 20. 32. *Philipp.* 3.
10. Romh. 6. 5, 6.

Fhocal agus le na Spiorad na ngcomhnuidh ionta *b* : atá Uachdranachd Cuirp an Pheacaidhe go hiomlan air na sgríos *c*, agus a uile Ainmianna air na nlagughadh, agus air na ngclaoidh, ní is smó agus ní is smó *d*, agus iad fein ní is smó agus ní is smó air na mbeathughadh agus air na neartughadh annsna huirle Ghrásaibh Slainteamhla *e*, chum Fíornaomhthachd do chur a ngníomh, ní iona Fhéugmhuis nach faic Duine air bith an Tighearna *f*.

b Eoin 17. 17. Ephes. 5. 26. 2 Tessel. 2. 13.
c Romh. 6. 6, 14. *d* Gala. 5. 24. Romh. 8. 13.
e Galoff. 1. 14. Ephes. 3. 16, 17, 18, 19.
f 2 Cor. 7. 1. Eabhr. 12. 14.

II. Atá an Naomhthachd sa air feadh an Duine go hiomlan *g*, gidheadh neamh-fhoirfe san Bheathsa, atá Fuighiol egin do Thruaillidheachd ag fantuin ann sgach Ball *b*; agus as fí atá Cogadh buanmhairthionach agus neimhreididheach ag éirigh, air bheith don Fheoil ag Mianughadh anaghaidh an Spioraid, agus an Spiorad a naghaidh na Feóla *i*.

g 1 Tessel. 5. 23. *h* 1 Eoin 1. 10. Romh. 7. 18, 23. Philipp. 3. 12. *i* Gala. 5. 17. *i* Phead. 2. 11.

III. Anna san Chogadh sa, ge go bhfeud an Thruaillidheachd atá air marthuinn, lámh a nuachdar dfhaghail gu mór, re seal *k*;

k Romh. 7. 23.

gidheadh

gidheadh tre Sior-fhritheoladh Neirt doibh, o Spiorad Naomhthuighe Chríofd, atá an Chuid air na Aithgheintinn ag Buadhughadh *l*: agus mar sin atá na Naoimh ag fás a Ngrás, ag comhlionadh Naomhthachd a Neagal *DE n*.

l Romh. 6. 14. 1 Eoin 5. 4. Ephes. 4. 15, 16. m 2 Phead. 3. 18. 2 Ccor. 3. 18. n 2 Ccor. 7. 1.

CAIB. XIV.

Mu Chreideamb Slainteambhal.

I. **G**RÁS an Chreidimh tre bhfuil na Daoine Taghta air na ndéanamh comasach chum Creidfin, gu sábháladh a Naimh *a*, is Obair Spioraid Chríofd iona Ngcroidhtíbh é *b*; agus fann le Miniostralachd an Fhocail is gnáth leis bheith air na Oibríughadh *c*: leis so fós agus le Fritheoladh na Nsacramuinteada, agus Urnuighe, atá fé ag dul a Méad, agus air na Neartughadh *d*.

a Eabhr. 10. 39. b 2 Cor. 4. 13. Ephes. 1. 17, 18, 19. Ephes. 2. 8. c Romh. 10. 14, 17. d 1 Phead. 2. 2. Gníomh. 20. 32. Romh. 4. 11. Luc. 17. 5. Romh. 1. 16, 17.

II. Leis an Chreideamha atá Críofduidh ag creidfin, gur fíor gaoh cinni atá air na fhoillsiughadh san Fhocal, air ion Ughdardhas

dhas DHE féin ag labhairt
 † ag gníomhadh. ann e, agus atá se ag † oib-
 riughadh gu héugfámhail
 air an ní atá air ná chur síos ann ígach áite
 fa leth dhe ; eadhon ag tabhairt Umh-
 lachd do na Haitheantaibh f, ag críochnugh-
 adh ris na Bagraídhíbh g, agus ag dlú-
 ghabhail Geallamhna DHE thaobh na
 Beathasa, agus na Beathaidh atá re teachd h.
 Achd siad Gníomha áirid an Chreidimh
 Slainteamhail, Aontughadh do Chríofd,
 Gabhail ris, agus Socrughadh air, na aonar,
 chum Fíreunughadh, Naomhughadh, agus
 Beatha Shuthain, bhrígh Coimhcheangail na
 Ngrás i.

e Eoin 4. 42. i Tessal. 3. 13. i Eoin 5. 40.
 Gníomh. 24. 14. f Romh. 16. 26. g Isai. 66. 2.
 h Eabhr. 11. 13. i Tim. 4. 8. i Eoin 1. 12.
 Gníomh. 16. 31. Gala. 2. 20. Gníomh. 15. 11.

III. Atá eaidirdhealughadh san Chreideamhfa
 thaobh Céumanna, Lag no Láidir k ; féudfar
 gu tríd agus air iomdha Modh, Ionnsuighe
 do thabhairt air, agus a Lagughadh, ach
 gidheadh atá se ag faghail na Buaidhe l ; ag
 fás a niomdha neach air chor as go nrig siad
 air Eáin-dearbh-beachd tríd Iosa Críofd m,
 Ughdar agus Fear-criochnuighe fós ar Ccrei-
 dimh n.

k Eabhr. 5. 13, 14. Romh. 4. 19, 20. Matt.
 8. 10. Matt. 6. 30. l Luc. 22. 31, 32. Ephef.
 6. 16. Eoin 5. 45. m Eabhr. 6. 11, 12. Eabhr.
 10. 22. Coloss. 2. 2. n Eabhr. 12. 2.

C A I B. XV.

Mu Aithrighe chum Beatha.

I. **A** Ithrighe chum na Beatha is Grás
Soisgeulach í *a*, agus atá a Teagasg
re na Sheanmoiriughadh le gach Ministéoir
an Tsoisgeil, comhmaith is an Teagasg ma
Chreideamh a Geriosd *b*.

a *Secbar.* 12. 10. *Gniomb.* 11. 18. *b* *Luc.*
24. 47. *Marc.* 1. 15. *Gniomb.* 20. 21.

II. Tríd Aithrighe, atá an Bpeacach (o
Shealladh agus o Mhothughadh ní amhain
air Cunntabhart, achd mar an cceadna air
Salachar agus Fuathmhuireachd a Pheac-
aidhe, mar neithe atá a naghaidh Nádur
Naomhtha, agus Lagh Comhthromach DHE,
agus air Breathnughadh dhó do Thrócaire
DHE a Geriosd don Droing atá Aithrigheach)
faoi Dhoilghios air son a Pheacaidhibh,
agus ag tabhairt Fuath dhoibh, air chor as go
bhfuil fé ag iompodh uatha uile dionn-
suighe DHE *c*, le Rún agus Díthchioll chum
gluasachd maille ris, ann a nuile Shlighthibh
Aitheanta *d*.

c *Esech.* 18. 30, 31. agus *Caib.* 36. *r.* 31.
Isai. 30. 22. *Salm* 51. 4. *Ferem.* 31. 18, 19.
Ioel 2. 12, 13. *Amos* 5. 15. *Salm* 119. 128.
2 *Cor.* 7. 11. *d* *Salm* 119. 6, 59, 106. *Luc.* 1.
6. 2 *Riogh.* 23. 25.

III. Ge

- III. Ge nach cóir bun do dheanamh as an Aithreachus mar Dhioladh air bith airson Peacaidh, no mar Adhbhar air bith air Maitheamhnas ann *e*, ní is Gníomh é do shaoir Ghráfa DHE ann a Geriosd *f*, gidheadh atá Aithreachas combfhéudhmoil do na huile Pheacachaibh, is nach drig do neach air bith fuil a bheith aige re Maitheamhnas iona fhéugmhuis *g*.

e Ezech. 36. 30, 32. agus Ezech. 16. 61, 62, 63. *f* Hof. 14. 2, 4. Romh. 3. 24. Ephes. 1. 7. *g* Luc. 13. 3, 5. Gníomb. 17. 30, 31.

IV. Mar nach bhfuil Peacadh air bith coimhbeag as nach tuill sé Damnadh *h*, as amhluidh ní bhfuil Peacadh air bith comhmór as gu bhféud sé Damnadh do tharruing air an Druing atá ag deanamh Fíor-Aithreachais *i*.

h Romh. 6. 23. Romh. 5. 12. Matt. 12. 36. *i* Isai. 55. 7. Romh. 8. 1. Isai. 1. 16, 18.

V. Ní gcóir do Dhaoineibh iad fein do thoi-liughadh le Haithreachas gheeneralta, achd a fe Dleasdanas gach Duine, Dithchioll a chaitheamh chum Aithreachas fa leith do dheanamh air son a Pheacaidhibh fa leith *k*.

k Salm 19. 13. Luc. 19. 8. I Tim. 1. 13, 15.

VI. Mar atá dfiachaibh air gach Duine Admhail díomhaire air a Pheacaidhibh a dheanamh do DHIA, ag astughadh air, Maitheamhnas

Maitheamhnas a thabhairt ionnta l ; agus air lorg dhó so do dheanamh, agus a Pheacaidh do thréigsin, gheibh sé Trócair m : 'samhluidh is cóir don tí bheir Oilbheim da Bhráthair no do Eaglais Chríost, bheith toileach, a Aithrighe do thaisbeunadh don drong da dtug sé Oilbheim, le Admhail-díomhair no follus, agus le Dobrón air son a Pheacaidh, agus is cóir dhoibhsin na lorg so bheith réidh ris, agus gabhail ris ann a ngrádh o.

1. *Salm* 51. 4, 5, 7, 9, 14. agus *Salm* 32. 5, 6. m *Sean-fhoc.* 28. 13. i *Eoin* 1. 9. n *Seam.* 5. 16. *Luc.* 17. 3, 4. *Fioshua* 7. 19. *Salm* 51. go hiomlan. o 2 *Cor.* 2. 8.

CAIB. XVI.

Mu Dheaghoibhrigibh.

I. **I**S Deaghoibrighe, iad sin amhain do aithin **DIA** iona Fhocal Naomhtha a, agus ní Ndeaghoibrighe iad sin atá a bhfeugimhuis Barantais an Fhocail, air na ndealbhadh le Daoinibh, o Eud dhall, no faoi † Sgail air bith do † *Leithfceil.* Dheaghrún b.

a *Mic.* 6. 8. *Romh.* 12. 2. *Eabhr.* 13. 21. b *Matt.* 25. 9. *Isai.* 29. 13. i *Phead.* 1. 18. *Romh.* 10. 2. *Eoin* 16. 2. i *Samu.* 15. 21, 22, 23.

II. Na Deaghoibhrighe sin, air na ndeanamh a Námhlachd do DHIA, is Toradh agus

agus is Comharthadha foilleir iad, air
 Chreideamh Fíor agus Beódha *c*: agus leó,
 ata na Creidimhigh ag tairbeunadh a Mbuidh-
 † ag ollamb- eachais *d*, ag neartughadh
 nughadh. a Ndeirbh-beachd *e*, * † ag
 tógbhail suas a Mbráithre *f*,
 ag cur Maíse air Admhail an Tsoisgeil *g*,
 ag druideadh Béul na Neascairde *h*, agus
 ag Glórughadh DHE *i*, da bhfuil siad na
 Nobair, air na ngeruthughadh a Níosa
 Críost chuige fo *k*; a goinne air bhéith
 da Ntoradh aca chum Naomhthachd, go
 mbíodh an Chríoch aca, eadhon an Bheatha
 Shuthain *l*.

c Seum. 2. 18, 22. *d* Salm 116. 12, 13.
 † Phead. 2. 9. *e* 1 Eoin 2. 3, 5. 2 Phead. 1.
 rann 5 go nuig rann 10. † 2 Cor. 9. 2.
 Marc 5. 16. *g* Tit. 2. 5, 9, 10, 11, 12. 1 Tim.
 1. 6. *h* 1 Phead. 2. 15. † 1 Phead. 2. 12.
 Philipp. 1. 11. Eoin 15. 1. *k* Ephes. 2. 10.
 Romh. 6. 22.
 †

III. Ní hann uatha fein idir atá a
 Ngcomas air Deaghoibrighe do dheanamh,
 achd go hiomlán o Spiorad Chríost *m*.
 Agus chum go mbithid air na ndeanamh
 comasach chuige sin, a bharr air na Grása
 d'fuar siad cheana, as féudhmoil * san
 cheart am * Feart an Spioraid Naoimh
 chéudna, chum toileadh agus deanamh

m Eoin 15. 4, 6. Ezech. 36. 26, 27.

d'oibriughadh

d'oibriughadh ionnta da Ghean maith n :
gidheadh ni ngeoir dhoibhsin na lorg so fás
Neimhghníomhach, mar nach budh dligh-
each dhoibh Dleasdanas air bith a Choimh-
lionadh, achd an lorg Gluasachd shunn-
radhach an Spioraid ; achd as cóir dhoibh
bheith dithchiollach ann a
Ngrása DHE tá ionnta a † Bheodhugh-
† Chorrughadh suas o. *adb suas.*

n *Philipp. 2. 13. agus Caib. 4. r. 13. 2 Cor.*
3. 5. o Philipp. 2. 12. Eabhr. 6. 11, 12.
2 Phead. 1. 3, 5, 10, 11. Isa. 64. 7. 2 Tim. 1. 6.
Gníomh. 26. 6, 7. Jude rann 20, agus 21.

IV, An drong atá iona Numhlachd ag
righionn air an Airde is mó air a bhfeidir
righionn san Bheathasa, as comhfhada ghabh
uatha bheith comasach
air † dul oscionn a † Bairgníomhadh,
Ndleasdanas, agus tuill- *Bairdheanamh.*
each a dheanamh is atá

DIA ag iarruidh, as go bhfuil móran tá
dhiachaithe orra mar Dhleasdanas air nach
bhfuilid a righionn p.

p *Luc. 17. 10. Nebem. 13. 22. Job 9. 2, 3.*
Gala. 5. 17.

V. Ni héidir linn, Maitheamhnas Peacaidhe,
no an Bheatha Shuthainn, do thuilltin air
Láimh DHE, le ar Noibrighibh is fearr,
bhrigh an Neamhchoimeis atá edir iad so
agus an Ghlóir re teachd, agus an Tedir-
dhealadh neimhchríochnaigheach atá eidir

sinne agus DIA, neach da nach féud sinn bheith tarbhach, na Dioladh a thabhairt airson Ainbhfiach ar Bpeacaidh do rinneamar cheana *q*; achd an tan do ní sinn na huile neithe fhédfir linn do dheanamh, nior rinneamar achd ar Dleasdanas, agus is Seirbheisigh neamhtharbhach sinn *r*; Agus do bhrígh fós mar is maith iad, gu bhfuilid ag teachd o a Spioradsan *f*; agus mar atáid air na ndeanamh linne atá siad air na ntruailleadh, agus air na ngeumaig leis an mhéad sin do Laige, agus do Neamh-fhoirfidheachd, as nach féud siad Teinnead Bhreitheamhnais DE do fhulang *t*.

q Romh. 3. 20. Romh. 4. 2, 4, 6. Ephes. 2. 8, 9. Tii. 3. 5, 6, 7. Romh. 8. 18. Salm 16. 2. Job 22. 2, 3. agus Job 35. 7, 8. r Luc. 17. 10. f Gala. 5. 22, 23. t Isai. 64. 6. Gala. 5. 17. Romh. 7. 15, 18. Salm 143. 2. Salm 130. 3.

VI. Achd gidheadh, air bheith do Phearsuinibh na Gereidmheacha, air a ngabhail riú go taitneamhach tríd Iosa Críost, atása gabhail go taitneamhach annsan, re a Ndeaghoibrighibh mar an gcéudna *u*, ni hann mar go mbíodh siad
 †† neamhchoir- san Bheathasa † neimh-
 idheach, agus chiontach, agus † neamh-
 neamhbhrónu- thuilleionnach air Ach-
 igheach. mhusan a Bhfiadhnuis

u Ephes. 1. 6. i Phead. 2. 5. Exod. 28. 38. Geine. 4. 4, maille re Eabhr. 11. 4.

DE *w* ; ahd gur Toil leisín, air bheith dhó ag amhrae orra iona Mhac, gabhail go taitneamhach ris an ní tá trébhhdhireach, agus Luaidheachd a thabhairt dó, ge go bhfuil iomadh Anbhfainne agus neamhfhoirfidh-eachd iona chomhchuideachd *x*.

w Job 9. 20. *Salm* 143. 2. *x* *Eabhr.* 13. 20, 21. 2 *Cor.* 8. 12. *Eabhr.* 6. 10. *Matt.* 25. 21, 23.

VII. Oibrighe do níotar le Daoinibh nach bhfuil air na Naithghineamhuin, ge go bhféudfuid thaoibh na Cúise man bhuil siad, bheith na neithe atá DIA ag aithine, agus do Dheaghfhóghnamh dhoibh fein agus do Dhaoinibh eile araon *y* : gidheadh bhrigh nach bhfuilid ag teachd o Chroidhe air na ghlanadh le Creideamh *z* ; na air na ndéanamh air Mhodh ceart, do réir an Fhocail *a* ; na chum Crich cheart, *eadhon* Glóir DHE, uime sin atáid Peacaidheach, agus ní hédir leó-taitnimh re DIA, na Duine a dheanamh iomchubhaidh chum Grás dfaghail o DHIA *c*. Ahd gidheadh is peacuidhaiche dhoibhsin, agus is neamhthaitneamhaiche do

y 2 *Riagh.* 10. 30, 31. 1 *Riagh.* 21. 27, 29. *Philipp.* 1. 15, 16, 18. 2 *Geine.* 4. 5, *maile* re *Eabhr.* 11. 4, 6. *a* 1 *Cor.* 13. 3. *Isai.* 1. 12. *b* *Matt.* 6. 2, 3, 16. *c* *Hagg.* 2. 14. *Tit.* 1. 15. *Amos* 5. 21, 22. *Hos.* 1. 4. *Rimh.* 9. 16. *Zit.* 3. 5.

DHIA, na Hoibrighese do leigeadh dhíobh d.
 d *Salm* 14. 4. agus *Salm* 36. 3. *Job* 21. 14,
 15. *Matt.* 25, 41, 42, 43, 45. *Matt.* 23. 23.

C A I B. XVII.

Mu † Bhuanmbaireachduin
 † Shíor-Bhuanas. na Naomb [ann an Staid
 na Ngras.]

I. **A**N drong ris an do Ghabh DIA go
 taitneamhach iona Mhac Ionmhuin,
 agus a Ghairm fé go heifeachlídach agus a
 Naomhuigh fé le na Spiorad, ní bhfeidir leó
 tuitim go hiomlán, agus go críochnamhoil o
 Staid na Ngrás ; achd Buanmhairfidh siad
 ann go dearbh, go nuig na Críche, agus
 bitfidh siad air na Níabhaladh go Síor-
 ruidh a.

a *Philipp.* 1. 6. 2 *Phead.* 1. 10. *Eoin* 10. 28,
 29. 1 *Eoin* 3. 9. 1 *Phead.* 1. 5, 9.

II. Cho ní a Níor-Thóil fein, is Buna-
 char don Bhuanmbairthionnachd sa na
 Naomb, achd Neamhelaochladhachd Or-
 dtuigh na Taghtha, atá o Ghrádh Shaor agus
 Neamhelaochladhach DHE an Athar b ;
 Eifeachd Tuilltionnais agus Edirghuidhe
 Iosa Críost c ; Comhnuighe Spioraid agus

b 2 *Tim.* 2. 18, 19. *Jerem.* 31. 3. c *Eabhr.* 10.
 10, 14. agus *Eabhr.* 13. 20, 21. agus *Eabhr.* 9.
 12, 13, 14, 15. *Romb.* 8. 33. go deireadh an
 Cbaibidil. *Eoin.* 17. 11, 24. *Luc.* 22. 32. *Eabhr.*
 7. 25. Sill

Sil DHE a draobh a Stigh dhiobh *d*; agus
 Nádur Choimhcheangail na
 Ngrás *e*: Agus uatha so uile, † Neamb-
 atá Deirbhteachd, agus fbailligh-
 Neimhmhealltamhlachd an eachd.
 Bhuaínmhairthionnachd sa ag
 teachd *f*.

d Eoin 14. 16, 17. *i* Eoin 2. 27. *i* Eoin 3.
 9. *e* Jerem. 32. 40. *f* Eoin 10. 28. *i* Tessal. 3.
 3. *i* Eoin 2. 19.

III. Achd gídhéadh tríd Buaidhrídhíbh
 an Aídhbhirfeoir agus an Tsaoghail, tríd a
 Níarúghadh on Truailleadh atá air marthuinn
 ionnta, agus tríd Díothgnáthuighídh Meadh-
 oíne a Ngcoimhdaíge, féudfuidh siad
 tuitim a Bpeacaidhíbh anntroma *g*; agus
 fantuinn ionnta re seal *h*: leis a bhfuil siad
 ag teachd faoi Chorrúigh DHE *i*, agus ag-
 cus Dóilghios air a Spiorad Naomh *k*, ag-
 call Tomhas éigin da Ngrása agus da
 Ngcoimhfhurtachda *l*, ag teachd faoi Chruas-
 Croidhe *m*, agus a Ngcoiuídhídh air na nlot *n*;
 agus leis a bhfuil siad fós ag deanamh
 Dochuin do Dhaoíníbh eile, agus ag tabh-

g Matt. 26. 70, 72, 74. *h* Salm 51. Tíodal
 an Tsalm, agus rann 14. *i* Isai. 62. 5, 7, 9.
 2 Samu. 11. 27. *k* Ephes. 4. 30. *l* Salm 51. 8,
 10, 12. Foills. 2. 4. Laoidh Shol. 5. 2, 3, 4, 6.
m Isai. 36. 17. Marc. 6. 52, agus More 16.
 14. *n* Salm 33. 3, 4. agus Salm 51. 8.

air Oilbheim dhoibh o, agus ag tarruing
Breitheamhnasa saoghalta orra fein p.

o 2 Samu. 12. 14. p Salm 89. 31, 32.
1 Cor. 11. 32.

C A I B. XVIII.

Mu Dhearbh-Beachd air Gras agus Slainte.

I. **G**E go bhféud Cealgoiridh agus
Daoine eile nach bhfuil air na
Naithgheinamhuin, iad fein do mhealladh go
faoin, le Dóchas Fallsa agus Andánadas
Feolmbur, go bhfuil siad ann a Fabhar DHE
agus ann a Staid na Slainte a; agus is
Dóchas so theid a muga b: gidheadh an
drong atá ag creidsin do rirleadh ann san
Tighearna Iosa, agus atá ga ghrádhughadh
le treibhdhifeachd, ag deanamh díthechill air
gluasachd ann igach uile Dheaghoinsias
iona láchair, féudfuidh siad san Bheathasa,
Dearbh-beachd deimhin a bheith aca go
bhfuil siad ann a Staid na Ngras c, agus
féudfuidh siad Gairdeachas a dheanamh tre
Dóchas Gloire DHE, agus ní ndéan an
Dóchas so iad fana náiriughadh a choidlich d.

a Job 8. 13, 14. Mic. 3. 11. Deut. 29. 19.
Eoin 8. 41. b Matt. 7. 22, 23. c 1 Eoin 2. 3.
agus Caib. 3. r. 14, 18, 19, 21, 24. agus Caib.
5. r. 13. d Romh. 5. 2, 5.

II. An Deirbhbeachd fa n-⁸ Mbeachd
bharamhlach no chosamhlach amhain é air:

na shuighiughadh air Dóchas mealltamhuil e;
achd Deirbhbeachd neimhmhealltainhuil
Creidimh, air na shuighiughadh air Fírin
Diadha Gheallamhna na Sláinte f, agus air
Soilleireachd san leith a fígh mu na Grásaibh
sin da bhfuil na Geallamhnasa air na ndean-
amh g, agus fós air Teistios Spioraid na
Huchdmhacachd ag deanamh Fiadhnuisc le
ar Spíortuidne gur Clann do DHIA sinn b:
agus a fé an Spíoradfa Geall-daingnighe ar
Noidhreacht, tre a bhfuil sinn air ar féulugh-
adh chum Ló an Tíoraídh e.

e Eabhr. 6. 11, 19. f Eabhr. 6. 17, 18.
g 2 Phead. 1. 4, 5, 10, 11. i Eoin 2. 3. agus
Caib. 3. r. 14. 2 Cor. 1. 12. h Rómh. 8. 15,
16. i Ephes. 3. 13, 14. agus Ephes. 4. 30. 2 Cor.
1. 21, 22.

III. Ní mbuin an Deirbhbeachd neimh-
mhealltamhailse do Nádur an Chreidimh
mar nach féudfadh an Fíor-Chreidmheach
bheith go fada ag feitheamh, agus ag cómhac
re iomdha Cruadal suil san rig té air k:
gidheadh air bheith dhó air na dheanamh
comasach leis an Spíorad chum Fíos do
bheith aige air na neitheanna thug DIA a
naisgidh dhó, féudfuidh fé a bhféugmhuis
Foillsiughaidh neamhghnáthuighthe righionn
air an Deirbhbeachdla, ann a Foghnamh

k i Eoin 5. 13. Isai. 50. 10. Marc 9. 24.
Salm 88 go biomlan, agus Salm 77. o rann 1,
go naise rann 12.

ceart a dheanadh do na Meadhoine gnáth-
ach / . Agus uime sin a fé Dleasdanas gach
einneach, uile Dhíthchioll do dheanamh
chum a Ghairm agus a Thaghta d'fágghail
dearbhta *m* ; chum thríd so go mbíodh a
Chroidhe air fhairsiniughadh ann a Síth
agus Aoibhneas san Spiorad Naomh, ann
a Ngrádh agus Buidheachas do DHIA, agus
ann a Neart agus Suilbhreachd a Ndeas-
danasaibh na Humhlachda, agus a siad na
neirhe so Fíorthoradh an Deirbhbeachda *m* :
as comhfhada ghabh uaidhe bheith ag aomadh
Dhaoine go Mibhéus o.

1 *i* Cor. 2. 12. *i* Eoin 4. 13. Eabhr. 6. 11,
12. Ephes. 3. 17, 18, 19. *iii* 2 Phead. 1. 10.
ii Romh. 5. 1, 2, 5. Romh. 14. 17. agus Romh.
15. 13. Ephes. 1. 3, 4. Salm 4. 6, 7. agus Salm
119. 32. o *i* Eoin 2. 1, 2. Romh. 6. 1, 2. Tit.
2. 11, 12, 14. 2 Cor. 7. 1. Romh. 8. 1, 12.
i Eoin 3. 2, 3. Salm 130. 4. *i* Eoin 1. 6, 7.

IV. Feudtuadh Deirbhbeachd na Bhfior-
chreidimheacha ma Níl inte, bheith air iomadh
Modh air na chrathadh, air
† *edirleigeadh* na hughdughadh, agus † stad
a theachd air. a dhul air ; eadhon tre
Neamhchúram iona choimh-
ead ; tre tuitim a Bpeacadh airid égin a
loitseas an Coguis, agus chuireas Doilghios
air an Spiorad ; tre Bualdhreadh égin grad
agus dian ; tre Solus Gnáife DHE bheith air
na tharruing leis air ais uatha, agus é bheith
ag fulang dhoibhsin feur air an bhfuil
Eagallan.

Eagalsan gluasachd a Ndorchadas agus gun Solus air bith do bheith aca p: gidheadh nì bhfuilid siad idir folamh go hiomlan do Shìol sin DE, agus don Bheatha sin an Chreidimh, don Ghràdh sin do Chrìosd agus na Bráithribh, don Trébhdhireachd Croidhe sin, agus do Choinneas mu Dhleasdanas; as a bhféud, tríd oibriughadh an Spioraid, an Deirbhbeachd sa bheith a nam iomchubhaidh air aithbheódhughadh q, agus leis a bhfuil siad san am atá a láthair air na ngconginnhail suas o Eadóchas tur r.

p *Laoidh Shol.* 5. 2, 3, 6. *Salm* 51. 8, 12, 14. *Ephe.* 4. 30, 31. *Salm* 77. o rann 1, gu nuige rann 10. *Matt.* 26. o rann 69, go nuige rann 72. *Salm* 31. 22. agus *Salm* 88, go hiomlan. *Isai.* 50. 10. q i *Eoin* 3. 9. *Luc.* 22. 32. *Jeb* 13. 15. *Salm* 73. 15. agus *Salm* 51. 8, 12. r *Micah* 7. 7, 8, 9. *Jerem.* 32. 40. *Isai.* 45. 7, 8, 9, 10. *Salm* 22. 1. agus *Salm* 88, go hiomlan.

C A I R. XIX.

Mu Lagh DHE.

I. **T**Hug DIA do Adhamh Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, ler cheangail fé esin agus a Shliochd uile, re Humhlachd Phearsunta, Iomlan, Fhoirfe, agus Ghnáthmhairthionach; ag gealladh Beatha an lorg a Choimhlionaidh, agus ag bagradh

bagrath Báis an lorg a Bhrisidh ; agus thug sé Neart agus Comas dó chum an Laghsa do choimhead *a*.

a Geine. 1. 26, 27, maille re Geine. 2. 17. Romb. 2. 14, 15. agus Romb. 10. 5. agus Romb. 5. 12, 19. Gala. 3. 10, 12. Seanmoir. 7. 29. Job 28. 28.

II. An diaigh don Duine tuitim, do mhair an Laghsa bheith na Riaghail
 † *Ionracus.* iomlan air. * † Fireantachd, agus fann mar sin thug DIA feachad é, air Sliabh Sinai, ann an Deich Aitheantaibh, agus do scriobhadh é air dá Chlár *b* ; air bheith ann sna Ceithir Aitheantaibh is tosaighe ar Dleasdanas do DHIA, agus ann sna Sé Aitheantaibh is deirionnaighe ar Dleasdanas do Dhuine *c*.

b Seam. 1. 25. agus Seam. 2. 8, 10, 11, 12. Romb. 13. 8, 9. Deut. 5. 52. agus Deut. 10. 4. Exod. 34. 1. c Matt. 2. 37, 38, 39, 40.

III. A thuilleadh air an Laghsa, da ngoirthear go coitcheann Lagh na Modhannaigh, chuncas do DHIA go dtug sé do Phobul Israél, mar Eaglais ann a Nóige, Reachda Séireamoinéalta ann a raibh iomadh Oirdionnaisidh Somplaireach, cuid diobh mu Adbradh, ag Fioghuiriughadh roimh láimh, Grása, Gnóimhartha, Fulannthasa, agus Sochaire Chríod *d* ; agus cuid diobh ag taisbeineadh d Eabhr. Caibideal 9. Eabhr. 10. 1. *Gala. 4. 1, 2, 3. Coloss. 2. 17.*

iomadh

iomadh gné Theagaisg mu Dhleasdanasfaibh Móraltá e. Agus atá na Reachda Seiream-oinealtasa uile air na ngeur air gcúl anois, san Tiomna Nuadh f.

e 1 Cor. 5. 7. 2 Cor. 6. 17. Jud. rann 23. f Coloss. 2. 14, 16, 17. Dan. 9. 27. Ephes. 2. 15, 16.

IV. Dhoibhsan fós mar

* † Státa * † Choimh- † Chomb-chorp.
riaghalta thug fé iomadh † Riaghalta.

Reachd Breitheamhail, do chríochnuigh maille re Stát an Phobuilsin, gun iad a ceangal einneach eile anois, ní is faide na atá a Ngceartas gheneralta ag iar-ruidh g.

g Exod. 21 go biomlan. Exod. 22. 1, go nuige rann 29. Geine. 49. 10, maille re 1 Phead. 2. 13, 14. Matt. 5. 17, maille re rann 38, agus rann 39. 1 Cor. 9. 8, 9, 10.

V. A tá † Lagh na Modhan-
naidh ag ceangal a bhfeasda † an Lagh
re Humhlachd dhó, na huile Móraltá.

Dhaoine atá air na Mhfirean-nughadh, agus gach einneach eile b; Agus fo ní amhain a thaoibh na Neitheann atá air na ngeur síos ann, achd fós a thaoibh Ughdardhais DE an Ceruthuigheoir, a thug seachad é i. Agus ann san Tsoisgeul, ní bhfuil Críofd ag fuafgladh an Cheangailse air

h Romh. 13. 8, 9. Ephes. 6. 2. i Seam. 2. 10, 11.

mhodh air bith, achd fann atá fé gu mór gā dhaingniughadh *k*.

k *Matt.* 5. 17, 18, 19. *Seam.* 2. 8. *Romb.* 3. 31.

VI. Ge nach bhfuil Fíorchreidimhigh faoi an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, chum bheith air na Mhfíreunughadh no air na Ndídeadh da thríd *l*; gidheadh atá Fógghnamh mór ann doibhsan, amhluidh is do Dhaoinibh eile; a méad as go bhfuil fé, mar Riaghail Beathaidh atá ag cur Toil DE agus an Dleasdanas féin a gcéill doibh, ga nstiubhradh agus ga ngceangal chum gluafachd do réir sin *m*; ag nochdadh fós Truaillidheachd pheacach a Náduire, a Ngeroidhthidh, agus a Mbeathaidh *n*; air chor as air bheith dhoibh ga ngceasnughadh féin leis, go féud siad teachd chum tuileadh Mothughaidh do Pheacadh, tuileadh Irisliughaidh air a shon, agus tuileadh Fuath dhó *o*, maille re Sealladh ní is foilleire air an Fhéidhm atá aca air Chríofd, agus air Iomlaine Umhlachdsan *p*. Atá Fógghnamh ann mar an gcéudna don drong atá air na Naithgheineamhuin, chum cosg do chur air

l *Romb.* 6. 14. *Gala.* 2. 16. *Gala.* 5. 13. *Gala.* 4. 4, 5. *Gniomb.* 13. 39. *Romb.* 8. 1. *Romb.* 7. 12, 22, 25. *Salm* 119. 4, 5, 6. *1 Cor.* 7. 19. *Gala.* 5. 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23. *n* *Romb.* 7. 7. *Romb.* 3. 20. *o* *Seam.* 1. 23, 24, 25. *Romb.* 7. 9, 14, 24.

a Ntruailidheachd, a méad as go bhfuil fé
ag toirmeasg Peacaidh 9 : Agus atá
Fóghnamh iona Bhagraidhibh, a thaisbein-
eadh an ní atá a Mbpeacaidhsin féin ag
tuilltinn, agus créud na Hamhghair san
Bheathala as ion doibh fuil a bheith aca riu
air an son, ge táid air na nsaoradh o a
Mallachd, atá air na bhagradh san Lagh 7 :
Atá a Gheallamhna mar an gcéudna ag
taisbeineadh dhoibh go bhfuil Umh-
lachd ag taitneamh re DIA, agus créud
na Sochair beannuighthe ris a bhfuil siad
fuil a bheith aca, a lorg a Coimhionaidh 1
ge nach hann mar neitheanna air a bhfuil
Coir aca thaobh an Lagh mar Choinh-
cheangal Oibrighe 1. Air chor as nach
Comhartha idir air Dhuine bheith san Lagh,
agus gun é bheith faoi Ghrás, gu bhfuil fé
ag deanamh Maith chionn go bhfuil an Lagh
ag tabhairt Misnigh dhó chuige, agus ag
seachnadh Uile chionn go bhfuil an Lagh ag
cur Sgá air roimhe 11.

1. *Seam.* 2. 11. *Salm* 119. 101, 104, 128.
1. *Ezra* 9. 13, 14. *Salm* 89. 30, 31, 32, 33, 34.
1. *Lebhrit.* 26. o rann 1, go nuig rann 14, maille
re 2 *Cor.* 6. 16. *Ephes.* 6. 2, 3. *Salm* 37. 11.
Matt. 5. 5. *Salm* 19. 11. 1. *Gala.* 2. 16. *Luc.*
17. 10. 1. *Romh.* 6. 12, 14. 1. *Phead.* 3. 8, 9,
10, 11, 12, maille re *Salm* 34. 12, 13, 14, 15,
16. *Eabhr.* 12. 28, 29.

VII. Agus do gach Fóghnamh dhiobh súd
atá san Lagh, ní bhfuil a haon anaghaidh

Grás an Tsoifgeil, achd atáid uile gu milis ag gabhail leis *w*, air bheith do Spiorad Chríofd ag ceannsfughadh agus ag nearughadh Toile an Duine, chum an ní sin do dheanamh gu milis agus gu foilbhir, atá Toil DE do fhoillsighear san Lagh ag iarraidh a dheanamh *x*.

w Gala. 3. 21. *x* Esek. 36. 27. Eabhr. 8. 10, maille re Jerem. 31. 33.

C A I B. XX.

Man Tsaorise Chríofdaidhe agus mu Shaoirse an Choinsias.

I. **A** Si an Tsaorise do choisin Críofd do Chreidmheachaibh faoi an Tsoifgeul, a Nsaorise o Chionta an Pheacaidh, o Fheirg DHE a dhamnuigheas, o Mhallachd Lagh na Modhannaidh *a*; agus go bhfuil siad air na nteasairgin on Drochthaoghailia atá a lathair, o Bhruid an Aidhbhirseoir, agus o Uachdranachd an Pheacaidh *b*, o Ole Amhgharaidhe, o Ghath an Bháis, o Bhuaidh na Huaighe, agus o Dhamnadh siorruidh *c*; agus mar an gcéadna go bhfuil Slighe réidh aca diomhsuighe DHIA *d*, agus

a Titus 2. 14. *i* Tefsal. 1. 10. Gala. 3. 13.
b Gala. 1. 4. Coloss. 1. 13. Gníomh. 26. 18.
 Romh. 6. 14. *c* Romh. 8. 28. Salm 119. 71.
 1 Cor. 15. 54, 55, 56, 57. Romh. 8. 1. *d* Romh. 5. 1, 2.

gu bhfuilid ag tabhairt Umhlachd dhó, ní hann o Eagal Trailleamhoil, achd o Ghrádh Macamhoil, agus le Aigneadh thoileach e. Agus do rabhádair iad' so uile aig na Creidmhigh faoi an Lagh mar an gcéadna f. Achd faoi an Tiomna Nuadh atá Saoirse na Geriosduighe air na deanamh ní is farsuingthe, thaobh a Nsaoirse o chuinge Lagh na Nfeireamoinidh, fán raibh an Eaglais Júd-aigheach g; agus thaobh Dánachda ní is mó, re teachd chum Cathair Rioghamhail na Ngrás h, agus Compártughadh Shaor-Spioraid DE dhoibh ní is iomlaine na bu ghnáth le Creidmheachaibh faoi an Lagh bheith ag faghail i.

e Romb. 8. 14, 15. i Eoin 4. 18. f Gala. 3. 9, 14. g Gala. 4. 1, 2, 3, 6, 7. agus Gala. 5. 1. Gniomb. 15. 10, 11. h Eabhr. 4. 14, 16. agus Eabhr. 10. 19, 20, 21, 22. i Eoin 7. 38, 39. 2 Cor. 3. 13, 17, 18.

II. A fé DIA amháin is Uachtaran air an Choinfias k, agus dfág sé saor é o Theagafgaibh agus o Airheantaibh Dhaoine, atá ann a ní air bith anaghaidh Fhocail; no fós a thuileadh an Fhocail, ma fann a Ceósfibh Creidimh, no Adhraidh l. Agus mar sin a bheith ag creidsin a nleithide so do Theagafga agus a bheith ag tabhairt Umhlachd do

k Seam. 4. 12. Romb. 14. 4. l Gniomb. 4. 19. agus Gniomb. 5. 29. i Cor. 7. 23. Matt. 23. 8, 9. 10. 2 Cor. 1. 24. Matt. 15. 2.

nleithide fo d'Aitheantaibh, thaobh Coincias;
a fé sin Fíor-Shaoirse an Choincias do thabh-
airt thairis *m* : agus bheith ag iarraidh
* Dallechreideamh, agus Umhlachd d'hall agus
* iomlan gun agadh, a fé sin Saoirse an
Choincias agus Ríafuin fós do sgrios *n*.

m Coloss. 2. 20, 22, 23. Gala. 1. 10. agus
Gala. 2. 4, 5. agus Gala. 5. 1. n Romb. 10. 17.
agus Romb. 14. 23. Isai. 8. 20. Gníomh. 17. 11.
Eoin 4. 22. Hof. 5. 11. Foills. 13. 12, 16, 17.
Jerem. 8. 9.

III. An drong atá ag cur Peacaidh air bith
a ngníomh, no ag altrumughadh Ainmi-
ann air bith, faoi sgáil Shaoirse Chríofdaidhe,
ataid thríd sin ag sgrios Crích an Tsfairse
Chríofdaidhe, eadhon air bheith dhúinn air
ar dteasairgin o Láimh ar Naimhde, go
ndeanamaoid Seirbheis don Tighearna gun
Eagal, ann a Naomhthachd, agus a Bhfi-
reuntachd, iona Láthair, re fad uile Láithe
ar Mbeatha *o*.

o Gala. 5. 13. 1 Phead. 2. 16. 2 Phead. 2. 19.
Eoin 8. 34. Luc. 1. 74, 75.

IV. Agus do bhrígh nach hé bu Rún do
DHIA, go-deanamh na Cumhachda a
d'orduigh fésin, agus an Tsfairse do choisin
Críofd, a chéile do sgrios, achd go mbiodh
stad ag congbhail suas, agus ag coimhead a
chéile; Uime sin an drong a bhios, faoi sgáil
Shaoirse Chríofdaidhe, ag cothughadh an-
aghaidh Cumhachd Laghamhoil air bith, no

anaghaidh Gnáthughadh Laghamhoil an
Chumhachda sin, cia aca is Cumhachd
Shaoghalta no Eaglasda, atáid ag cur an-
aghaidh Orduigh DHE p. Agus feudfar go
Laghamhoil Daoine a tharruing go Cunntas
agus a nleanamhuin le * Smachdadhaibh
na Heaglaife q, agus le Cumhachd an
Uachdarain Shaoghalta r, chionn bheith ag
Craobhsghaoileadh a nleithide sin do Bhara-
mhla, no ag Seasamh a nleithide sin do
Dheanadais, fa tá a naghaidh Soluis Naduire,
no a naghaidh Cinn shoilleir an * Chreidimh
Chriosdaidhe, mu Chreideamh, mu Adhradh,
no mu Chaitheamhbeatha, no anaghaidh
Cumhachd na Diaghachda; No fós a nleithide
sin do Bharamhla no do Dheanadasa mear-
achdacha, fa tá, ionna Nádur fein, no thaobh

p Matt. 12. 25. 1 Phead. 2. 13, 14, 16.
Romb. 13. o rann 1, go nuig rann 9. Eabhr.
13. 17. q Romb. 1. 32. maille re 1 Cor. 5. 1, 5;
11, 13. 2 Eoin rann 10 agus 11. 2 Tessa. 3.
14. agus 1 Tim. 6. 3, 4, 5. agus Titus 1. 10,
11, 13. agus Titus 3. 10, maille re Matt. 18.
15, 16, 17. 1 Tim. 1. 19, 10. Foills. 2. 2, 14,
15, 20. agus Foills. 3. 9. 1 Dent. 3. 6, go nuige
rann 12. Romb. 13. 3, 4, maille re 2 Eoin
rann 10, agus rann 11. Esra 7. 23, 25, 26,
27, 28. Foills. 17. 12, 16, 17. Nebem. 13. 15,
17, 21, 22, 25, 30. 2 Riogh. 13. 5, 6, 9, 20,
21. 2 Seanchas 34. 33. agus Caibideal 15. rann
12, 13, 16. Dan. 3. 29. 1 Tim. 2. 1. Isai. 49.
23. Sechar. 13, 2, 3.

an Mhodh air a bhfuilid ga Ngcrabhsgaoil-
eadh no ga Nfeatamh, ag cur as don Tfiot-
chain agus don Riaghail an leith a muigh, do
shuighthigh Críold san Eaglais f.

f na baite cendna, ata ag q agus r.

C A I B. XXI.

Mu Adhradh Crabbthach, agus mu La na
Sabbaidhe.

I. **A** Tá Solus Náduire ag taisbeunadh gu
bhfuil DIA ann aig a bhfuil Ard-
Thighearnas, agus Uachdranachd oscionn
na nuilidh, atá Maith, agus ag deanamh
Maith do na huilidhibh, agus uime sin gur
cóir, Eagalsan do bheith oirnn, a Ghrádh-
ughadh, a Mholadh, Gairm air, Earbs as, agus
Seirbheis a dheanamh dho, leis an Chroidhe
uile, agus leis an Anam uile, agus leis an
Neart uile a. Achd atá an Modh taitneamhach
chum an DIA fíor do Adhradh, air na
ordughadh le DIA fein agus a Chríocha sin
air na nsuighthiughadh, le na Thoil fhoill-
fighte fein chum nach biodh Adhradh air
na dheanamh dhó do
† Innteachdaibh. reir Breathnughadh agus
† Cumadoireachd Dhaoine,

a Romh. 1. 20. Gníomh. 17. 24. Salm 119.
68. Jerem. 10. 7. Salm 31. 23. agus Salm 18. 3.
Romh. 10. 12. Salm 62. 8. Iosua 24. 14. Marc
12. 33.

no Cogaraibh an Aidhbhearsoir, faoi Shamh-
lughadhaibh faicsionnach ar bith, no air
mhodh ar bith eile, nach bhfuil orduighte
san Scrioptuir Naomhtha *b*.

*b Dent. 12. 32. Matt. 15. 9. Gntomb. 17. 25.
Matt. 4. 9, 10. Dent. 4. rann 15, go nuige 20.
Exod. 20. 4, 5, 6. Coloss. 2. 23.*

II. Is cóir Adhradh Crábhthach a thabhairt
do DHIA, an Tathair, an Mac, agus an
Spiorad Naomh, agus dhosan amhain *c*;
ní hann d'Ainglibh, do Naoimhibh, no do
Chrétuir ar bith eile *d*: Agus o Thuitim
an Duine, ní hann a bhfeugmhuis Edir-
mheadhonthoir, nó tríd Edirmheadhoin-
thoirachd neach air bith eile, achd Iosa
Críost na aonar *e*.

*c Matt. 4. 10, maille re Eoin 5. 23, agus
2 Cor. 13. 14. d Coloss. 2. 18. Foills. 19. 10.
Romb. 1. 25. e Eoin 14. 6. 1 Tim. 2. 5. Ephe.
2. 18. Coloss. 3. 17.*

III. Air bheith don Urnuigh (maille re
Buidheachas) na cuid áirid don Adhradh
Crábhthach *f*, atá DIA ga hiarruidh air na
huile Dhaoimibh *g*; agus a gcoinne gu
mbiodh si taitneamhach, atá si re na dean-
amh a Nainn an Mhic *h*, tré Congnamh
an Spioraid *i*, do reir a Thóile *k*, le Tuigse,
Urram, Irisleachd, Dúthrachd, Creideamh,

*f Philipp. 4. 6. g Salm 65. 2. h 1 Eoin 14.
13, 14. i Phead. 2. 5. i Romb. 8. 26. k 1 Eoin
5. 14.*

Grád, h,

Grádh, agus Buan-mhaireochduin *l*, agus a Gcánamhuin a thuigear, mas Urnuighe le Guth bhios ann *m*.

l Salm 47. 7. Seanmoir. 5. 1, 2. Eabhr. 12. 28. Geine. 18. 27. Seam. 5. 16. Seam. 1. 6, 7. Marc 11. 24. Matt. 6. 12, 14, 15. Coloss. 4. 2. Ephes. 6. 18. m i Cor. 14. 14.

IV. Is cóir Urnuigh do dheanamh air son Neithe Laghamhoil *n*, agus air son gach uile sheórfa Dhaoine, atá beó, no bhios beó na dhiaigh fo *o*: Achd ni hann air son na marbh *p*, no air son na druinge ma bhfuil fios, gun do pheacuigh siad, an Bpeacadh atá chum Bais *q*.

n i Eoin 5. 14. o i Tim. 2. 1, 2. Eoin 17. 20. 2 Samu. 7. 29. Ruit 4. 12. p 2 Samu. 12. 21, 22, 23, maille re Luc. 16. 25, 26. Foillj. 14. 13. q i Eoin 5. 16.

V. Léughadh na Nfcriobtuiridhe le Heagal Diaghaidh *r*, Seanmoiriughadh fall-ain *s*, agus Eisteachd choguisleach, an Fhocail, ann a Nuimhlachd do DHIA, le Tuigse, Creideamh, agus Uiram *t*; Seinn Salma le Grás san Chroidhe *u*; agus mar an gcéadna, Fritheoladh iomchubhaidh agus Gabhail dhligeach na Ntacramuinteadh a dorduigh Criost; atáid fo uile na

r Gniomb. 15. 21. Foillj. 1. 3. s 2 Tim. 4. 2. t Seam. 1. 22. Gniomb. 10. 33. Matt. 13. 19. Eabhr. 4. 2. Isai. 66. 2. u Coloss. 3. 16. Ephes. 5. 19. Seam. 5. 13.

necodtcha do Adhradh Crábhthach gnáthach
DE *w*: A thuileadh air Mionna *x* agus
Móide Crábhthach *y*, Trosgadh *z* agus
Buidheachas sholamanta, air
Chionfátha † sunnradhach *a*, † *Faic shuas*
atá iona Naimsiribh agus *san Litir.*
iona Namannaibh fein, re na
Gnáthughadh, air Mhodh Naomhtha, Crá-
bhthach *b*.

w *Matt.* 28. 19. *i Cor.* 11. 23, go nuig rann
29. *Gníomh.* 2. 42. *x* *Deut.* 6. 13. *maille re*
Nehem. 10. 29. *y* *Hai.* 19. 21. *maille re*
Seanmoir 5. 4, 5. *z* *Joel* 2. 12. *Ester* 4. 16.
Matt. 9. 15. *i Cor.* 7. 5. *a* *Salm* 107, go
biomlan. *Ester* 9. 22. *b* *Eabhr.* 12. 38.

VI. Ní bhfuil Urnuighe no aonchuid eile
don Adhradh Crábhthach, air na Cheangal
anois faoi an Tsoisgeul, re háit air bith,
ann a bhfuil fé air na dheanamh, na gus a
bhfuil fé air na stiúbhradh, is ní mó atá fé
air na dheanamh ní is taitneamhaighe da
thaoibh *c*; achd atá Adhradh re na dhean-
amh do DHIA ann sgach eunáite *d*, ann a
Spiorad agus a Bhfirinn *e*; agus mar atá
fo re na dheanamh a Dteaghlachaibh *f*, gach
Lá *g*; agus ann an Díomhaireachd, le gach
aon air leth leis fein *h*; as amhluidh atá

c *Eoin* 4. 21. *d* *Mala.* 1. 11. *i Tim.* 2. 8!
e *Eoin* 4. 23, 24. *f* *Jerem.* 10. 25. *Dan.* 6. 6, 7.
Job 1. 5. *2 Samu.* 6. 18, 20. *1 Phead.* 3. 7.
Gníomh. 10. 2. *g* *Matt.* 6. 11. *h* *Matt.* 6. 6.
Ephes. 6. 18. *fé*

fe re' na dheanamh ni as solamainte, ann
sna Coimhthionolaibh follasacha, agus ni
geóir dhúinn iad so do leigeadh tharruin,
no do thréigfin, gu neamhchúramach, no gu
toileoil, an tan atá DIA le na Fhocal no le
na Fhreasdal ag gairm Dhaoine da nionn-
faighe i.

i *Isai.* 56. 6, 7. *Eabhr.* 10. 25. *Seanfboc.* 1.
20, 21, 24. agus *Caib.* 8. rann 34. *Gníomh.* 13.
42. *Luc.* 4. 16. *Gníomh.* 2. 42.

VII. Mar atá o Lagh Náduire, gu mbi
go generalta cuimhreann iomchubhaidh
d'Aimsire air na chur air leth, chum
Adhradh DHE; as amhluidh, iona Fhocal,
le Aithne * Dhíreach, Mhóralta, Shíor-
mhairthionnach, atá ag Ceangal na nuile
Dhaoine, ann sgach linn, do orduigh fe gu
funnraighte, Aon Lá ann a Seachd, mar
Shabbaid, a bheith air na Choimhead
Naomhtha dhó k; Agus bé so o Thosach an
Tsaoghail, gu nuig Eiseirighe Chríofd, Lá
déighionnach na seachdmhuine: Agus do
bhi sé, o Eiseirighe Chríofd, air na athar-
ughadh gus an Chéad Lá don Tseachd-
mhuin l, da ngoirthear san Scriobtuir,
LA an TIGHEARNA m, agus atá sé re
mairtheochduin, go Deireadh an Tsaoghail,
mar an Tsaibbaid Chríofdaidhe n.

k *Exod.* 20. 8, 10, 11. *Isai.* 56. 2, 4, 6, 7.
l *Geine.* 2. 2, 3. i *Cor.* 16. 1, 2. *Gníomh.* 20. 7.
m *Foills.* 1. 10. n *Exod.* 20. 8, 10, maille re
Matt. 5. 17, 18.

VIII. Atá

VIII. Atá an Tfaboidse, an sin air a coimhead naomhtha do DHIA, an tan atá Daoine (tar éis doibh roimh láimh deas-ughadh iomchubhaidh a dheanamh air a Ngeroidhthe agus a Ngnothaigheadh faoghalta do chur ann Riaghail,) ní amhain, ag gabhail Támh naomhtha, re fad an Lá, o a Noibrighibh, o a Mbriathraibh, agus o a Nímuainteadhaibh fein, fathiomchioll a Ngnothuigheadh faoghalta agus a Naigher o, achd mar an gcéudna, a cairtheamh na húine sin go hiomlan, ann a Ngníomharthaibh Adhraidh Fhollus agus Dhíomhaire DE, agus ann an Dleasdanasaibh na Héginne agus na Trocaire p.

o *Exod.* 20. 8. *Exod.* 16. 23, 25, 26, 29, 30. *Exod.* 31. 15, 16, 17. *Isai.* 58. 13. *Nehem.* 13. 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22. p *Isai.* 58. 13. *Matt.* 12. 1, go níg rann 13.

C A I B. XXII.

Mu Mbionnaibh agus Mbóidibh Laghambla.

I. **M**ionna Laghamhoil is cuid don Adh-radh Crábhach iad a, ann a bhfuil air Chionfáth Ceart, an Tí a mhionnuigheas, go solamainte ag gairm DHIA bheith mar Fhiaghnuis air a ní atá fé ag rádh, no ag gealladh; agus chum Breith a thabhairt air, do reir Fírian no Bréig a mhionna b.

a *Deut.* 10. 20. b *Exod.* 20. 7. *Levitic.* 19. 12. 2 *Cor.* 1. 23. 2 *Seanch.* 6. 22, 23.

II. A fé Ainm DHE ambain, a ní air an gcóir do Dhaéine Mionnughadh, agus ann sin do dheanamh is cóir a ghnathughadh le gach uile Eagal agus Urram naomhtha *c*. Uime sin is ní peacach agus gráineamhoil, Mionna a thabhairt go diomhaoineach, no go hobann, air an Ainm Ghlórmhar Uathbhasach sin ; no Mionna a thabhairt idir air einni air bith eile *d*. Gidheadh mar atá Mionna, a Ccáilsibh móra tromdha, air na mbarantughadh le Focal DE fan Tiomna Nuadh, amhuil is fan Tseintiomna *e*; as amhluidh is cóir Mionna Laghamhoil do thabhairt, a chuirfear † *mar gcomhair*. † d'ualach oruinn, ionna nleithidibh sin do Chúilsibh, le Ughdarras Laghamhoil *f*.

c *Dent.* 6. 13. *d* *Exod.* 20. 7. *Jerem.* 5. 7. *Matt.* 5. 34, 37. *Seam.* 5. 12. *e* *Eabhr.* 6. 16. *2 Cor.* 1. 23. *Isai.* 65. 16. *f* *1 Riogh.* 8. 31. *Nehem.* 13. 25. *Efra.* 10. 5.

III. Gidh bé air bith neach do bheir Mionna, is cóir dhó Truime Ghniomh comhsholomanta is sin do thabhairt go hiomchubhaidh fa deara ; agus iona Mhionnaibh, gun ní air bith a chur roimhe, achd ní ma bhfuil fé láindeimhin gur Fírinne é *g*. Agus ní gcóir do Dhuine air bith, é féin do cheangal le Mionnaibh re ní air bith achd ní atá maith agus ceart ; agus ní ma bhfuil fé féin ag creidsin gur maith agus *g* *Exod.* 20. 7. *Jerem.* 4. 2.

ceart é ; agus ní, atá Comas agus Rún aige a choimhlíonadh *b*. Gidheadh is Peacadh, Mionna do dhiúltadh fathimchioll einní atá maith agus ceart, an tan do chuirfear sin d'ualach oruinn le Ughdarras Laghamhoil *i*.

h Geine. 24. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9. i Aireamh. 5. 19, 21, Nehem. 5. 12. Exod. 22. 7, 8, 9, 10, 11.

IV. Is cóir Mionna do thabhairt ann a Seagh shoiller agus ghnáthach na Mbriathar, a bhféugimhnis † Atharrach Seagha, no † Taisg-Inntine *k*. Ní bhféud Mionna ar gceangal chum Peacadh do dheanamh ; achd an tan do bheirtheair iad, ann a ní air bith nach bhfuil peacach, araid ag ceangal Dhuine, re a ngoimhlíonadh, ge go bann le Caill dó féin *l* : Agus ní gcóir a mbriseadh ge go bann do Eiriceachaibh, agus do Aincreidmheachaibh a bhíodh siad air na ntabhairt *m*.

k Jerem. 4. 2. Salm. 24. 4. l i Samu. 25. 22, 32, 33, 34. Salm 15. 4. m Ezech. 17. 16, 18, 19. Josh. 9. 18, 19, maille re 2 Samu. 22. 1.

V. Atá Nádur na Móide agus Nádur Mhionn-geallaidhe cosimhuil re a chéile, agus fann leis an Churam Crabhtach chéadna is

cóir a tabhairt, agus leis an Dilseachd
chéadna is cóir a hiocadh *n*.

n *Isai.* 19. 21. *Seanmoir.* 5. 4, 5, 6. *Salm* 61.
8. *Salm* 66. 13, 14.

VI. Sann do DHIA amhain, agus ní hann
do Chréutuir air bith, is cóir Móid do thabh-
airt *o* : Agus chum go mbíodh sí taitneamh-
ach dhò, is cóir a tabhairt go toileach, *o*
Chreideamh, agus *o* Choincias ar Dleas-
danais, air mhodh Buidheachais air son So-
char a bhfuaramar, no chum go fuighimid
a ní atá d'easbhaidh oruinn ; thríd fo fós
atámaoid gar cceangal féin ní is teinne re
Dleasdanasfaibh riachdanacha ; no re Neith-
ibh eile, an méid, agus an fad, do fhéudfas
siad congnamh a dheanamh leó go hiom-
chubhaidh *p*.

o Salm 76. 11. *Jerem.* 44. 25, 26. *p Deut.*
23. 21, 22, 23. *Salm* 50. 14. *Geine.* 28, 20, 21,
22. *i Samu.* 1. 11. *Salm* 66. 13, 14. *Salm* 132.
2, 3, 4, 5.

VII. Ní gcóir do Dhuine air bith, Móid
do thabhairt chum einní idir do dheanamh
atá air na thoirmeasg a Bhfocal DE, no a
bhacas Dleasdanas air bith atá air na áithne
ann ; no einní ma nach bhfuil Geallamh air
bith aige, air Comas dfaghail *o* DHIA da
choimhlíonadh *q*. Agus da thaobh ío atá
Móide Manachamhla na Bpápanacha mu

q Gníomh. 23. 12, 14. *Marc* 6. 26. *Aireamh.*
20. 5, 8, 12, 13.

Bheathia † neamhphósdá a choidch,
mu Bhochduin admhailte, agus † na Sior-
Umhlachd riaghalta, comhfhada *Oghdhabhd.*
o bheith na Ngeimeadh do
thuileadh Foirfidheachd, as gur Painteir-
eadh chum Saobhehreideamh agus Peacadh
iad, ann nach cóir do Chríofduigh air bith é
féin do chur an fás r.

r *Matt.* 19. 11, 12. *1 Cor.* 7. 2, 9. *Ephej.* 4.
28. *1 Phead.* 4. 2. *1 Cor.* 7. 23.

C A I B. XXIII.

M'an Uachdaran Shaoghalta.

I. **D**O orduigh DIA (Ard-Thighearna,
agus Ríogh an Tsaoghail uile)
Uachdarain Saoghalta fa Laimh, oscionn an-
Phobuil, chum a Ghlóire féin,
agus chum an Mhaith † Cum- † *Puiblih.*
anta : agus chum na Críche fo, *Coitcheinn.*
do Armuigh fé iad le Comas
an Chloidheamh chum Tearmunn agus Meis-
néach don drong atá Maith, agus chum
Dioghaltas air luchd deanaidh Uile a.

a *Romh.* 13. 1, 2, 3, 4. *1 Phead.* 2. 13, 14.

II. As Laghamhoil do Chroíofduighibh
Oifig Uachdaraine a ghabhail, agus a cur a
ngníomh, an tan do ghairmear chuige sin
iad b ; agus iona Maraíglughadh, mar is
cóir dhoibh bheith go háirid ag congbhail

b *Seanfhor.* 8. 13, 16. *Romh.* 13. 1, 2, 3, 4.

suas Diaghachd, Comhthrom, agus Siothchain, do réir Reachdaibh fallana gach Státa *c.*, as amhluidh chum na Críche sin, feudfuid go laghamhoil anois fan Tiomna Nuadh, Cogadh do dheanamh, air Adhbhar-aibh cearta agus riachdanacha *d.*

c. Salm 2. 10, 11, 12. 1 Tim. 2. 2. Salm 82. 3, 4. 2 Samu. 23. 3. 1 Phead. 2. 13. d. Luc. 3. 14. Romh. 13. 4. Matt. 8. 9, 10. Gníomh. 10. 1, 2. Foillf. 17. 14, 16.

III. Ni gcóir don Uachtaran Shaoghailta, Fritheoladh an Bhocail agus na Nscrámuinteachd, no Comas Eochracha Ríoghachd Neamha, a ghabhail chuige féin *e*: gidhcadh atá Ughdarras aige, agus a fé a Dhleasdanas, Cúram a ghabhail go mbi Aonachd agus Siothchain air na ngcoimhead fan Eaglais, go mbi Firinn DE air a coimhead fíorghlan agus iomlán, go mbi Blaispheim agus Eiriceachd air na ngos, go mbi gach uile Thruaillleadh agus Mhíodhghnáthiughadh ann an Adhradh no ann an * Diosluiplinn air na mbacadh no air na nleasughadh, agus go mbi uile Oirdionnansaidh DHE go hiomchubhaidh air na nfuídhíughadh, air na mfritheoladh, agus air na ntabh-

e 2 Seanch. 26. 18, maille re Matt. 18. 17. agus Matt. 16. 19. 1 Cor. 12. 28, 29. Ephes. 4. 11, 12. 1 Cor. 4. 1, 2. Romh. 10. 15. Eabhr. 5. 4.

airt fa deara f. Agus chum na Críche so, atá Comas aige Seannaidh do ghairm, bheith a lathair ionnta, agus Cúram a ghabhail go mbi gach einní a chríochnuighear ionnta, do réir Inntin DE g.

f *Isai.* 49. 23. *Salm* 122. 9. *Efra* 7. 23, 25, 26, 27, 28. *Lebhit.* 24. 16. *Deut.* 13. 5, 6, 12. 2 *Riogh.* 18. 4. 1 *Seanch.* 13. rann 1, go nuige rann 9. 2 *Riogh.* 23. o rann 1, go nuige rann 26. 2 *Seanch.* 34. 33. 2 *Seanch.* 15. 12, 13. g 2 *Seanch.* 19. 8, 9, 10, 11. 2 *Seanch.* Caibideal 29. agus Caibideal 30. *Matt.* 2. 4, 5.

IV. A fé Dleasdanas an Phobuil Urnuighe do dheanamh air son Uachdaran-
aibh *b*, Onoir do thabhairt da Mbpear-
sunaibh *i*, Cíos agus Dlighidh eile do dhíol
doibh *k*, bheith freagrach da Naitheantaibh
laghamhla, agus faoi Umhlachd da Nugh-
darras air son Coinfias *l*. Ní bfuil Neimh-
chreideamh no Difir a Gcreideamh, ag dean-
amh Ughdarras cheart agus laghamhoil an
Uachdaraine neamhthabhachdach, no ag saor-
adh an Phobuil o a Numhlachd dhlighteach
dhó *m*; Ní o nach bhfuil Oifigeacha Eag-
laída air na mhfuaisgladh *n*; agus as lugha ná
sin atá Comas no Uachdranachd aig an

h 1 *Tim.* 2. 1, 2. i 1 *Phead.* 2. 17. k *Romb.*
13. 6, 7. l *Romb.* 13. 5. *Tit.* 3. 1. m 1 *Phead.*
2. 13, 14, 16. n *Romb.* 13. 1. 1 *Riogh.* 2. 35.
Gníomb. 25. 9, 10, 11. 2 *Phead.* 2. 1, 10, 11.
Jud. rann 8, 9, 10, 11.

Phápa os a ngeionn iona Ndúthchadhaibh, no ofcionn einneach da Mpobul; agus as lugha na sin uile atá Comas aige, a Ndúth-aigheadh, no a Nanma, do thabhairt uatha, ma mheastas esin gur Eiricigh iad, no faoi Leithsgeul air bith eile o.

o 2 *Tessal.* 2. 4. *Foills.* 13. 15, 16, 17.

CAIB. XXIV.

Mu Phosadh, agus Dhealughadh.

I. **A** Tá an Bpósadh edir aon Fhear agus aon Bhean: agus ní nlaghamhoil go mbí san aon Aimsir, tuileadh is aon Bhean-phósda aig an Fhear, no tuileadh is aon Fhear pósda ris an Mhnaoi a.

a *Geine.* 2. 24. *Matt.* 19. 5, 6. *Seanshoc.* 2. 17.

II. Do bhí an Bpósadh air na ordughadh chum comhchuidiughadh an Fhir agus na Mná pósda araon b, chum Cinneas an Chinnidh Daonna le Sliochd laghamhoil, agus Cinneas na Heaglaíse le Síol naomhrtha c, agus chum Neamhghloine do bhacadh d.

b *Geine.* 2. 18. c *Malachi* 2. 15. d *1 Cor.* 7. 2, 9.

III. As laghamhoil do gach féorfa Dhaoine bheith air na mpósadh, da naithne le tuigse aontughadh re Pósadh e: Gidheadh as dleá-

e *Eabhr.* 13. 4. *1 Tim.* 4. 3. *1 Cor.* 7. 36, 37,

Geine. 24. 57, 58.

danach

danach do Chríofduidhibh Pósadh amháin san Tighearna *f*: Agus uime sin ní gcóir dhoibhsin atá ag admhail an Fhíor-Chreidimh aithleasfuidhe, Pósadh do dheanamh re Aincreidmheachaibh, re Pápanachaibh, no re Luchd Iodholadhraidh eile: Ní mó is cóir dhoibhsin atá Diaghaidh bheith air na ngcuingreadh go neamhchomhthromach, le Pósadh do dheanamh riúsan atá go hionchomharthaighthe Aindiaghaidh iona Mbeatha, no atá ag seasamh Eiríeachda damnamhla *g*.

f 1 Cor. 7. 39. *g* Geine. 34. 14. *Exod.* 34. 16. *Deut.* 7. 3, 4. 1 *Riogh.* 11. 4. *Nehem.* 13. 25, 26, 27. *Malachi* 2. 11, 12. 2 *Cor.* 6. 14.

IV. Ní gcóir don Phósadh bheith an taobh a stigh, do Chéimeadh Daimhe Comhfhola, no Cleamhnuis, atá air na ntoirmeasg san Fhocal *b*: ní mó fhéudfas na Pólaidhe colnacha sin bheith air na ndeanamh laghamhoil a bhfeasda le Lagh air bith Dhuine, no le Aontughadh na Bpáirtidhe, air chor as go bhféud an aitimsin a Mbeatha do chaitheamh maille re a chéile mar Fhear agus mar Mhnaoi phósda *i*. Ní bhféud an Fear cinneach a phósadh do Chinneach a Mhná, ní is dlúithe dhó thaobh Fola, na fhéudfas fé da Chinneach féin; no an Bhean cinneach a

h *Lebhit.* Caibideal 18, go hiomlan. 1 *Cor.* 5. 1. *Amos* 2. 7. 1 *Marc* 6. 18. *Lebhit.* 18. 24, 25, 26, 27, 28.

phósadh

phósadh do Chinneach a Fir, ní is dlúithe dhi
thaobh Fola na fhéudfas sí da Cinneach
féin *k*.

k *Lebbir.* 20. 19, 20, 21.

V. Adhaltranas no † Striop- † *Diolanas*.
achas do níotar an diaigh Comh-
cheangail réitigh, air bheith dhó air na
fhoillsiughadh roimh an Phósadh, atá sin
ag tabhairt Adhbhar ceart don Pháirtidh
neimhchiontach an Ccoimhcheangal réitigh
do sgaoileadh *l*. Ann a Ceuis Adhaltranas
an diaigh Pósaidh as laghamhoil don Pháir-
tidh neimhchiontach, Dealughadh a thagraadh
agus dfaghail *m*: agus an diaigh Deiligh-
idh, neach eile do phósadh, amhuil mar go
bíodh an Phairtidh atá ciontach marbh *n*.

l *Matt.* 1. 18, 19, 20. *m* *Matt.* 5. 31, 32.
n *Matt.* 19. 9. *Romh.* 7. 2, 3.

VI. Ge tá an Truaillidheachd sin san
Duine as gur hullamh leis bheith ag sireadh
Riatain chum an airim sin do chur o a chéile
go neimhdhligheach, a chuir DIA re a chéile
san Phósadh, gidheadh ní bhfuil ní air bith
achd Adhaltranas, no an Tréigeadh díoth-
rasach sin nach féidir a leatughadh air
mhodh air bith, leis an Eaglais, no leis an
Uachdaran Shaoghailta, na Adhbhar diong-
mhailta chum Ceangal an Pósaidh dfuasg-
ladh *o*; agus ann so do dheanamh, fann air
Mhodh follas agus riaghailteach is cóir don

o *Matt.* 12. 8, 9. *1 Cor.* 7. 15. *Matt.* 19. 6.

Chais

Chúis dul air a haghaidh ; agus gun an aitim
da mbuin si, dfagbhail ga Ntoil agus ga Méin
féin, iona Ngúis féin *p*.

p Dent. 24. 1, 2, 3, 4.

C A I B. XXV.

Man Eaglais.

I. **A**N Eaglais Chaiteoiliceach no Uile-
choitcheann, tá Neambhfaicsion-
nach, atá si air a déanamh suas, don Air-
eamh iomlan sin na Ndaoine Taghta, do
bhi, atá, no a bhíos air na ntional a naon faoi
Chríofd, a Ceann ; agus a si Céile, Corp,
agus Iomlaine an Tí atá ag lionadh na nuil-
idh ann sna huilidhibh *a*.

*a Ephes. 1. 10, 22, 23. Ephes. 5. 23, 27, 32.
Coloss. 1. 18.*

II. An Eaglais Fhaicsionnach, atá mar an
gcéadna Caiteoiliceach no Uilechoitcheann
(faoi an Tsoilgeul gun í ceangailte re aon
Fhineach, mar do bhi si roimhe faoi an
Lagh, ata si air a déanamh suas dhiobhsin
uile air feadh an Domhain, atá ag admhail
an Fhíorchreidimh *b*, agus da Ngclann *c* ;
agus a si Ríoghachd an Tighearna Iosa

*b 1 Cor. 1. 2. 1 Cor. 12. 12, 13. Salm 2. 8.
Foills. 7. 9. Romh. 15. 9, 10, 11, 12. c 1 Cor:
7. 14. Gníomh. 2. 39. Esek. 16. 20, 21. Romh.
11. 16. Geine. 3. 15. Geine. 17. 7.*

Críofd

Críofd *d*, Tigh agus Teaghlach DHE *e*, agus ní bhféidir idir an taobh a muigh dhi righ-ionn go gnáthuighthe air Sláinte *f*.

d Matt. 13. 47. *Isai.* 9. 7. *e* *Ephes.* 2. 19. *Ephes.* 3. 15. *f* *Gniomb.* 2. 47.

III. Don Eaglais Chaiteoiliceach Fhaic-fionnach so, thug Críofd an Mhiniosdralachd, Oraicail, agus Oirdionnanfaidh DHE, chum na Naoimh a thional agus a dheanamh foirfe, san Bheathasa, go Deireadh an Tsaoghail ; agus atá fé le na Láthair, agus le na Spiorad, do réir a Gheallaimh, ga ndeanamh éifeachdach chuige sin *g*.

g *1 Cor.* 12. 28. *Ephes.* 4. 11, 12, 13. *Mat.* 28. 19, 20. *Isai.* 59. 21.

IV. Do bhí an Eaglais Chaitliceachsa air uairibh ní B'faicsionnuighe, agus air uairibh ní bu Neamhphaicsionnuighe *h* : Agus Eaglaifeadh air leith, tá na Mbuill di, atáid Glan ní is mó no ní is lugha, do réir mar atá Teagasg an Tsoisgeil air na theagasgadh agus air na ghabhail, na Hoirdionnanfaidh air na mfritheoladh, agus Adhradh follas air na dheanamh le ní is mó no le ní is lugha do Glaine ionta *i*.

h *Romb.* 11. 3, 4. *Foillf.* 12. 6, 14. *i* *Foillf.* Caibideal 2. agus Caibideal 3. *2 Cor.* 5. 6, 7.

V. Féudfuidh na Heaglaifeadh as glaine faoi Neamh teachd faoi Chumasg agus Earroid

Farroid *k*: agus do chlaon Eaglaiseadh égin air a nais comhmór as go dfág siad bheith na Neaglaiseadh do Chríofd, agus dfas siad na Nsineagoga don Aidhbhirseoir *l*. Gidh-eadh bithidh do ghná air Thalamh, Eaglais re Adhradh a dheanamh do DHIA, do réir a Thóile *m*.

k 1 Cor. 13. 12. Foills. Caibideal 2. agus Caibideal 3. Matt. 13. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 47. 1 Foills: 18. 2. Romh. 11. 18, 19, 20, 21, 22. in Matt. 16. 18. Salm 72. 17. Salm 102. 28. Matt. 28. 19, 20.

VI. Ní bhfuil Ceann air bith eile aig an Eaglais achd an Tighearna Iosa Críofd *n*. Ní mó fhéudfas Pápa na Róimhe bheith na Cheann di ann a Seagh air bith, achd a lé an Taintieríofd sin, Duine sin an Pheacaidh, agus † an Damnuighe. Mac † na Seríofa, atá ga árdughadh féin ann san Eaglais, an aghaidh Chríofd, agus an aghaidh na nuilidh da ngoirthear DIA *o*.

in Coloss. 1. 18. Ephes. 1. 22. o Matt. 23. 8, 9, 10. 2 Tessal. 2. 3, 4, 8, 9. Foills. 13. 6.

CAIB. XXVI.

Mu Chombchomunn na Naomb.

I. **A** Tá aig na huile Naoimh, † do † a d'aonnighbadh. dhláthchuireadh re Iosa
H Crioíofd

Criostd a Ngceann le na Spiorad agus le Creideamh, Comhchomunn ris iona Ghráfaibh, iona Fhulannasaibh, iona Bhás, iona Eiseirigh, agus iona Ghlóir *a* : Agus air bheith dhoibh air na ndlúthchur re a chéile ann a Ngrádh, atá Comhchomunn aca a Ngibhtibh agus a Ngráfaibh a chéile *b*, agus atá dfiachaibh orra na Dleasdanasfa follas agus diomhaire sin do dheanamh, a bhíos chum Maith a chéile, araon san Duine an leith a ffigh agus san Duine an leith a muigh *c*.

a 1 Eoin 1. 3. Ephes. 3. 16, 17, 18, 19. Eoin 1. 16. Ephes. 2. 5, 6. Philip. 3. 10. Romh. 6. 5, 6. 2 Tim. 2. 12. *b* Ephes. 4. 15, 16. 1 Cor. 12. 7. 1 Cor. 3. 21, 22, 23. Coloss. 2. 19. *c* 1 Tessal. 5. 11, 14. Romh. 1. 11, 12, 14. 1 Eoin 3. 16, 17, 18. Gala. 6. 10.

II. Atá dfiachaibh air an drong atá na Naoinh thaobh Admhala, Companas agus Comhchomunn naomhtha do chongbhail suas ann an Adhradh DHE; agus ann a gcoimh-

lionadh gach Seirbheis
† *ata chum cur-* Spioradalta eile, * † leis
suas a chéile. a bhfeud siad Maith
Spioradalta a chéile do

chur air aghaidh *d* ; agus mar an gcéadna ann a bheith ag deanamh Fuasglaidh do chéile, a neithibh an leith a muigh, do réir a Ngcomais agus a Nriachdanais fa leith. Agus mar bheir DIA Fáth iomchubhaidh seachad ata an Ccomhchomunnfa re na chongbhail

d Eabhr. 10. 24, 25. Gníomh. 2. 42, 46
Isai. 2. 3. 1 Cor. 11. 20.

riásan uile atá a náit air bith ag gairm air Ainm an Tighearna Iosa e.

e *Gníomh. 2. 44, 45. 1 Eoin 3. 17. 2 Cor. Caib. 8, agus Caib. 9. Gníomh. 11. 29, 30.*

III. Ni bhfuil an Ccomhchomunnfa atá aig na Naoimh re Críofd, ga ndeanamh air chor air bith na nluchd-comhpáirt do Shubhstaint a Dhiadhachd, no air mhodh air bith a gcoimeas do Chríofd ; agus is Midhiaghaidh agus Blaispheimeach, eunchuid diobh sin do rádh f. Ni mó atá a Ngomhchomunn re a chéile mar Naoimh, ag fuaigladh no ag lughdughadh an Chóir atá aig gach Duine air a Mhaoín, agus air na neithibh atá air a Sheilbh g.

f *Coloss. 1. 18, 19. 1 Cor. 8. 6. Isai. 42. 8. 1 Tim. 6. 15, 16. Salm 45. 7. maille re Eabhr. 1. 8, 9. 8 Exod. 20. 15. Ephes. 4. 28. Gníomh. 5. 4.*

CAIB. XXVII.

Mu na Sacramaintibh.

I. A Tá Sacramainteadha na Ngcomhartlaidha agus na Nféula naomhtha air Choimhcheangal na Ngrás a, air na nórdughadh go neimhmeadhonach le DIA b, chum Críofd agus a Shochaire do thaisbeunadh ;

a *Romh. 4. 11. Geine. 17. 7, 10. b Matt. 28. 19. 1 Cor. 11. 23.*

agus chum ar Gcéir air, do dhaingniughadh *c*; chum mar an gcéadna Eidirdhealadh foilleir do chur edir an drong a bhuineas don Eaglais, agus an ehuid eile don Tsaogh-al *d*; agus chum a ngceangal go solamanta re Seirbheis DE a Geríofd, do réir Fhocail *e*.

c 1 Cor. 10. 16. 1 Cor. 11. 25, 26. *Gala.* 3. 27. *d* *Romb.* 15. 8. *Exod.* 12. 48. *Geine.* 34. 14. *e* *Romb.* 6. 3, 4. 1 Cor. 10. 16, 21.

II. Atá ann sgach Sacramaint Dáinnh Spioradalta, no Aonadh Sacramainteoil, edir an Ccomhartha agus a Ní atá air na chomharthughadh leis, agus da thaobh 10, atá Ainmeanna agus Toradh an dara aoin, air na ainmniughadh air an aon eile *f*.

f *Geine.* 17. 10. *Matt.* 26. 27, 28. *Tit.* 3. 5.

III. An Grás atá air na * thabhairt feachad tríd na Sacramaintibh, no ionnta, air na ngnáthughadh go ceart, ní bhfuil fé air na thabhairt dúinn bhrígh Cumhaehd air bith atá ionnta; ní mó atá Eifeachd

† a nearbja. Sacramainte, † ceangailte re Diaghaidheachd no re Rún an tí atá ga fritheoladh *g*; achd re Obair an Spioraid *h*, agus re Focal an Orduighidh, ann a bhfuil Geallamh air Sochair don drong a ghabhas chucá *i* go hiomchubhaidh, agus Aithne fós atá ag tabhairt Ughdarrais dáinn a ngnathughadh *i*.

g *Romb.* 2. 28, 29. 1 *Phead.* 1. 21. *h* *Matt.* 3. 11. 1 Cor. 12. 13. 1 *Matt.* 26. 27, 28. *Matt.* 28. 19, 20.

IV. Atá

IV. Atá dá Shácramaint amháin air na nórdughadh le ar Dtighearna Iosa Críofd san Tíoisgeul, eadhon, Baifdeadh agus Suipeir an Tighearna; Agus ní gcóir a haon díobh so do Fhritheoladh le neach air bith achd Miníseir an Fhocail, atá go Laghamhoil air na Ordughadh *k*.

k *Matt.* 28. 19. *i Cor.* 11. 10, 23. *i Cor.* 4. 1. *Eabhr.* 5. 4.

V. Thaobh na neithe Spioradalta do bhi air na ngeallughadh agus air na ntabhairt le Sácramaintibh an Tseintiomna, bionunn Brigh dhoibh is do Shácramaintibh an Tiomna Nuaidhe *l*.

l *i Cor.* 10. 1, 2, 3, 4.

C A I B. XXVIII.

Mar Bhaisdeadh.

I. **A**N Baifdeadh is Sácramaint an Tiomna Nuaidhe é, air na ordughadh le Iosa Críofd *a*, ní amháin chuim an tí do bhaisdear, a ghabhail a stigh go solamanta don Eaglais Fhaicsionnach *b*; achd mar an gcéadna go mbíodh se dhó na Chomhartha agus na Shéul, air Coimhcheangal na Ngrás *c*, air a shuidhiughadh a-Gríofd *d*, air an Aithgheineamhuin *e*, air Maitheamh-

a *Matt.* 28. 19. *b* *i Cor.* 12. 13. *c* *Romh.* 4. 11. *maille re Coloss.* 2. 11, 12. *d* *Gala.* 3. 27. *Romh.* 6. 5. *e* *Tit.* 3. 5.

nas Peacaidhe f, agus air é bheith air na thabhairt suas do DHIA tríd Iola Críost, chum gluasachd a Nuaidheachd Beatha g. Agus atá an Tfacramaintfe tre Ordugh Chríost féin re na congghail air mártuinníona Eaglais, go nuige Deireadh an Tsaoghail h.

f *Marc* 1. 4. g *Romb.* 6. 3, 4. h *Matt.* 28. 19, 20.

II. A fé is Elemeint an leith a muigh, re na ghnáthughadh san Tfacramaintfe, an Tuisge; leis a bhfuil an tí do bhaistear, re na bhaisteadh a Nainm an Athar, an Mhic, agus an Spioraid Naomh, le Minisdeir an Tsoilgeil air na ghairm go laghamhoil chuige sin i.

i *Matt.* 3. 11. Eoin 1. 33. *Matt.* 28. 19, 20.

III. Ni bhféudhmoil an tí do bhaistear a Thumadh san Uisge; achd atá an Baisdeadh air na fhritheoladh go ceart le Uisge a dhórtadh, no a chrothadh air k.

k *Eabhr.* 9. 10, 19, 20, 21, 22. *Gníomh.* 2. 41. *Gníomh.* 16. 33. *Marc* 7. 4.

IV. Ni hiad amháin an drong atá cheana ag admhail Creidimh a Geríost, agus Umhlachda dhó is cóir a Bhaisteadh l, achd mar an gcéadna Naoidheana thig ó Pharaintibh atá araon, no einneach dhíobh, ag creidfin m.

l *Marc* 16. 15, 16. *Gníomh.* 8. 37, 38. m *Geine.* 17. 7, 9. maille re *Gala.* 3. 9, 14. agus *Coloss.* 2. 11, 12. agus *Gníomh.* 2. 38, 39. agus *Romb.* 4. 11, 12. 1. *Cor.* 7. 14. *Matt.* 28. 19. *Marc* 10. 13, 14, 15, 16. *Luc.* 18. 15. V.

V. Ge gur mór an Bpeacadh Dímeas a dheanamh air an Orduinnse no a leigeadh thoruinn n, gidheadh ní bhfuil Grás agus Sláinte, air na ngeangal ris, comhdhoith-dhealuighthe as nach féud cinneadh bheith air na Aithgheineamhuin no air na Shabhaladh iona fheugmhuis o; no as go bhfuil gach cinneadh do bhaistear, air na Aithgheineamhuin gun amharus p.

n *Luc. 7. 30. maille re Exod. 4. 24, 25, 26.*
o *Romb. 4. 11. Gníomh. 10. 2, 4, 22. 31, 45,*
47. p *Gníomh. 8. 13, 23.*

VI. Ní bhfuil Eifeachd an Bhaistidh ceangailte ris an Mbionuidsin D'ainisire ann a bhfuil sé air na fhrithéoladh q, achd gidheadh tre gnáthughadh ceart an Orduinnse, atá an Grás do ghealladh, ní amháin air na thairgse, achd do ríreadh air na thabhairt feachad leis an Spiorad Naomh, don drong (ma tháingadar go haois, no ma Naoidheana iad,) da mbuin an Grás sin, do réir Comhairle Thóile DHE féin, iona Am ordughthe r.

q *Eoin 3. 5, 8. r Gala. 3. 27. Tit. 3. 5.*
Epkes. 5. 25, 26. Gníomh. 2. 38, 41.

VII. Ní bhfuil Sacramaint an Bhaistidh re na fhrithéoladh achd aon Uair do neach air bith s.

s *Tit. 3. 5.*

C A I R. XXIX.

An Shuipéir an Tighearna.

I. **D**O Orduigh ar Dtighearna Iosa Críofd san Oidheche ionar bhraith-eadh é, Sácramaint a Chuirp agus Fhola, da ngoirthear, **SUIPEIR an TIGHEARNA**, re na gnathughadh iona Eaglais go nuige Deireadh an Tsaoghail, chum Cuimhniughadh gnáth-mhairthionnach air an Iobairt sin de fein, iona Bhás ; chum a huile Shochaire do shéulughadh do na Fíorchreidmheachaibh ; chum a Mbeathughadh agus a Ngcinneas Spioradalta annsan, chum tuileadh Ceangail orra ann sna huile Dhleasdánafaibh agus riú, a dhlighthear dhó uatha ; agus chum bheith na Bann agus na Gealldaingnighe air a Ngcomhchomunn risin, agus re a chéile, mar Bhuill a Chuirp Dhiomhairsin.

a 1 Cor. 11. 23, 24, 25, 26. 1 Cor. 10. 16, 17, 21. 1 Cor. 12. 13.

II. Ann san Tsácramaintse ní bhfuil Críofd air na offraileadh suas da Athair, no Fíor-Iobairt air bith air na dheanamh idir, chum Maithcamhnas Peacaidh na Mbeo no na Marbh b ; achd amháin, Cuimhniughadh air an aon offraileadh sin de fein, † Chrois. a rinn sé fein, air an † Chrann-Chéusúighe éunuaire amháin ;

b Eabhr. 9. 22, 25, 26, 28.

agus

agus offrail Spioradalta gach uile Mholaidh atá ionar Ccomas a thabhairt do DHIA, air a shon sin e : Air chor as go bhfuil Iobairt Phápanach na Haifrin (mar a deirid ría) ag deanamh Eugcoir ro-fhuadhmhar, d'aon Iodhbairt Chriost, an taon Réidhteach sin air son uile Pheacaidlibh na Ndaoine Taghta d.

c 1 Cor. 11. 24, 25, 26. Matt. 26. 26, 27. d Eabhr. 7. 23, 24, 27. Eabhr. 10. 11, 12, 14, 18.

III. Ann san Orduinnse, do orduigh an Tighearna Iosa da Mhinisdríbh, Focal an Orduighidh do thaisbeunadh da Phobul, Urnuighe do dheanamh, agus Elemeinteadha an Araín agus an Fhíona do bheannughadh, agus chríod sin a ngeir air leith o Fhoghnámh gnáthach, chum Foghnámh naomh, tha ; agus an Taran do ghlacadh, agus do bhriseadh, an Cupán do ghlacadh, agus (iad fein ag comunnughadh mar an gcéudna) iad so araon do thabhairt don Luchd-comunnuighidh e ; achd gun a ntabhairt do neach air bith nach bhfuil an sin a láthair san Choimhthionel f.

c Matt. 26. 26, 27, 28. agus Marc 14. 22, 23, 24. agus Luc. 22. 19, 20. maille re 1 Cor. 11. 23, 24, 25, 26. f Gníomh. 20. 7. 1 Cor. 11. 20.

IV. Aifríona díomhair, no gabhail na Sá-cramaintse le Sagairt no le cinneach eile na aonar

aonar g, agus mar an gcéadna an Cupan do chiongmhail air ais on Phobul *h*, Adhradh a dheanamh do na Helemeintibh, a ntógbhail a náird no a niomchradh ma gcuairt chum Adhradh dhoibh, agus a nraigadh chum Fógghnamh Crábhthach air bith bhios Daoine ag cur rompa, atáid iad fo uile conntardha do Nádur na Sacramaintse, agus D'órdugh Chríofd *i*.

g *1 Cor. 10. 6. h Marc 14. 23. i Cor. 11. 25, 26, 27, 28, 29. i Matt. 15. 9.*

V. Na Helemeinteadha an leith a muigh san Tísacramaintse, air na ngeur air leith go hiomchubhaidh chum na Fógghnaibh a dórdugh Chríofd, atá an Dáimh sin aca risin air na chéusadh, as go naimnighthear iad air uairibh, go fíor, gidheadh fann go Sacramainteoil amháin, le Ainmnibh na neithe atáid ag taisbeunadh, eadhon Chuirp agus Fola Chríofd *k*, ge táid thaobh a Níubhstainte agus a Náduire ag fantuin do ghná na Naran agus na Mhíon amháin, agus go fíor mar do bhí siad roimhe *l*.

k *Matt. 26. 26, 27, 28. l 1 Cor. 11. 26, 27, 28. Matt. 26. 29.*

VI. An Teagasg sin atá * ag cur roimhe go bhfuil Subhstaint a Naran agus an Fhiona air atharrughadh go Subhstaint Cuirp agus Fola Chríofd (ní da ngoirthear go coitichionn, Transubstansiasion) tre Coifregeadh Sagairt, no air mhodh air bith eile, atá sé ní amháin

amháin an aghaidh an Scrioptuir, achd fós an aghaidh Riasuin agus Tuigse chumanta, agus ag cur as do Nádur na Sacramaint, agus mar an gcéadna do bhi agus atá sé na Adhbhar do iomadh Saobhechrábhadh agus Iodholadhradh fhuadhmhartha *m.*

m Gnionb. 3. 21. maille re 1 Cor. 11. 24; 25, 26. Luc. 24. 6, 39.

VII. An tan atá Luchd-comunnuighidh Iomchubhaidh ag gabhail san leith a muigh, na Nelemeinteadha faicsionnacha, ann san Tísacramaintse, atáid an sin mar an gcéadna an leith a fígh tríd Creidimh, go fíor agus do ríreadh, gidheadh ní hann go Feólmhár agus go Corpordha, achd go Spioradalta, ag gabhail agus ag beathughadh a Nanmanna air Chríofd agus uile Shochairibh a Bháis : Air bheith do Chorp agus Dfúil Chríofd san am sin, ní hann a láthair go Corpordha no go Feólmhar faoi an Aran agus an Fhíon, no ionnta, no maille riá, achd gidheadh a láthair do Chreideamh na Gereidmheacha ann san Orduinnse, comhfhíor, achd sann go Spioradalta, is atá na Helemeinteadha féin a láthair da Ngcéadfaidhibh Corpordha an leith a muigh *o.*

n 1 Cor. 11. 28. o 1 Cor. 10. 16.

VIII. Ge go ngabh Daoine aineólach agus aingidh na Helemeinteadha an leith a muigh san Tísacramaintse, gidheadh ní bhfuilid ag gabhail an ní ata air na Chiallughadh leó ;
achd

achd le a nteachd da hionnsuidhe go neamh-
 iomchubhaidh, atáid ciontach do Chorp agus
 Dfhuil an Tighearna chum an Damnuighe
 fein. Uime sin mar as neimhiomchubhaidh
 na huile Dhaoine aineolacha agus neimh-
 dhiaghaidh air Comhchomuna risin do
 mhealtuin, as amhluidh ní airigh iad air
 Bórd an Tighearna ; agus an ttheadh do
 mhairfeas siad mar sin, ní bhfeud siad,
 gun Pheacadh mór an aghaidh Chríost, na
 Dfomhaireadha naomhthasa do ghabhail p,
 no bheith air na nleigeadh da nionnsuidhe q.
 p 1 Cor. 11. 27, 28, 29. 2 Cor. 6. 14, 15,
 16. q 1 Cor. 5. 6, 7, 13. 2 Tessal. 3. 6, 14,
 15. Matt. 7. 6.

C A I B. XXX.

Mu Smachdadh aibh na Heaglaisc.

I. **D**O orduigh an Tighearna Iosa, mar
 Ríogh agus Cheann na Heaglaisc,
 * Riaghailteachd innte, ann Láimhibh Oifig-
 eacha Eaglasda, eaidirdhealuighthe o Nuach-
 daran Shaoghalta a.

a Isai. 9. 7. 1 Tim. 5. 17. 1 Tessal. 5. 12.
 Gníomh. 20. 17, 28. Eabhr. 13. 7, 17, 24.
 1 Cor. 12. 28. Matt. 28. 18, 19, 20.

II. Ris na Hoifigeachaibhse atá Eochracha
 na Ríoghachd Neamhdha air a nearbsa ; agus
 da thaoibh so atá Comas aca Peacaidh do
 chongmhail, no do Mhaitheamh, fa leith ;

an Ríoghachd úd do dhruideadh an aghaidh na Ndaoine neamhaithrigeach, leis an Fhocal agus le Smachdadaibh Eaglasda araon ; agus a fosgladh do Pheacachaibh aithrigeach, le Miniosdralachd an Tsoisgeil, agus le fuasgladh o Smachdadaibh Eaglasda, mar do iarras an Chóis b.

b *Matt. 16. 19. Matt. 18. 17, 18. Eoin 20 21, 22, 23. 2 Cor. 2. 6, 7, 8.*

III. Atá Smachdaidh Eaglasda féudhmoil chum Bráithre oilbheimeacha do thabhairt air a nais agus do chosnadh ; chum féa do chur air Dhaoineibh eile o a nambuil sin do Oilbheimidh ; chum an Láibhin sin leis a bhféidir an Taos uile a thruaillleadh, do ghlanadh amach ; chum Onoir Chríost, agus Admhail naomhtha an Tsoisgeil do shaoradh ; chum Fearg DHE do chongmhail air a nais, a dhféudfadh tuitim go ceartbhreathach air an Eaglais, ma fé is go bhfuilingeadh siad a Choimhcheangalsan agus Séula an Choimhcheangail sin, bheith air na míodhnaomhthughadh le Lúchd-oilbheim fhollus agus ionchomharthaighthe c.

c *1 Cor. caib. 5, go biomlan. 1 Tim. 5. 20. Matt. 7. 6. 1 Tim. 1. 20. 1 Cor. 11. 27, go deireadh an Chaibidil : maille re Jud. rann 23.*

IV. Chum go rigte ní is fearr air na Críochasó, atá Oifigeacha na Heaglaisí re dul air a naghaidh le Earoil, le Druideadh amach

o Shácramaint Suipeire an Tighearna re seal,
 agus le † Teilgeadh amach
 † *Carn-Eaglaise.* o Chomhchomunn na
Excommunication. Heaglaise, do réir Nádur
 na Cionta, agus Tuilltion-
 nas an Chiontaigh d.

d 1 *Tessal.* 5. 12. 2 *Tessal.* 3. 6, 14, 15.
 1 *Cor.* 5. 4, 5, 13. *Matt.* 18. 17. *Tit.* 3. 10.

C A I B. XXXI.

Mu Sheanaidhibh, agus Ard-Chomharlaibh.

I. **C**Hum go mbíodh an Eaglais ní is fearr
 air a Riaghladh, agus ní is mó air
 * a cur suas, as cóir na Coimhthionaladha
 sin do bheith ann da ngoirthear go coitehlíonn
 Seanaidh agus Ard-Chomharladha a.

a *Gníomh.* 15. 2, 4, 6.

II. Mar fheudfas Uachdarain Saoghalta
 go laghamhoil, Seanadh do Mhinistridh,
 agus do Dhaoine iomhubhaidh eile, do
 ghairm chum dul a Gcomhairle riú, mu
 Gnothaighibh an Chreidimh b; as amhluidh
 ma bhíos na Huachdarain Saoghalta na
 Naimhde follasa don Eaglais, feudfuidh
 Ministridh Chríost diobh fein bhrígh a
 Noifige, no iadsan maille re Daoinibh iom-

b *Isai.* 49. 23. 1 *Tim.* 2. 1, 2. 2 *Seanch.* 19.
 8, 9, 10, 11. 2 *Seanch.* Caibideal 29, agus
 Caibideal 30, go biomlan. *Matt.* 2. 4, 5.
Seanjhoc. 11. 14.

chubhaidh

chubhaidh eile, air bheith dhoibh Comas
dfaghail o a Neaglaisibh, comhdhalughadh
re a cheile iona nleithidibh sin do Choimh-
thionoladha c.

c *Gníomh. 15. 2, 4, 22, 23, 25.*

III. Buinidh do Sheanadhaibh agus Dárd-
Chomharlaibh go Miniofdralta Connspoid-
eacha Creidimh agus Ceisdean Coinfiasa do
réinughadh ; Riaghaileadha agus Scólaidh
do dhur síos chum Adhradh follas DE, agus
Riaghailteachd na Heaglaise ; Casoideadha
a Ceisibh Droichthritheolaidh déisteachd,
agus go Húghdarrach a ntabhairt go Crích :
Agus ma fé is go bhfuil na Horduighe agus
na Breatha so, do réir Focal DE, as cóir
gabhail riú le Hurram agus le Humhlachd ;
ní amháin air son a Ngcoimhfhreagrachd ris
an fhocal, achd mar an gcéudna air son an
Chumhachd leir rinneadh iad, bhrígh gur
Ordúinn le DIA é, air na ordughadh chuige
sin iona fhocal d.

d *Gníomh. 15. 15, 19, 24, 27, 28, 29, 30,*
31. *Gníomh. 16. 4. Matt. 18. 17, 18, 19, 20.*

IV. Féudfuidh na huile Sheanaidh no
Ard-Chomharladha, o Aimsiribh na Nab-
dal, mas uilechoitcheanna iad, no ma is
lúgha, dul air Mearachd ; agus do chuaidh
móran diobh air Mearachd : Uime sin ní
geóir Riaghail Creidimh no Deanadais a
dheanamh dhiobh, achd as cóir a ngnáth-
ughadh.

nghadh mar Chuidiughadh ionta so araon e.
 e *Ephes.* 2. 20. *Gniomh.* 17. 11. 1 *Cor.* 2. 5.
 2 *Cor.* 1. 24.

V. Ni bhfuil Seanaidh no Ard-Chomh-
 arladha re einni do láimhsughadh no
 do chríochnughadh, achd ni
 † *Eaglasda.* † a bhuineas don *Eaglais*:
 agus ni bhfuilid re beartain
 re Cúisibh Saogalta * an Státa choitchin,
 muna hann mar le Hiartas umhal a Ceúisibh
 áirid, no le a Ngcomhairle chum Toil-
 iughadh don Choinrias, ma ghairmear eithe
 sin iad leis an Uachdaran Shaoghalta f.

f *Luc.* 12. 13, 14. *Eoin* 18. 36.

C A I B. XXXII.

*Mu Staid Dhaoine an diaigh Bais, agus
 mu Eiseirighe na Marbh.*

I. **A** Tá Cuirp Dhaoine an diaigh Bais ag
 tilleadh chum Uir, agus ag faislin
 Truaillidheachd a; achd air bheith da Nan-
 mannaibh (nach fuigh Báis
 † *Snibhsisteint.* agus nach coidil) * † Stail-
 mhuidheachd neamhbhif-
 mhur do bheith aea, atáid air ball ag tilleadh
 dionnsuigh DE do thug uaidhe é b. Air
 bheith do Anmannaibh na Bhfireunacha, an
 sin air na ndeanamh foirfe ann Naomh-
 a *Geine.* 3. 19. *Gniomh.* 13. 36. b *Luc.* 23.
 43. *Seannmor.* 12. 7.

thachd,

thachd, atáid air na ngabhail a stigh chum na Neámhaibh is áirde, ann a bhfuilid ag faicsin Gnáis DE ann a Solus agus ann a Glóir, ag feitheamh re Lan-Shaoirse a Ngeuirp c : Agus atá Anmanna na Naingidh air na nteileadh a Nifrionn, far a bhfaist ann a Bpiantaibh agus an Dorchadas iomalach, air na ngleitheadh chum Breitheamhnas an Lái Mhoir d. A thuileadh air an dá Aite so, do Anmannaibh air na nscarthadh re a Ncorpaibh, ní bhfuil an Scriogtuir ag admhail Ait air bith eile.

c *Eabhr. 12. 23. 2 Cor. 5. 1, 6, 8. Philipp. 1. 23. maille re Gniomb. 3. 21. agus Ephes. 4. 10. d Luc. 16. 23, 24. Gniomb. 1. 25. Jud. rann 6, agus 7. 1 Phead. 3. 19.*

II. Ní bhfuigh iadsan do gheabhthar beó san Lá Dhéighionach Bás, achd bithid air a Natharrughadh e : agus bithidh na Mairbh uile air na ndúsgadh suas, leis na Corpaibh céadna, agus ní hann le Corpaibh air bith eile, ge gur hann le atharrach. † Buaidheadh, agus bithidh na † Cail. Cuirpse arís air na ngeur re a Namannaibh go siorruidhe f.

e 1 *Tessal. 4. 17. 1 Cor. 15. 51, 52. f Job 19, 26, 27. 1 Cor. 15. 42, 43, 44.*

III. Bithidh Cuirp na Neimhfhireunacha air na ndúsgadh suas le Cumhachd Chríost chum Easonoir ; agus Cuirp na Bhfireunacha air na dúsgadh suas le na Spiorad chum

Onoir, agus air na ndéanamh comhchos-
mhuil re na Chorp Glóimhar fein g.

g *Gníomh. 24. 15. Eoin 5. 28, 29. 1 Cor. 15.*
43. Philip. 3. 21.

C A I B. XXXIII.

Man Bhreitheamhnas Dhéighionach.

I. **D**O orduigh DIA La ann a dtabhair
fé Breith air an Tsaoghal a Ccear-
tas, le Iosa Críost *a*, da dtug an Tathair
gach uile Chomas agus Bhreitheamhnus *b*.
Agus ann san La sin, bheirtheair Breith, ní
amháin air na Hainglibh a thuit o a ngcead
Staid *c*, achd mar an gcéadna thig na huile
Dhaoine a lathair Chathire Bhreitheamhnus
Críost, chum Cunntas do thabhairt uatha-
iona Nísmuaintighibh, iona Mhriathraibh,
agus iona Ngiomharthaibh; agus chum go
bhfuigheadh siad do réir na rinneadh leó san
Cholann, mas Maith no Ole *d*.

a Gníomh. 17. 31. b Eoin 5. 22, 27. c 1 Cor.
6. 3. Jud. rann 6. 2 Phead. 2. 4. d 2 Cor. 5.
10. Eccles. 12. 14. Romh. 2. 16. Rom. 14. 10,
12. Matt. 12. 36, 37.

II. A si an Chríoch man dorduigh DIA
an La so, Foillsíughadh Glóire a Threóaire,
ann an Sláinte Shíorruidhe na Ndaoine Tagh-
ta; agus Glóire a Cheartais ann an Dam-
nadh na druinge rer chuireadh eól, an
drong sin atá aingidh agus easumhal. Oir

an sin imeochaid na Fíreunuigh chum na Beatha Suthainn, agus gheabh siad an Iomlaine sin Daoibhneas agus Dfionnfhuaradh, a thiúfhas o Láthair an Tighearna : Achd bithidh na Haingidh, do nach aithne DIA, agus nach bhfuil umhal do Shóisgeul Iosa Críofd, air na nteilgeadh ann a Bpianntaibh síorruidhe, agus bheirtheas Peanus orra le Sgrios shíorruidh o Láthair an Tighearna, agus o Ghlóir a Chumhachd e.

e *Matt.* 25. 31, go deireadh *an Chaibidil.*
Rómh. 2. 5, 6. *Rómh.* 9. 22, 23. *Matt.* 25. 21.
Gníomh. 3. 19. 2 *Tessal.* 1. 7, 8, 9, 10.

III. Mar is áil le Críofd sinne do bheith láindeimhin go mbí La Breitheamhnais ann, araon chum sgá do chur air na huile Dhaoinibh roimh Pheacaidh ; agus chum tuileadh Sólais do na Daoinibh Diaghaidh iona Namhghar f : As amhluidh is áil leis, an La úd do bheith a Nainbhíos do Dhaoinibh, chum go ngerothadh siad diobh gach uile † Neambchúram Fheól. † *Shocair.* mhar, agus go mbíodh siad do ghnáth ag faire, bhrígh nach bhfuil Fios aca cia an Uair ann a drig an Tighearna ; agus chum go mbíodh siad do ghnáth ullmhaighte do rádh, *Tig a THIGHEARNA IOSA, Tig go haithghear, AMEN g.*

f 2 *Phead.* 3. 11, 14. 2 *Cor.* 5. 10, 11.
 2 *Tessal.* 1. 5, 6, 7. *Luc.* 21. 27, 28. *Rómh.* 8. 23, 24, 25. 8 *Matt.* 24. 36, 42, 43, 44. *Marc* 13. 35, 36, 37. *Luc.* 12. 35, 36. *Foillf.* 22, 20.

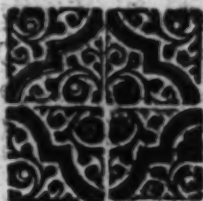

T A N
CATAICHIOSM
FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE
IS Mó ;

Air an do Réitigh air ttús COIMH-
THIONOL na NDIAGHAIREADH,
aig NI ARMHOINISTER ann
SASGAN :

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH
EAGLAISE na HALBANN, chum
a bheith na Chuid égin, do Choimb-
réitigh Creidimh, edir Eaglaisibh
CHRÍOSD anna Trí Ríoghachd-
aibh.

Air na Chlódhbhualadh (a nós an
Chéad uair) aig DUINEUDUIN, le
Oighreachaibh Aindrea Aindearsoin, a
Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXIV.

A C T O F T H E G E N E R A L A S S E M B L Y, Approving of the Larger Catechism.

THe General Assembly, having exactly examined, and seriously considered the Larger Catechism, agreed upon by the Assembly of Divines sitting at Westminster, with Assistance of Commissioners from this Kirk, Copies thereof being printed, and sent to Presbyteries for the more exact Trial thereof, and publick Intimation being frequently made in this Assembly, that every one that had any Doubts or Objections upon it, might put them in; Do find upon due Examination thereof, That the said Catechism is agreeable to the Word of GOD, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk, a necessary Part of the intended Uniformity in Religion, and a rich Treasure for increasing of Knowledge among the People of GOD: And therefore the Assembly, as they bless the LORD, that so excellent a Catechism is prepared, so they approve the same as a Part of Uniformity; agreeing for their Part, that it be a common Catechism for the three Kingdoms, and a Directory for Catechising such as have made some Proficiency in the Knowledge of the Grounds of Religion.

A. KER.

A N
CATAICHIOSM
FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS
M6 ;

Air an do Réitigh air attús COIMH-
THIONOL na NDIAGHAIREADH, aig
NIARMHOINISTER ann S A S G A N :

Leis an Daontuigh A R D - S E A N A D H
EAGLAISE na HALBANN, chum a
bheith na Chuid éigin, do Choimhrestigh
Creidimh, edir Eaglaisibh CHRÍOSD
annsa Trí Ríoghachdaibh.

Ceist 1. **C** Rénd i Ard-Chríoch Aird an
Duine ?

Freagradh. A si Ard-Chríoch Aird an
Duine DIA a ghlórughadh a,
agus a lán-mhealtuin go suthain b.

a Róm. 11. 36. 1 Cor. 10. 31. b Salm. 73.
24, go deireadh an Tsalm. Eoin 17. 21, 22, 23.

C. 2. Crénd iad na neithe sin atá ag tais-
beineadh go foilleir go bhfuil DIA ann ?

F. Atá an Solus Nádurtha féin tá san
Duine,

Duine, agus Oibrighe DE, ag taisbeineadh go foilleir go bhfuil DIA an e: ahd a siad Fhocal agus a Spiorad amháin, atá ag foillsiughadh DHE go diongmhalta agus go héifeachdach do Dhaoinebh chum a Nsláinte d.

c Romh. 1. 19, 20. Salm 19. 1, 2, 3. Gníomh. 17. 28. d 1 Cor. 2. 9, 10. 2 Tim. 3. 15, 16, 17. Isai. 59. 21.

C. 3. Créud é Focal DE?

F. A siad Scriobtuiridhe Naomhtha an Tseintiomna agus an Tiomna Nuaidhe Focal DE e, an taon Riaghail Creidimh agus Umhlachda f.

e 2 Tim. 3. 16. 2 Phead. 1. 19, 20, 21. F Eph. 2. 20. Foillf. 22. 18, 19. Isai. 8. 20. Luc. 18. 29, 31. Gala. 1. 8, 9. 2 Tim. 3. 15, 16, 17.

C. 4. Créud iad na n-éileata ag Joilleir-
iughadh, gur hiad na Scriobtuiridhe Focal DE?

F. Atáid na Scriobtuiridhe féin ag foilleir-
iughadh gur hiad Focal DE, tríd a Mór-
dhachd g, a Mhfiorghlaine h, Coimhréite
gach Cuid diobh re a chéile i, an Chrioch
gus an bhfuil siad uile, eadhon, an Uile
Ghlóir a thabhairt do DHIA k; agus mar
an gcéadna tríd a Nsolus agus a Ngrumhachd
chum Peacacha * do thabhairt faoi Mhoth-

g Hos. 8. 12. 1 Cor. 2. 6, 7, 13. Salm 119. 18, 129. h Salm 12. 6. Salm 119. 140. i Gníomh. 10. 43. Gníomh. 26. 22. k Romh. 3. 19. 27.

ughadh.

ughadh agus do iompadh, chum Comhfhur-
tachd a thabhairt do Chreidmheachaibh,
agus * a ngeur suas chum Sláinte l: achd
a fé Spiorad DE amháin, ag deanamh Fiaghn-
uise tre na Scriobtuiribh agus leó, ann a
Geroidhe Dhuine, atá comasach air a láinbh-
eachdughadh gur hiad Focal DE féin m.

l *Gníomh.* 18. 28. *Eabhr.* 4. 12. *Seam.* 1. 18.
Salm 19. 7, 8, 9. *Romb.* 15. 4. *Gníomh.* 20. 32.
m *Eoin* 16. 13, 14. 1 *Eoin* 2. 20, 27. *Eoin* 20.
31.

C. 5. Créud atá na Scriobtuiridhe ag teag-
asg go háirid?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag teagasg go
háirid, na neithe is coir don Duine a chreid-
sin mu DHIA, agus na Dleasdanasfa ata DIA
ag iarruidh air an Duine n.

n 2 *Tim.* 1. 13.

C. 6. Créud atá na Scriobtuiridhe ag foill-
sughadh mu DHIA?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag foillsingh-
adh mu DHIA, créud é DIA o, Pearsuin na
DIADHACHD p, Orduighe DE q, agus
Coimhlionadh na Nórduíghe sin r.

o *Eabhr.* 11. 6. p 1 *Eoin* 5. 7. q *Gníomh.*
15. 14, 15, 18. r *Gníomh.* 4. 27, 28.

C. 7. Créud é DIA?

F. DIA is Spiorad é f, ann féin agus de
féin Neimhechriochnuigheach ann a Mbioth t,

f *Eoin* 4. 24. t *Exod.* 3. 14. *Job* 11. 7, 8, 9.

ann a Nglóir *u*, ann a Nfonas *w*, agus ann a Niomlaine *x*; Uiledhiongmhalta *y*, Biothbhuan *z*, Neambchlaochlaidheach *a*, * nach féidir go hiomlán a thuigfin *b*, Uilelithaireach *c*, Uilechumbhachdach *d*, Uilthiosrach *e*, Roighlic *f*, Ronaomh *g*, Roicheirtbhreathach *h*, Rothrocaireach agus Roghrásmhur, Fadshuilngtheach, agus Iomlán do Mhaithreas agus Dfírinne *i*.

u Gníomh. 7. 2. *w* 1 Tim. 6. 15. *x* Matt. 5. 48. *y* Gelne. 17. 1. *z* Salm 90. 2. *a* Mal. 3. 6. Seam. 1. 17. *b* 1 Riogh. 8. 27. *c* Salm 139. 6. *d* Foills. 4. 8. *e* Eabhr. 4. 13. Salm 147. 5. *f* Romh. 16. 27. *g* Isai. 6. 3. Foills. 15. 4. *h* Deut. 32. 4. *i* Exod. 34. 6.

C. 8. An bhfuilid tuile Dé ann achd Aon?
F. Ní bhfuil ann achd Aon amháin, an DIA Beó Fíor *k*.

k Deut. 6. 4. 1 Cor. 8. 4, 6. Jerem. 10. 10.

C. 9. Cía líon Pearsa arís san DIADHACHD?

F. Atáid Trí Pearsa san DIADHACHD, an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh, agus an Triarfa is Aon DIA Fíor Biothbhuan iad, d'aon Nádur, coimeas a Ncumhaohd agus a *† na bhhuineas* meas a Ncumhaohd agus a do gach Pearsa. Nglóir, ge go bhfuil Eidirdhealadh thaobh *† a Mbuaidhibh* Pearsfunta *l*.

l 1 Eoin 5. 7. Matt. 3. 16, 17. Matt. 28. 19. 2 Cor. 13. 14. Eoin 10. 30.

C. 10.

C. 10. Crénd iad Buaidheadha Pearfanta an Triar Pearfa san DIADHACHD?

F. Buinidh fa leth don Athair an Mac a gheineamhuin *m*, agus don Mhac bheith air na gheineamhuin leis an Athair *n*, agus don Spiorad Naomh teachd on Athair agus on Mhac o uile Bhíothbhuanachd *o*.

m Eabhr. 1. 5, 6, 8. *n* Eoin 1. 14, 18. *o* Eoin 15. 26. Gala. 4. 6.

C. 11. Cia as is foilleir go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag foilleiriughadh go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair, le bheith ag tabhairt doibh

na Hainmeanna *p*, † na †no, agus ag ainm-
* Buaidheadha *q*, na ningbadh orra.

Hoirbrighe *r*, agus an Tadhra dh sin a bhuineas do DHIA amháin *s*.

p Isai. 6. 3, 5, 8, maille re Eoin 12. 41, agus Gníomh. 28. 25. *†* Eoin 5. 20. Gníomh. 5. 3, 4. *q* Eoin 1. 1. Isai. 9. 6. Eoin 2. 24, 25. *†* Cor. 2. 10, 11. *†* Coloss. 1. 16. Geine. 1. 2. *†* Matt. 28. 19. *2* Cor. 13. 14.

C. 12. Crénd iad Orduigh DE?

F. A siad Orduigh DE Gníomha gile, saor, agus naomhtha, do Chomhairle a Thóile *t*, le ndo romhorduigh se go neamhchlaochlaidheach, o uile Bhíothbhuanachd,

t Ephes. 1. 11. Romh. 11. 33. Romh. 9. 14, 15, 18.

chum a Ghlóire fein, gach cinní atá tárla,
 † Ian Tsaeghalsa u, go
 † ann a Naimfir. háirid mu Ainglibh agus
 Dhaoinibh.

u Ephes. 1. 4, 11. Romb. 9. 22, 23. Salm
 33. 11.

C. 12. Créud sin a dorduigh DIA go háirid
 mu Ainglibh agus Dhaoinibh?

F. Do thagh DIA le Ordugh Siorruidh
 neamhchlaoidheach, o a Shaor-Ghrádh
 fein, chum Cliú a Ghrás Glórmhar (re beith
 air na dheanamh follus a Nam iomchubh-
 aidh) cuid do na Haingil chum Glóire u,
 agus do thagh fé ann a Geriosd cuid do
 Dhaoine chum na Beatha Suthain agus chum
 Meadhoinibh na Beatha sin x; Agus mar
 an géudna, do réir a Chomas Ard-Uach-
 darach, agus Comhairle neamhscrúdaigheach
 a Thóile (leis a bhfuil fé ag leigeadh Fhabhu-
 amach no ga chongmhail air ais mar is áil
 leis) do leig fé seachad agus do romhord-
 uigh fé an chuid eile chum Eafonoir agus
 Feirg, re na ndtabhairt orra air son a
 Mbpeacaidh chum Cliú Glóire a Cheartais y.

W 1 Tim. 5. 21. x Ephes. 1. 4, 5, 6. 2 Tessal.
 2. 13, 14. y Romb. 9. 17, 18, 21, 22. Matt. 11.
 25, 26. 2 Tim. 2. 20. Jud rann 4: 1 Phead.
 2. 8.

C. 14. Cionnas atá DIA ag cur a Ordugh-
 eadh a ngníomb?

F. Atá DIA ag cur a Ordughheadh a
 ngníomb

ngníomh ann a Noibrighibh an Chruthaigh-
idh, agus an Fhreachdail, do
réir a Roimh-Eólas † nach † neimhmbheall-
féud dul a mearachd, agus tuigbeach.
Comhairle shaor agus neamh-
chlaohladhach a Thóile féin z.

z Ephej. 1. 11.

C. 15. Créud i Obair an Chruthaighidh?

F. A si sin Obair an Chruthaighidh, leir
rinn DIA san Tolach, do Neimhni, le Focal
a Chumhachda, an Saoghal agus na huile
Neithe atá ann, air a shon féin, a nuine Sé
Líethe, agus iad uile ro-mhaith a.

a Geine. caibideal 1, go biomlan. Eabhr. 11.

3. Seanfhoc. 16. 4.

C. 16. Cionnas do chruthaigh DIA na
Haingil?

F. Do chruthaigh DIA na Haingil uile b,
na Nspiorada c, Neamhbhásmhur d,
Naomhtha e, ag tabhairt barr ann a Néolas f,
Cumhachdacha ann a Neart g, chum Aith-
eantasan do chur a ngníomh,
agus Ainmsin do mholadh h, † Sochlaoch-
achd gidheadh † Claochladh-
ach i. ladbach.

b Coloss. 1. 16. c Salm 104. 4. d Matt.
22. 30. e Matt. 25. 31. f 2 Samu. 14. 17.
Matt. 24. 36. g 2 Tessal. 1. 7. h Salm 103. 20,
21. i 2 Phead. 2. 4.

C. 17. Cionnas do chruthaigh DIA an
Duine?

F. An diaigh do DHIA na huile Chreutuireadh eile a dheanamh, do chruthaigh fé an Duine Fear agus Bean *k*, do dhealbh fé Corp an Fhir do Uir na Talmhann *l*, agus Corp na Mna do Aina an Fhir *m*, agus do chuir fé ionnta Anmanna Beódha, Riasunta, agus Neamhbhásmhúir *n*, do rinn fé iad do réir Iomhaigh féin *o*, ann a Neólas *p*, Fireuntachd, agus Naomhthachd *q*, air bheith do Lagh DHE aca scríobhtha iona Ngeroidhibh *r*, agus Comas da choimhliónadh *s*, maille re Uachdranachd oscionn na Geréutuireadh, a gidheadh do fhéudfadh siad tuitim *u*.

k Geine. 1. 27. *l* Geine. 2. 7. *m* Geine. 2. 22. *n* Geine. 2. 7, maille re Job 35. 11, agus Seanmoir. 12. 7, agus Matt. 10. 28, agus Luc. 23. 43. *o* Geine. 1. 27. *p* Coloss. 3. 10. *q* Ephes. 4. 24. *r* Romh. 2. 14, 15. *s* Seanmoir. 7. 29. *t* Geine. 1. 28. *u* Geine. 3. 6. Seanmoir. 7. 29.

C. 18. Créud iad Oibrighe Freasdaile DE ?

F. A siad Oibrighe Freasdaile DE go bhfuil fé go Ronaomhtha *w*, go Roighlic *x*, agus go Rochumhachdach ag Coimhead *y*, agus ag Riaghladh, na huile Chreutuireadh *z*, ga Ntiabhradh uile agus a huile Gniomharcha fós *a*, chum a Ghlóire féin.

w Salm 145. 17. *x* Salm 104. 24. *Isai.* 28. 29. *y* Eabhr. 1. 3. *z* Salm 103. 19. *a* Matt. 10. 29, 30, 31. Geine. 45. 7. *b* Romh. 11. 36. *Isai.* 63. 14.

C. 19. Créud é Freasdaile DE thaobh na Naingeal ?

E. Do

F. Do shuiling **DIA** le na Fhreasdal feuid égin do na Hamgil a thuitim ann a Bpeacadh agus ann Damnadh, go toileoil agus gun aca teachd uaidhe a bhfeasd *c*; air bheith dhó ag cuimsiughadh agus ag riaghladh so agus a Mbpeacaidh uile, chum a Ghlóire féin *d*; agus do dhaingnigh fé an chuid eile dhiobh ann Naomhthachd agus Sonas *e*, ag deanaimh Foghnaimh dhiobh uile *f*, mar is áil leis, ann a Fritheoladh a Chumhachda, a Thrócaire, agus a Cheartais *g*.

c *Jud* rann 6. 2 *Phead.* 2. 4. *Eabhr.* 2. 16. *Eoin* 8. 44. *d* *Job* 1. 12. *Matt.* 8. 31. *e* i *Tim.* 5. 21. *Marc* 8. 30. *Eabhr.* 12. 22. *f* *Salm* 104. 4. *g* 2 *Riogh.* 19. 35. *Eabhr.* 1. 14.

C. 20. Créud bu Fhreasdal **DE** ann, thaobh an Duine, san Staid ann do chruthaigheadh é.

F. Bé Freasdal **DE** thaobh an Duine san Staid ann do chruthaigheadh é, gur shuidhigheadh é ann a Bpárrdhas; go dórdtuigheadh dhó, sin do dheasughadh; go dtugadh dhó Comas ithidh do Thoradh na Talmhann *b*; gur chuireadh na Créutuircadha sa na Uachdranachd *i*; agus go dórdtuigheadh an Bpósadh chum a Chuidighe *k*; go dtug fé dhó Comhehomunn ris féin *l*; go dórdtuigheadh an Tfabaid *m*; gur rinneadh Coimheangal Beatha ris air Chumhnant

h *Geine.* 2. 8, 15, 16. *i* *Geine.* 1. 28. *k* *Geine.* 2. 18. *l* *Geine.* 1. 26, 27, 28. *Geine.* 2. 81. *m* *Geine.* 2. 3.

go dtugadh fé iona Phearsa féin Umblachd
Iomlan Shiorbhuan do DHIA n, ní air an
raibh Craobh na Beatha mar Chomhartha
Daingnighe o; agus gur thoirmisgeadh einn
ithe do Chraoibh Eolais an Mhaith agus
Uile faoi Phainneachas Báis p.

n Gala. 3. 12. Romb. 10. 5. o Geine. 2. 9.
p Geine. 2. 17.

C. 21. An tSan an Duine san chéad Staid
sin ann do chruthaigh DIA e?

F. Air bheith dar géad Sinnsearaibh air na
mhfagbhail go Saoirse a Ntoile féin, do bhris
siad Aithne DHE, tre Buaidhreachd an Aidh-
bhirseoir, san Mheas toirmisgthe ithe, agus
thrid sin do thuitadar o Staid na Neimh-
chiontachd ann do chruthaightheadh iad q.

q Geine. 3. 6, 7, 8, 13. Seanmoir. 7. 29.
2 Cor. 11. 3.

C. 22. An do thuit an Cinneadh Daonna uile
ann san chéad Sheachran sin?

F. Air bheith don Choimhcheangal air
na dheanamh re Adhamh mar
† Pínblich. Dhuine † Coitcheann, ní amháin
air a shon féin, achd fós air son
a Shliochd, an Cinneadh Daonna uile do
tháinig a nuas uaidhe tre Geineolughadh
gnáthuighthe r do pheacúigh siad annsan,
agus do thuit siad maille ris, ann san chéad
Sheachran úd s.

r Gníomh. 17. 26. f Geine. 2. 16, 17, maille
r Romb. 5. 12, go nuige rann 20, agus 1 Cor.
Ej. 21, 22. C. 23.

C. 23. Créud an Staid ann dtug an Leagadh
fin an Cinneadh Daonna?

F. Do thug an Leagadh úd an Cinneadh
Daonna go Staid Peacaidh agus Truaighe t.

t Romb. 5. 12. Romb. 3. 23.

C. 24. Créud é Peacadh?

F. A fé an Peacadh

† Easbhadh air bith o † Disbréite air
bheith do réir Lagh air bith re Lagh
bith DHE a thug fé mar air bith DHE, &c,
Riaghail don Chréutuir
Riasunta, no Briseadh air bith air an Lagh
fin u.

u i Eoin 3. 4. Gala. 3. 10, 12.

C. 25. Créud é Peacthuidheachd na Staide
fin ann do thuit an Duine?

F. A fé Peacthuidheachd na Staide fin ann
do thuit an Duine, Cionta chéad Pheacaidh
Adhaimb w, Easbhadh na Fíreuntachd fin
ann do chruthaigheadh é, agus Truaillidh-
eachd a Náduir, tre a bhfuil fé air na dhean-
amh go tur neimhiomechubhaidh, neamh-
chomafach, agus conntardhach, do gach
einni atá Maith go Spioradalta, agus go
hiomlan air aomadh chum an uile Ole, agus
fin do ghnáth x; da ngoirthear go coitehionn
Peacadh Gein, agus o a bhfuil na huile Pheac-
aidh Gniomhrha ag teachd y.

w Romb. 5. 12, 19. x Romb. 3. 10, go nuig
vann 20. Ephes. 2. 1, 2, 3. Romb. 5. 6. Romb.
8. 7, 8. Geine. 6. 5. y Seam. 1. 14, 15. Matt.
15. 19.

C. 26.

C. 26. Cionnas atá an Peacadh Gein air na
iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe
a Nsliochd?

F. Atá an Peacadh Gein air na iomchradh
o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a
Nsliochd, tre Geineolughadh Nádurtha, air
chor as go bhfuil a lion is atá ag teachd
uatha air an deigh ío, air na ngeineamhuin
agus air na mbreath ann a Bpeacadh z.

z Salm 51. 5. Job 14. 4. Job 15. 14. Eiv
3. 6.

C. 27. Créud Truaighe a thugbadh tríd an
Leagadh sin air an Chinneadh Daonna?

F. Thug an Leagadh úd air an Chinneadh
Daonna Caill a Ncomhehomuinn re DIA
a Dhiomdha agus a Mhallachd, air chor as
thaobh Náduir gur Clann na Feirge sinn b
agus Daorthráillidhe don Aidhbhirteoir
agus go bhfeudfar ann a Cceartas, gach uil
Pheanus san Tsaoghallsa, agus san Tsaogha
atá re teachd, a thabhairt oruinn d.

a Geine. 3. 8, 10, 24. b Ephes. 2. 2, 3
c 2 Tim. 2. 26. d Geine. 2. 17. Caol Jerem. 3.
39. Romk. 6. 23. Matt. 25. 41, 46. Jud rann
27.

C. 28. Créud iad Peannuisidh an Pheacaidh
san Tsaoghallsa?

F. Atáid Peannuisidh an Pheacaidh san
Tsaoghallsa, cuid diobh a draobh a tigh, eadh
on Daille Intinne e, Tuigse neimhcheillidh

e Ephes. 4. 18. f Romk. 1. 28.

Mealltoireachda chumbachdacha g, Cruas
Croidhe h, Uathbhas Coguisé i, agus Mianna
gráinéamhla k; agus cuid eile dhiobh a
staobh a muigh, eadhon Mallachd DHE
air na Créutuireadha air ar soinne l, agus
na huile Uile eile atá ag tárta dhúinn ionar
Georpaibh, Ainmnibh, Maoin, Dáimhibh,
agus Gnothuighibh m, agus maille riá so
an Bás féin n.

g 2 Tessal. 2. 11. h Romh. 2. 5. i Isai. 33.
14. Geine. 4. 13. Matt. 27. 4. k Romh. 1. 26.
Geine. 3. 17. m Dent. 28. 15. go nuig Críoch
an Chaibidil. n Romh. 6. 21, 23.

C. 29. Créud iad Peannuisidh an Pheacaidh
san Tsaoghal atá re teachd?

F. A siad Peannuisidh an Pheacaidh san
Tsaoghal atá re teachd, Searthadh síorruidhe
o Láthair sholasach DHE,
agus Piantaidh ródhór- † gan éirleigeadh,
uineach. † gan stad, ann a no, gan fhoir.
Nanam agus a Georp, a
Nisríonn go síorruidhe o.

o 2 Tessal. 1. 9. Marc 9. 44, 46, 48. Luc.
16. 24.

C. 30. An bhfuil DIA ag fágbhail an Chin-
neadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid
an Pheacaidh agus na Truaighe?

F. Ní bhfuil DIA ag fágbhail an Chin-
neadh Daonna uile da mbeith caillte ann a
Staid an Pheacaidh agus na Truaighe p, ann

p 1 Tessal. 5. 9.

do thuit siad tríd Briseadh an chéad Choimhcheangail, da ngoirthear go coitchionn Coimhcheangal Oibrighe q ; achd atá sé o a shaor Ghrádh agus Thrócair ag teasairgin a Dhaoine taghta as an Staid sin, agus gan tabhairt chum Staid Sláinte, tríd an dara Coimhcheangal, da ngoirthear go coitchionn Coimhcheangal an Ghrás r.

q *Gala. 3. 10, 12. r Tit. 3. 4, 5, 6, 7. Gala. 3. 21. Romh. 3. 20, 21, 22.*

C. 31. *Cia ris do rinneadh Coimhcheangal an Ghrás ?*

F. Do bhí Coimhcheangal an Ghrás air na dheanamh re Críost mar an dara *Adhamh*, agus annsan ris na Daoinibh taghta uile mar Shliocht dho f.

f *Gala. 3. 16. Romh. 5. 15, go deireadh an Chaibidil. Isai. 53. 10, 11.*

C. 32. *Cionnas at Grás DHE air na fhoillsiughadh san dara Coimhcheangal ?*

F. Atá Grás DHE air na fhoillsiughadh san dara Coimhcheangal, thaobh go bhfuil sé go saor ag freasdladh agus ag tairgse do Pheacachaibh Eidirmeadhonthoir t, agus Beatha agus Sláinte da thrídsin u ; agus ag iarraidh Creidimh mar Chumhnant chum Cóir do bheith aca air w ; ag gealladh agus ag tabhairt a Spiorad Naomh x, da Dhaoinibh

t *Gene. 3. 15. Isai. 42. 6. Eoin 6. 27.*
u i *Eoin 5. 11, 12. w Eoin 3. 16. Eoin 1. 12.*
x *Seanshoc. 1. 23.*

Taghta

Taghta uile, chum an GCreideamh sin *a*,
 maille ris na huile ghrafaibh slainteamhuil
 eile *b*, oibriughadh ionta, agus a ndeanamh
 Comasach chum gach uile Umhlachd na-
 omhtha *c*, mar dhearbhtadh soilleir air
 firinn a nGcreidimh *d*, & a mbuidheachois
 do DHIA *e*, agus mar an tslighe, a dor-
 duigh esin chum Slainte *f*.

a 2 Cor. 4. 13. *b* Gal. 5. 22, 23. *c* Esek.
 36. 27. *d* Shem. 2. 8, 22. *e* 2 Cor. 5. 14, 15.
f Eph. 2. 10.

C. 33. An raibh Comhcheangal an Ghrais
 air na Fhritheoladh do ghna, air Einduibh?

F. Ni nraibh Comhcheangal an Ghrais
 air na fhritheoladh air einduibh, Achd
 do bheith a fhritheolaidhte faoi ntseintiom-
 na, do ghne eile seach mar ataid faoi ntioim-
 na Nuaidhe *g*.

g 2 Cor. 3. 6. 7, 8, 9.

C. 34. Cionnas do bheith Comhcheangal an
 Ghrais, air na Fhritheoladh faoi 'ntsein Tiomna?

F. Do bheith Comhcheangal na nGras, air
 na Fhritheoladh faoi 'ntseintiomna, trid Geal-
 lomhnaibh *h*, Faighideoireachdaibh *i*, Iodh-
 bairteadh *k*, Tiomchillghearradh *l*, Uan
 Paschail *m*, & Samhludhaibh & Ordunanfa
 eile, do bheith uile ag Ciallughadh roimh-
 laimh Criosd an sin re teachd, & do bheith
 san aimsir ud diongmhalta chum cur suas
 na Daoine Taghta, anna an Ccreideamh san

L

Mheffiah

h Rom. 15. 8. *i* Gniomb. 3. 20, 24. *k* Eabhr.
 10. 1. *l* Rom. 4. 11. *m* 1 Cor. 5. 7.

Mheffiah a Ghealladh *n*, tre a nraibh san Uair ud aca, lan Mhaitheamhnas Peacaidh, & Slainte Shiorruidh *o*.

n Eabhr. caib. 8, 9, 10. Eabhr. 11. 13. o Gal. 3. 7, 8, 9, 14.

C. 35. Cionnas ata Comhcheangal an Gbrais air na fhritheoladh faoi nTiomna Nuadh?

F. Faoi anTiomna Nuadh, an tan a d'foillsigheadh Criosd, Briogh na Neithe ud, do bheith, agus ata doghna an Comhcheangal Grais ud fein, air na fhritheoladh, & re na fhritheoladh, ann a nSeanmoiriugbadh an Fhocail *n*, & a bhfritheoladh Sacraimuinteachd an Bhaistidh *o*, & Suipeir an Tighearna *p*, iona bhfuil Gras & Slainte, air na ntaisbeunadh, ann tuilleadh Iomlaineachd, Soilleireachd, & Eifeachd, do na huile Fhineachaibh *q*.

n Maith. 10. 7. o Maith. 28. 19, 20. p 1 Cr. 11. 23, 24, 25. q 2 Cor. 3. 6, to the end. Eabhr. 8. 6, 10, 11. Maith. 28. 19.

C. 36. Cia e Edir Mheadhointheoir Choimhcheangail an ghrasa?

F. As e Edirmheadhonthoir Choimhcheangail an ghrasa an Tighearna Iosa Criosd Amhain *r*, Neach air bheith dho na Mhac shiorruidh do DHIA, d'aon

† Nadur ris an Athair, & *Substaint.*
Coimhmeas do *s*, A Niomlaineachd na Haimfire, do rinneadh e na

Dhuine

r 1 Tim. 2. 5. s Eoin. 1. 1, 14. U 10. 30. Phil. 2. 6.

Dhuine *t*, & mar sin do bheith & ata se ag Maireachdúi na DHIA & na Dhuine ann da Nadur iomlan, Edirdhealuighce, & a nein Phearfain a mteafda *u*.

t Gal: 4. 4. u Luc. 1. 33. Roimb. 9. 5. Col. 2. 9. Eabhr. 7. 14.

C. 37. *Air bheith do Chríofd na DHIA, Cionnas do rinneadh e na Duine?*

F. Do rinneadh Críofd Mae DHE na Dhuine, le Corp fíor agus Anam riasunta a Ghabhail chuige fein *w*, Air bheith dho air na ghineamhuin tríd Cumhachd an Spioraid Naoimh, a mbroin Mhuire na Hoighe, da substaint agus air na bhreith le *x*, gídeadh a sheugmhuis peacaidh *y*.

w Eoin. 1. 14. Maith. 26. 38. x Luc. 1. 31, 35, 42. Gal: 4. 4. y Eabhr. 4. 15. 3. 7. 26.

C. 38. *Cia air son a bfeudhmoil, gu mbíodh an t'Edir-Mheadhonthoir na DHIA?*

F. Bfeudhmoil gu mbíodh an t'Edir-Mheadhonthoir na DHIA, chum gu congmhadh se suas, agus gu coimhdeadh se a Nadur Dhaonna O bheith air a Claoídh faoi fheirg Neamh-chríochnudhach DHE, agus Cumhachd an Bhais *z*, Chum Dionsgmhaltas agus Eiseachd a chur iona fhullaingtheibh, Umhlachd, agus Eadarghuidhe *a*, agus mar sin chom Ceartas De a Dhioladh *b*,

L 2

fhabhur

z Gníomh 2. 24, 25. Roimb: 1. 4. he 4. 25. Eabhr. 9. 15. a Gníomh 20. 28. Eabhr. 9. 14. & 7. 25, 26, 27, 28. b Roimb. 3, 24, 25, 26.

fhabhur fhaghail dhuinn *c*, Pobul sumradhach a Chosnadh *d*, a spiorad a thabhairt doibh *e*, Buadhughadh thar a nuile naimhde *f*, agus a ntabhairt chum Slainte fhiorruidh *g*.

c Eph. 1. 6. Maith. 3. 17. *d* Tit. 2. 13, 14.

e Gal. 4. 6. *f* Luc 1. 68, 69, 71, 74. *g* Eabhr. 5. 8, 9. & 9. from 11, to 16 v.

C. 39. *Cia ar son a bfeudhmoil gu mbiodh an tEdir-Mheadhonthoir na Dhuine?*

F. Bfeadhmoil gu mbu Duine an tEdir-Mheadhonthoir, chum gu Nairduigheadh se ar Nadur *h*, gu geoimhlionadh se Umhlachd don Lagh *i*, gu bhfuilongadh se agus gu ndeanadh se eadarghuidhe air ar son ionar Nadur *k*; gu mbiodh Comhmhothughadh aige dar Nanbhuineachda *l*, gu bhfuighmid Uchdmhaeachd Cloinne *m*, agus gu mbiodh aguinn Comhfhurtachd, agus Cead dol le danachd chum Cathair Rioghoil na nGras *n*.

h Eabhr. 2. 16. *i* Gal. 4. 4. *k* Eabhr. 2. 14.

& 7. 24, 25. *l* Eabhr. 4. 15. *m* Gal. 4. 5. *n* Eabhr. 4. 16.

C. 40. *Cia air son a Bfeudhmoil, gu mbiodh an tEdir-mheadhonthoir na DHIA agus na Dhuine, a nein-Phearsa?*

F. An tEdir-mheadhonthoir do bheith re DIA agus Duine a reitiughadh, bfeudhmoil gu mbiodh se fein na DHIA agus na Dhuine, agus sin fos a nein-Phearsa, ngcoinne gu mbiodh oibrighe sunraidhach gach Naduir dhiobh, ar na ngabhail gu taitenamhach le DIA

DIA air-ar soinne o, agus gu ndeanadh moid bun afda mar oibrighibh an Phearsa uile p.

o Maith. 1. 21, 23. Maith. 3. 17. Eabhr. 9. 14. p 1 Phead. 2. 6.

* C. 41. Cia ar son do Ghoirtheadh, Iosa, dar nEdir-Mheadhonthoir?

F. Do Ghoirtheadh Iosa dar nEdir-Mheadhonthoir, bhrigh gu bhfuil se ag teafairgin a Phobuil o a mbpeacaidhibh q.

q Maith. 1. 21.

C. 42. Cia air son a ghoirtheadh Criosd dar Nedir-Mheadhonthoir?

F. Do Ghoirtheadh Criosd dar Nedir-Mheadhonthoir, brigh gu raibh se air na Ungadh, leis an Spiorad Naomh, thar tomhaais r, agus mar sin air na chur air leth, agus aia a lan sgeudughadh le uile Ughdarras agus Comas s, chum Oifigeadha Faigh t, Sagairt u, agus Riogh Eagluise fein, a chur a ngniomh w, araon anra Staidan Irisluighe agus an Arduighe.

r Phil. 3. 34. Sailm 45. 7. s Eoin 6. 27. Maith. 28. 18, 19, 20. t Gniomh. 3. 21, 22. Luc. 4. 18, 21. u Eabhr. 5. 5, 6, 7. & 4. 14. 15. w Sailm 2. 6. Maith. 21. 5. Isa. 9. 6, 7. Phil. 2. 8, 9, 10, 11.

C. 43. Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Faigh a ngniomh?

F. Ata Criosd ag cur Oifig Faigh a ngniomh, iona bheith ag foillsiughadh da Eaglais x, ann sgach uile linn, le na fhocal agus

x Eoin 1. 18.

agus le na Spiorad y, air mhodhaibh eug-
samhuil fritheolaidh z. Toile iomlan
DHE a, ann sna neithibh, a bhuineas da
n'tairhh Spiorad alta, agus da nSlainte b.

y 1. *Phead.* 1. 10, 11, 12. z *Eabhr.* 1. 12.
a *Eoin* 15. 15. b *Gniomb.* 20. 32. *Eph.* 4. 11,
12, 13. *Eoin* 20. 21.

C. 44. *Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Sa-
gairt a ngniomh?*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Sagairt a
ngniomh, ann e fein, a thabhairt suas, aon
uair na Iodhbairt, gun chaidh Do DHIA e,
chum bheith na Reite air son peacaidha a
a Phobuil d, agus ann bheith a gna-eadar-
ghuidhe air an son e.

c *Eabhr.* 9. 14, 28. d *Eabhr.* 27. e *Eabhr.*
7. 25.

C. 45. *Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Riogh
a ngniomh?*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Riogh a
ngniomh, ann a bheith ag Gairm o ntsaoghal,
Pobuil dho fein f, agus ag tabhairt dhoibh,
Oifigeacha g, Reachda h, agus Comas Smach-
duighthe, tre a bhfuil se gu faicsinneach ga
nRiaghladh i; ann a bheith ag tabhairt
grasa Slainteamhuil da Dhaoinibh Taghta k,
ag tabhairt luigheachd da Numhlachd l,

agus

f *Gniomb.* 14. 14, 15, 16. *Isa.* 55. 4, 5. *Gein.*
49. 19. *Sailm* 110. 3. g *Eph.* 4. 11, 12. 1 *Cor.*
12. 28. h *Isa.* 33. 22. i *Matth.* 18. 17, 18.
1 *Cor.* 5. 4, 5. k *Gniomb.* 5. 31. l *Foills.* 22.
12, & 2, 10.

agus ga n'Achmhafanughadh air son a mbpea-
caidha *m*, ga geoimhed, agus ga gcongbhail
suas fa Nuile Bhuaidhribh, agus fhullaing-
thasaibh *n*, ag Cosg & ag tabhairt bnaidh
air a nuile Naimhde *o*, agus ag ordughadhe
gu cumhachdach na huile neithe, chum a
Ghloire fein *p*, agus a Maithsin *q*; Agus
mar ann gceudna ann a ndioghaltas a dhea-
namh air an chuid eile, aig nach bhfuil Eolas
air DHIA, agus nach bhfuil Umhal don
Tsoisgeul *r*.

m Foills. 3. 19. n Isa. 63. 9. o 1 Cor. 15. 25. Psal. 110. gn homlan. p Roimb. 14. 10, 11. q Roimb. 8. 20. r Tessel. 1. 8, 9. Sailm 2, 8, 9.

C. 46. Creud bu staid Iriafluighe do Chríofd ann?

F. Bi staid Irislighe Chríofd, an staid Isiol
ud ann do rinn se air ar soinne, air bheith
dho e fein de fholmhughadh o a Ghloir,
Ríochd Seirbheisigh a ghabhail air fein, iona
ghineamhuin iona Bhreith, iona bheatha,
iona bhas, agus an diaigh a bhais-gu nuige
an Eiserighe *s*.

s Phil. 2. 7, 8. Luc. 1. 33. 2 Cor. 8. 9. Gníomh 2. 24.

C. 47. Cionnas do Irisligh Críofd e fein an-
na Ghineamhan & anna Bhreith?

F. Dirisligh Críofd e fein anna Ghineam-
hain agus anna Bhreith, Lic, air bheith dho
o uile Bhiotbhuanachd, na Mhac do
DHIA, an Nuachd an Athar, gu bhfacas do,

an

an Niomlaineachd na Haimfire, bheith na Mhac an Duine, air na dheananh do mhnaoi bheag-Inmheach, & bheith air na bhreith lea le iomadh gne no Ceum Irislighe, thuilleadh fa ta gnathaichte *t, u.*

t Eoin 1. 14, 18. Gala. 4. 4. Iuc. 2. 7.

C. 48. *Cionnas do Irisligh Criosd e fein anna Bheatha?*

F. D'irisligh Criosd e fein anna Bheatha, le e fein a chur faoi an Lagh *u*, a Choimhli-
on se gu foirfe *w*, Agus le bheith ag Comh-
rac re Tarcuisnibh an tsaoghail *x*, Buaidh-
ribh an Aidhbhirseoir *y*, agus anbhuneach-
daibh iona fheoil, araon iad sin a bhennas
gu coithcheionda do Nadur an Duine, no iad-
fan do bheith gu sunnraichte a n'Comhchui-
deachd na staid isiol ud iona raibh esin *z.*

u Gala. 4. 4. w Matth. 4. 17. Roimb. 5. 19. x Salm. 22. 6. Eabhr. 12. 2. 3. y Maith. 4. 1; to 12. Luc. 4. 13. z Eabhr. 2. 17, 18. & 4. 15. Isa. 52. 13, 14.

C. 49. *Cionnas D'irisligh Criosd e fein anna Bhas?*

F. D'irisligh Criosd e fein anna Bhas; le,
air bheith dho air na Bhrath le Judas *a*, air
na threigsin le na Dheiscioblaibh *b*, air don
tfaoghal fanoid do a dheanamh air, agus
Cul a chur ris *c*, air bheith dho air na dhi-
deadh le Pilait, air na Phianadh le a luchd
geir-leanamhain *d*, air bheith dho fos Comh-
rac

a Maith. 27. 4. b Maith. 26. 56. c Isa. 53. 2-3. d Maith. 27. 26. go 50. Eoin. 19. 34.

rac a dheanamh re uathbhaisaibh an Bhais,
agus Cumhachdaibh na Dorchadais, agus
truime cudtrom feirge De a mhothughadh
agus Jomchradh e, gur ndo leig se síos
Anam na ofrail, air son peacaidhe f, ag
fullang Bais Chraiteach, mhaíudhach, agus
mhalluight, na Croiche g.

e *Luc.* 22. 44. *Maith.* 27. 46. f *Isa.* 53.
10. g *Phil.* 2. 8. *Eabhr.* 12. 2. *Gal.* 3. 13.

C. 50. *Cia iad na nithe iona raibh Críost*
air na Irisliughadh an diaigh a bhais?

F. Be iad, na nithe iona raibh Críost air
na Irisliughadh an diaigh a bhais, gur raibh
se air na Adhlacadh h, agus ag fantin ann
nstaíd na marbh, agus faoi chumhachd an
Bhais, gu nuig an treas la i, ní do chui-
readh air mhodh eile, síos ann sna briath-
raibh so, eadhon, Chuaidh se síos a n'Ífrionn.

h i *Cor.* 15. 3, 4. i *Sáilm.* 16, 10. with
Gníomh. 2. 24, 25, 26, 27, 31. *Rómh.* 6. 9.
Maith. 12. 40.

C. 51. *Cred bu stáid Arduighe do Chríost*
ann?

F. Ata stáid Arduighe Chríost, iona
Eiserigh k, a Dhul suas l, na shuighe aig
Deaslaímh an Athair m, agus iona theachd
aris, chum Breith a thabhairt air an tsaog-
hal n.

k i *Cor.* 15. 4. l *Marc.* 16. 19. *Luc.* 24. 51-
m. *Eph.* 1. 20. n *Gníomh* 1. e1. *Gníomh* 17. 31.

C. 52. *Cionnas do bbeith Críost air na*
Arduighaí roimh Eiserighe?

F. Do

F. Do bheith Críost air ardughadh iona Eiferigh, le anna meud as, air bheith dho gun truaillleadh fhaicsin san bhas leis nach feudfadh se bheith air na Chongbhail (o) agus air bheith don Chorp sin fein iona ndfúiling se, air na chur gu fíor re na Anam le a bhuaidhibh nadurdha p; achd gidheadh as fheagmhais basamhlachd agus anbhúineachdaibh Coitchionda eile, a bheanas don Bheathasa : Gu ndéirigh se arís, O na Marbhuibh, air an treas la, le a Chumbachda fein q leis a ndo thaisbein se gu mbe fein Mac **DHE** r gu ndo Dhiol Ceartas **DE** j gu ndo Bhuaidhthigh se air an Bhas, agus air an'ti aig an raibh cumhachd an Bhais t : Agus gur e Tighearna na mbeo agus na Marbh u, Agus do rinn se na neithesí uile, mar neach públidh Céann Eazluise fein x chum a míficúnughadh y, a mbeo hughadh an ngras z, aongcongbhail suas naghaidh a naimhde a, agus a ndeanamh deimhin a ma Neiserigh fein o na marbhuibh ann san la Dheighionuach b.

o *Guíomb* 2. 24. 27. p *Luc.* 24. 39.
q *Romb.* 6. 9; *Foills.* 1. 18. r *Eoin* 10. 18.
f *Romb.* 1. 4. t *Romb* 8. 34. u *Eabhr.* 2. 14.
w *Romb.* 14. 9. x *1 Cor* 15. 21, 22. y *Eph.* 1.
20, 22, 23. *Col.* 1. 18. z *Romb.* 4. 25;
a *Eph.* 2. 1, 2, 5, 6. *Col.* 2. 12. b *1 Cor.* 15. 25,
26, 27. c *1 Cor.* 15. 20.

C. 53. Cionnas do bheith Críost air na Ardughadh iona dhul suas?

F. Do

F. Do bheith Críofd air ardughadh iona dhul suas, le, air bheith dho, gu tric air na thaisbeunadh da Absdolaibh, agus ag Comhlúadar leo, ag labhairt riu mu na neithaibh a bheanas do Rioghachd DHE *d*, agus ag tabhairt Ughdarrais doibh, chum an físeir a Sheanmoiriughadh do na huile Fhineachaibh *d* Da fhichead lo an diaigh Eiseirigh gu ndo Chuaidh se, ionar Nadur, agus mar ar gCeann *e* ag tabhairt buaidh le Luathgaire oscionn Naimhde *f*, gu follus suas chum na neamhaibh is airde, ngcoinne an sin tiodhlaice fhaghail do Dhaoineibh *g*, ar naignidh a thogbhail suas gus a sin *h*, agus chum Aite d'ullmhuchadh Dhuinne *i*, far a bhfuil agus a bhfan se fein, gu nuig a dhara theachd, ann a ndeireadh an tsaoghail *k*.

d Gníomh 1. 2, 3. *e* Maith. 28. 19. 20. *f* Eabhr. 6. 20. *g* Eph. 4. 8. *h* Gníomh 1. 9, 10, 11. Eph. 4. 10. Salm. 68. 18. *i* Col. 3. 1, 2. *k* Eoin 14. 3. *l* Gníomh 3. 21.

C. 54. Cionnas ata Críofd air na Ardughadh iona shuidhe aig deaslaimh DHE?

F. Ata Críofd air na Ardughadh iona shuidhe, aig Deaslaimh DHE, iona bheith mar DHIA - DHUINE air na ardughadh gus an shabhur is mó, o DHIA an Tathair maille re uile Iomlaineachd aoibhinnis *m*, Gloire *n*, agus Cumhachda os cionn na

m Phil. 2. 9. *n*. Gníomh 2. 28. Salm. 16. 11.

na huile neithibh air Neamh agus air Thalamh o, Agus ag Tionol, agus ag seasamh a Eagluise agus ag Ceannfughadh a Naimhde, ag fuirnefughadh a Mhinisdreadh agus a phobuil, le gisteibh agus le Grafaibh q, agus ag deanamh eadarghiudhe air an son z.

o Coni 17. 5. p Eph. 1. 22. i Phead. 3. 22.
q Eph. 4. 10, 11, 12. Salm 110. go Hiomlan
r Romb. 8. 34.

C. 55. Cionnas ata Criosd ag deanamh Eadargbindhe?

F. Ata Criosd ag deanamh Eadarghuidhe, le e fein a thaisbeunadh do ghna, ionas Nadur, a bhfiadhnuis an Athar air Neamh j, ann a nToilcionnas a Umhlachda, agus Jodhbairt, air thalamh t, le bheith ag taisbeunadh, gur toil leis fo a bheith air na chur ris na huile Chreidmheachaibh n, ag freagradh gach uile Agartas ata na naghaidh n, ag faghail doibh, suaimehneas Coiguis, ge ta faillniughaidh- laetheamhuil ionta x agus Ceud dul le danachd chum Cathair Rìoghoil na n Gras, agus y gabhuil re a mpearfaidhe agus a nseirbheis gu taitueach z.

f Eabhr 9. 12. 24. t Eabhr 1. 3. u Eoni 3. 16. Eoin 17. 9, 20, 27. w Romb. 8. 33, 34.
x Romb. 5. 1, 2. i Eoin 2. 1, 2. y Eabhr 4. 16. z i Phead. 2. 5. a Eph. 1. 6.

C. 56 Cionnae ata Criosd re bhith air na Ardughadh, iona theachd aris, chum breith a thabhairt air an tsaoghal?

F. Ata

F. Ata Criosd re bhith air na Ardughadh,
iona cheachd aris a thabhairt breith air an
tfaoghal, Anna meud a' eoin air a ndtugadh
Breith, agus a dhideadh, gu heugcorach le
Daoinibh Aingidh b Gu dtigse a ris san la
Dheighionnach ann a Ceumhachd mhoir c:
Agus ann a nlan-fhoillsiughadh a Ghloire
fein agus Athar, le a uile Anglibh naomh-
tha d, le gartha, le guth an Ard-Angil,
agus le Trompait D H E e, a thabhairt
Breith air an tfaoghal, ann a gceartas f.

b Gniomb 3. 14, 15. c Maitb. 24. 3.
d Maitb. 25. 31. Luc. 9. 26. e 1 Tessel.
4. 16. f Gniomb. 17. 31.

C. 57. Creud iad na Sochair, do Choisin
Criosd, le na Edirmheadhontboireachd?

F. Do Choisin Criosd, le na Edirmheadh-
ontboireachd, Saoirse g; maille re uile
shocharaibh eile Choimhcheangail na
nGras h.

g Eabhr. 9. 12. h 2 Cor. 1. 20.

C. 58. Cionnas Atamoid air ar ndeanamh
nar luchd Comhpairt do na sochaire do Choisin
Criosd?

F. Atamoid air ar ndeanamh nar Luchd
Comhpairt do ua Sochaire do Choisin Criosd,
trid a ngcur rinn i, agus as i so obair DHE
an spioraid Naoimh gu harid k.

i Eoin 1. 11, 12. k Tit. 3. 5, 6.

C. 59. Cia iad ata air na ndeanamh na
nLuchd Comhpairt don Tsaor se sin irid Cbriosd?

M

F. Ars

F. Ata an tfaoirse gu dearbh air a cur, agus gu heifeachdach air a comh-par-tughadh, ris an Drong sin uile da n'do Choisín Chriofd i l, agus ataid ann san bheathasa, air na ndeanamb Comasach leis an spiorad Naomh, chum Creidsín a Gcriofd do reir an tsoisgeil m.

1 Eph. 1. 13, 14. Eoin 6. 37. 39. Eoin 10. 15, 16. m Eph. 2. 8. 2. Cor. 4. 13.

C. 60. *An feud iadsan nach Cuala riamh an soisgeul do nach Aithne Josa Criojd, agus nach bhfuil ag Creidsín ann, bbeith air an Teasairgin, le na mbeatha Chaitheamb, do reir soluis an Naduir?*

F. Ni mfeud iadsan nach cuala riamh an soisgeul n agus mar sin do nach Aithin Josa Criojd o, agus nach bhfuil ag Creidsín ann, bbeith air na nteasairgin p ge be air bith dithchioll leis a ndean siad a mbeatha a riaghladh, do reir soluis an Naduir q, no Reachd an Chreidimh sin, ataid ag Adm-hail; Ni mo ata slainte ann a neach air bith eile, achd ann an Criojd amhain s. Neach as e amhain, Slanuightheoir a Chuirp, eadhon na Heagluise t.

C. 61.

n Roimb. 10. 14. o 2 Tess. 1. 8, 9. Eph. 2. 12. Eoin 1. 10, 11, 12. p Eoin 8. 24. Marc 16. 16. q 1 Cor 1. 20, gu nuig 24. r Eoin 4. 22. Roimb. 9. 31, 32. Phil. 3. 4, 5, 6. 7, 8, 9. s Gniomb 4. 12. t Eph. 5. 23.

C. 61. An bhfuil iad san uile air na nteafairgin ata ag eisteachd an tsoilgeil; agus ata a ntaobh a stigh don Eaglais?

F. Ni bhfuil iad san uile air na nteafairgin, ata ag eisteachd an tsoilgeil, agus a ntaobh a stigh don Eaglais: Achd iad san amhain ata na mfiar bhuill don Eaglais neamh-fhaicsonnuigh u.

u Eoin 12. 38, 39, 40. Romb. 9. 6. Maith 22. 14. Maith. 7. 21. Romb. 11. 7.

C. 62. Creud i an Eaglais Fhaicfinneach?

F. As i an Eaglais Fhaicfinneach, Buighionn air na ndeanamh suas dhiobhsan uile ata ann sgach uile al agus aite don tsaoghal, ag admhail an fhior-Chreidimh w, agus fos da ngelainn x.

w 1 Cor. 1. 2. agus 12. 13. Romb. 15. 9, 10, 11, 12. Foills. 7. 9. Salm 2. 8. agus 22. 27, 28, 28, 29, 30, 31. agus 45. 17. Maith. 28. 19, 20. Isai. 59. 21. x 1 Cor. 7. 14. Gniomb 2. 39. Romb. 11. 16. Gein. 17. 7.

C. 63. Creud iad Sochair Sunraighte na Heaglais Fhaicsonnuigh?

F. Ata do Shochair aig an Eaglais Fhaicsonnuigh, gu bhfuil si faoi churam agus Riaghail shunraighte DHE y, gu bhfuil si air a dion agus air a Coinnheud, ann sgach uile linn, a dhaindheoin Cothughadh a huile Naimhde na haghaidh z: Agus gu bhfuil si

M 2

ag

y Isa. 4. 5, 6. 1 Tim. 4. 10. z Salm 115. uile. Isa. 31. 4, 5. Zach. 12. 2, 3, 4, 8, 9.

136 *An Ccataibhiosm Foirleathan.*

ag Mealtuin Comhchomun na Naoimh,
Meadhona Gnathuighthe na Sainnte a Tairgse
na nGras le Críost, da Balluibh uile, an a
Miniosdralachd an tsoisgeil, ag togbhail
fiaighnuis gu mbeith gach ein-neach a chre-
idmhas ann, air na theasairgin b, Agus gun
e Druideadh amach einneach air bith a thig
da ionnsaigh c.

a *Gníomh* 2. 39; 42. b *Salm* 147. 19, 20.
Romb. 9. 4. *Eph.* 4. 11, 12. *Marc* 16. 15,
16. *Eoin* 6. 37.

C. 64. *Creud i an Eaglais Neamh-Fhaic-
sinneach?*

F. As i an Eaglais Neamh-fhaicsinneach,
Aireamh na ndaoine Taghta, do bheith,
ata, no a bhios, air a Gortuinniughadh a
naon faoi Chríost, an Ceann d.

d *Eph.* 1. 10, 22, 23. *Eoin* 10. 16. agus
11. 52.

C. 65. *Creud iad na fochair arid, ata
Buill na Heaglais neamhfhaicsionnnigh, ag
mealtuin tríd Chríost?*

F. Ata Buill na Heaglais Neamhfhaic-
sionnuigh, ag mealtuin tríd Chríost, Ao-
nadh agus Comhchomun ris, ann a nGras
agus ann a nGloir e.

e *Eoin* 17. 21. *Eph.* 2. 5, 6. *Eoin* 17.
24.

C. 66. *Creud e an t'Aonadh sin re Críost
ata aig na Daoine Taghta?*

F. A n'taonadh ud ata aig na Daoine
Taghta, re Críost as obair ghrafa De e f,
leis

leis a bhfuil siad, gu spioradoil; agus gu Diomharthach Gidheadh gu fíor agus gu neamh sgarthoil, air a ndlu-chur re Críost, mar a ngceann agus a mfear-posda g, Agus ata so air na Dheanamh iona nGairm Eiseachdach *b*.

f *Eph.* 1. 22. agus 2. 6, 7, 8. g 1 *Cor.* 6. 17. *Eoin* 10. 28. *Eph.* 5. 23, 30. h 1 *Phead.* 5. 10. i *Cor.* 1. 9.

C. 67. Creud as Gairm Eiseachdach ann?

F. As i an Ghairm Eiseachdach, obair ghrafa agus neart uile chumhachdach DHE i, leis a bhfuil se o a Ghradh shaor agus shunraighte da Dhaoineibh Taghta, agus ni hann o ni ar bhith iontasan, ga bhrosnughadh chuige *k*, iona Am Thaitneamhach, ga ngcuireadh agus ga ntarruing. chum Josa Críost le fhocal agus le na spiorad *l*, gu slainteamhuil ag soilsuighadh a Ninetine *m*, ag ath-nuadhthughadh, agus gu cumhachdach ag sochruhadh a ndToile *n*; Air chor as, ge taid ionta fein marbh a bpeacadh, gu bhfuil siad thríd so, air na ndeanamh Toileach agus Comasach air a Ghairm sin a fhreagradh gu faor; Agus

M 3

gab-

i *Eoin* 5. 25. *Eph.* 1. 18, 19, 20. 2 *Tim.* 1. 8, 9. *k Tit.* 3. 4, 5. *Eph.* 2. 4, 5, 7, 8, 9. *Romh.* 9. 11. 1 2 *Cor.* 5. 20. agus caib. 6. 1, 2. *Eoin* 6. 44. 2 *Tess.* 2. 13, 14. m *Gníomh* 26. 18. 1 *Cor.* 2. 10, 12. n *Esek.* 11. 19. agus 36. 26, 27. *Eoin* 6. 45.

gabhal ris an Ghras ata air na thairgse agus air na iomchradh ann, agus a dhlurghabhail chuea o.

o Eph. 2. 5. Phil. 2. 13. Deut. 30. 6.

C. 68. *An iad na Daoine Taghta amhain ata air na ngairm gu heifeachdach?*

F. Ataid na-Daoine Taghta uile, agus iadlan amhain, air na nGairm gu heifeachdach p, ge gu mfeud Daoine eile a bheith, agus gur minic ataid, air na nGairm a nle a muigh, le miniosdralachd an Fhocail q agus oibriughadh coitcheionda an Spioraid, a bheith aca r; Ach ni bhfuilid a mfeasda ag teachd ga dhionnsaidh Iosa Crisid, air bheith dhoibh air na mfabghail, gu ceart-breitheach iona Neimh-Chreidiannh, air son a neimhdhithchioll thoileoil, agus a nde meas air an Ghras ata air na thairgse dhoibh s.

p *Gniomb 13. 48. q Maith. 22. 14. r Maith. 7. 22. agus 13. 20, 21. Eabhr. 6. 4, 5*
s *Eoin 12. 38, 39, 40. Gniomb 28. 25, 26, 27. Eoin 6. 64, 65. Salm 81. 11, 12.*

C. 69. *Crend e, an Comhchomun ann a ngras ata aig buill na Heagluis neimh Fhaicfinnigh, re Crisid?*

F. As e an Comhchomun ann a nGras ata aig buill na Heagluis neimh Fhaicfinnigh re Crisid, gu bhfuil siad ag fabghail, do thairbhe. Edir mheadhon thaoirachd lan

fan, iona mfireunaughadh *e*, Uchdmhac-
hadh *u* Naomhchughadh, agus ge be air
bith ni eile, ara ag foillsiughadh ann fan
Bheathasa, a Naonadh ris *m*.

t Romb. 8. 30. u Eph. 1. 5. w 1 Cor. 1. 30.

C. 70. Creud as Firennachadh ann?

F. Fireunochadh as Gniomh saor Gbra-
sa De, do Pheacachaibh *e x*, ann a bhfuil se
ag Maitheamh a nuile Pheacuidhe, ag meas
agus ag Gabhail re a mpeasaibh, mar fhi-
reunaigh, iona fhiaghnuis *y*, ni hann air
son einni, ata air oibruighadh ionta, no air
na Dheanamh Leo *z*, achd amhain air son
umhlachd Iomlan agus Lan Dioladh Chri-
ofd, air a ngeur as a nleth le DIA *a*, agus
air na ngabhail le Creideamh amhain *b*.

x Romb. 3. 22, 24, 25. Romb. 4. 5. y 2 Cor. 5. 19, 21. Romb. 3. 22, 24, 25, 27, 28. z Tit. 3. 5, 7. Eph. 1. 7. a Romb. 5. 17, 18, 19. Romb. 4. 6, 7, 8. b Gniomb. 10. 43. Gala. 2. 16. Phil. 3. 9.

C. 71. Cionnas ata an bhfirennughadh na Ghniomh saor-Gbrasa DE?

F. Ge do Thug Criofo le na Umhlachd
agus le na Bhas, Dioladh fion Iomlan, agus
da riereamh, do Cheartas DE, a leth na
Droinge sin ata air na mfireunughadh *c*,
Gidheadh ann a meud gu bhfuil DIA ag
Gabhail Diolaidh O Urras, a dhfheadadh

e

c Romb. 5. 8, 9, 10, 19.

e Jarruidh orrasan, gu ndo fbreasdail se fein an T'urras so, eadhon ein-Mhac fein *d*, ag Cur f'hireuntachd san as a nleth *e*, agus gun *e* ag Jarruidh einni orra, chum a mfireunughadh, achd Creideamh *f*, Ni fos as *e* a thiodhlacadh *e* *g*, Uime sin, ata a mfireunughadh dhoibhsan O shaor Ghra *h*.

d 1 Tim. 2. 5, 6. Eabhr. 10. 10. Maith. 20. 28. Dan. 9. 24, 26. Isa. 53. 4, 5, 6, 10, 11, 12. Eabhr. 7. 22. Romb. 8. 32. 1 Phead. 1. 18, 19. *e* 2 Cor. 5. 21. *f* Romb. 3. 24, 25. *g* Eph. 2. 8. *h* Eph. 1. 7.

C. 72. Creud *e* an Creidimh ata a Fireunughadh?

F. An Creideamh ata a Fireunughadh, as Gras Slainteamhuil *i*, air na oibruighadh ann a Geroidhe an Pheacaighe le Spiorad *k*, agus le Fhocal DE *l*, Leis an bhfuil an Peacach, air bheith dho air na fhagbail ris iona pheacaidh agus na thruaighe, an san Neamh-Chomas ata ann fein agus ann sna huile Chreutuiribh eile, air a theasairgin as an staid Chailte *m*, ni amhain ag tabhairt Creideas, do fhirinn Geallaimh an tsoisgeil *n*, Achd a Gabhail agus ag socrughadh air Chriost agus air fhireuntachd air na ntaif-beunadh ann, chum Maithreamhnas peacaidh

i Eabhr. 10. 39. *k* 2 Cor. 4. 13. Eph. 1. 17, 18, 19. *l* Romb. 10. 14, 17. *m* Gnionb 2. 37. & 16. 30. Eoin 16. 8, 9. Romb. 5. 6. Eph. 2. 1. Gnionb 4. 12. *n* Eph. 1. 13.

caidh o, agus Gabhail re na Phearfa agus a mheas, mar Phearfa fhireunach a bhfiagnuis DHE, chum Slainte p.

o Eoin 1. 12. Gniomb. 16. 31. & 10. 43.
p Phil. 3. 9. Gniomb. 15. 11.

C. 73. Cionnas ata Creideamh a fireunughadh peacaigh a bhfiagnuis DHE?

F. Ata Creideamh ag Fireunughadh Peacaigh a nathair DHE, ni hann air son na n'Grasa sin eile, ata do ghna na Chomhchuid-eachd, no na ndeadhoibrighe, ata na ntoir-adh air q, no mar gu mbiodh Gras an Chreidimh, no gniomh air bith dheth, air a chur as a leth mar fhireunughadh dho z, Achd amhain, mar ata Creideamh na Ionnnstrumaint leis an bhfuille ag Gabhail Chrìosd, agus fhireuntachd san agus ga ngur ris s.

q Gal. 3. 11. Romb. 3. 28. r Romb. 4. 5.
& 10. 10. s Eoin 1. 12. Phil. 3. 9. Gal. 2. 16.

C. 74. Creud is Uchdmhacachd ann?

F. Uchdmhacachd as. Gniomh da shaor-ghrasa DE t, iona ein-Mhae Iosa Crìosd, agus air a shon san e u, leis an bhfuil iad san uile ata air na mfireunughadh; air na ngabhail a steach a Naireamh a Chloinne w, agus ainmsin air na chur orra x, agus Spiorad a Mhic air na thabhairt doibh y, agus iad faoi a Churam agus a fhritheolaidhibh

A-

t 1 Eoin 3. 1. u Eph. 1. 5. Gal. 4. 4, 5.
w Eoin 1. 12. x 2 Cor. 6. 18. Foills. 3. 12.
y Gal. 4. 6.

Athaireoil z, gach uile Shaoirse agus Shochair Chloinne DE, air a nluigheasfughadh orra, Air na ndeanamh na Noidhrighe air na Geallamhnaibh uile, agus na Ccomhoidhrighe do Chríofd ann a nGloir a.

z *Salm* 1034. 13. *Sean raite* 14. 26. *Maithb.* 6. 32. a *Eabhr.* 6. 12. *Romb.* 8. 17.

C. 75. *Creud as Naomhthachadh ann?*

F. An Naomhthachadh, as obair Ghrafa DE i, leis a bhfuil an Drong do thaghadh le DIA roimh thosach an tsaoghail, chum bheith Naomhtha; annsair bheathasa, tríd oibriughadh Cumhachdach a Spioraid b, ata ag Cur Bais agus Eiserigh Chríofd riu c, air a Nathnuadhthughadh ann san Duine gu hiomlan do reir Iomhaigh DHE d, air bheith do Shíol na Haithrigh chum Beatha, agus na Nuile Ghrafa Slainteamhuil oile, air a Chur iona nGeroidhthibh e, Agus na Grafa sin, air na mbrosnughadh, air na Meadughadh agus air na Neartughadh f, Air chor as gu bhfuil an Drong ud, ní as mo agus ní as mo ag Basfughadh do Pheacadh, agus ag Eirigh chum Nuadhthachd Beathaidh g.

b *Eph.* 1. 4. i *Cor.* 6. 11. 2 *dTeff.* 2. 13. c *Romb.* 6. 4, 5, 6. d *Eph.* 4. 23, 24. e *Gniomb* 11. 18. i *Eoin* 3. 9. f *Jude* v. 20. *Eabhr.* 6. 11, 12. *Eph.* 3. 16. gu nuig 19. *Col.* 1. 10, 11. g *Romb.* 6. 4, 6, 14. *Gal.* 5. 24.

C. 76. *Creud i Aithrighe Chum Beatha?*

F. Air

F. Aithrigh chum Beatha is Gras Slainte-
amhuil i *b*, air na hoibriughadh anna a
Gcroidhe an Pheacaigh le Spiorad *i*, agus
Focal DE *k*, leis an bhfuilse o shealladh agus
Mhothughadh, ni amhain do Chunntabhart
l, a pheacaidhe achd mar an gceudna da
Shalachar agus duathmhurachd, a phe-
caidhe *m*, agus a nlorg dho trocair DHE ann
a GCriofd dhoibhsan ata aithrigheach, a
bhreathnughadh *n*, faoi dhoilghios air son
a Pheacaidhe *o*, agus ag tabhairt fuath dhoibh
p, air Chor as gu bhfuilse ag Iompodh uad-
ha uile, gu DIA *q*, ag Cur roimhe agus
ag Deanamh ditchill do ghna a bheith ag
Gluasachd maille ris ann a nuile shlighthibh
na Nuadh-Umhlachd *r*.

h 2 Tim. 2. 25. *i* Zach. 12. 10. *k* Gniomb
11. 18, 20, 21. *l* Efek. 18. 28, 30, 32. *Luc*
15. 17, 18. *Hof.* 2. 6, 7. *m* Efek. 36. 31. *Isa.*
30. 22. *n* Joel 2. 12, 13. *o* Jer. 31. 18, 19.
p 2 Cor. 7. 11. *q* Gniomb 26. 18. Efek. 14. 6.
r Riogh 8. 47, 48. *r* Salm 119. 6, 59, 128. *Luc*
1. 6. 2 Riogh. 23. 25.

C. 77. Creud iad na Neitbe ina bhfuil Edir-
dheallughadh edir Fireunughadh agus Naomb-
hachadh?

F. Ge nach fedir Fireunughadh agus
Naomhthughadh, a Sgarachduin idir O a
cheile *s*, Gidheadh ata Edirgheallughadh
eadtora ann a meud as gu bhfuil, Ann a
bhfireunughadh, DIA ag meas Dhuinne Fi-
reun-

s 1 Cor. 6. 11. & 1. 30.

reuntachd Chrìosd *t*, Ann san Naomhthachadh ata a Spiorad ag Cur Gras ionnuinn agus gar deanamh Comasach air a chur a ngnìomh *u*, Ann san Fhireunughadh ata an bpeacadh air na Mhaitheamh *w*, Ann san Naomhthachadh, ata an bpeacadh air na Cheannsfughadh *x*; Ata Fireunachadh ag faoradh na Gereidmheacha uile, ionan re a cheile, O fheirg Dhioghaltaigh DHE, Agus sin gu biomlan fos, ann san bheathasa a chor as nach tuit siad, a chaoidh faoi * Bhreith * *abideadh*.
 Ìamnuighe *y*, Achd an Naomhthachadh ni bionnan *e*, ann san huile dhaoineibh Naomhtha *z*, Ni mo ata biomlan ann ann a Neach air bhith san bheathasa *a*, Achd aig fas suas chum foirficheachd *b*.

t Romb. 4. 6, 8. *u* Efek. 36, 27. *w* Romb. 3. 24, 25. *x* Romb. 6. 6, 15. *y* Romb. 8. 33, 34. *z* 1 Eoin. 2. 12, 13, 14. Eabhr. 5. 12, 14. *a* 1 Eoin 1. 8, 10. *b* 2 Cor. 7. 1. Phil. 3. 12, 13, 14.

C. 78. Cia as ata Neimh-Iomlaineachd an Naomhthachaidh ann a nCreidmheachaibh ag teachd?

F. Ata Neamh-Iomlaineachd an Naomhthachaidh an sna Creidmheachaibh ag teachd O fhuighioll an Pheacaidh, ata ag fantin ann sgach ball diobh, Agus O Shior-mhiannughadh na feola anaghaidh an Spioraid

leis an bhfuil iad air an sarughadh le buaidhribh, agus iad ag tuitim a Niomadh peacadh *c*, agus air a mbacadh, iona nuile sheirbheis Spioradoil *d*, agus a N'oibrighe is fearr, neomh-iomlan agus truailigh a bhfiaghnuis DHE *e*.

c Romh. 7. 18, 23. Marc. 14. 66, ga dheiribh. Gal. 2. 11, 12. d Eabhr. 12. 1. e Isa. 64. 6. Exod. 28. 38.

C. 79. Nach feud fíor Chreidmbeacha, tuitim O staid na nGras thaoibh a Neamb-fhoirfidheachd, agus na biomadh Buaidhbridhe agus Peacaidhe, ata ag breith orra?

F. Bhrigh Graidh Neamhchaochladhach DHE *f*, agus bhrigh orduigh agus a Chomhcheangal, chum buan-Mhairionnuthachd a thabhairt doibh *g*, agus bhrigh a Naomadh Neamh-sgarthoil ré Crioisd *h*, a ghna-eadar-ghuidhe air an son *i*, agus Spiorad agus Siol DHE ag combnuighe ionta *k*: Ni mfeud fíor-Chreidmbeacha tuitim gu biomlan no fos gu criochnudhach, O staid na nGras *l*, Achd ataid air na ngeointe le Cumhachda DHE, tríd Creidimh chum Slainte *m*.

f Jer. 31. 3. g 2 Tim. 2. 19. Eabhr. 13. 20, 21. 2 Sam. 23. 5. h 1 Cor. 1. 8, 9. i Eabhr. 7. 25. Luc. 22. 32. k 1 Eoin 3. 9. & 2. 27. l Jer. 32. 40. Eoin 10. 28. m 1 Phead. 1. 5.

C. 80. A mfeud fíor-Chreidmbighe, bheith gu neamb-mbearackdach dearbhtha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu mbuanuigh siad ann Chum Slainte?

N

F. An

F. An drong ata ag fíor-Chreidfin a Geriosd, agus ag deanamh ditchill air Gluasachd ann a Nuile dheadh-Choinfias na Laithair *n*, feudfuid a bhfeugmhais fhoillsiughaidh neamh ghnathuichte, tre Creidimh, air na Shuidhthuighadh, air firinn Gheallamhna DHE, agus tríd an Spiorad ga ndeanamh Comasach chum aithne dheanamh ionta fein, air na Grasa fin dan bhfuil Geallamhna na Beatha air na ndeanamh *o*, agus ag togbhail fiaghnuis le a nSpioradaibh gur iad Clann DE *p*; Bheith gu Neamhmhearrachdoil dearbtha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu m'buanaigh siad ann chum Slainte *q*.

n 1 Eoin 2. 3. *o* 1 Cor. 2. 12. 1 Eoin 3. 14. 18, 19, 21, 24. 1 Eoin 4. 13, 16. Eabhr. 6. 11, 12. *p* Romh. 8. 16. *q* 1 Eoin 5. 13.

C. 81. An bhfuil na fíor-Chreidmhighhe nile, gach nile Uair dearbtha, gu bhfuil siad san cheart am ann a staid na nGras: agus gu m'bhfuil siad air na Sabhaladh?

F. O nach hann do Cheart-Naduir an Chreidimh, Dearbh-beachd ar Gras agus Slainte *r*, feudfuidh fíor-Chreidmhighhe feitheamh fada sol fa nruig siad air *s*, agus an diaigh dhoibh ruighiachd air, feudfuidh se bheith air na Anbhuiniughadh aca, agus siad

r Eph. 1. 13. *s* Isa. 50. 10. Salm 88. gu bhiomlan.

siad a bheith ag dal air trid
iomadh gne * Amhluaidh, pea- * buaireas.
eaidhe Buaidhridh, agus Dio-
bairidh : Gidheadh ni bhfuil siad idir air
na mfabhail, gun a Shamhuil sin do Chong-
namh agus do lathaireachd Spioraid DE
is a ni a ngcoimhed O thuitim an Miodh-
dhochas tur w.

t *Salm* 77. 1, gu nuig 12. *Caint.* 5. 2, 3, 6.
Salm 51. 8, 12. & 31. 22. & 22. 1. u i *Eoin*
3. 9. *Job* 13. 15. *Salm* 73. 15, 23. *Salm* 54. 7.
gu nuig 10.

C. 82. *Creud an comhchomun*

* *Gloire ata ag buill na Heaghluis* * choabh gloir
neamh Fhaicsionnuigh re Críofd?

F. An Comhchomun Gloire ata aig buill na
Heaghluis neamh Fhaicsionnuigh, re Chríofd,
ata se ann san Bheathasa w, agus air ball an-
diaigh an Bhais x, agus fa dheireadh air
na dheanomh Iomlan ann san Eiserighe, a-
agus a nla a Bhreitheamhnais y.

w 2 *Cor.* 3. 18. x *Luc.* 23. 43. y i d *Tess.*
4. 17.

C. 83. *Creud an Gcomhchomun Gloire, re*
Críofd, ata Buill na Heaghluis neamh-fhaicsion-
nuigh ag Mealtuin ann san Bheathasa?

F. Ata Ceud thorraidh Gloire, Maille re
Críofd air na ngeompartughadh, re buill na
Heaghluis Neam-fhaicsionnuigh, san Bhea-
thasa, mar ataid na Mburdl dhosan, a
nGceann; Agus mar sin annsan ata coir aca

air an Ghloir sin, ata e sin a Lan-shealbhuighadh *z*; Agus mar chomhartha Daingnighthe air sin, ta mothughadh aca do ghradh D H E *a*, ata sithchain Choguis aca, Aaibhneas san Spiorad Naomh, agus Dochas Gloire *b*: Mar air an Laimh eile, do na Häingidhibh, ata Mothughadh do theirg Dhioghaltaigh D E, Uathbhias * *feitheamb*. Coguis, agus * Duil uathbhua-fach re Breitheamhnas, na ntionsgnadh air a mpianibh a dhfuilingeas siad an diaigh Bais *c*.

z Eph. 2. 5, 6. *a* Romb. 5. 5. 2 Cor. 1. 22.

b Romb. 5. 1, 2. & 14. 17. *c* Gein. 4. 13. Maith. 27. 4. Eabbr. 10. 27. Romb. 2. 9. Marc. 9. 44.

C. 84. *An fuigh na huile Dboine Bas?*

F. Ar bheith don Bhas air na Bhagradh, mar Luaidheachd an Pheacaidh *d*, ata air ordughadh do na huile Dhaoinibh, aon uair bas fhaghail *e*, air son gur Pheacaigheadar uile *f*.

d Romb. 6. 23. *e* Eabbr. 9. 27. *f* Romb. 5. 12.

C. 85. *Air bheith don Bhas na Luaidheachd don Pheacadh, crend ma nach bhfuil na Fireunaigh air na nteasairgin on Bhas, o ata a mpeacaidhe uile air na Maithheadh ann a Geriosd?*

F. Bithidh na Fireunaigh air na nteasairgin on Bhas fein san la Dheighionnach, Agus

gus ann san Bhas fos, ataid air na nteasair-
gin o a Ghath, agus o a Mhallughadh g;
Ar chor as, ge go taid ag faghail Bais, Gid-
headh sann o Ghradh DHE ata sin b, chum
a nsaoradh gu hiomlan, o Pheacadh, agus
o Thruaighe i, agus a ndeanamh Comafach
air tuilleadh Comhchomuin bheith aca re
Criosd anna nGloir, air an bhfuil an sin
siad ag tionsgnadh k.

g 1 Cor. 15. 26, 55, 56, 57. Eabhr. 2. 15.
h Isa. 57. 1, 2. 2 Riogh 22. 20. i Foills 14.
13. Eph. 5. 27. k Luc 23. 43. Phil. 1. 23.

C. 86. Creud an Ccomhchomuin Gloire, re
Criosd, ata Buill na Heaglais Neamh-fhaicson-
nuigh, ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais?

F. A le an Gcomhchomuin Gloire, maille
re Criosd, ata buill na Heaglais Neamh-
Fhaicsonnuigh ag Mealtuin, air ball an di-
aigh Bais. Gu bhfuil a Namuna an sin,
air na ndeanamh foirfe ann a Naomhthachd
l, Agus air na ngabhail a steach, do na Neam-
hibh is airde m, Far a bhfuil siad ag faicfin
Gnuis DHE ann a solus agus a nGloir n,
ag feitheamh re lan Shaoradh a nGcuirp o,
ata san bhas fein gna-cheangailte re Criosd p,
Agus ag gabhail tamh iona Nuaidhibh mar
iona nleabuidhibh q, Gus a mbi siad ann

N 3.

san

l Eabhr. 12. 23. m 2 Cor. 5. 15, 6, 8. Phil.
1. 23. le Gniomb 3. 20. & Eph. 4. 10. n 1 Eoin
3. 2. 1 Cor. 13. 12. o Romh. 8. 23. Salm 16.
99 p 1 d Tess. 4. 14. q Isa. 57. 2.

san la dheighionnach air na ngeur a ris re
a nanmanaibh r ; Achd san a bhios anmana
na Naingidh a nam an bhais air na nteil-
geadh a Nifrionn, iona san siad anna bpi-
nuibh agus dorchadas lomalach, agus a
nGeuirp air na ngcoimhead iona Nuaid-
mhibh, mar iona mpriosuinibh, gu nuig Ei-
ferigh agus Breitheamhnus an la Mhoir s.

r Feb 19. 26, 27. s Luc 16. 23, 24. Gniomb
1. 25. Jude v. 6, 7.

C. 87. Creud as Coir Dhuinne a Chreidsin
ma'n Eiferigh s

F. As coir Dhuinn a Chreidsin gu mbi
ann san la Dheighionnach, Eiferigh ghen-
eralt na marbh araon do na Fireuna agus na
Neimh-fhireuna r, An tan a bhios iad san a
gheibhthear beo an sin, air na gelaochladh
ann a Mionoid, Agus air bheith an sin do
Cuirp cheudna na marbh a Chuireadh san
nuaimh, air a ngeur aris re a Nammanaibh
a Chaoich, bithidh siad ar na ndusgadh as
a nuaimhibh le Cumhachda Chrìosd n, Bi-
thidh cuirp na mfireuna, le Spiorad Chri-
osd agus trid Eifeachd Eiferighsin mar a
ngecann, air na ndusgadh, ann a gcum-
hachd, na ngeuirp Spioradoil,

* nach fedir * Neamh-thruaillidh, Agus
athruaillidh. air na ndeanamh Cosmhuil re

& Gniomb. 24. 15. u 1 Cor. 15. 51, 52, 53
[1. d. Tess. 4. 15, 16, 17. Eoip. 5. 28, 29.]

na Chorp Ghloimhar san m, Agus bithidh Cuirp na Naingidhe air na ndulgadh ann a N'eafonoir, leisín mar Bhreitheamh air ndo Chuireadh Corruigh x.

w 1 Cor. 15. 21, 22, 23, 42, 43, 44. Phil. 3. 21. x Eoin 5. 27, 28, 29. Matth. 25. 33.

C. 88. Crend a tharlas ar ball an diaigh na H'eisereigh?

F. Air ball a ndiaigh na H'eisereigh, earlaidh, Breitheamhnus

|| ghegeneral agus Dheirion- || iomlán.

nach Aingle agus Dhaoine y, ni nach fíofrach Duine air bith, air a la, no air uair, gcoinne gu ndeanadh na huile. Dhaoine faire agus urnuigh, agus gu mbiodh iad ullamh do ghna, fa Chomh-thair, teachd an Tighearna z.

y 2 Phead. 2. 4. Jude v. 6, 7, 14, 15. Maith. 25. 46. z Maith. 24. 36, 42, 44. Luc 21. 35, 36.

C 89. Crend do Nlotar ris na Haingidhe a nla a Bhreitheamhnus?

F. Anla a Bhreitheamhnus, Cuirfear na Haingidh air Laimh chli Chríofda, Agus an lorg Dearbhaidh foilleir, agus air bheith dhoibh air na nlan fhagbhail ris iona ngeoguisibh fein b, Bithidh Breithnath-bhasach Achd Gidheadh Breith Cheart, Damnuigh, air na thabhairt, amach iona Naghaidh c, Agus na Lorg sin, bithid air na

a Maith. 25. 33. b Romh. 2. 15, 16. c Maith. 25. 41, 42, 43.

na nteilgeadh amach o Lathair fhabhurach
DHE, agus on Chomun ghlormhar sin re
Criosd, a naoimhibh, agus a Ainglibh
naomhtha uile, gu Hifrionn, chum gu nbi-
odh dioghaltas air na dheanamh orra, le
pianaibh Cuirp agus Anama nach fedfir a
chur agceill, Maille ris an Diabhal agus
Ainglibh, gu siorruidh d.

d *Luc* 16. 26. 2 *Tess.* 1. 8, 9.

C. 90. *Creud do niothar ris na Fireunaibh
a nla a Bhreitheamhnais?*

F. An n'la a-Bhreitheamhnais, air bheith
do na fireunaibh air na Glacadh suas, a
Dhionnsaidh Chriosd ann sna neulaibh e,
siudhthig hear iad air na laimh Dheis, agus
air bheith dhoibh an sin air a naithnuighadh
agus air a nlan-saoradh gu follus f, bithidh
siad ag tabhairt Breith maille ris, air na
Hainglibh agus na Daoinibh ris a ndo chui-
readh cul g, agus air na ngabhail a Steach
air neamh h far a mbí siad saor gu hiomlan
agus a mfeasda, o uile pheacadh agus thru-
aighe i, Air na nliionadh le Haoibhneas,
nach fedir a sinuaintuighadh k, Air na
ndeanamh iomlan naomhtha agus sona,
ann ngcorp sa Nanam araon, Ann a gcomun
na Naoimh, agus naomh-Aingil nach fedir

Ai-

• 1 *dTess.* 4. 17. f *Maith.* 25. 33. *Maith.*
10. 32. g 1 *Cor.* 6. 2, 3. h *Maith.* 25. 34, 36.
i *Eph.* 5. 27. *Foills.* 14. 13. k *Salm.* 16. 11.

Aireamh 1, Achd gu harid, ann a bbeith
gu neamh-meadhonach, ag faicsin agus ag
meaktuin DHE an Athar, agus ar Trighear-
an Iosa Criosd, agus an Spioradh Naomh, gu
Siorruidh futhain *m.* Agus as e so an
Geomhehoman foirfe agus iomlan, a Mheal-
fuidheas Buill na Heaglais Neamh-fhaic-
sionnuigh, maille re Criosd anna a nGloir
ann san Eiserigh agus a nla a Bhreitheamh-
nuis.

1 *Eabhr.* 12. 22, 23. *m* 1 *Eoin* 3. 2. 1 *Cor.*
13. 12. 1 *dTeff.* 4: 17, 18.

Air fhaicsin Duin, Cred ata na Scriob-
tuireadh, gu harid ag teagasg Dhuinn
a Chreidsin mu DHIA, A ta a nios
aguin re na thabhairt fadear, Creud
ataid ag Jarriudh mar Dhleasdanas an
Duine.

C. 91: **C**reud an Dleasdanas, ata DIA ag
Jarriudh air an Duine?

F. As e an Dleasdanas ata DIA ag Jarriudh
air an Duine Umhlachd da Thoil fhoill-
sighte *n.*

n *Romb.* 12. 1, 2. *M'ca* 6. 8. 1 *Sam.* 15.
22.

C. 92. Creud d'foillsigh DIA, ar Ttus don
Duine Mar Riaghail a Umhlachd?

F. Be

F. Be Lagh na Modhanna an Riaghail Umhlachd d'foillsighe Dia do Adhamha a nstaid na Neimh-chiontais, agus don Chinneadh Daonna uile ann san, a thuilleadh air Aithne shunnraighte, gun ni ithe do mheas na Craoibh colais mhaith agus uile o.

o Gein. 1. 26, 27. Romb. 2. 14, 15. Romb. 10. 5. Gein 2. 17.

C. 93. *Creud e Lagh na Modhanna?*

F. As e Lagh na Modhanna, Taisbeunadh Toile DHE don Chinneadh Daonna, ag ftiubhradh agus ag Ceangal gach einneach re comhchiosamhlachd agus Umhlachd, Iomlan agus Shior-bhuan, iona phearsa fein, Dho, ann a ngleis agus gne an Duine gu hiomlan edir Anam agus Chorp Agus ann a gcomhlionadh, uile dhleasdais sin na Naomhthachd agus na Fireuntachd, a dhlidheas se do DHIA agus do Dhuine q, ag Gealladh Beatha, a nlong a Chomhlionaidh, agus a Bagradh Bais a nlong a Bhrisidh z.

p Deuter. 5. 1, 2, 3, 31, 32, 33. Luc. 10. 26, 27. Gal. 3. 10. 1 Tessal. 5. 23. q Luc. 1. 75. Gniomb 25. 16. z Romb. 10. 5. Gal. 3. 01, 12, 0

C. 94. *An bbfuil foghnamh air bith ann a nlaghna Modhanna, don Duine, O thuitim ar gceud sinnseara?*

F. Ge nachfeud Duine, air bith, o thuitim ar gceud sinnseara, ruigheachd air Fireutachd agus Beatha, trid Lagh na Mod-

han

hannuidh s, Gidheadh as mor, Fhoghnamh,
do na huile Dhaoinibh a gcumantae, agus
fhoghamh sunnraighte, araon do na Daoi-
nibh nach bhfuil air a naithghineambain,
agus do na Daoinibh ata air a naithghineam-
huin t.

f *Romb.* 8. 3. *Gal.* 2. 16. t i *Tim.* 1. 8.

C. 95. Creud e foghamh Lagh na Modhan-
nuidh, do na huile Dhaoinibh?

F. Ata foghamh ann a nLagh na Mod-
hanuidh do na huile Dhaoinibh, chum fios
a thabhairt doibh air Nadur agus Toill
Naomhtha DHE u, air an Dleasdanas, ag-
cur Ceangal orra re Gluasachd da reir u,
Chum a mfabhail ris ionta fein ma Miodh-
chomas air a Choimhed, agus mu Shalachar
pheacach a Naduir, a ngcroidhthe, agus a
mbeathaidh x, chum a Nirisluighadh trid
Mothughadh a mpeacaidhe agus a ntru-
aighe y, agus da thaoibh so, chum a ngcu-
duighadh gu sealladh ni as foilleire, air a
Nfheum ata aea air Chriofd z, agus air
iomlaine Umhlachdsan a.

u *Lebb.* 11. 44, 45. *Lebb.* 20. 7, 8. *Romb.*
7. 12. w *Mica* 6. 8. *Sbeum.* 2. 10, 11.
x *Salm* 19. 11, 12. *Romb.* 3. 20. *Romb.* 7.
7. y *Romb.* 3. 9, 23. z *Gal.* 3. 21, 22.
a *Romb.* 10. 4.

C. 96. Creud an bhfoghamh sunnraighte
ata a nlagh na Modhanuidh do na Daoinibh
nach bhfuil, air a Naithghineambuin?

Ata

F. Ata foghnámh ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh nach bhfuil air a Naithghineamhuin, Chum a ngcoguisé do Dhusgadh, gu reitheimh on fheirg re teachd *b*, agus chum a Niomain gu Criosd *c*, no ma bhuanuigheas siad ann a staid agus slighe an Pheacaidh, a mfagbhail gun leithsgeul *d* agus faoi a Mhallughadh *e*,

b 1 Tim. 1. 9, 10. *c* Gal. 3. 24. *d* Romb. 1. 20. air Choimeas re Romb. 2. 15. *e* Gal. 3. 10.

C. 97. Creud an foghnámh sunnraighte ata ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh ata air a Naithghineamhuin?

F. Ge gu bhfuil na Daoine ata air a naithghineamhuin, agus ata ag Creidsin a Geriosd, air na n Saoradh o Lagh na Modhannuidh, mar as Coimhcheangal Oibrighe *e f*, Air chor as da thaoibh naoh bhfuil siad air na mfireunughadh *g*, no air na fagbhail faoi bhine *b*, Gidheadh a thuilleadh ar gach foghnámh generalt ata ann, a bhuineas dhoibhsan, mar do Dhaoinibh eile, ata foghnámh sunnraighte ann, a Thaisbeunadh dhoibh mead an Chomain do Chiur Criosd orra, air son a Choimhlionadh agus a Mhallughadh fhulann iona Naite, agus chum a Maith *i*, Agus thrid so a mbrosnughadh gu tuil-

f Romb. 6. 14. & 7. 4, 6. *Gal.* 4. 4, 5.
g Romb. 3. 20. *h* Gal. 5. 23. *Romb.* 8. 1.
i Romb. 7. 24, 25. *Gal.* 3. 13, 14. *Romb.* 8. 3, 4.

guilleadh buidheachais *k*, agns sin a Chur a
ngeill, le a ntuilleadh Curaim air iad fein
Chumadh ris, mar Riaghail a Numh-
lachd 1.

k *Luc.* 1. 68, 69, 74, 75. *Col.* 1. 12, 13,
14. 1 *Romb.* 7. 22. & 12. 2. *Tit.* 2. 11.
gu nuig 14.

C. 98: *Caite a bhfuil Lagh na Modhanni-
uidh air na chur fios gu haithghearr Jomlan?*

F. Ata Lagh na Modhannuidh air na chur
fios gu haithghearr Jomlan, ann sna Deich
Aitheantaibh, a thughadh seachad le guth
DHE air Sliabh Sinai, agus a Scriobhadh
Leis, air da chlar cloiche *m*, agns ataid air
na ngeur fios ann fa nfhicheadadh Caibidil
do leabhar Exodus (no na Himric) Ar dleas-
danas do DHIA air a chur fios ann sna
Ceitheir aitheanteibh is tosaighe, agus ar
Dleasdanas do Dhuine ann sna se Aithe-
antaibh eile *n*.

m *Deuter.* 10. 4. *Exod.* 34. 1, 2, 3, 4.
n *Maith.* 22. 37, gu nuig 40.

C. 99. *Creud na Riaghaile ata re na ntab-
hairt fa dear chum na Deich Aitheanta a thu-
gfin gu Ceart.*

F. Chum gu n'tuigte na Deich Aitheanta
gu ceart, ataid na Riaghaile so re na ntab-
hairt fa dear Eadhon.

1. Gu bhfuil an Lagh Jomlan, agus ag
ceangal gach einneach gu lan comheho-
samhlachd ann san Duine gu hiomlan re a
fhireuntachd, agus gu h'umhlachd iomlan

do a chaoich, Air chor as gu bhfuil fe a's Jarruidh, an'thoirfeachd is airde ann sgach uile Dhleasdanas, Agus ag toirmeasg an cheum is lugha do gach einpheacadh a.

o *Salm.* 19. 7. *Sheum.* 2. 10. *Maith.* 5. 21. ga dheiridh.

II. Gu bhfuil fe spioradoil, agus mar sin a ruighteachd na tuigse, na Toile, na Mianna, agus uile chumhachdaibhe eile

* *Ionan* a nanama * comh-mhaith is air Braithra, oibrighe, agus Jomchara p.

p *Romb.* 7. 14. *Deuter* 6. 5. air choimeas re *Maith.* 22. 37, 38, 39. *Maith* 5. 21, 22, 27, 28, 36. ga dheiridh.

III. Gu bhfuil an einni Ceudna, ann feadh eagsamhuil air na Jarruidh, no air an Thoirmeasg, ann a ntuilleadh Aitheantaibh fa h'aon q.

q *Col.* 3. 5. *Amos* 8. 3. *Seanraite* 1. 19. *1 Tim.* 6. 10.

IV. Amhuil as far a bhfuil Dleasdanas air na Aithneadh, gu bhfuil an bpeacadh ata na aghaidh, air na Thoirmeasg r; Agus far a bhfuil Peacadh air na Thoirmeasg, gu bhfuil an dleasdanas ata na Aghaidh, air na Aithneadh s: Mar sin far a bhfuil Gealladh air na Cheangal re h'Aithne,

r *Isa.* 58. 13. *Deut.* 6. 13. air choimeas re *Maith.* 4. 9, 10. *Maith.* 15. 4, 5, 6. *Maith.* 5. 21, gu nuig 25. *Eph.* 4. 28.

ta an Bagradh ata na * agh- * contraradha
aidh, fillte, ann t, Agus far dho fa chomb-
a bhfuil Bagradh air na air.

Cheangal re Aithne, ta an
Geallamh ata na aghaidh, fillte ann n.

t Exod. 20. 12. le Seanraite 30. 17. u Jer.
18. 7, 8. Exod. 20. 7. air chomeas re Salm 15.
1, 4, 5. & Salm 24. 4, 5.

V. A ni ata DIA ag toirmeasg ni ngoir
a Dheanamh, Uair air bhith w, A Ni ata
se. ag Aithneadh, as e air Dleasdanas do
ghnath e x, Agus Gidheadh ni neoir gach
ein dleasdanas a dheanamh gach ein Uair y.

w Job 13. 7, 8. Romb. 3. 8. Job 36. 21.
Eabhr. 11. 25. x Deut. 4. 8, 9. y Maith.
12. 7.

VI. Faoi einpheacadh no eindleasdanas,
ata na huile pheacaidhe no dhleasdanais dom
seorsa fin, air na ntoirmeasg no air na lar-
ruidh maille re a nuile Adhbharaibh mhea-
dhoinibh, Chinfath, chofamhlachdaibh, agus
gach uile bhrosnuhadh chuca z.

z Maith. 5. 21, 22, 27, 28. Maith. 15. 4, 5,
6. Eabhr. 10. 24, 25. 1 d Tess. 5. 22. Jude v.
23. Gal. 5. 26. Col. 3. 21.

VII. A ni ata air na thoirmeasg no air
Aithneadh Dhuinn fein, gu bhfuil a dhfhiac-
haibh oruinn, ar nDithchioll, do reir ar
Ninmhe chum e bheith air na Sheachnadh,
no air na Choimhlionadh le Daoinibh eile,
do reir Dleasdanas a Ninmhe a.

VIII.

a Exod. 20. 10. Lebb. 19. 17. Gein. 18. 19.
Fo sb. 24. 15. Deut. 6. 6, 7.

VIII. Ann fan ní ata air na Aithneadh do Dhaoineibh eile, ata a d' fhiachaibh oruinn, do reir air Nímhé agus ar nGairm, Congnamh a dheanamh leo *b*, Agus aire thabhairt nach bi Comun aguinn re Daoineibh eile, an fan Ní ata air na thoirmeaig dhoibh *c*.

b 2 Cor. 1. 24. *c* 1 Tim. 5. 22. Eph. 5. 11.

C. 100. Creud iad na Néithe Sunnraighte, ata aguinn re thabhairt fadear, ann sna Deich Aitheantaibh?

F. Ata aguinn re a thabhairt fadear ann sna Deich Aitheantaibh, an Romh-raidh, Briogh na Naitheanta fein, agus na Riasuine cagsamhuil ata Ceangailte re Cuid Dhiobh, chum a nteannadh oruinn ní as mo.

C. 101. Creud is Romh-raite do na Deich Aitheantaibh?

F. Ata Romh-raite do na Deich Aitheanta, air a chur síos ann sna Briathraibhse [As mise an Tighearna do DHIA a thug thufa Amach as talamh na *Heghiphte*, as Tigh na Daoirse *d*. Ann a bhfuil DIA ag foillfuighadh, Ardthighearnas, mar a nti as e Jehovah, an DIA bioth-bhuan, neamh-chlaochladhach, agus Uile Chumhachdach *e*, aige a bhfuil, a Bhith ann fein agus Uaidhe fein *f*, agus ag tabhairt bith, da uile Bhriathraibh

d Exod. 20. 2. *e* Isa. 44. 6. *f* Exod. 3.

raibh g, agus Oibrighibh b, agus gur DIA
ann a Comheangal e, mar re *Israel* o shean,
As amhluidh re na Phobul uile i, Neach
mar thug se iad as a mbruid san *Eighipte*, as
Amhuil, ata se gar suasgladh.

o ar * bruid Spioradoil k, a- * daoirse tras-
gus Uime sin gu bhfuil a leoileachd.

dhfiachaibh oruinn, Esin Am-
hain a ghabhail mar ar nDIA, agus a uile
Aitheantasan do Choimhead l.

g *Exod*: 6: 3. h *Gnionb* 17: 24, 28. i *Gein*:
17: 7. le *Romb*: 3: 39. k *Luc* 1: 74, 75.
l i *Phead*: 1: 15, 16, 17, 18. *Lebb*: 18: 30. &c
19: 37.

C. 102. Creud is Suim do na ceithir Ai-
theanta iona bhfuil ar Dleasdanas do DHIA,
air na chur sios?

F. As e Suim na nceithir Aitheanta, iona
bhfuil ar Dleasdanas do DHIA, air na chur
sios, An Tighearha ar DIA a ghradhughadh,
le ar nuile Chroidhe, agus le ar nuile Anam,
le ar nuile Neart, agus le ar nuile Intinn m-
m *Luc* 10. 27.

C. 103. Creud i an Cheud Aithne?

F. As i an Cheud Aithne, [Na biodh Dee-
cile air bith agad am fhiagnuile n.]
n *Exod*. 20 3.

C. 104. Creud iad na Dleasdanais ata air
an Jarruidh san Cheud Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata air na nJar-
uidh ann san cheud Aithne, Aithniughadh
agus Admhail, gur e DIA amhain, an fíor

DHIA agus ar Diaine *o*, agus Adhradh agus Gloir a thabhairt do, da reir sin *p*, le bheith ag Smuaintiughadh *q*, agus a Beachdu-ghadh air *r*, ga Chuimhniughadh *s*, mor- mheas a bheith aguinn air *t*, ga Onorughadh *u*, geill agus Urram a thabhairt do *w*, ga Raognughadh *x*, ga ghradhughadh *y*, ga mhiannughadh *z*, eagalán do bheith oruinn *a*, bheith ag Creidsin ann *b*, ag Earbsa as *c*, ag cur Dochais ann *d*, ag gabhail tlachd dheth *e*, ag deanamh Gairdeachas ann *f*, bheith Eudmhur air a shon *g*, ag Gairm air, ag tabhairt gach uile Mholadh agus Bhuidheachas *h*, agus ag tiobhradh gach uile Umhlachd agus Striocadh dho, leis an Duine gu hiomlan *i*, le bheith Curamach air a thoilluighadh ann sna huile Neithibh *k*, agus faoi Dhoilghios, an tan a mbiodh-rhoilighear e ann a ní air bith *l*, agus le bheith ag Gluasachd gu H'iriosol leis *m*.

o 1 *Chrom.* 28. 9. *Deut.* 26. 17. *Isa.* 43: 10. *Fer.* 14: 22. *p* *Salm* 95: 6, 7. *Maith.* 4: 10. *Salm* 29: 2. *q* *Mal.* 3: 16. *r* *Salm* 63: 6. *s* *Sheum.* 12: 1. *t* *Salm* 71: 19. *u* *Mal.* 1: 6. *w* *Isa.* 45: 23. *x* *Fesh.* 24: 15, 22. *y* *Deut.* 6: 5. *z* *Salm* 73: 25. *a* *Isa.* 8: 13. *b* *Exod.* 14: 31. *c* *Isa.* 26: 4. *d* *Salm* 130: 7. *e* *Salm* 37: 4. *f* *Salm* 32: 11. *g* *Romb.* 12: 11. air a choimeas re *Uibhir.* 25: 11. *h* *Phil.* 4: 6. *i* *Fer.* 7: 23. *Sheum.* 4: 7. *k* 1 *Eoin* 3: 22. *l* *Fer.* 31: 18. *Salm* 119: 136. *m* *Mica* 6: 8.

C. 105. Creud iad na Peacaidhe ata air an ntoirmeasg san cheud Aithne?

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg an san cheud Aithne, Neimh-Dhehachd, thaobh DIA a Shenuadh, no gun DIA a bheith aguin *n*; Iodhal-adhradh, thaobh tuille Dee thar a haon, no einDIA maille ris an DIA fhior, no na aite, a bheith aguin, no do Adhradh *o*: Gun esin, a bheith aguin, agus a lan-admhughadh, mar DHIA, agus mar ar Diaine *p*; neamh-churam mu Einni a dlighear Dhofan, ata air Jarruidh ann san Aithnese, no sin a ligeadh tharruin *q*; Ain eolas *r*, Diothchuimhne *s*, Mi-bhreathnughadh *t*, Baroile fallsa *u*, Smuaintidh neimhiomchubhadh agus Aingidh air *w*; Scrudughadh dana agus Meanchusach air a Neithibh Diomhaire *x*; Gach Miodh-Naomhthachadh *y*, Fuath ar DHIA *z*, Fein-Ghradh *a*, Fein-Jarruidh *b*; agus gach Seorsa eile do Shocrughadh Inntinne, Toile, no Mianna, air Neithe eile, gu neamh-chneist, agus neamh-chuimseach, agus a ntogbhail dhethfin,

n Salm 14: 1. *Eph*: 2: 12. *o Jer*: 2: 27, 28. air choimeas re *i d Tess*: 1: 9. *p Salm* 81: 11. *q Isa*: 43: 22, 23, 24. *r Jer*: 4: 22. *Hof*: 4: 1, 6. *s Jer*: 2: 32. *t Gniomb* 17: 23, 29. *u Isa*: 40: 18. *w Salm* 50: 21. *x Deut*: 29: 29. *y Tit*: 1: 16. *Eabbr*: 12: 16. *z Romh*: 1: 30. *a 2Tim*: 3: 2. *b Phil*: 2: 21.

fin, gu huilidh, no ann a gcuid c, Bāo-
chreideamh Diomhain d, Neimh-Chreide-
amh e, Eiriceachd f, Mi-chreideamh g, Mi-
earbfa h, Miodh-dhochas i, doth-linach-
duightheadh k, Diorth-Mothughaidh faoi

Bhreitheamhnais l, Cruas-Croidhe
‡ neamh- m, Ardan n, An danadas o, ‡ Su-
churam. aimhneas fheolmhur p, Bheith

ag Buaidh-readh DHE q, ag dea-
namh foghnaimh do Mheadhona neamh-
laghoil r, agus ag earbfa a Meadhonibh

Laghoil s, Saimhe agus
* Subbachas. * aoibhneas fheolmhur

Eud-thruaillidh, dhal, a-
gus eigeallidh u, Meadh-bhlas w, Marbhan-
tas ann a Neithibh D H E x, bhith gar

ndeamh fein nar ‡ Geoigrigh
‡ Gcomhthe- do DHIA, agus a tuitim air
achaidh. ar nais Uaidhe y, ag deanamh

Urnuigh re Naoimhibh, Aing-
libh, no Creaturibh air bhith eile, No ag

ta

c: 1 Eoin 2. 15, 16. 1 Sam. 2. 29. Col. 3. 2, 3.
d 1 Eoin 4. 1. e Eabhr. 3. 12. f Gal. 5. 20.
Tit. 3. 10. g Guionb 26. 9. h Salm 78. 22.
i Gein. 4. 13. k Jer. 5. 3. l Isa. 42. 25.
m Romh: 2. 5. n Jer: 13. 15. o Salm 19. 13.
p Zeph. 1. 12. q Maith. 4. 7. r Romh. 3. 8.
s Jer: 17. 5. t 2 Tim. 3. 4. u Gal. 4. 17. Eoin
16. 2. Romh. 10. 2. Luc 9. 54, 55. w Foills.
3. 16. x Foills. 3. 1. y Ejek. 14. 5. Isa. 1.
4. 5.

tabhairt eun Adhradh crabhach dhoibh *z* ;
 Gach uile Chomcheangal ris an Diabhal, no
 dul a Gcomhairle ris *a*, agus Eisteachd do
 na chuireas se ionar Naire *b*, bheith ag Dea-
 namh Dhaoine na Ntrighearnuidh air ar
 Gereideamh, agus air ar Geonfias *c* ; ag Dea-
 namh tailcios & Dimeas ar DHIA, agus
 air Aitheantaibh *d*, ag seafamh anaghaidh
 agus geur doilghios air a Spioraid *e* ; Aine-
 adas agus Miodh-fhoighidin
 re a * Mharasclachd, ga A * *fbroasdal*
 gradh gu haimideach air son *fbeadhmentas*.
 na n'olca ata se ag tabhairt
 orruinn *f*, agus ag riobhradh cliu einmh-
 haith air bith ata Ionnuin, aguinn, no a dhfe-
 dir linn a dheanamh, don Fhortun *g*, Do
 Iodholaibh *h*, dhuinn fein *i*, no do Chrea-
 tuir air bith eile *k*.

z Romb. 10. 13, 14. Hof. 4. 12. Gniomb 10.
25, 26. Foills. 19. 10. Maith. 4. 10. Col. 2. 18.
Romb. 1. 25. a Lebb. 20. 6. 1 Sam. 28, 7, 11.
 air choimeas re *1 Chren. 10. 13, 14. b Gniomb.*
5. 3. c 2 Cor. 1. 14. Maith. 23. 9. d Deut.
32. 15. 2 Sam. 12. 9. Seanraite 13. 13.
e Gniomb. 7. 51. Eph: 4. 30. f Salm 73. 2, 3,
13, 14. 15, 22. Job 1. 22. g 1 Sam. 6. 7, 8, 9.
h Dan: 5. 23. i Deut: 8. 17. Dan: 4. 30.
k Eabhr. 1. 16.

C. 106. Creud ata gu Sunnradbach air na
 theagasg dhuinn Leis na Briathraibhsin Jan
 Cheud Aithne, Eadhon, Am Fhiaghnuis ?

F. Ataid na Briathrasa san cheud Aithne, Eadhom, am Fhiagh-

* *A bhfiagb-nuis ;* * ag reagasg dhuinn, *nuis magbaidh,* gu bhfuil DIA do chu *mo gbnuis* na huile neithe, ag tabhairt aire arid don Pheacadhfa, eadhon, Dia air bith eile a bheith aguinn, agus gu bhfuil se ro-dhiombuidheach Dheth, Chum mar so gu mbiodh iad nan-Argumaint dar geongbhal on Pheacadhfa agus da ann tromughadh, mar bhrosnughadh ro mhiodhmarach l, Agus mar angeudm chum a thabhairt oruinn bheith ag deanamh, mar iona Fhiaghnuis, gach einni a' niotar linn iona Sheirbheis m.

1 Ezek: 8: 5. ga dheiridh *Salm* 44: 20, 21. m i *Chron:* 28: 9.

C. 107. Creud i an Dara Aithne?

F. As i an Dara Haithne, * *grabhalta* Na Dean duit fein Jomhaigh * Snoighte, no Chosamhlachd air bith d'einni, ara air neamh, shuas, no air talamha bhos, no fa nuisge faoi an talamh; na lub thu fein sios doibh, agus na dean feirbheis doibh, Oir is mise Jhovah do DHIA, DIA Eudmhar leanas aingidhaehd na NAithreadh air an chloinn, gu nuige an treas ngus an Ceathramhadh siochd, don druing shuathuigheas me, agus ag deanamh trocair air miltibh don druing a Ghradhuig-

buigheas me, agus a Choimheadas Maith-
anta n.

n Exod: 20. 4, 5, 6.

C. 108. Coend iad na Dleasdanais, ata air
a nFarruidh san dara Haithne?

F. As Jad na Dleasdanais, ata air a nJar-
ruidh san Dara Haithne, thabhairt fa dear
Gach uile Ahdradh Crabhach agus ordunan
sa, Dhorduigh DIA iona Fhocail, a Ghab-
hail, agus Chongmhail, agus a choimhead,
fiorghlan Iomlan o, Gu sunnradhach Ur-
nuigh agus Buidheachas, a'nainm Chríost p,
Leughadh, Seanmoiriughadh, agus Eiste-
achd an Fhocail q, Fritheoladh agus Gab-
hail na nSacramuinteadh r, Riaghailt Eaglu-
is, agus Reachd smachdughaidh ann s,
Oifig, agus Beathachadh na Minisdreadha t:
Trosgadh Crabhach v, Mionnughadh air
Aimn DHE w, agus Moidughadh dho x,
Mar an gceudna, bheith diombuidheach do
gach uile Adhradh fallsa, ag gabhail grain
deth

o Deut: 32. 46, 47. Maith: 28: 20. Gníomh
2: 42. i Tim: 6: 13, 14. p Phil: 4: 6. Eph:
5: 20. q Deut: 17: 18, 19. Gníomh 15: 21.
2 Tim: 4: 2. Sheum 1: 21, 22. Gníomh
10: 33. r Maith: 28: 19. i Cor: 11: 23.
gu nuig 30. s Maith: 18: 15, 16, 17. Maith:
16. 19. i Cor: 5: Caib. & 12: 28. t Eph: 4: 11:
11. i Tim: 5: 17: 18. i Cor: 9: 7, gu nuig
15. u Joel 2: 12, 13. i Cor: 7: 5. w Deut:
6: 13. x Isa: 19: 21. Salm: 76: 11.

deth, agus ag cur na aghaidhy,
 * *Inmbe* Agus do reir * Aite agus Gairm
 gach einneach ga chur so as,
 agus fos uile Chomhartha Cuimhnuighthe
 na Hiodholadhraidh z.

y *Gnionb* 17: 16, 17. *Salm*: 16: 4. z *Deut*:
 7: 5. *Ilsa*: 30: 22.

C. 109 Cread iad na peacaidhe ata air an
 nToirmeasg san Dar Haithne?

F. As iad na na Peacaidhe ata air na
 nToirmeasg annsan Dar Haithne, bheith
 idir, ag Dealbhadh a, ag Coimhairleuig-
 hadh b, ag Aithneadh c, ag Gnathughadh d,
 agus air mhodh air bith, ag aontughadh re-
 eun Adhradh Crabhach air bith nach dor-
 duigheadh le DIA fein e, A Bheith ag ful-
 lang Creidimh fallsa f, ag Deanamh einni-
 mar Shamhlughadh air DHIA, air na Tri-
 pearsuine uile, no air eunphearsa dhiobla-
 cia aca fann a ntaobh a fliagh ionar ninntinn,
 no antaobh a muigh, le gne air bhith do
 dhealbh no do Chosamhlachd Creutur air
 bhith g, Gach uile Adhradh dha so h, no do
 DHIA ann, no da thrid i; Samhlughadh air

F. As

a *Uibber*: 15: 39. b *Deut*: 13: 6, 7, 8.
 c *Hof*: 5: 11. *Mica* 6: 16. d i *Rioch*: 11:
 33: & 12: 33. e *Deut*: 12: 30, 31, 32. f *Deut*:
 13: 6: gu nuig 12. *Zech*: 13: 2, 3. *Foills*: 2:
 2, 14: 15, 20: & 17: 12, 16, 17. g *Deut*:
 4: 15: gu nuig 19. *Gnionb* 17: 29. *Romb*:
 1: 22, 23, 25. h *Dan*: 3: 18. *Gal*. 4: 8.
 i *Exod*: 32: 5.

bhith air Dhee breige a Dheanamh k, agus
 gach uile Adhradh dhoibh, no feirbhis air
 bith a bhuineas doibh l. Gach uile chuma-
 doireachd Saobh-Chrabhach m, ag Truail-
 leadh adhraidh DHE n, ag cur ris, ag
 tabhairt uaidhe o, cia aca a dhealbhadh is
 a thogbhadh suas as ar geann
 fein e p, no d'fuaras e thaobh * Teagasg
 * Tradisiun o dhaoine eile q, dhaoine o
 ge gu bann faoi Ainm Seinid r, laimb gu
 Cleachduin s, Crabhaidh t, De- laimb. Conf.
 agh-run, no ein leith-sgeil eile, fid. Cap. i,
 ge be air bith e u; Simoineachd w, S. 6.
 * Slad-cheall x; Gach uile ne- * Sacrileid.
 ambechuram y, mu nAdhradh a-
 agus la Horduinan sa, D'orduigh DIA, gach
 tailcios z, agus Bacadh orra a, agus gach
 cothughadh iona Naghaidh b.

k Exod: 32: 8. l i Riogh. 18. 26, 28. Isa.
 65. 11. m Gniomb 17. 22. Col. 2. 21, 22,
 23. n Mal. 1. 7, 8, 14. o Deut. 4. 2. Salm.
 106. 39. q Maith. 15. 9. r i Pheadr. 1.
 18. s Jer. 44. 17. t Isa. 65. 3, 4, 5. Gal. 1. 13,
 14. u i Sam. 13. 11, 12. & 15. 21. w Gniomb
 8. 18. x Romb. 2. 22. Mal. 3. 8. y Exod.
 4. 24, 25, 26. z Maith. 22. 5. Mal. 1. 7,
 13. a Maith. 23. 13. b Gniomb 13. 44, 45.
 c dTess. 2. 15, 16.

C. 110. Creud iad na Riasuine, ata Ceann-
 gailte ris an dara Haithne, da teannadh oruin
 ni is mo?

F. Na Riasuine Ceangailte ris an Dara Haithne, da teannadh oruinn ni is mo, air a ngeur sios ann sna Briathraibhse, eadhon [Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eud'mhar, Leanas Aingidheachd na Naithreadh air an Chloinn, gu nuig an treas no an ceathramhadh sliochd, don druing fhuathaigheas me, agus ag deanamh Trocair air Mhiltibh don druing a Ghradhuigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta c] As iad, a thuilleadh air Thighearnas DHE os air cionn, a Sheilabh-choir ionnuin d, Eud laiste do Adhradh fein e, agus a thearg Dhioghaltaich a naghaidh gach Adhradh fallsa mar ni ata na Striopachus Spioradalt f, agus gu bhfuil se ag meas luchd Brisidh na Haithnese na nluchd fuath dho, agus ag Bagradh

Dioghaltais a thabhairt orra gu
* cuid do nuige * Linnteadh eugsam-
linntebh. huil g, agus ag meas luchd

Coimhead na Haithnese na
indrong ata ag tabhairt Graidh dho, agus ag
Coimhed Aitheanta, agus ag Gealtuin tro-
caire dhoibhgu nuig Jomadh Linn b.

c Exod. 20. 5, 6. d Salm. 45. 11. Foills
15. 3, 4. e Exod. 34. 13, 14. f 1 Cor. 10.
20, 21, 22. Jer. 7. 18, 19, 20. Ezek. 16.
26, 27. Deut. 32. 16, gu nuig 20. g Hof.
2. 2, 3, 4. h Deut. 5. 29.

C. III. Creud i an Treas Aithne?

F. As i an Treas Aithne, Na Tabhairt
Ainm an Tighearna do DHIA, an diom-
hain-

haineas, Oir ni a mheasfiudh an Tighearna neamhchiontach, an ti bheir a Ainm an Diomhaineas i.

i Exod. 20. 7.

C. 112. Creud ata air na Jarruidh an san Treas Aithne?

F. Ara an Treas Aithne ag Jarruidh, Ainm DHE, a Thiodail, a Bhuaidheadh k, Orduinanfaidh l, An Fhocal m, na Sacraminteadh n, urnuigh o, Mionna p, Moide q, Crannchaire r, a Oibrighe s, Agus ge be air bith ni eile, leis an bhfuil se ga fhoillsughadh fein, bheith air na ngnathughadh gu Naomhtha, urramich an a nSmuaintid, sibht t, Beachdughadh Inntinn u, Briathar w, Scriobhadh x, le Admhail naomhtha y, agus lomchar da reir sin z, chum Gloir DHE a, ar maith fein b, agus Maith Dhaoine eile c.

k Maith. 6. 9. Deut. 28. 58. Salm 29. 2. & 68. 4. Foills. 15. 3, 4. l Mal. 1. 14. Seum. 5. 1. m Salm 138. 2. n i Cor. 11. 24, 25, 28, 29. o i Tim. 2. 8. p Jer. 4. 2. q Senm 5. 2, 4, 5, 6. r Gniomb 1. 24, 26. s Job. 36. 24. t Mal. 3. 16. u Salm. 8. gu deiridh. w Col. 3. 17. Salm 105. 2, 5. x Salm 102. 18. y i Pheadr. 3. 15. Mica 4. 5. z Phil. 1. 27. a i Cor. 10. 31. b Jer. 32. 39. c i Pheadr. 2. 12.

C. 113. Creud iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Treas, Aithne?

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Treas Aithne, Gun Ainm DHE a ghna.

ghnathughadh mar ata air Jarruidh *d*, Agus
miodh-ghnathughadh a dheanamh air, *k*
Iomradh no Gnathughadh eile, Aineolach *e*,
Diomhain *f*, neam-urramach, Miodh-naomh-
tha *g*, faobh-Chrabhach *h*, no Aingidh;
Air a Thiodolaibh, Bhuaidhibh *i*, Ordú-
nansaibh *k*, Oibrighibh *r* &

* *eisbeachd* trid Blaispheum *m*, Eithea-
eisbeadh. chas *n*, Gach uile Mhallug-
hadh *o*, Mhionn *p*, mhoid *q*,

agus chrannchar Pheacach *r*; Briseadh ar
mionna agus moide mas Laghoil iad *j*, agus
a gcoimhilionadh, mas ann a neithibh neamh-
laghail ataid: Ag Monmthar *t*, anaghaidh
orduighe agus Freasdal DE, ag faghail cron

doibh *u*, ag deanamh Mion-scrud-
dadh meancusach orra *w*, agus ga
chur *gu* * *ngcur*, re neithibh *gu* mearach-
cearr: dach *x*; Bheith a Mi-mhiniug-
hadh

d Mal. 2. 2. Gníomh 17. 23. *f* Seanraite
30. 9. *g* Mal. 1. 6, 7, 12. & 3. 14. *h* I Sam.
3. 3, 4, 5. *Jer.* 7. 4, 9, 10, 14, 31. *Col.*
2. 20, 21, 22. *i* 2 Riogh 18. 30, 35. *Exod.*
5. 2. *Salm.* 139. 20. *k* *Salm* 50. 16, 17.
1 *Isa.* 5. 12. *m* 2 Riogh 19. 22. *Lebb.* 24.
11. *n* *Zech.* 5. 4. & 8. 17. *o* I Sam. 17.
43. 2 Sam. 16. 5. *p* *Jer.* 5. 7. & 23. 10.
q *Deut.* 23. 18. Gníomh 23. 12, 14. *r* *Esth.*
3. 7. & 9. 24. *Salm* 22. 18. *f* *Salm* 24. 4.
Esek. 17. 16, 18, 19. *t* *Marc.* 6. 26. *i* Sam.
25. 22, 32, 33, 34. *u* *Romb.* 9. 14, 19, 20.
w *Deut.* 29. 29. *x* *Romb.* 3. 5, 7. & 6. 1.

hadhy, no a miodh-chur *a*, no air mhodh
sam bith, ag fiaradh *a*, an Fhocal, no ein-
chuid air bith dheth *b*, chum * *cnaid*.

* fugaradh miodh-naomhtha *c*,
ceisdeadh Meancusach agus neamh-tharb-
hach, Calloide Diomhain, No chum teagaisge
fhallsa do sheafamh *d*, Bheith ag Mighna-
thughadh an Fhocail, na gereutuireadh, no
einni eile ata ag dul faoi Ainm DHE, chum
Draoidheachd *e*, no ainmiannaibh agus
Deanadais Pheacach *f*, Bheith ag labhairt gu
haingidh air firinn, Gras, agus slighthibh
DHE *g*, ag deanamh fochaid orra *b*, ga
ngcaineadh *i*, no air mhodh air bith ag Co-
thughadh iona Naghaidh *k*, Ag Admhail
Creidimh le gcealgoireachd, no chum crio-
chaibh fiara *l*, Naire Ghabhail deth *m*, no
bheith mar adhbhar Naire dho le lomchar

P 3

neamh

y Seanm. 8. 11. & 9. 3. Salm 39. trid-
z Maith. 5. 21. ga dheiridh. a Ezek. 13. 22.
b 1 Phead. 3. 16. Maith. 22. 24. gu nuig 31.
c Isa. 22. 13. Jer. 23. 34, 36, 38. d 1 Tim.
1. 4, 6, 7. 1 Tim. 6. 4, 5, 20. 2 Tim.
2. 14. Tit. 3. 9. e Deut. 18. 10. gu nuig
14. Gniomb. 19. 13. f 2 Tim. 4. 3, 4. Romb.
13. 13, 14. 1 Riogh 21. 9, 10. Jude v. 4.
g Gniomb 13. 45. 1 Eoin 3. 12. h Salm.
1. 1. 2 Phead. 3. 3. i 1 Phead. 4. 4.
k Gniomb 13. 45, 46, 50. & 4. 18. & 19. 9.
l Tess. 2: 16. Eabhr. 10: 29. 1 2 Tim: 3:
5. Maith: 23: 14. & 6: 1, 2, 5, 16. m Marc
8: 38.

neamh-sholafach *n*, neamh-Glic *o*, neamh-
rharbhach *p*, agus oilbheumach *q*, no le
Culsleamhnughadh uaidhe *r*.

n Salm 73: 14, 15. *o 1 Cor*: 6: 5, 6.
Eph: 5: 15, 16, 17. *p Isa*: 5: 4. 2 *Phead*:
1: 8, 9. *q Rom*: 2: 23, 24. *r Gal*: 3: 1, 3.
Eabhr: 6: 6.

C. 114. Creud iad na Riasuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne?

F. As iad na Riasuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne, ann sna Briathraibhs, Eadhon, [*An Tighearna do DHIA*] agus [*Nimheasfuidh an Tighearna neimhchiontach an' ti bheir a Ainm an Diomhaineas*] Bhriogh gur he an Tighearna agus air Diaine, agus uime sin, naeh coir a Ainm do Mhiodh-naomhthughadh no air mhodh sambith a Miodh-ghnathughadh, linn *t*, Gu harid bhriogh gur comhfhada ghabhas uaidhe, luehd Brisidh na Haithnese a shaoradh agus a Choigleadh, as naeh fuilingion se dhoibh, dol as o a cheartbhreitheamnus *u*, Ge gu bhfuil moran dhibh sin ag dol as, o smachdughadh agus Dhioghaltas Dhaoine *w*.

s Exod: 20: 7. *t Lebb*: 19: 12. *u Ezek*: 36: 21, 22, 23. *Deut*: 28: 5, 8, 59. *Zeck*: 5: 2, 3, 4. *w 1 Sam*: 2: 12, 17, 22, 24. air choimeas re *1 Sam*. 3. 13.

C. 115. Creud i an Ceathramh Aithne?

F. As i an Ceathramh Aithne, Cuimhnigh la na Saboide da Choimhead naomhta, a se laethibh, faothairigh, agus dean huile obair,

obair, Achd as e an seachdmhadh la, Saboid
an Tighearna do DHIA, air an la sin na
dean obair air bhith, tu fein, no do mhac,
no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no
hainmhidhe, no do Choigerioch, ata a
nraobh a tigh, dot dhoirsibh: Oir a se
lserhibh, do rinn an Tighearna, Neamh
agus talamh, a nfairge, agus na huile neithe
ata ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an
seachdmhadh la, uime sin do Bheannuigh
an Tighearna la na Saboide, agus do naomh-
thuigh se e x.

x Exod: 20: 8, 9, 10, 11.

C. 116. Creud ata air na Iaraidh san
Ceathramh Aithne?

F. Ata an Ceathramhadh Aithne ag Iar-
ruidh, air na huile Dhaoine, naomhthug-
hadh no Coimhead naomhtha do DHIA a
Dheanamh, air na Trathaibh suighichte sin
do Dhordugh se iona fhocal, gu sunnrad-
hach, aon la lomlan ann a seachd, agus be
sin an seachdmhadh, o thosaich an tsaoghail
gu nuig Eiserigh Chrìosd, agus an Ceud
la, don tseachdmhuin riamh o sin, a-
agus re maireochduin mar sin, gu deireadh
antfaoghail, is se so saboid na Geriosduigh-
idh, agus goirthear Dheth ann san Tiomna
nuadh La an Tighearna z.

C. 117.

y Deut: 5: 12, 13, 14. Gein: 2: 2, 3.
1 Cor: 16: 1, 2. Gnìomh 20: 7. Maith: 5:
17, 18. Isa: 56: 2, 4, 6, 7. 2 Foills 1. 10.

C. 117. Cionnas as Coir an Tlaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh?

F. As Coir an Tlaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh, le Tamh naomhtha do ghabhail re fad an lo sin gu hiomlan *a*, ni amhain o na Hoibrighibh sin ata peacach gach uile uair, Achd fos o na Gnothuighibh saoghalta sin, agus o naidheir ata laghoil air Laethibh eile *b*; Agus tlachd aghabhail, ann san lachasa gu hiomlan [Achd, an mheud deth sa ta feudhmoil, d'oibrighibh na Hegin agus na Trocair *c*] a Chaitheamh, a noibrighibh Adhraidh; gu Diomhair agus follus *d*: agus chum na Criche, is Cor, Dhuin ar geroidhte ulimhughadh, Agus leis an uibhir sin do shealladh roimhlaimh do dhithchioll, agus do Chuimse, ar gnothuigheadh Saoghalta a

* Shocrughadh.

* Deise.

* Chum, air Jon.

la sin *e*.

* Shuighuighadh, agus gu trathoil a ngeriochnughadh, as gu bhfeudmoid a bheith ni is * faoire agus ui is Iomchubhaidh * fa Chomhair dleasdana is an

C. 118.

a Exod: 20: 8, 10. *b* Exod: 16: 25. gu nuig 28. *Neb*: 13: 15: gu nuig 22. *Fer*: 17: 21: 22. *c* Maith: 12: 1: gu nuig 13. *d* Isa: 58: 13. *Luc*: 4: 16. *Gnionmh* 20: 7. *1 Cor*: 16: 1, 2. *Salm* 72: Tiodal. *Isa*: 66: 23. *Lebb*: 23. 3. *e* Exod: 20: 8. *Luc*: 23: 54, 56. *Exod*: 16: 22, 25, 26, 29. *Neb*: 13: 19.

C. 118. *Cia air son ata an Aithne, mu Choimhead na Saboid, air na Tabhairt ni is Sunnraight, do cheannarduibh Teaghlraigheadh, agus Uachdranuibh eile?*

F. Ata an Aithne mu Choimhead na Saboid, air na tabhairt ni is sunnraighte do Chennarduibh Teaghlraigheadh, agus do Uachdranuibh eile; air an adhbhar, gu bhfuil dfiachaibh orra, ni amhain iad fein da gCoimhead, achd fos, aire thabhairt, gu mbi si air a Coimhead, le gach neach ata fa ngeitram; agus bhrigh gur furas leo gu tric a mBacadh le a agnorthuighaibh fein f.

f *Exod.* 20. 10. *Josh.* 24. 15. *Neb.* 13. 15, 17. *Jer.* 17. 20, 21, 22. *Exod.* 23. 12.

C. 119. *Cia iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg san Cheathramh Aithne?*

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg san Cheathramh Aithne, bheith ag-leigeadh idir dhinn, na dleasdana is ata air-na nJarruidh ann g, gach uile Choimhliodadh neamhechuramach, neimh-dhichiollach, agus neamhtharbhach orra, agus a bheith Sgiath dhibh b, Gach uile Miodh-naomhthughadh an la sin, tre Diomhaineas, agus bheith ag deanamh a ni sin ata dheth fein peacach i, agus le gach uile Oibrighibh, Bhriathraibh agus Smuaintighibh, Neimhfheudh-

g *Esek.* 22. 26. h *Gniomb* 20. 7, 9. *Esek.* 23. 30, 31, 32. *Amos* 8. 5. *Mal.* 1. 13. i *Esek.* 23. 38.

fheudhmoil, mu ar gnothuighibh Saoghalta,
agus ar Naidhear *k*.

k Jer. 17. 24, 27. Isa. 58. 13.

C. 120. *Crend iad na Riasuin ata air na
ngcur ris an Cheathramhadh Aithne chum a
teannadh oruinn ni is mo ?*

F. Na Riasuin ata air na ngcur ris an Chea-
thramhadh Aithne, chum a teannadh ni is

mo oruinn, ataid air na ntar-
* *combtrom.* ruing o a * Ceartas, Air bheith
do DHIA ag Luigheasughadh

dhuinn se Laethe do Sheachd, chum ar gno-
thuigheadh fein agus gun e ag cur air leth
achd aon la dho fein, [Agus sin ann sna Bri-
athraibhse, eadhon A se laethibh Shaothairi-
gheas tu, agus do ni hobair uile l] Agus
fos uaidhe so, eadhon, gu bhfuil DIA ag
Agradh Sealbh-Choir arid air an la sin,
[Ann sna Briathraibhse] As e an Seachd-
mhadh la, Saboid an Tighearna do Dhia m;
O Eiseamplair Dhe, do rinn a se Laethibh,
Neamh, agus Talamh, a Nfhairge agus na
huile Neithe ata ionta, agus do ghabh se
Comhnuidh an Seachdmhadh la: Agus on
Bheannughadh sin do chur Dia air an la sin,
Ni amhain iona Naomhthughadh, chum
bheith na la, da Sheirbheis, achd fos iona
Ordughadh chum bheith na Mheadhon Be-
annaighhidh Dhuinne, ionar bheith ga Na-
omhthughadh; agus sin ann sna Briathraibh-
se,

se, eadhon, Uime sin, do Bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do Naomhthuigh se e n.

n *Exod.* 20. 11.

C. 121. *Cia air son ata an Focal sin Cuimhnigh, air na chur ann a Ttosach na Ceathramhadh Aithne?*

F. Ata an focal *Cuimhnigh* air na chur a Ttosach na Ceathramh Aithne o; A gcuid, thaabh na mor-shochair ata iona Cuimhniughadh: Air bheith dhuinn thrìd fo, air ar gcuidiughadh, ionar N'ullmhughadh chum a Coimhead p, agus iona Coimhead, chum na huile Aitheanta eile, a Choimhead ni is fearr q, agus chum Cuimhne Thaingeoil, a Chongbhail suas air an da Shochair mhor sin, an Chruthaighe agus na Saoirse iona bhfuil Suim aithghearr an Chreidimh r; agus a gcuid gur ro-Ullamh lein a Diothchuihmniughadh s, brìgh gu bhfuil nas lugha do sholus Naduir air a son t, agus gidheadh gu bhfuil ag cur stad air ar Saoirse Nadurdha, ann a Neithibh ata Laghoil air Uairibh eile u: Nach bhfuil si ag teachd achd eunnuair ann a seachd Laethibh, agus gu

o *Exod.* 20. 8. p *Exod.* 16. 23. *Luc* 22. 54, 56. le *Marc* 15. 42. *Neb.* 13. 19. q *Salm.* 92. tiadal ar choimeas re zann 13. 14. *Ezek.* 20. 12, 19, 20. z *Gein.* 2. 2, 3. *Salm.* 118. 22, 24. le *Gnìomh* 4. 10, 11. *Heills.* 1. 10. s *Ezek.* 22. 26. t *Neb.* 9. 14. u *Exod.* 34. 21.

gu bhfuil iomadh gnothach faoghalta ag teachd a steach edir na Laethe Saboide, agus gu ro-thric a togbhail leo ar Ninntinn o bheith ag smuaintigheadh air an tSaboid, chum ar Nullmhughadh fa comhair, no chum a Naomhthughadh w: Agus gu bhfuil an T'Aidhbhirseoir le na Ionnsfrimeintibh ag caitheamh moran Saothair, chum a gloir, feadh agus a cuimhne, a dhu-
 * *Sgrios.* thadh amach, gcoinne gach
 † *mi chrei-* uile * Aincreadamh agus † *Ai-*
deamb. ndiaghuidheachd a thabhairt a
 steach x.

w *Deut. 5. 14, 15. Amos 8. 5. x Coai. Jer. 1.7. Jer. 17.21,22,23. Neb. 13. 15.* gu fuig 23.

C. 122. *Cread i Suim na nSe Aitheanta,* iona bhfuil ar dleasdanas do Dhuine air na chur suas

F. As i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil, ar dleasdanas do Dhuine air na chur suas, ar gComharfan a ghradhughadh mar sin fein y, agus sinn a dheanamh do Dhaoineibh eile, a Ni a baill linn iadsan a dheanamh Dhuinne z.

y *Maith. 22. 39. z Maith. 7. 12.*

C. 123. *Cia i an Cuigeadh Aithne?*

F. As i an Cuigeadh Aithne, Tabhairt Onoir do Tathair agus do Mhathair, chum go sinfidhe do laeth air an Talamb, ata * an Tighearna * *Jehovah* na do Dhia ag Tabhairt dhuit a

a *Exod. 20. 12.*

C. 124. Cia iad a Thuighear, faoi Ainm Athar agus Mathair ann san Chnuigeadh Aithne?

F. Faoi Ainm Athar agus Mathar san Chuigeadh Aithne Tuighear, ní Amhain, Parinteadh Nadurdha b, achd fos, na huidh ata os ar gcionn ann, a N'aois e, agus a ngistaibh d, agus gu harid iadfan ata tríd Ordugh Dhe os ar gcionn, a maite * Ughdarrais, cia aca * No ríofann, ann a dreaghlach e, Eag-ghachd. Luis f, no Repuiblidh g.

b Seanraite 23. 22, 25. Eph. 6. 1, 2. c 1 Tim. 5. 1, 2. d Gein. 4. 20, 21, 22. Gein. 45. 8. e 2 Riogh. 5. 13. f 2 Riogh. 2. 12. agus 13. g Gal. 4. 19. h Isa. 49. 23.

C. 125. Cia air son a Ghoirtheas Athair agus Mathair do * uachd-ndruing ata os ar gcionn? rain.

F. Goirtheas don druing ata os ar gcionn, Athair agus Mathair, chum a nteagasg ann a Nuile dhleasdanaís, da Níochd-ranaibh, mar Pharainteadh nadurdha, chum Gradh agus caomhalachd a thaisbeunadh dhoibh do reir † mao-chroin Daimhibh fa leth, agus idbeachd. chum lochdarain a tharruing a tuilleadh Toile agus Suilbhreachd, ann a gcoimhlíonadh an Dleasdanaís da Nuachtranaibh, mar da Mparaintibh i.

h Eph. 6: 4. 2 Cor. 12: 14. i d Tess. 2: 7, 8. 1. Uibher. 11. 11, 12. i 1 Cor. 4: 14, 15, 16. Riogh 5: 13.

C. 126. Creud is Crioch ghegeneralt don Chui-
geadh Aithne?

F. As i is Crioch ghegeneralt don Chui-
geadh Aithne, Coimhlionadh na dleasdana is
sin, ata d'fachaibh oruinn da
† *mar choi-* Cheile ionar daimhibh fa leth,
*mea*suigh, mar lochdarain, Uachdarain, no
† ann a gcoimhmeas Inmhe k.

k *Eph:* 5: 21. i *Phead.* 2. 17. *Romb:* 12: 10.

C. 127. Creud an Onoir ata a dh'fachaibh
air lochdarain a thabhairt da Nuach dranaibh?

F. As i an Onoir ata a dh'fachuibh air
lochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh,
gach uile Urram dhligtheach, an a gero-
dhe l, a mbriathar m, agus a N'iomchar n:
Urnuigh agus Buidheachas air an ion o,
bheith ag leanamhain air a nSubhailceadh
agus a Ngrasa p, Freagradh toileach, da
Naitheantaibh Laghoil, agus
* *Striuchdach.* do ngcomhairlibh q, * Umh-
lachd dlightheach da nsmach-
dughaibh r, Bheith tairis da mpearfaibh
agus da Nughdarras s, agus iadsin a Sheafamh

1 *Mal.* 1: 6. *Lebb:* 19: 3. m *Seanraite* 31:
28. i *Phead:* 3: 6. n *Lebb:* 19: 32. i *Riogh* 2:
19. o i *Tim:* 2: 1, 2. p *Eabhr:* 13: 7. *Phil:*
3: 17. q *Eph:* 6: 1, gu nuig 7. i *Phead:* 2: 13,
14. *Romb:* 13: 1, gu nuig 5. *Eabhr:* 13: 17.
Seanraite 4: 3, 4, & 23: 22. *Exod:* 18: 19, 24.
r *Eabhr:* 12: 9. i *Phead:* 2: 18, 19, 20. s *Tit:*
2: 9, 10.

Samh *s*, is a Chumhdach, do reir a Naitibh fa
leth, agus Nadur a Ninmhe *u*, Ag iomru-
ghadh le a Nanbhuineachdaibb, agus ga
mfolach sin, ann a ngradh *w*, chum mar sin
gu mbiodh iad no Nonoir dhoibhsan, agus
da nRiaghailt *x*.

t 1 Sam: 26: 15, 16. 2 Sam: 18: 3. Esth: 6:
2. *u* Maith: 22: 21. Rom: 13: 6, 7. 1 Tim: 5:
17, 18. Gal: 6: 6. Gein: 45: 11. & 47: 12.
w 1 Phead: 2: 18. Seanr. 23: 22. Gein: 9: 23.
x Salm 127: 3, 4, 5. Seanr: 31: 23.

C. 128. Creud iad peacaidh na Niochda-
rain, anaghaidh a Nuachdrainidh?

F. As iad peacaidh na Niochdarain, a
naghaidh a Nuachdrainidh, Bheith leigeadh,
dhiobh eindleasdanas a dhlighthear uatha
dhoibh *y*, Formad riu *z*; Dithmeas orra *a*,
agus Ceannairce na Naghaidh *b*, do thoaibh
a mpearfaidh *c*; agus a Ninmhe *d*, iona
geomhairlibh *e*, Aitheantaibh, agus Smach-
dughaibh Laghoil *f*, Mallughadh, Fanoid *g*,
agus gach lomchar cruaidh-bhraideach, Sean-
nalach, ata na Mbasladh agus na Easonoir
dhoibhsan agus da nRiaghailt *h*.

y Maith. 15: 4, 5, 6. *z* Uibhir. 11. 28, 29.
a 1 Sam. 8. 7: Isa: 3: 5. *b* 2 Sam: 15: 1, gu
nuig 12. *c* Exod: 21. 15. *d* 1 Sam. 10. 27.
e 1 Sam. 2. 25. *f* Deut. 21. 18, gu nuig 21.
g Seanr. 30. 11, 17. *h* Seanr. 19. 26.

C. 129. Creud iarsbar air Uachdaraineadh
da Niochdrainibh?

F. Ata air Jarruidh air Uachraineadh do Niochdrainibh, do reir an Chomais a d'fuaire siad o DHIA, agus na Daimhe iona bhfuil siad, a Niochdaraineadh a Ghradhughadh i, Urnuigh a dheanamh air an son k, agus a mbeannughadh l; a Noileunughadh m, a ngcomhairliughadh, Rabhadh a thabhairt dhoibh n, deagh-ghean a * noeh * thaisben dadh o, Cliu p, agus Luidheachd a thabhairt, dhoibhsan ata ag deanamh Maith q: A ndeagh-ghean a Dhiulkadh r, agus achmasan a thabhairt dhoibhsan ata ag deanamh Uile, agus Smachdughadh a dheanamh oifra s, Bheith ga ndidinn t, agus ag faghail doibh na huile Neithe ata feudhmoil do Nanam u, agus do n-Chorp w, agus le lomchar Shuighighte, Ghlic, Naomhtha, agus dheadh-Eisimpla-rach, Gloir fhaghail do DHIA x, Ono dhoibh fein y, agus mar sin, an Tughdar-as sin do chur DIA orra, a Choimhead z.

i Col: 3: 19. Tit: 2: 4. k i Sam: 12: 23. Job 1: 5. l i Rìogh 8: 55, 56. Eabhr. 7: 7. Gein. 49: 28. m Deuter: 6: 6, 7. n Eph: 6: 4. o i Phead. 3: 7. p i Phead: 2: 14. Romb: 13: 3. q Esth: 6: 3. r Romb: 13: 3, 4. s Seanr: 29: 15. t Phead. 2: 14. u Job 29: 12, gu nuig 17. Isa. 1. 10, 17. u Eph. 6. 4. w i Tim. 5. 8. x i Tim. 4. 12. Tit. 2. 3, 4, 5. y i Rìogh 3: 28. z Tit. 2. 15.

C. 130. Grèid iad peacaidh na Naochda-
raid?

F. As iad peacadh na Nuachdarain,
 [Thuilleadh air bheith Leigeadh dhìobh, na
 dleasdanas, ata air na n]arruidh orra *a*]
 Bheith gu Neimh-ehneasta ga Niarruidh fein
b, ag Iarruidh a ngloire *c*, a-Nai-
 this, an Tairbhte no a * ntoi- * *Salmhe*.
 Iughadh inntinn fein *d*; ag Aith-
 neadh Neithe ata Miodh-laghoil *e*, no nach
 bhfuil ann geomas na Nìochdarain, a geoi-
 mhlionadh *f*, ag tabhairt Comhairle orra *g*,
 ag tabhairt misnigh *h*, no ag taisbeunadh
 fahur dhoibh, ann san Nì ata olc *i*; ag
 tabhairt Miodh-Chomhairle orra, Mith-
 Mhisneach dhoibh, agus ag congbhail a
 ndeagh-ghean Uathia ann san Nì ata Maith
k; ga nSma chdughadh gu neamh iomehu-
 bhidh *l*, Bheith gu neamhchuramach, ga
 ngeur, no ga mfabghail a nluib eugcoir,
 Buaidhreadh, agus Cunntabhart *m*, Ga
 mBrosnughadh gu feirg *n*, No air mhodh
 air bith, ag tarruing Easonoir orra fein, no
 Q 3 ag

a *Esek*: 34. 2, 3, 4. b *Phil*: 2. 21. c *Eoin*
 5. 44. & 7. 18. d *Ifa*: 56. 10, 11. *Deut*: 17.
 17. e *Dan*: 3. 4, 5, 6. *Gnìomh*: 4. 17, 18.
 f *Exod*: 5. 10, gu nuig 18. *Maith*. 23. 12.
 g *Maith*: 14. 8. air choimeas re *Marc* 6. 24.
 h 2 *Sam*: 13. 28. i 1 *Sam*: 3. 13. k *Eoin* 7.
 46, gu nuig 49. *Col*: 3. 21. *Exod*: 5. 17.
 l 1 *Phead*: 2. 18, 19, 20. *Eabhr*. 12. 10. *Deut*:
 25. 3. m *Gair*: 38. 11, 26. *Gnìomh* 18. 17.
 n *Eph*: 6. 4.

* *Lag.*

ag Lughdaghadh a Nughdarrais
le lomechar eugeorach, midh-eag-
nuigh, ro-theann, agus *ro-thais.

o *Gelm.* 9. 21. i *Riogh.* 12. 13, gu nuig 16.

i *Riogh.* 1. 6. i *Sam.* 2. 29, 30, 31.

C. 131. Creud iad dleasdanais na druinge
ata Coimhmeas ann a Nimmhe?

F. As iad Dleasdanais na druinge ata
Coimhmeas a Nimmhe, Speis a bheith aca do
dhiongmhaltas agus do fheabhas a cheile p.

Bheith ag dul air thofach air a
dul air agh-cheile ann a Nonoir a tha-
aidh, a cheile, bhairt feachad q, agus ag dea-
barr aite. namh Gairdeachas ann a gis-
taibh agus ‡ Ardughaidh a

cheile, mar iona gistaibh agus iona Nardug-
ghadh fein r.

p i *Phead.* 2. 17. q *Romb.* 12. 10. i *Romb.*
12. 15, 16. Phil. 2. 3, 4.

C. 132. Creud iad peacaidh na druinge ata
Coimhmeas ann a Nimmhe?

F. As iad peacaidh na druinge ata a gcoim-
heas Inmhe [Thuilleadh, air, na dleasda-
nais ata air an Jarruidh orra s, a Leigeadh
dhiobh] bheith ag deanamh dithmeas air
feabhas t, formad re u, doilghios air
fon Barr-aite no Soirbhis a cheile w, agus
ag.

s *Romb.* 13. 8. t 2 *Tim.* 3. 3. u *Gniomb.*
7. 9. *Galt.* 5. 26. w *Uibhir.* 12. 2. *Esth.* 6. 12.
23.

ag glacadh chuca Ardeheannas oifeonni a sheile x.

x 3 Eoin v. 9: Luc 22. 24.

C. 133. Crend e an Riasun ata air na char ris an chuideadh Aithne da teannadh orainne: at is mo?

F. An Riasun ata air na chur ris an Chuideadh Aithne, ann sna briathraibhse, [Chum go sinfidhe do laethe air an Talamh ata an * Tighearna do * Jehovab. DHEA, ag tabhairt dhuit y]

as Gealladh Soilleir e air Saoghal fada agus Soirbheas d'uile luchd Coimhead na haithnese, do reir mar thig sin re Gloir DHE, agus a Maith fein z.

y Exod: 20. 12. z Deut: 5: 16. i Riogh 8: 25. Eph: 6: 2, 3.

C. 134. Cia i an Seiseadh Aithne?

F. As i an Seiseadh Aithne, na dean Marbhadh a.

a Exod: 20: 12.

C. 135. Crend iad na Dleasdanaís ata air an Jarruidh san tseiseadh Aithne?

F. As iad na Dleasdanaís ata an seiseadh Aithne ag Jarruidh, Gach saothair churamach, agus ditchioll Laghamhuil air ar nam fein b; agus anam dhaoine eile do Choimhead c; le bheith ag cur a naghaidh gach

b Eph: 5: 28, 29, c i Riogh 18: 4.

gach uile Smuaintigheadh, agus run *d*, ag
 Ceannfughadh gach fhulangtheadh uile phai-
 tuinidh *e*, agus ag Seachnadh gach fath *f*,
 Buaidhreachd *g*, agus deanadas, ata chum
 Anam Neach air bhith a bhuin as gu he-
 gcorach *h*, Trid so a sheasamh anaghaidh
 forreignadh *i*, lamh DHE iomchradh gu
 foighidneach *k*, Samhadas Inntinne *l*, Suil-
 bhireachd Spiorad *m*, gnathughadh measur-
 dha air Biadh *n*, ar Dibh *o*, air cungaibh
 Leughas *p*, air Codal *q*, air Saothair *r*, agus
 Aidhear *s*, Tre smuaintighaibh Seircioil *t*,
 Gradh *u*, Truacantas *w*, ceannfachd, Seim-
 heachd caomhalachd *x*; Caint agus Iomchar
 Shiothchainteach *y*, Chiuin, agus Suairee;
 Iomrughadh le cheile *z*, So-reiteachas, eir-
 geoir Iomrughadh gu faignidneach, agus a
 Mhai-

d Jer: 26: 15, 16. *Gniomb* 26: 12, 16, 17, 21;
 27. *e* Eph: 4: 26, 27. *f* 2 Sam: 2: 28. *Deut*
 22: 8. *g* Maith: 4: 6, 7. *Seanraite* 1: 10, 11,
 15, 16. *h* 1 Sam: 24: 12. 1 Sam: 26: 9, 10, 11.
Gein: 37: 21, 22. *i* Salm 82: 4. *Seanr*: 24: 11,
 12. 1 Sam: 14: 45. *k* Sbeum: 5: 7, gu nuig
 11. *Eabhr*: 12: 9. *l* 1 d Tess: 4: 11. 1 Phead:
 3: 4 Salm 37: 8, gu nuig 11. *m* Seanr: 17: 22.
n Seanr: 25: 16, 27. *o* 1 Tim: 5: 23. *p* Isa:
 38: 21. *q* Salm 127: 2. *r* Senm: 5: 12. 2 d Tess:
 3: 10, 12. *Seanr*: 16: 26. *s* Senm: 3: 4, 11.
t 1 Sam: 19: 4, 5. & 22: 13, 14. *u* Romh. 13:
 10. *w* Luc 10: 33, 34, 35. *x* Col: 3: 12, 13.
y Sbeum: 3: 17. *z* 1 Phead: 3: 8, gu nuig 11.
Seanr: 15: 1. *Breith*: 8: 1, 2, 3.

Mhaitheamh; agus ag deanamh maith air
son uile *a*, Bheith ag Tabhairt Comhshu-
tachd, agus Cabhair don drong ata ann a
Naire; ag Didin agus ag seasamh na Neimh-
chiontae *b*.

a Maith. 5. 24. *Eph.* 4. 2, 32. *Rom.* 12. 17,
20, 21. *b* 1 *d* *Tess.* 5. 14. *Job* 31. 19, 20. *Maith.*
25. 34, 36. *Seannr.* 31. 8, 9.

C. 136. Ceud iad na peacaidh, ata air na
ntoirmeasg ann san tseiseadh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntuir-
measg ann san tseiseadh Aithne, an tana-
do bhuain astuim fein *e*, no as daoineibh eile *d*,
air ac air bhith, faor o chuis Comhthrom
Ceartais fholluis *e*, Cogadh laghoil *f*, no fein
Chaimhead feudhmoile, meadhoin laghoil
agus feudhmoil a Chaimhead anama, a
leigeadh seachad, no an tarruing traidh *h*,
Corrigh pheacach *i*, Fuath *k*, forniad *l*, Tog-
radh gu dioghaltas *m*, gach uile Paisiunú anba-
rae *n*, Curam buaidhreasach *o*, gnathughadh
neamhchuinteach air biadh, air dibh *p*, air
fothair *q*, agus Aidheir *r*, Briathra brof-
nuigh-

e *Gniomb* 16. 28. *d* *Geiu.* 9. 6. *e* *Uibhir* 35.
31, 33. *f* *Jer.* 48. 10. *Deut.* 20 caibidil.
g *Exod.* 22. 2, 3. *h* *Maith.* 25. 42, 43. *Sheim.*
2. 15, 16. *Seannr.* 6. 1, 2. *i* *Maith.* 5. 22. *k* *Eoin*
3. 15. *Lebb.* 19. 17. *l* *Seannr.* 14. 30. *m* *Rom.*
12. 19. *n* *Eph.* 4. 31. *o* *Maith.* 6. 31, 34. *p* *Lut*
21. 34. *Rom.* 13. 13. *q* *Seannr.* 12. 12. & 2. 22;
23. *r* *Isa.* 5. 12.

nuighthe *s*, Foirneart *t*, Caonnag *u*, Bualadh, Lotadh *w*, Agus ge be air bith ni eile, ata chum anam cinneach do sgrios *x*.

s Senra. 15. 1. & 12. 18. *t* Ezek. 18. 18.
Exod. 1. 14. *u* Gal. 5. 25. Senra. 23. 29.
w Uibhir 35. 16, 17, 18, 21. *x* Exod. 21. 18,
 ga dheiridh.

C. 137. *Cia i an seachdmbhadh Aithne?*

F. As i an seachdmbhadh Aithne, Na dean Adhaltranus *y*?

y Exbd. 20. 14.

C. 138. *Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarraidh ann san tseachdmbhadh Aithne?*

F. As iad na dleasdanais ata air an Jarraidh an san tseachdmbhadh Aithne, Geamnuidheachd Cuirp, Intinne, Miannaidh *a*, Briathraidh *a*, agus Beusaidh *b*, agus a Coimhead ionnuin fein agus a ndaoibh eile *c*, Faire air na fuilibh, agus na Ceud-faidhibh uile *d*, Measuireachd *e*, Cuideachd gheamnuigh a ghnathughadh *f*, Stuai-me anna a sgeadughadh *g*, Posadh na druinge sin aignach bhfuil gift na cong-bhalachd *h*, Gradh lanuin phosda *i*, agus Comhehomhnuidh *k*, saothair dith-chiol-

z 1 dTess. 4. 4. *Job* 31. 1. 1 Cor. 7. 34. *a* Col. 4. 6. *b* 1 Phead. 3. 2. *c* 1 Cor. 7. 2, 35, 36. *d* Job 31 1. *e* Gniomb. 24. 24, 25. *f* Senra. 2. 16, gu nuig 20. *g* 1 Tim. 2. 9. *h* 1 Cor. 7. 2, 9. *i* Senra. 5. 19, 20. *e* 1 Phead. 3. 7.

chiollach ionar Gaimibh fein l, seachnadh gach fath neamhghloine, agus ag seasamh anaghaidh Buaidhridh chuige sm m.

l Senra 31. 11, 27, 28. m Senra. 5. 8. Gein 39. 8, 9, 10.

C. 139. Creud iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg ann san tseachdmhadh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg, ann san tseachdmhadh Aithne, a thuilleadh air na dleasdanas ata air Jaruidh, a leageadh tharruinn Adhaltranas, streopachas, Eigniughadh, Colna p, Sodomachd, agus gach uile ainmiann Miodh-nadurdha q, Gach uile Bhreachnughadh, smuainteadh, run, agus mianna neamhghlan r, gach uile chombluadar truailidh no Salach, no Eisteachd riu s, Braiseineachd na nSul t, lomchar mhiodh narach no eadtrom, Sgeadughadh miodh-stuamtha, Bheith ag toirmeasg posaidh laghamhuil, w, ag Ceudughadh posaidh miodhlaghamhuil x, ag luidheasughadh, ag fullang no ag Congmhail suas Tigheadh striopachuis, agus a bheith ta-thuigh

n Senra. 5. 7. o Eabhr. 13. 4. Gal. 5. 19. p 2 Sam. 13. 14. i Cor. 5. 1. q Romh. 1. 24, 26, 27. Lebb. 20. 15, 16. r Maith. 5. 28. & 15. 19. Col. 3. 5. s Eph. 5. 3, 4. Senra. 7. 5, 21, 22. t Isa. 3. 16. 2 Phead. 2 14. u Senra. 7. 10, 13. w 1 Tim. 4. 3. x Lebb. 18. 1, gu nuig 21. Marc 6. 18. Mal. 2. 11. 12.

thuigh orra *y*, Moide na Beatha neamhphof-
da a chuibhrigheas Sineadh thar cuimse *z*,
a bpoladh a dheanamh *a*, tuilleadh innai
polda, no firphofda thar a haon bleith aig
neach, san aon uair *b*, Dealughadh *c*, no
diobradh eugeorach *d*, Diomhaineas, Craos,
Miltg *e*, Comunn neimhghéanmnuigh *f*,
Orain, leabhair, Deilbh, damhtadh agus stais
cleasuidheachd fhollus, bhraisenach *g*, agus
gach brosnughadh eile gu neamhghloine no
gach gníomh eile dhith, ionnuin fein, no
ann a ndaoimibh eile *h*.

y 1 *Riogh*. 15. 12. 2 *Riogh* 23. 7. *Deut.* 23.
17, 18. *Lebh.* 19. 29. *Fer.* 5. 7. *Senra.* 7.
24. gu nuig 27. 2 *Maith.* 19. 10, 11. 2 *1 Cor.*
7. 7, 8, 9. *Gein.* 38. 26. *b* *Maith.* 2. 14, 15.
Maith. 19. 5. *c* *Mal.* 2. 16. *Maith.* 5. 32.
d 1 *Cor.* 7. 12, 13. *e* *Ezek.* 16. 49. *Senra.*
23. 30, 31, 32. *f* *Gein.* 39. 10. *Senra.* 5. 8.
g *Eph.* 5. 4. *Ezek.* 23. 14, 15, 16. *Isa.* 23.
15, 16, 17. & 3. 16. *Marc* 6. 22. *Romb.* 13.
13. 1 *Phead.* 4. 3. *h* 2 *Riogh.* 9. 30. le *Fer.*
4. 30. & *Ezek.* 23. 40.

C. 140. *Cia i an tOchdmhadh Aithne?*

F. As i an tOchdmhadh Aithne, na dean
Gaduigheachd *i*.

i *Exod.* 20. 15.

C. 141. *Creud iad na dleasdanas ata air an
Farruidh ann sin Ochdmhadh Aithne?*

F. As iad na dleasdanaís iarthar
san Ochdmhadh Aithne firinn, Disleachd,
agus Ceartas a Ccomhcheanglaibh agus
Comhmalairt

Comhfhalairet edir Dhuine agus Dhuine *k*, a Dhligheadh fein a thabhairt do gach einneach *l*, Ni a chongmhadh gu miodh-laghoil o a fhior shealbhadoiribh thabhairt air ais *m*, Tabhartas agus Iasachd saor do reir ar Comais fein agus feudhmo-lachd Dhaoine eile *n*, Cuimse air ar Tuigse; air ar Toil, agus air ar Miannaibh, mu mhaoin shaoghalta *o*, Curam agus ditchioll freasdalach, do sholathar do Choimhead, do a gnathughadh, agus do a mharasclughadh na neithe sin, ata fendhmoil agus lomchubhidh, do chongbhail suas air naduir agus ata cuimkeach air ar staid *q*, Gairm Laghoil *r*, agus Ditchioll innte Deadh mharasclughadh *t*, Agartus Lagha *u*, no dul a nUrras, an tan a taid neimhf heumoil, do sheachnadh, no anSamhuill sin do Cheanglaidhe eile *w*, Agus ditchioll fos, le gach uile mheadhoinibh ceart agus lag-

R

k. Salm. 15: 2, 4. *Zech.* 7: 4, 10. & 8: 16, 17. *1 Romh:* 13: 7. *m Lebb:* 6: 2, 3, 4, 5. le *Luc* 19: 8. *n Luc:* 6: 30, 38. *1 Eoin* 3: 17. *Eph:* 4: 28. *Gal:* 6: 10. *o 1 Tim:* 6: 6, 7, 8. *9. Gal:* 6: 14. *p 1 Tim:* 5: 8. *q Senra:* 27: 23, ga dheiridh. *Senmor:* 2: 24, & 3: 12, 13. *1 Tim:* 6: 17, 18. *Isa:* 38: 1. *Maith:* 11: 8. *r 1 Cor:* 7: 20. *Gein* 2: 15: & 3: 19. *s Eph:* 4: 28. *Seanra:* 10: 4. *t Eoin* 6: 12. *Seanra:* 21: 20. *u. 1 Cor:* 6: 1, gu nuig 9. *w Seanra:* 6: 1, gu nuig 6. & 11: 15.

laghamhuil, chum faidhbhrios agus maoin
shaoghalta dhaoine eile do theagradh, do
choimhead, agus do chur air aghaidh, co-
mhaith re air faidhbhrios agus maoinshao-
ghalta fein x.

x *Lebb:* 25: 35. *Deut:* 22: 1, 2, 3, 4. *Exod:*
23: 4, 5. *Gein* 47: 14, 20. *Phil:* 2: 4. *Maith:*
22: 39.

C. 142. Creud iad na peacaidhe, ata air na
ntoirmeasg ansan Ochdmhadh Aithne?

F. A Thuilleadh air na dleasdana is ata
air an Jarruidh, do leigheadh tharruin y,
as iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg
san ochdmhadh Aithne, Gaduidheachd z,
Rebinn a, Slad-Dhuine b, ni bradach air
bith do Ghabhail c, mealltoireachd a gno-
thuighaibh d, Tomhaifidh agus Cudthru-
midh fallsa e, Comhthartha Criche fearruin
do Atharughadh f, Eugcoir agus neimh-dhif-
leachd a gcomheheanglaibh edir Duine is
Duine g, no a geuisibh ata air an Earbla h,
foirneart i, foireigneadh k, ocar l, Cum-
ha m, Agartus Lagha Dhoiliosach n, Faslu-
ghadh,

y *Sbeu:* 2. 15, 16. i *Eoin* 3. 17. z *Eph.* 4.
28. a *Salm* 62. 10. b i *Tim:* 1. 10. c *Seanr:*
29. 2. *Salm* 50. 18. 41. d i *dTeff:* 4. 6. e *Seanr:*
11. 1. & 20. 10. f *Deut:* 19. 14. *Seanr:* 23.
16. g *Amas* 8. 5. *Salm* 37. 21. h *Luc* 16.
10. 11. 12. i *Ezek:* 22. 29. *Lebb.* 25. 17.
k *Maith:* 23. 25. *Ezek:* 22. 12. l *Salm* 15. 5.
m *1 Cor:* 6. 6, 7, 8. *Seanr.* 3.

ghadh, agus pairceadh eugeorach ar fonn o,
 ceannachd air airneis roimh-laimh,
 do mhéudughadh a nfiacha p, *Eallain-
 Dreachda * neamh-laghoil q, agus no.
 eunmhodh eile, eugeorach, no
 pheacach, air na bhuineas dar gcomhar-
 fain, a thabhairt no a chongbhail uaidhe,
 no air sinn fein do dheanamh saidhbhire r,
 Sannt, bheith ag meas agus ag miannughadh,
 maoin shaogh halta, gu neamhchuinseach s,
 Curam agus Dithchiol Anearbsach agus
 buaidh-easach, iona nteagradh iona geoimhead,
 agus iona gnathughadh u, Formad re soir-
 bheas Dhaoine eile w, Agus mar a ngeudna
 Diomhaireas x, Anacaitheamh Iomairt ann
 struighheach, Agus gach eunmhodh eile leis
 a bhfuilmed gu neimhdhligheach, ag dea-
 namh cron, air ar maoin shaoghalta y,
 Agus ag Congbhail gu heugeorach uain,
 foghnadh agus solas dligheach, na maoin
 sin do thug DIA-dhuine z.

o *Isa*: 5. 8. *Mica* 2. 2. p *Seanr*: 11. 26.
 q *Gníomh* 19. 19, 24, 25. r *Job* 20. 19. *Sbeum*:
 5. 4. *Seanr*: 21. 6. s *Luc* 12. 15. t 1 *Tim*:
 6. 5. *Col*: 3. 2. *Seanr*: 23. 5. *Salm* 62. 10.
 u *Maith*: 6. 25, 31, 34. *Seanm*: 5. 12. w *Salm*
 73. 3. & 37. 1, 7. x 2 *dTess*: 3. 11. *Seanr*: 18.
 9. y *Seanr*: 21. 17. & 23. 20, 21. & 28. 19.
 z *Senmor*: 4. 8. & 6. 2. 1 *Tim*: 5. 8.

C. 143. *Cia i an Naolamb Aithne?*

F. As j an Naoiamh Aithne, [na dean fiaghnuisc bhreige anaghuidh do Chomharsoin] *a*.

a Ex d: 20. 16.

C. 144. Creud iad na Dleasdanais ata air an Farruidh ann san naoiamh Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh san naoiamh Aithne, ut Firinn do Choimhead is do chur ar aghaidh, edir Duine is Duine *b*, agus Deadh-Ainm ar gcomharsoin, comhaith is ar deadh Ainm fein *c*, Bheith gar tais beunadh fein, agus ag seasamh air son na firinne *d*, agus o ar chroidhe *e*, gu trebhdhireach *f*, toileach *g*, soilleir *h*, agus gu hiomlan *i*, a nfhirinn do labhairt, agus a nfhirinn amhain, a gCuisibh breitheamhnais, agus Ceartuis *k*, Agus ann sgach einni air bith eile *l*: Meas sheirceamhuil air ar gcomharsoin *m*, bheith Ag gradhughadh agus ag miannughadh a ndeadh Ainm, agus ag deanamh gairdeochas as a leth *n*, Ag folughadh a nanbhuíneachd *o*, agus faoi dhoilghios air a shon *p*, Ag Admhail gu toileach a ngiftra agus

b Zech: 8. 16. *c* 3 Eoin 12 v. Seanr. 31. 8, 9. *e* Salm 15. 2. *f* 2 Chron: 19. 9. *g* 1 Sam. 19. 4, 5. *h* Josb: 7. 19. *i* 2 Sam: 14. 18, 19, 20. *k* Lebh: 19. 15. Seanr: 14. 5, 25. *l* 2 Cor: 1. 17, 18. Eph: 4. 25. *m* Eabbr: 6. 9. *n* 1 Cor: 13. 7. *o* 2 Cor: 2. 4. & 12. 21. *p* Seanr: 17. 9. *a* Phead: 4. 8.

agus a ngrasa *q*, ag seasamh a neimhchion-
tais *r*, Bheith gu hullamh ag gabhail re
deadh Iomradh *s*, agus miodthoil each re
droch iomradh do ghabhail, ma ntimchioll *t*,
Ag cur dimhisnich faoi luchd iomraiehte-
aidh sgeile *u*, luchd miodail *w*, agus luchd
seannluighe *x*, Gradh, agus Curam dar
Deadhainm fein, agus a sheasamh a nuair is
feudhmoil *y*, ag coimhlionadh geallamhna
Laghamhuil *z*, ag foghlum agus ag
cur a gníomh, gach cinni ata fíor, coir,
ionmhuineach, agus faoi dheadh, Iom-
radh *a*.

q 1 Cor: 1. 4, 5, 7. *2* Tim: 1. 4, 5. *r* 1 Sam: 22. 14. *s* 1 Cor: 13. 6, 7. *t* Salm 15. 3. *u* Seanr: 25. 23. *w* Seanr. 26. 24, 25. *x* Salm 101. 5. *y* Seanr. 22. 1. *Eoin* 8. 49. *z* Salm 15. 4. *a* Phil. 4. 8.

C. 145. Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne?

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne, Gach ledthrom air an fhirinn, agus air deadh ainm ar gcomhairsoin, ionan is air ar deadh ainm fein *b*; gu sunnradhach, ann a mbreitheamhnas fhollas *c*, Comhdughadh fallsa a thabhairt seachad *d*, fiaghnuisedh bhreugach fhaistadh no ghnathughadh *e*, Bheith le ar

R 3

fios

b 1 Sam. 17. 28. *2* Sam. 16: 3. & 1. 9, 10, 15, 16. *c* Lebb. 19. 15. *Eabhr.* 1. 4. *d* Seanr. 19. 5. & 6. 16, 19. *e* Gníomb. 6. 13.

fios gar taisbeunadh fein agus ag tagradh a leth droch chuis, bheith gu handana ag spreigeadh agus a congphail fios na firinn f, Breith eagcorach a thabhairt amach g, Maith a ghoirtheadh don ole, agus ole don mhaith, luigheadh a thabhairt don Aingidh, do reir obair an fhirein, agus don fhirein do reir obair an Aingidh h, Cumadh na

* feall * breige i, agus ag cleath na firinne, *scriobhadh* Tochdachd neimhiomchubhaidh ann a geuis cheart k, Bheith nar

Tofd, an tan is coir, achmhafan a thabhairt don Aingidheachd l, no a Casoid re daoinibh eile m. A nfhirinn a labhairt a nam neimhiomchubhaidh n, no gu miodhrunach chum droch chriche o, no a Siathughadh chum seadhmhearachdach p, no a mbriathraihh timchiollach as a ntogbhar iomad seadh, chum leadthrom air an fhirinn agus air ceartas q, a neimhfhirinn do labhairt r, breug s, seannlughadh t, Culchaineamh

Fer. 9. 3, 5. *Gniomb* 24. 2, 5. *Salm* 11. 3, 4. & 52. 1, 2, 3, 4. g *Seanr.* 17. 15. i *Riogh* 21. 9, gu nuig 14. h *Isa.* 5. 23. i *Salm* 119. 69. *Luc* 19. 8. *Luc* 16. 5, 6, 7. k *Lebb.* 5. 1. *Deut.* 13. 8. *Gniomb* 5. 3, 8. 9. 2 *Tim.* 4. 16. l i *Riogh* 1. 6. *Lebb.* 19. 17. m *Isa.* 59. 4. n *Seanr.* 19. 11. o i *Sam.* 22. 9, 10. le *Salm* 52. 1, 2, 3, 4. p *Salm* 56. 6. Eoin 2. 19. air choimeas re *Maith.* 26. 60, 61. q *Gein.* 3. 5. & 26. 7, 9. r *Isa.* 59. 13. s *Lebb.* 19. 11. *Col.* 3. 9. t *Salm* 50. 20.

neamh *n*, Toigh bheam *m*, Iomchar-sgeil *x*,
 Cogair suigh *y*, Sceug *z*, Caineadh *a*, a
 bheith ag tabhairt breith gu hobin *b*,
 gu fiata *c*, agus gu leithchomhthre-
 mach *d*, Run, briathra, agus gníomhairha
 Dhaoine eile, a thogbhail a mearachd *e*
 Miodal *f*, Raireachas *g*; Meas no Iomradh
 anabarach, no ro-shuarach oruinn fein, no
 air Dhaoineibh eile *h*, Tíodhlaice is Grasa
 DHE do aithcheadh *i*, Anntromughadh na
 nloehda is lugha *k*, bheith ag folach a gabhail
 leithsgeil, no ag lughdaghadh, peacaidhe, an tan
 is coir dhuinn ban Admhail thoileach a dhea-
 namh, Foillsughadh *l*, neimhfheudhmoil, air
 anbhúineadhda *m*, Iomradh fallsa do thog-
 bhail *n*, Droch Iomraidhe a ghabhail, no
 meifneach a thabhairt doibh *o*, agus ar gelua-
 sa do dhruideadh anaghaidh Cuise a shea-
 samh

u Salm 15. 3. *w Sheum.* 4. 11. *Fer.* 38.
 4. *x Lebh.* 19. 16. *y Romb* 1. 29, 30. *z Gein.*
 21. 9. air choimeas re *Gal.* 4. 29. *a 1 Cor.* 6.
 10. *b Maith* 7. 1. *c Gníomb* 28. 4. *d Gein.* 38. 24.
Romb. 2. 1. *e Neb.* 6. 6, 7, 8. *Ro.* 3. 8. *Salm*
 69. 10. *1 Sam.* 1. 13, 14. 15. *2 Sam.* 10. 3.
f Salm 12. 2, 3. *g 2 Tim.* 3. 2. *h Luc* 18. 9,
 11. *Romb.* 12. 16. *1 Cor.* 4. 6. *Gníomb* 12.
 22. *Exod.* 4. 10, 11, 12, 13. *i Job* 27. 5, 6. &
 4. 6. *k Maith.* 7. 3, 4, 5. *1 Seanr.* 28. 13. &
 30. 20. *Gein* 3. 12, 13. *Fer.* 2. 35. *2 Ríogh.*
 5. 25. *Gein.* 4. 9. *m Gein.* 9. 22. *Seanr.* 25.
 9. 10. *n Exod.* 23. 1. *o Seanr.* 29. 12.

famh gu ceart *p*, Droch-Amharus *q*, formad
no doilghios ris an chliu, a thoilleas
einneach *r*, Ditchioll no miann air a lugh-
dughadh *s*, Aoibhneas iona nEasnoir, agus
iona michliu *t*, Diomas fanoideach *u*, long-
nadh Almideach *w*, Briseadh air Geallamb-
na Laghamhuil *x*, na neithe sin air an
bhfuil deadh-Iomradh, a Leigeadh thar-
ruin *y*, Agus sin fein ag cur a gníomh, no
gun sin a seachnadh, na neithe sin a choi-
neas mi-chliu, no gun singa mbacadh ann a
ndaoinibh eile, mheud is a dheudfas sin *z*.

p Gníomb 7. 56, 57. *Job* 31. 13, 14. *q* 1 *Cor.* 13.
5. 1 *Tim.* 6. 4. *r* Uibhir. 11. 29. *Maith.* 21. 15.
s *Ezra* 4. 12, 13. *t* *Fer.* 48. 27. *u* *Salm* 35.
15, 16, 21. *Maith.* 27. 28, 29. *w* *Jude* 16.
Gníomb 12. 22. *x* *Romb.* 1. 31. 2. *Tim.* 3. 3.
y 1 *Sam.* 2. 24. *z* 2 *Lam.* 13. 12, 13. *Seam.*
5. 8, 9. & 6. 33.

C. 146. Cia i a Deicheamh Aithne ?

F. As l an Deicheamh Aithne, Na Mian-
nuigh Tigh do chomharsoin, na Miannuigh
Bean do chomharsoin, no a oglach no a
bhanoglach, no a Dhamh, no a Afal, no
cinni a bhuneas dod chomharson *a*.

a *Exod.* 20. 27.

**C. 147. Creud iad na dleasdanais ata air an
Farruidh san deicheamh Aithne ?**

F. As iad na dleasdanais ata air an Jar-
ruidh san Deicheamh Aithne, Bheith Co-
lan choilighthe le ar staid fein *b*, agus fonn

b *Heb.* 13. 5. 1 *Tim.* 6. 6.

co-sheirceamhuil, ionar nuile Anam, do bheith aguin dar gcomharfan, as gu mbi ar nuile ghluasachd agus thogradh, a ntaobh a figh dhinn da thaobhsan, ag rith air an mhaith sin uile is leis, agus ga chur sin ar aghaidh e.

c Job 31. 29. Romb. 12. 15. Salm 122. 7, 8, 9. 1 Tim. 1. 5. Esth. 10. 3. Cor. 13. 4, 5, 6, 7.

C. 148. Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Deicheamh Aithne?

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg, san Deicheamh Aithne, Bheith miadh-thoilichte le ar staid fein d, Formad e, agus doilghios, re maith ar gcomharfain f, Maille re gach uile thogradh, no gluasachd, miRiaghailteach ionar ninntinibh, chum einni is leis g.

d 2 Riogh 21. 4. Esth. 5. 13. 1 Cor. 10. 10. e Gal. 2. 26. Sbeum. 3. 14, 16. f Salm 112. 9, 10. Neh. 2. 10. g Romb 7. 7, 8. & 13. 9. Col. 3. 5. Deut. 5. 21.

C. 149. An bhfuil Duine air bith comasach, air Aitheanta DE do Choimhead gu foirse?

F Ni bhfuil Duine air bith comasach, dheth fein h, no thaobh gras air bhith ata se ag faghail ann san bheathuifa, air Aitheanta DHE a Choimhead gu foirse i, Achd ata se ga

h Sbeum. 3. 2. Eoin 15. 5. Romb. 8. 3. i Senmor. 7. 20. 1 Eoin 1. 8, 10. Gal. 5. 17. Romb. 7. 18, 19.

ga mbriseadh gach lo a smuainteadh l, a bhfocal, agus a gníomh l.

k Gein 6. 5. & 8. 21. 1 Romb. 3. 9, gu nuig 21. Sheum. 3. 2, gu nuig 13.

C. 150. *An bhfuil gach uile bhriseadh air lagh DHE, comh uathmhbartha re a cheile, ionnta fein, agus a bhfiaghnuise DE?*

F. Ní bhfuil gach uile bhriseadh air Lagh DHE, comh-uathmhurtha re a cheile, Achd ata cuid do pheacaidhe ionnta fein, agus do bhrigh neith egin ata ga Nanntromughadh, ní is uathmhuire na cheile a bhfiaghnuise DE m.

m Eoin 19. 11. Ezek. 8. 6, 13, 15. 1 Eoin 5. 16. Salm 7. 8, 17, 32, 56.

C. 151. *Cred iad na neithe sin, ata ag ann-tromughadh an Pheacaidh, air chór as gu bhfuil cuid do pheacaidhe, ní is uathmhuire na peacaidhe eile?*

F. Ata peacaidhe air n'anntromughadh, thaobh a nti ata ag deaneamh an lochd n, ma thanig siad gu tuilleadh aois tuilleadh e, Dearbhadh, o no Gras p, no ma taid ainmoil thaobh Aidmheile q, tiodhlaice r, inmhe s, oiffige t, na nluchd iuil do Dhaoinibh eile u,

Agus

n Fer. 2. 8. o Job 32. 7, 9. Senmor. 4. 13. p 1 Riogh 11. 4, 9. q 2 Sam. 12. 14. 1 Cor. 5. 1. r Sheum. 4. 17. Luc 12. 47, 48. s Fer. 5. 4, 5. t 2 Sam. 12. 7, 8, 9. Ezek. 8. 11, 12. u Romb. 2. 17, gu nuig 25.

Agus gur cosmhail gu nlean Daoine eile a
n' Eisiomplair w.

w Gal. 2. 11, 12, 13.

II. Thaobh a naitim a nitar lochd
na naghaidh x, mas ann gu neimh-
meadhonach anaghaidh DHE y, anaghaidh
a Bhuaidhibh z, agus adhraidh, Anaghaidh
Chriosd agus a Ghras b, Anaghaidh an Spio-
raid naomh c, a Theistais agus oibru-
ghaidh e : Anaghaidh uachdaraine, Dhaoine
mhoir-Inmheath f, Agus iadfan ris an bhfuil
gu harid, Daimh aguin, agus Ceangal o-
ruinn g Anaghaidh cinneach do na naoim-
he b, gu sunnradhach Braithridh anbhuih-
ne i, anaghaidh a nanamasan, no anmana
cinneach arbith eile k, agus maith coitichionn
na nuile, no mhoran Dhaoine l.

x Maith. 21. 38, 39. y 1 Sam. 2. 25. Gniomh
4. 4. Salm 51. 4. z Romb. 2. 4. a Mal. 1. 8,
4. b Eabhr. 2. 2, 3. & 12. 25. c Eabhr.
10. 29. Maith. 12. 31, 32. d Eph. 4. 30.
Eabhr. 6. 4, 5. f Jude 8. Uibhir 12. 8, 9.
sa. 3. 5. g Seaur. 30. 17. 2 Cor. 12. 15.
Salm 55. 12, 13, 14. h Zeph. 2. 8, 10, 11.
Maith. 18. 6. i Cor. 6. 8. Foills. 17. 6. i i Cor.
11, 12. Romb. 14. 13, 15, 21. k Ezek. 13.
9. i Cor 8. 12. Foills. 18. 13. Maith. 23.
5. l 1 dTeff. 2. 15, 16. Josh. 22. 20.

III. Thaobh Nadur agus gne an lochd w,
na ta se gu direach anaghaidh Litir an Lag-
ha,

m Seaur. 6. 30 ga dheiridh.

hà *n*, ma ta se ag briseadh iomadh Aithne,
 ma ta ioamdh peacadh ann *o*, ma ta se ni
 amhain air na ghintinn san chroidhe, aehd a
 briseadh amach a mbriarthraibh agus an gni-
 omharthaibh *p*, ag tabhairt
 * *abbar tui-* * oilbhem do dhaoimibh ci-
sleabh. le *q*, agus mas ni nach fedir
 lefughadh a thabhairt ann *r*,

Ma ta se anaghaidh meadhoinne, tiodh-
 laice *t*, Breitheamhnais *n*, solus an naduir *w*,
 mothughadh air Geoinias *x*, Earoil fhol-
 us, no dhiomhaire *y*, smachdughadh Eaglu-
 ise *z*, pionas o uachdranaibh saoghalta *a*,
 agus anaghaidh ar nurnuighe fein, ar run,
 ar Geallamhna *b*, ar moide *c*, ar Ccumbhnan-
 ta *d*, agus ar Comhcheangail, Do DHIA no
 do Dhaoimibh *e*, Ma ta se air na deanamh gu
 fui-

n Ezra 9: 10, 11, 12. *i Riogh*: 11: 9, 10.
o Col: 3: 5. *i Tim*: 6: 10. *Seanr*: 5: 8, 9, 10,
 11, 12. & 6: 32, 33. *Josh*: 7: 21. *p Sbeum*:
 1: 14, 15. *Maith*: 5: 22. *Mica* 2: 1. *q Maith*:
 18: 7. *Romb*: 2: 23, 24. *r Deut*: 22: 22. air
 choimeas re 28, 29. *Seanr*: 6: 32, 33, 34, 35.
s Maith: 11: 21, 22, 23. *Eoin* 15: 22. *t Ilsa*:
 1: 3. *Deut*: 32: 6. *u Amos* 4: 8, 9, 10, 11.
Fer: 5: 3. *w Romb*: 1: 26, 27. *x Romb*: 1: 32.
Dan: 5: 22. *Tit*: 3: 10, 11. *y Seanr*: 29: 1.
z Tit: 3: 10. *Maith*: 18: 17. *a Seanr*: 27: 22.
Seanr: 23: 35. *b Salm* 78: 34, 35, 36, 37.
Fer. 2. 20. *Fer*: 42: 5, 6, 20, 21. *c Seanmor*. 5:
 4, 5, 6. *Seanr*: 20: 25. *d Lebb*: 26: 25. *e Seanr*:
 2: 17. *Ezek*: 17: 18, 19.

fuithuichte *f*, gu toileamhuil *g*, gu dana *h*,
gu miodh-naireach *i*, gu bostamhuil *k*, gu
miodh-runach *l*, gu tri *m*, gu cruaidhe-
bhraideach *n*, le tlachd *o*, le buanachd
ann *p*, le aththuitin a ndiaigh aithrea
chais *q*.

f Salm 36. 4. *g* Jer. 6. 16. *h* Uibhir 15. 30.
Exod. 21. 14. *i* Jer. 3. 3. Seanr. 7. 13.
k Salm 52. 1. *l* 3 Eoin 10. *m* Uibhir 14. 22.
n Zech. 7. 11, 12. *o* Seanr. 2. 14. *p* Isa. 57.
17. *q* Jer. 34. 8, 9, 10. 2 Phead. 2. 20, 21,
22.

IV. Ata peacaidhe air a Nanntromu-
ghadh, a thaobh an am *r*, agus an aite *s*,
ina ndeantar an Lochd, mas ann air la an
Tighearna *t*, no a namanaibh eile ina bhfuil
DIA air na Adhradh *u*; no air ball rompa *w*,
no na ndiaigh sud *x*, no Congnaimh eile
chum a nleithide fo do dhroch-iomchar a
bhacadh, no a Leughas *y*, Mas an gu follas,
no a bhfiaghnais Dhaoin eile, air a bhfuil
se cosmhuil gu mbi siad air a mbrosnughadh,
no air a ntruailleadh Leis *z*.

r 2 Riogh 5. 26. *s* Jer. 7. 10. Isa. 26. 10.
t Ezek. 23. 37, 38, 39. *u* Isa. 58. 3, 4, 5.
v Uibhir 25. 6, 7. *w* 1 Cor. 11. 20, 21. *x* Jer.
7. 8, 9, 10. Seanr. 7. 14, 15. Eoin 13. 27, 30.
y Ezra 9. 13, 14. 2 2 Sam. 16. 22. 1 Sam. 2.
22, 23, 24.

C. 152. Creud ata gach aon pheacadh ag toll-
tinn air laimb DHE?

F. Air bheith do gach aon pheacadh, seadh fos a bpeacadh is lugha, anaghaidh ard Thighearnas *a*, Maitheas *b*, agus naomh-thachd DHE *c*, agus anaghaidh a Laghcomh-thromach *d*, ata se ag toiltinn fheirg agus a mhallughadh *e*, araon san bheathuidse *f*, agus san bheatha ata re teachd *g*, agus na bhfeidir dioghladh air a shon, achd le fuil Chrìosd *h*.

a Sheum. 2. 10, 11. *b* Exod. 20. 1, 2. *c* Hab. 1. 13. *Lebb*. 10. 3. *3* 11. 44, 45. *d* 1 Eoin 3. 4. *Romb*. 7. 12. *e* Eph. 5. 6. *Gal*. 3. 10. *f* Coai. 3. 39. *Deut*. 28. 15. *g* adheiridh. *g* Maith. 25. 41. *h* Eabhr. 9. 22. *i* Phead. 1. 18, 19.

C. 153. Creud ata DLA ag Farruidh oruinn, chum gu tearnamoid o a fheirg agus o a mballughadh, a dhlightheas dhuinn, brìgh brisidh an Lagha?

F. Chum gu ntearnamoid o fheirg agus o mhallughadh DHE, a dhlightheas dhuinn bhrìgh brisidh an Lagha, ata se ag Farruidh oruinn, aithrighe a thaoibh DHE, agus Creideamh a thaoibh ar Tighearna Iosa Crìosd *i*, Agus gnathughadh dìthchiollach air na meadhoinaibh an leth a muigh, leis an bhfuil *k*, Crìosd, ag compartughadh ruin sochaire Eidir-mheadhontheoireachd fein *k*,

i Gniomb 20. 21. *Maith* 3. 7, 8. *Luc* 13. 35. *Gniomb* 16. 30, 31. *Eoin* 3. 16, 18. *k* Seann. 2. 1, gu nuig 6. & 8. 33, ga dheiridh.

C. 154 Creud iad na meadhoin gnat huigh-
te a leth a muigh leis a bhfuil Crìosd ag Com-
part-

parttugbadh rinne Jochair a Eidirbeadhon
thoireachd?

F. As iad na meadhona gnathuighthe anlethi
a muigh leis an bhfuil Criosd ag Compar-
tughadh da Eagluis fochair a Eidirmhead-
honthoireachd, a Orduinanfa uile, gu sunn-
radhach, an focal, sacramuinteada, agus
urnuigh, ata gu huilidh air na ndeanamh ei-
feachdadh chum Slainte do na Daoinibh
Taghta 1.

1 Maith 28. 19, 20. Gniomb 2. 42, 46, 47.

G. 155. Cionnas ata an Focal air na Dba-
namh eifeachdach chum Slainte?

F. Ata Spiorad DE, ag tabhairt air leug-
hadh an fhocal, achd gu harid air fermar-
niughadh an fhocail, bheith na mheadhoin
Eifeachdach, chum peacaich fhoillsui-
ghadh m, a mfaighail ris, agus a nirisliu-
ghadh n, a niomain afa fein, agus chum a
ntarruing gu Criosd o, chum fos a ndeanamh
cosmhuil re a Iomhaigh p, agus a ngecann-
tughadh da Thoil q, a Nneartughadh ana-
ghaidh braidhridhe agus truailidhe r, a ngeur-
luas ann a ngras s, agus a ngeroidhe a
S 2 dhain-

m Neb. 8. 8. Gniomb 26. 18. Salm 19. 8.
1 Cor. 14. 24, 25. 2 Chron. 34. 18, 19, 26, 27,
28. o Gniomb 2. 37, 41. & 8. 27, gu nuig 39.
p 2 Cor. 3. 18. q 2 Cor. 10. 4, 5, 6. Romh. 6.
17. r Maith. 4. 4, 7, 10. Eph. 6. 16, 17. Salm
17. Salm 19. 11. 1 Cor. 10. 11. s Gniomb
20. 31. 2 Tim. 3. 15, 16, 17.

dhaingneochadh, anna naomhthachd agus a
geomhfhurtachd trid Creidimh chum Slain-
te *1.*

1 Romb. 16. 25. 1 2 Tess. 3. 2, 10, 11, 13.
Romb. 15. 4. & 10. 13, 14, 15, 16, 17. & 1.
16.

C. 156. *An coir do na huile Dhaoinibh, an focal a Leughadh?*

F. Ge nach coir a cheadughadh do na
huile Dhaoinibh, an focal a leughadh gu
follas, don Choimhthionol *u*, Gidheadh ata
d'fachaibh air gach uile sheorsa pobuil, a
leughadh, air leth leo fein *w*, agus le a dteag-
hlachaibh *x*, agus chum na eriche si, as
coir na scrioptuir naomhtha do tharruing, as
na Ceud-Chanamhnaibh, gu Canamhnaibh
coitchionnda gach dùthcha *y*.

u Deut 31. 9, 11, 12, 13. Neh. 8. 2, 3. & 9.
3, 4, 5. w Deut. 17. 19. Foills. 1. 3. Eoin 5.
39. Isa. 34. 16. x Deut. 6. 6, 7, 8, 9. Geim.
18. 17, 19. Salm 78. 5, 6, 7. y 1 Cor. 14. 6,
9, 11, 12, 15, 16, 24, 27, 28.

C. 157. *Cionnas as coir focal DE do leu-
ghadh?*

F. As Coir na Scrioptuire naomhtha do
leughadh, le meas mhor, urramach orra *z*,
le lan dearbhbeachd, gur hiad fìor-fhoear
DE *a*, agus gur e sin amhain, d'fheudfas an
deu-

z Salm 19: 10. Neh: 8: 3, gu nuig 10. Exod.
24: 7. 2 Chroth 34: 27. Isa: 66: 2. a 2 Phead.
11: 19, 20, 21.

deunamh Comasach, re a ntuigsin *b*, le togradh fos chum Toil DHE, ata air a foillsinghadh ionnta, aithnuighadh, a chreidsin, agus a freagradh *c*, le Ditchioll fos *d*, agus le aire don chuis ma bhfuil iad, agus don chrich gus an bhfuil iad *e*, le beachd-smuaintuighadh orra *f*, le a ngcur ruinn *g*, le fein-aitheheadmh *h*, agus le urnuighe *i*.

b Luc 24: 45. 2 Cor: 3: 13, gu nuig 16.
c Deut: 17: 19, 20. *d* Gniomh 17: 11. *e* Gniomh 8: 30, 34. *f* Salm 1: 2. & 119: 97. *g* 2 Chron: 34: 21. *h* Seanr: 3: 5. Deut: 33: 3. *i* Seanr: 2: 1. gu nuig 7. Salm 119: 18. *Neb*: 8: 6, 8.

C. 158. Cia, leis an gcoir focal DE, bheith air na Shearmonughadh?

F. As coir do focal DE bheith air na shearmonughadh, leosan amhain aig an bhfuil Gistaigh diongmhalta *k*, agus ata mar an gceudna gur hiomchubhaidh air a ndearbhadh agus air a ngairm chum na hoiffige sin *l*.

k 1 Tim: 3: 26. *Eph*: 4: 8, 9, 10, 11. *Hos*: 4: 6. *Mak*: 2: 7. 2 Cor: 3: 6. 1 *Fer*: 14: 15. *Romh*: 10: 15. *Eabhr*: 5: 4. *Cor*. 12: 28, 29. 1 *Tim*. 3: 10. 1 *Tim*: 4: 14. 1 *Tim*: 5: 22.

C. 159. Cionnas is coir dhoibhsan ata air na ngairm chuige sin, an focal a shearmonughadh?

F. As Coir Dhoibhsan, ata air na ngairm chum saorthriughadh ann a miniostralachd an fhocail, tsaasg f hallain a shearmanughadh.

ghadh *m*, agus sin gu dichionnach *n*, a nam,
 agus a ham *o*, gu foilleir *p*, ni
 * coitui- hann a * millseach briathar
 gbaidh. Ghliocas Daonna, achd a nlan
 fhoillsuighadh dhearbhadh an
 Spioraid, & agcumhadh *q*, gu tairis *r*, ag
 foillsuighadh comhairle DHE gu hiomlan *s*,
 gu heagnuidh *t*, ga ngeur fein re huireas-
 bhuidh agus tuigse an Luchd eisteachd
u, gu heudmhar *w*, le teas-ghradh do
 DHEA *x*, agus anmanaibh a phobuil *y*, gu
 trebhdhireach *z*, ag cur mar chrìch rompa,
 esin a ghlorughadh *a*, iadsan lompodh *b*,
 agus a n'alltrum suas *c*, agus a nfabha-
 ladh *d*.

m Tit. 2. 1, 8. n Gniomb. 18. 25. o 2 Tim.
 4. 2. p 1 Cor. 14. 19. q 1 Cor. 2. 4. r Jer.
 23. 28. i Cor. 4. 1, 2. s Gniomb. 20. 27. t Col.
 1. 28. 2 Tim. 2. 15. u 1 Cor. 3. 2. Eabhr. 5.
 12, 13, 14. Luc 12. 42. w Gniomb. 18. 25.
 x 2 Cor. 5. 13, 14. Phil. 1. 15, 16, 17. y Col.
 4. 12. 2 Cor. 12. 15. z 2 Cor. 2. 17. 2 Cor. 4.
 2. a 1 d'ess. 2. 4, 5, 6. Eoin 7. 18. b 1 Cor.
 9. 19, 20, 21, 22. c 2 Cor. 12. 19. Eph. 4. 12.
 d 1 Tim. 4. 16. Gniomb. 26. 16, 17, 18.

C. 160. Creud iarrthar orrasan, ata ag
 eisteachd an Fhòcail air na shearmonng-
 hadh?

F. Iarrthar orrasan ata ag eisteachd an
 Fhòcail, air na shearmonughadh, bheith
 ag

g feitheamh air, le dichíoll e, ullmhug-
hadh f, agus urnuigh g, a ní do chlú-
id, a rannfughadh leis na scríobtuirebh h,
ad do gabhail, na firinne, le Creideamh i,
e Gradh k, le Ciúineas l, agus inntinn
allamh m, mar fhocal DE n, bheith be-
chdsmuaintuighadh o, agus ag comhlua-
ar air p, iad da fhólach iona ngeroidhibh q,
agus a thoradh do thabhairt amach iona
beathuidh r.

e Seanr. 8. 34. f 1 Phead. 2. 1, 2. Luc 8.
g Salm 119. 18. Eph. 6. 18, 19. h Gníomb.
7. 11. i Eabhr. 4. 2. k 2 dTeff. 2. 10. l Sbeum.
21. m Gníomb 17. 11. n 1 dTeff. 2. 13.
Luc 9. 44. Eabhr. 2. 1. p Luc 24. 14. Deut.
6, 7. q Seanr. 2. 1. Salm 119. 11. r Luc
15. Sbeum. 1. 25.

C. 161. Cionnas ata na Sacramuintidh, air
na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chum
Slainte?

F. Ata na Sacramuinteadha air na ndea-
amh na meadhoin Eifeachdach chum Slain-
te, ní hann o chumhthachd air bith ionta-
m, no obriogh air bith ata ag teachd o
Dhiaghachd, no o run, a nti leis an bhfuil
iad air na mfritheoladh, achd amhain tríd
briughadh an Spioraid naoimh, agus bean-
ughadh Chríofd, leis a n dorduíghtheadh
ad s.

s 1 Phead. 3. 21. Gníomb. 8. 13, le 23. 1 Coré
6, 7. & 12. 13.

C. 162. Crend is Sacramaint ann?

F. Sa-

F. Sacramaint, is orduinanfa naomhtha & air a hordughadh le Criosd iona Eaglais, chum sochaireadh a Eidirmheadhonthoireachd *u*, a Chiallughadh, a Sheilughadh agus a thabhairt teachad *w*, don drong ata an taobh a flioh do Chomhcheangal na nGras *x*, chum a ngcreideamh, agus na huile ghrafa eile do neartughadh agus a mheadughadh *y*, iadsan do cheangal re humhlaehd *z*, chum fos a ngradh agus a ngcomhchomun re a Cheile, a thaisbeunadh agus altram *a*, Agus Eidirdhealughadh a chur eadarthasán, agus an drong ata an leth a muigh *b*.

t-Gein. 17. 7, 10. *Exod.* 12 caib. *Matth.* 28. 19. & 26. 27, 28. *u* *Romb.* 4. 11. *1 Cor.* 11. 24, 25. *w* *Romb.* 15. 8. *Exod.* 12. 48. *x* *Gniomb.* 2: 38. *1 Cor.* 10. 16. *y* *Romb.* 4: 11. *Gal.* 3. 27. *z* *Romb.* 6. 3, 4. *1 Cor.* 10. 21. *a* *Eph.* 4. 2, 3, 4, 5. *1 Cor.* 12. 13. *b* *Eph.* 2. 11, 12. *Gein.* 34. 14.

C: 163. Creud iad Codnigheadh na Sacramuinte?

F. Ata da chuid ann Sacramuinte, se an cheud chuid dibh, comhartha an leth a muigh, agus * So * So aithnigh, mhothuigh, air na ghnathu-
so fhaicfin. ghadh, do reir ordugh Chriosd fein, agus a se an dara Cuid
Gras Spioradoil, an leth a flioh, air na chiallughadh leis a Sud *c*.

c *Matth.* 3. 11. *1 Phead.* 3. 21. *Romb.* 2. 28, 29. **C. 161.**

C. 164. Cia lion Sacramuint d'orduigh Criosd, iona Eaglais faoi n'Tiomna Nuaidhe?

F. Dhorduigh Criosd iona Eaglais, faoi an Tiomna Nuadh, Da Shacramaint amhain, Baisteadh, agus Suipeir an Tighearna d.

d Maith: 28. 19. 1 Cor: 11. 20, 23. Maith: 26. 26, 27, 28.

C. 165. Creud e Baisteadh?

F. An Baisteadh, is Sacramiunt an Tiomnaid Nuaidh e, ann a ndorduigh Criosd, ionnlad le huisge, a Nainm a Nathar, an Mhic, agus an Spioraid Naoimh e, bheith na chomhartha, agus na sheul, air ar * fuighiughadh ann fein * *tatbadh*. f. air Maithreamhnas peacaidh trid fhola g, agus ar nath-ghineamhain-eachd trid a Spioraid h, air Uchdmhacachd fos i, agus Eiserigh chum na beatha futhain k, agus leis an bbfuil an drong a bhaisdear, air a ngabhail gu solamuin a steach don Eaglais fhaicsinneach l, agus ag dul faoi cheangal fhollus, agus admhaighte gur leis an Tighearna iad gu hiomlan, agus leisín amhain m.

e Maith: 28. 19. f Gal: 3. 27. g Marc 1. 4. Foills. 1. 5. h Tit. 3. 5. Eph: 5. 26. i Gal: 3. 26, 27. k 1 Cor: 15. 29. Romh: 6. 5. l 1 Cor: 12. 13. m Romh. 6. 4.

C. 166. Cia da ngcoir an Baisdeadh do fbrith-eoladh?

E. Ni

F. Ni ngcoir an Baisteadh do fhritheoladh do neach air bith, ata an taobh a muigh don Eaglais fhaicseonnuigh, agus mar sin na ngcoigrighe o Chomhcheangal an Ghealaimh, No gu Naidmheochaid a Ngereideamh ann a Ncriosd, agus a Numhlachd dho n, achd Naoidheana ag teachd o Phaireintaibh ata, araon, no amhain a haon dibh ag admhail creidimh a nCriosd, agus Umhlachd dho, ataid sin, as a leth sin, an taobh a stigh don Chomhcheangal, agus is coir a mbaisleadh o.

n *Gniomb* 8. 36, 37. & 2: 38. o *Gein.* 17. 7, 9. le *Gal.* 3. 9; 14. & *Col:* 2. 11, 12. & *Gniomb* 2. 38, 39. & *Romb:* 4. 11, 12. 1 *Cor.* 7. 14. *Maith:* 28. 19. *Luc* 18. 15, 16. *Romb.* 11. 16.

C. 167. *Cionnas as Coir dhuinn ar Baisteadh do bhuilingheadh?*

F. An dleaidanas feudhmoil sin, achd air a teigeadh gu mór faoi dhearmad, eadhon Builinghadh an Bhaistidh, is coir a choimhlionadh linn, re fad ar beathuidh, gu hiomlán, gu harid a nam Buaidhrídh, agus an tan ata sin a lathair a nam a fhritheolaidh do dhaoineibh eile p, agus sin le bheith gu duthrachdach agus, gu taingeoil

**Comhdhromughadh.* ag **Cudthromughadh* a Naiduir, agus na críocha ma ndor-duigh Criosd e, gach coir shunn.

p *Col:* 2. 11, 12. *Romb:* 6. 4, 6, 11.

fhunradhach, agus na Sochair ata air a nta-
bhairt seachad agus air a nseulughadh leis,
agus ar Moid ‡ sholamuin do
Thug sin ann q, agus le bheith ‡ fballus.
air ar Nirisiughadh airson ar
Truailleadh pheacach, agus air n'easbhuidh,
ann a ngras an Bhaistidh, is a thaoibh ar
Comhcheangail r, agus air son ar Gluasachd
na Naghaidh; Le bheith ag fas suas chum
lan-dearbhbheachd air Maitheamhnas pea-
caidh, agus air gach uile bheannughadh eile,
ata air na sheulughadh dhuinn, ann san Tsa-
cramuintse s, Le bheith ag tarruing Neart o
bhas agus eiserigh Chríost, ann a bhfuil sinn
air ar Mbaisleadh, chum Marbhadh an phe-
caidh, agus beothughadh Grais t, agus le
bheith ag deanamh dichill cum ar beatha do
Chaitheamh trid Creidimh u, agus ar Ni-
omchar a bheith ann a Naomhthachd agus
a Fireuntachd w, mar Dhaoine a thug suas
a Nainmnadh do Chríost iona Mbaisleadh x,
agus chum gluasachd ann a ngradh Brai-
thecheamhuil, mar Dhaoine ata air na Mbai-
sleadh trid a nein-Spiorad, chum ein-
Chorp y.

q Romb. 6. 3, 4, 5. r 1 Cor: 1. 11, 12, 13.
Romb: 6. 2, 3. s Romb: 4. 11, 12. t Phead: 3.
21. t Romb: 6. 3, 4, 5. u Gal: 3. 26, 27.
w Romb: 6. 12. x Gniomb: 2. 38. y 1 Cor: 12:
13, 25, 26, 27.

C. 168. Creud i Sulpeir an Tizbearn?

F. Sui-

F. Suipeir an Tighearna, is Sacramuint an Tiomna Nuaidh i *z*, ann a bhfuil Bas Chriofd air na fhoillsinghadh, le aran agus fion a thabhairt agus a ghabhail, do reir orduighe Iosa Criofd, agus an Drong ata ag Comunughadh gu hiomchubhidh, ataid ag beathughadh a Nanmana air a Chorp agus air fhuil, chum a Nalltrum Spioradoil, agus a mfas ann a ngras *a*, ata a Naonadh agus a ngcomhehomunn ris, air a ndaigniughadh dhoibh *b*, ataid ag taisbeunadh, agus ag Nuadhthughadh a mbuidheachais *c*, agus a ngeangail do DHIA *d*, A ngradh da cheile, agus a Ngcaomh-Chompanas re a Cheile mar bhuill, a Neun-Chuirp dhiomhaire cheudna *e*.

z Luc 22. 20. *a* Maith: 26. 26, 27, 28. *1* Cor. 11. 23, gu nuig 26. *b* *1* Cor: 10. 16. *c* *1* Cor: 11. 24, 25, 26. *d* *1* Cor: 10. 14, 15, 16, 21. *e* *1* Cor: 10. 17.

C. 169. Cionnas Dorduigh Criofd, Aran agus fion bheith air a ntabhairt seachad, agus air na ngabhail, ann a Sacramint Suipeir an Tighearna?

F. Dhorduigh Criofd, do Mhiniostraibh Fhocail, ann a bhfritheoladh Sacramuinte Suipeir an Tighearna, An Taran agus an Fion a Chur air leth o fhognamh cumanta, tre focal an orduighthidh, buidheachais agus Urnuighe, an taran do ghlacadh agus a bhri-seadh, agus an taran agus an fion araon do

cha

thabhairt don luchd Comunuighe; da
ngcoir, bhrìgh an orduighe cheudna, an ta-
ran a ghabhail agus ithe agus an Eion do
Ol, mar chuimhneughadh taingeoil, gu
naibh Corp Chriosd air na bhriseadh, agus
air na thabhairt, agus fhuil air a dèardh
air an fion f.

f 1 Cor: 11. 23, 24. Maith: 26. 26, 27, 28.
Marc: 14. 22, 23, 24. Luc: 22. 19, 20.

C. 170. *An Drong ata ag Communughadh gu
hiomchabaidh ann a Suipeir an Tighearna,
Cionnas ataid ag tarruing beatha a Corp agus
a Fuil Chriosd, ann?*

F. Mar nach bhfuil Corp agus Fuil Chri-
osd, a lathair gu corpordha no gu feolmhar,
faoi a Naran agus a nfhion, ionta, no maille
riu g, ann a Suipeir an Tighearna; Agus
Gidheadh ataid air mhodh Spioradoil a la-
thair, do chreideamh, anti ata ga ngabhail,
comh-fhior agus da rìreamh, is ata na He-
lemeinteadh fein, da nceudfaidhibh Corp-
dha b, As Amhliudh an drong ata ag Co-
munughadh gu hiomchubhaidh ann a Sa-
cramuint Suipeir an Tighearna, ataid ag
tarruing beatha as Corp agus Fuil Chriosd,
ni hann air mhodh Corpordha no feolmhar,
Achd air mhodh Spioradoil, Gidheadh fann
gu fìor agus da rìreamh i, o ataid, le Crei-
deamh, ag gabhail, agus ag cur riu fein
T Criosd

g Gnìomh 3. 21. h Maith. 26. 26, 28.
i 1 Cor: 11. 24, gu nuig 29.

Criofd air na Chesuighadh agus uile cho-
chaire a bhais &.

1 Cor: 10: 16.

C. 171. Cionnas is Coir don Drong ata ag
Gabball Sacramuint Suipeir an Tighearna, iad fein
Ullmhughadh, sol fa ndtig siad, da bionnsaidh?

F. As Coir Dhoibhsan ata ag Gabhail Sa-
cramuint Suipeir an Tighearna, iad fein do
Ullmhughadh fa Comhair, sol fa ndtig siad,
le iad fein do Cheasnughadh *l*, Mathiom-
chioll a mbeith ann a Ncriofd *m*, ma mpea-
caidhibh agus a Nuireasbhuidhibh *n*, ma
fhirinn agus thomhas a Neolais *o*, a ncrei-
dimh *p*, a Naithrighe *q*, a ngraidh do
DHIA, agus do Mbraithribh *r*, a nseirce
do na huile Dhaoineibh *s*, ag tabhairt Ma-
thiomas don Aitrim, do rinn eugcoir or-
ra *t*, Ma ntogradh a ndiaigh Chriofd *u*,
agus ma Nuadh umhlachid *w*, agus le bheith
ag athnuadhthughadh gnathughadh na ngra-
fa sin *x*, trid Beachd smuaintuighadh du-
thrachdaeh *y*, agus Urnuigh thethchroidh-
gheach *z*.

C. 172.

*l 1 Cor: 11: 28. m 2 Cor: 13: 5. n 1 Cor: 5:
7. air choimeas re Exod: 12: 15. o 1 Cor: 11:
29. p 2 Cor: 13: 5. Maith: 26: 28. q Zach:
12: 10. 1 Cor: 11: 31. r 1 Cor: 10: 16, 17.
Gniomb 2: 46, 47. s 1 Cor: 5: 8. & 11: 18, 20.
t Maith: 5: 23, 24. u Isa: 55: 1. Eoin 7: 37.
w 1 Cor: 5: 7, 8. x 1 Cor: 11: 25, 26, 28.
Eabhr: 10: 21, 22, 24. Salm 26: 6. y 1 Cor:
11: 24, 25. z 2 Chron: 30: 18, 19. Maith: 26:
26.*

C. 172. *An coir do neach, air an bhfuil a Namharus e fein do bheith ann a Ncriosd, no bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh, teachd e chum Suipeir an Tighearna?*

F. Feudfuidh Neach air an bhfuil an Namharus, e fein do bheith ann a nCriosd, no air e bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh fa Chomhair Sacramuint Suipeir an Tighearna, fion choir do bheith aig air Chriosd, Ge nach bhfuil se cheana, dearbhtas as a, Agus ann a Meas DE ara so aige, ma ta a bhreathnughadh air e bheith a dheasbhuidh air, * ag * ga raigh cur air gu hiomchubhaidh b, theachd. Agus e gu neimh-chealgach ag miannughadh gu bhfuighthe ann a Ncriosd e e, agus gu nimthigheadh e o aingidheachd d, agus air an chor so (do bhrigh gu bhfuil Geallamhna air na ndeanamh, agus an tsacramuinte ar na hordughadh, chum furtachd, seadh fos do Chriosduighibh anbhunna, agus amharusach ma nstaid e)

T 2

ag

a Isa: 50. 10. i Eoin 5. 13. Salm 88. gu hiomlan. Salm 77. 1, gu nuig 12. | Jonab 2. 4, 7. b Isa: 54. 7, 8, 9, 10. Maith: 5. 3, 4. Salm 31. 22. & 73. 13, 22, 23. c Phil: 3. 8, 9. Salm 10. 17. & 42. 1, 2, 5, 11. d 2 Tim: 2. 19. Isa: 50. 10. Salm 66. 18, 19, 20. e Isa: 40. 11, 29, 31. Maith: 11. 28. & 12: 20. & 26. 28.

as coir dho a neimhehreideamh do Chaol f,
agus faothair do Chaitheamh chum a Ni ata
mar cheisd air, do fhuasgladh, Agus air fo
dho do dheanamh, feudfuidh se, agus is coir
dho, teachid chum Suipeir an Tighearna,
ngecoinne gu mbitheadh se, Ni as mo air na
Neartughadh h.

f Marc 9. 24. g Gniomb 2. 37. & 16. 30.
h Romb. 4. 11. i Con. 11. 28.

C. 173. An gcoir Neach air bith, ata ag
admbail an Chreideamh agus leis na Miannach
teachid chum Suipeir an Tighearna, a chongbhall
air ais naidhe?

F. An Drong a mhothtighhear Aineolach,
no Scannalach, Ge raid ag admbail an Chrei-
deamh, agus a Miann chum teachid gu Sui-
peir an Tighearna feudfuidhhear, agus as
Coir a ngeonbail air a Nais, o ntsacra-
muinte, trid an Chomais dtag Criosd iona
Eaglais i, Gus a ngabh siad foghlum, agus
gu a mfoilligh siad a nleasughadh Beatha h.

i 1 Cor: 11. 27. ga dheiridh air choimeas re
Maith: 7. 6. i Cor: 5 caibidil, & Jude 23. &
i Tim: 5. 22. k 2 Cor: 2. 7.

C. 174. Creud iarthar air an Drong ata ag
gabhair Sacramuint Suipeir an Tighearna, a
Nam a fritheoluidhe?

F. Ata air Iarruidh orrasan ata ag Ga-
bhail Sacramuinte Suipeir an Tighearna, re
Am a fritheolaidh, iad do fheitheamh, air
DHIA an san Orduinansa, le gach uile Ur-
ram

ram agus aire Naomhtha l, iad do thabhairt
fa dear, gu ditchollach, na hEleameinteadh
agus na gnìomhartha Sacramuinteach m,
agus Aithne do dheanamh, air Chorp an
Tighearna, gu faicilleach n, agus iad do
bheith ag beachd sinuaintiughadh gu teo-
chroidheach air a Bhas agus Fhullangthas
o, Agus thrìd sin, iad fein do bhrosnughadh
luas, chum a ngrasa do bheith ag oibriugh-
adh gu beothamhuil p, ann a mbeith ag ta-
bhairt breith orra fein q, agus faoi dhoilghios
air son peacaidh r, ann a ngeur ocras agus
iota do bheith orra a ndiaigh Chrìosd s, ann
a mbeatha do tharruing as trìd Creidimh t,
bheith ag gabhail as Iomlaine sin u, ag earbsa
as a thoilltiunas v, ag deanamh gairdeachas
iona ghradh x, ag tabhairt buidheachais air
son a Ghras y, ag athnuadhthughadh a
nGeomhcheangail re DIA z, agus a ngraidh
do na Naomhibh uile a.

l Lebb: 10. 3. Eabhr: 12. 28. Salm 5. 7.
i Cor: 11. 17. 26, 27. m Exod: 24. 8. air choi-
meas re Maith: 26. 28. n i Cor: 11. 29. o Luc
22: 19. p i Cor: 11. 26. & 10. 3, 4, 5, 11, 14.
q i Cor: 11. 31. r Zach: 12. 10. s Fbills: 22.
17. t Eoin 6. 35. u Eoin 1. 16. w Phil. 3.
9. x Salm 63. 4, 5. 2 Chron: 30. 21. y Salm
22. 26. z Jer: 50. 5. Salm 50. 5. a Gnìomh
2. 42.

G. 175. Creud as Dleasdanas do Chrìosd
T 3. ghibb,

ghibh, a ndiaigh dhoibh Sacramuint Suipéir an Tighearna do gabhail?

F. As e is dleasdanas do Chríofduighibh, tar eis doibh Sacramuint Suipéir an Tighearna do ghabhail, iad a thabhairt fadear gu duthrachdach, cia an tiomchar do bheith aca ann, agus cionnas do shoirbhthigh siad b, ma taid ag mothughadh beorthuighidh & comhshurtaidh, iad do bheannughadh DHE air a shon c, d'astughadh gu mairfeadh so d, faire do Dheanamh anaghaidh tuitim air an ais e, a moide do Choimhlíonadh f, agus misneach do ghabhail chuca fein chum feitheamh gu tric, air a N'orduinan so g, Ahd ma se is nach mothuigh siad tairbhe air bith 'san am, iad do gabhail ath-thealladh Ni is geirthe da N'ullmughadh air cionn na Sacramuinte agus da Níomchar aice h, agus ma theudfuid ionta so araon, iad fein do dhearbhadh ionmholtá do DHIA agus do ngeoguisibh, as coir dhoibh feitheamh re a Toradh a Nam íomchubhaidh i: Ahd ma chiosfaid gu ndfainigh siad a neunchuid d'ibh so, is coir dhoibh bheith air an Irisluighadh

b *Salm* 28. 7. & 85. 8. 1 *Cor*: 11. 17, 30, 31.
c 2 *Chron*: 30. 21, gu nuig 26. *Gníomh* 2. 42, 46, 47. d *Salm* 36. 10. *Caint*. 3. 4. 1 *Chron*: 29. 18. e 1 *Cor*: 10. 3, 4, 5, 12. f *Salm* 50. 14. g 1 *Cor*: 11. 25, 26. *Gníomh* 2. 42, 46. h *Caint*: 5. 1, gu 6. i *Salm* 123. 1, 2. & 42. 5, 8. & 43. 3, 4, 5.

ghadh *k*, agus feitheamh air an tSacra-
muinte aris, le tuilleamh Curam agus Dit-
chill *l*.

k 2 Chron: 30. 18, 19. *Isa*: 1. 16, 18. 1 2 Cor:
7. 11. 1 Chron: 15. 12, 13, 14.

C. 176. *Cia iad na neithe iana bhuit Sacra-
muinte an Bhaiside, agus Suipeir an Tig-
hearna, Comchoismbuit re a cheile?*

F. Ata Sacramuinte an Bhaiside agus
Suipeir an Tighearna coismbuit re a cheile,
ann sna neithibh so, eadhon, gur e *DIA* is
Ughdar Dhoibh araon *m*, gur e an chuid
Spioradoil dibh araon, Críofd agus a sho-
chair *n*, ga bhfuilid araon na nseula air an
cin-ehomhcheangal *o*, gur hann le Minio-
straibh an tSoisgeil as coir a mfritheoladh,
agus nach ann le neach air bith eile *p*, agus
gur coir a ngeombhail air marthuin ann a
neagluis Chríofd, gu nuig a dhara teachd *q*.

m *Maith*. 28. 19. 1 *Cor*. 11. 21. *n* *Romb*.
6. 3, 4. 1 *Cor*. 10. 16. *o* *Romb*. 4. 11, air choi-
meas re *Col*. 2. 11, 12. *Maith*. 26. 27, 28.
p *Eoin* 1. 33. *Maith* 28. 19. 1 *Cor*. 11. 23.
& 4. 1. *Eabhr*. 5. 4. *q* *Maith*. 28. 19, 20.
1 *Cor*. 11. 26.

C. 177. *Cia iad na neithe ann a bhfuil, Sa-
cramuinte an Bhaiside, agus Suipeir an
Tighearna, neamhchoismbuit re a cheile?*

F. Ataid Sacramuinte an Bhaiside
agus Suipeir an Tighearna, neamhchois-
mbuit re a cheile, ann sna neithibh so, ead-
hon, nach coir an Baiside do fhritheoladh
aehd

aehd aon uair, le huiſge fos, chum a bheith na chomhartha agus na sheul air ar nathghineimhneachd, agus air ar Suighiughadh ann a Ncriosd r, Agus sin do naoidheanaibh fos s: Achd as coir Suipeir an Tighearna do fhritheoladh gu tric ann a nElemaintibh Arain agus fiona, chum Criosd do thaisbeunadh agus a thabhairt seachad mar bhiadh spioradoil don Anam t, agus chum ar mairtheachduin agus ar cinneas annsan, do dhaingniughadh u, Agus sin amhain don drong dranig chum aois agus Comas air iad fein do Cheasnuighadh w.

r *Maith* 3. 11. *Tit.* 3. 5. *Gal.* 3. 27. s *Gein.* 17. 7, 9. *Gnionb.* 2. 38, 39. i *Cor.* 7. 14. t i *Cor.* 11. 23, gu nuig. 26. u i *Cor.* 10. 16. w i *Cor.* 11. 28, 29.

C. 178. *Creud is urnuigh ann?*

F. As i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoinghthe do D H I A x, a Nainm Chriosd y, tre Congnamh a Spioraid z, le Admhail air ar bpeacaidhe, agus admughadh taingeoil air a thiodhlaice b.

x *Salm* 82. 8. y *Eoin* 16. 23. z *Romb.* 8. 26. a *Salm* 32. 5, 6. *Dan.* 9. 4. b *Phil.* 4. 6.

C. 179. *A nann re DIA amhain is coir dhuinn Urnuigh do dheanamb?*

F. O as e DIA amhain ata Comasach air na croidhthe do rannsfughadh c, arthehoingthe do eisteachd d, peacaidhe do mhaithe-

amb

c i *Riogh* 8. 39. *Gnionb.* 1. 24. *Romb.* 8. 27. d *Salm* 65. 2.

amb e, agus mianna gach neach do choim-
hionadh f. Agus o is ann fann ambain is
coir creid sin g, agus do ambain is coir Adh-
radh do dheanamh, le Adhradh crabhadh h,
As coir do na h-urle dhaoimibh, urnuighe
(noch ata na cuid thunnradhach don Adh-
radhla i) do dheanamh re DIA amhain k,
agus ni hann re neach ar bith eile l.

e Mic. 7. 18. f Salm 145. 19, 18. g Romh.
10. 14. h Maith 4. 10. i 1 Cor. 1. 2. k Salm 50.
15. l Romh. 10. 14.

C. 180. Creud e urnuigh do dheanamh a
nainm Chriofd?

F. Urnuigh do dheanamh a nainm Chri-
ofd, as e sin, ann a n'umhlachd da Aithne,
agus lan-mhunighin, iona gheallamhnaibh,
Trocair do Jarruidh as a leth m, ni hann le
lom-iomradh air a Ainm n, Achd le ar mis-
neach chum urnuigh, agus ar danadas,
neart, agus dochas air ar bheith taitneam-
hach, ann a urnuigh, do tharruing o Chri-
ofd, agus o a Eidirmheadhonthoirachd o.

m Eoin 14. 13, 14. & 16. 24. o Dan. 9. 17.
n Maith. 7. 21. o Eabhr. 4. 14, 15, 16. i Eoin
5. 13, 14, 15.

C. 181. Creud fa ngcoir urnuighe do dhean-
namh a nainm Chriofd?

F. Air bheith do pheacuidheachd an
Duine, agus fhaide o DIA da thaobh sin;
eomh-mhor, as nach feud sin teachd na
lathair as fheughmhais Eidirmheadhonthoir

thoir *p*, Agus o nach bhfuil neach air bith air neamh nó ar thalamh, air ordughadh chum nó hoibridhe glormharfa, nó iomchubhaidh air a son, Achd Críost amhain *q*, ní ngeoir dhuinn urnuighe do dheanamh a nainm air bith eile, achd Ainm sin amhain *r*.

p Eoin 14. 6. *Isa.* 59. 2. *Eph.* 3. 12. *q* Eoin 6. 27. *Eabhr.* 7. 25, 26, 27. 1 *Tim.* 2. 5. 1 *Col.* 3. 17. *Eabhr.* 13. 15.

C. 182. *Cionnas ata an Spiorad ag Cuidiughadh linn chum urnuighe do dheanamh?*

F. Air bheith Dhuinne gun fhios aguinn, Creud do fhiarrfamoid ann a urnuigh mar bu choir, ata an Spiorad ag cuidiughadh linn ionar nanbhuineachd le ar deanamh comalach, do thuigsín araon, eia a naitim as coir urnuigh do dheanamh air a nson, Cia iad na neithe as coir iarruidh ann a nurnuigh, agus Cionnas as coir urnuigh do dheanamh ; Agus le bheith ag oibruighadh agus ag beothughadh ionar gcroidhthibh (ged nach ann, an sgach uile neach, no gach uile uair, air a neuntomhas) na smuaintighidh, na mianna, agus na Grafa sin, ata feadhmoil chum an dleasda nas fo, do chur a ngníomh gu ceart *s*.

s *Romb.* 8. 26, 27. *Salm* 10. 17. *Zech.* 12. 10.

C. 183. *Cia an Aitim as coir dhuinn urnuigh do dheanamh air a nson?*

F. As coir dhuinn urnuighe do dheanamh, air son Eaglais Chríost air thalamh,

gu

gu huilidh *t*, Air son Uachdaranuibh *u*, agus minioisdraibh *w*, air ar son fein *x*, air son ar braithribh *y*, seadh fos ar naimh-dibh *z*, Agus air son gach uile sheorsa dha-oine ata beo *a*, no a bhios beo na dhiaigh so *b*, Achd ni geoir urnuighe do dheanamh air son na marbh *c*, no air son an aitim, ma bhfuil fios gu ndo pheacuighid an bpeacadh ata chuim bais *d*.

t Eph. 6. 18. *Salm* 28. 9. *u* 1 Tim. 2. 1, 2. *w* Col. 4. 3. *x* Gein. 32. 11. *y* Sbeum. 5. 16. *z* Maith. 5. 44. *a* 1 Tim. 2. 1, 2. *b* Eoin 17. 20. *2* Sam. 7. 29. *c* 2 Sam. 12. 21, 22, 23. *d* 1 Eoin 5. 16.

C. 185. Creud iad na neithe as coir dhuinn larruidh ann a nurnuigh?

F. As coir dhuinn ann a nurnuighe bbeith ag iarruidh na huile neithe ata chum gloir DHE *e*, leas na Heagluise *f*, ar maith feing, no Maith dhaonibh eile *g*, Achd ni geoir dhuinn ni bith ata miodh-laghamhuil do larruidh *h*.

e Maith. 6. 9. *f* Salm 51. 18. & 122. 6. *g* Maith. 7. 11. *h* Salm 125. 4. *i* 1 Eoin 5. 14.

C. 186. Cionnas as coir dhuinn urnuighe do dheanamh?

F. As coir dhuinn urnuigh do dheanamh, le breathnughadh urramach ma mhordhaehd DE *k*, le geur-mhothughadh dar suarachais *l*, riachduineas *m*, agus dar bpeacaidhibh

k Senn. 5. 1. *l* Gein. 18. 27. & 32. 10. *m* Luc 15. 17, 18, 19.

hibh *n*, le croidhbh aithrigheach *o*, tain-
geoil *p*, agus farfingthe *q*, le tuigse *r*, Crei-
deamh *s*, trebhdhireachd *t*, teas-chhroidh-
the *u*, gradh *v*, agus buanas *x*, ag feitheamh
air *y*, le sriochdadh iriosol da thoil *z*.

n Luc 18. 13, 14. *o* Salm 51. 17. *p* Phil.
4. 6. *q* 1 Sam 1. 15. & 2. 1. *r* 1 Cor. 14. 15.
s Marc 11. 24. *Sheum*. 1. 6. *t* Salm 145. 18.
& 17. 1. *u* *Sheum*. 5. 16. *w* 1 Tim. 2 8. *x* Eph.
6. 18. *y* Mic. 7. 7. *z* Maith 26. 39.

C. 186: Creud an Riaghail ibug D I A
dhuinn dar feoladh ann a ndleasdanas na
burnuighe?

F. Ata foghnadh ann a focal DE gu hui-
lidh dar feoladh ann an dleasdanas na hur-
nuigh *a*, ahd as e an Riaghail shunradhaich
dar sheoladh, An urnuighe chuimite sin, do
theagaisg ar slanuightheair Criosd da dheif-
scioblaibh, da ngoirthear, gu coitchionda,
urnuighe an Tighearna *b*.

a 1 Eoin 5. 14. *b* Maith. 6. 9, gu nuig 13.
Luc 11. 2, 3, 4.

C. 187. Clonnas ata urnuighe an Tighearna
re na ghnathughadh?

F. Ni bhfuil urnuighe an Tighearna Am-
hain chum ar feoladh, mar shomplair, is
coir dhuinn urnuighe eile do dheanamh da
reir, ahd fedir fos a ghnathughadh mar ur-
nuigh, ma nitar sin le tuigse, Creideamh,
urram, agus grasaibh eile ata feudhmoil
chum

chum dleasdanas na hurnuighe do chur a
ogniomh gu ceart c.

c Maith 6. 9. le Luc 11. 2.

C. 188. Cia lion Earthuina ata ann a Nurnuighe an Tighearna?

F. Ata Tri Earthuina ann a nurnuighe an Tighearna, Romhradh, Iartuis, agus Comhdhunadh.

C. 189. Creud ata Romh-radh urnuighe an Tighearna ag teagasg dhuinn?

F. Romh-radh urnuigh an Tighearna [Ata air na chur fios, ann sna briathraibhse, Ar nathair ata air neamh d] ata se ag teagasg dhuinn antan do ni sinn urnuighe, teachd a bhfogus do DHIA, le lan-bheachd ma mhaitheas Aithaireamhuil, & ma air coir air sine, le hurram fos agus gach uile ghne eile mhacamhuil f, gach uile Mhian-naibh neamhdha g, agus breanughadh iomchubhaidh ma chumhachda Ard-thighearnoil, ma Mhordhachd, agus ma aontughadh Grasmhur b; mar an gceudna, Agus urnuigh do dheanamh maille re daoinibh eile agus air an son i.

d Maith 6. 9. e Luc 11. 13. Romh. 8. 15. f Isa. 64. 9. g Salm 123. 1. Coai. 3. 41. h Isa. 63. 15, 16. Neh. 1. 4, 5, 6. i Gniomb 12. 5.

C. 190. Creud atamuid ag guidhe san Cheud Iarrtas?

F. Ann san cheud Iarrtas, Eadheon [Guana beannuighthe tainm se k] Air bheith dhuinn

U

ag

k Maith 6. 9.

ag admhail, a nuile neamheomas agus ne-
amhiomchubhaidheachd, ata ionuin fein agus
ann sna huile Dhaoineibh, chum DIA onc-
rughadh gu ceart *l*, Ata sinn ag guidhe gu
ndeanadh DIA sinne agus Daoine eile, a
neartughadh agus aomadh le na ghras, ehum
Aithne, agus admhail do dheanamh, agus
mor-mheas do bhi aguinn, air DHIA *m*, air
a thiodolaibh *n*, a bhuaidhibh *o*, orduinam,
saibh, fhocal *p*, oibrighibh, agus air gach
cinni ar bith, leis an toil leis e fein do fhoill-
suighadh *q*. Agus fos chum esin do ghlo-
rughadh, ann a simuaintead *h*, briathar *r*, a-
agus gníomh *s*; Gu seachnadh e oruinn, agus
gu ntogbhadh se uain, Neimh-Dhe'dhachd *t*,
Aincolas *u*, Iodholadhradh *w*, miodh-dha-
ghidhachd *x*, agus cia air bith nì ata easono-
rach dhofan *y*: Agus gu ndeanadh se le na
fhreasdal ard-Riaghailtheach, na huile neithe
a stiubhradh agus a shuighthiughadh chum
a ghloire fein *z*.

C. 191.

l 2 Cor. 3. 5. *Salm* 51. 15. *m* *Salm* 67. 2,
3. *n* *Salm* 83. 18. *o* *Salm* 86. 10, 11, 12, 13,
15. *p* 2 *dTess.* 3. 1. *Salm* 147. 19, 20. & 138.
1, 2, 3. 2 Cor. 2. 14, 15. *q* *Salm* 145, gu hi-
omlan. & 8, gu hiomlan. *r* *Salm* 103. 1. & 19.
14. *s* *Phil.* 1. 9, 11. *t* *Salm* 67. 1, 2, 3, 4.
u *Epb.* 17, 18. *w* *Salm* 97. 7. *x* *Salm* 74. 18,
22, 23. *y* 2 *Riogh* 19. 15, 16. *z* 2 *Cbron.* 20.
6, 10, 11, 12. *Salm* 83. gu hiomlan. & 140. 4,
8.

C. 191. Creud ata sinn ag guidhe san Dara Hiartus ?

F. Ann san dara Hiartus, eadhon [Ga dtigeadh do Rioghachdsa *a*] air bheith dhuinn ag admhail, gu bhfuil sinn fein agus an cinne Daonna uile, thaoibh naduir, fuidh uachdranaehd an pheacaidh agus an Aidhbheirfeoir *b*, Atamuid ag guidhe, gu mbiodh Rioghachd an pheacaidh agus an Aidhbheirfeoir air a sgrios *c*, an Soisgeul air na chraobh-sgaoileadh air feadh an Domhuin *d*, Na hluduighe air na ngairm *e*, Iomlaine na Gcineadhach air na thabhairt a steach *f*, An Eagluis air a fuirneisfughadh, le uile oifigeachibh, agus orduinanfaibh an tSoisgeil *g*, air a glanadh o thruaillleadh *h*, gu mbiodh deadh ghean an uachdarain-shaoghalta air a thaisbeunadh dhi, agus i air a seafamb leis *i*, gu mbiodh orduinanfa Chríost air na mfrith-eoladh gu fíorghlan, agus air na ndéanamh eifeachdach, chum a naitim ata gu nuige fo, iona mpeacaidhibh, do Iompodh, Agus a naitim ata cheana air a niompodh, do dhaingniughadh, do Chomhfhurtughadh, agus a ntogbhail suas *k*, Gu nriaghlughadh Crí-

U 2 osd

a Maith 6. 10. *b* Eph. 2. 2, 3. *c* Salm 68. 1, 18. Foills. 12: 10, 11. *d* 2 Tess. 3. 1. *e* Romb. 10. 1. *f* Eoin 17. 9, 10. Romb. 11. 25, 26. Salm 67. gu hiomlan. *g* Maith 9. 38. 2 Tess. 3. 1. *h* Mal. 1. 11. Zeph. 3. 9. *i* 1 Tim. 2. 1, 2. *k* Gniomb 4. 29, 30. Eph. 6. 18, 19, 20. Romb. 15. 29, 30, 32. 2 Tess. 1. 11, 2, 16, 17.

osd ionar geroidhibh an so l, Agus gu nua-
 thuigheadhfe Am a Dhara teachd,
 *nar rio- agus an ambi sinne ag * Riogha-
 ghuidh. ghadh maille ris a mfeasda m, Agus
 gubutoill leis Rioghachd a chum-
 haehda, a chur a ngniomb, air feadh an
 tsaoghail uile, Mar is sino a bhios chum
 na criochaibfe n.

I Eph. 3. 14, gu nuig 21. in Foills. 22. 20.
 n Isa. 64. 1, 2. Foills. 5. 8, 9, 10, 11.

C. 192. *Cred aia sinn ag guidhe san Treas-
 lantais?*

F. Ann san treas Iarrtas, eadhon [Dean-
 tar do thoilfe, air dealmhain mar do nitair
 air neamh o] le bheith ag admhail, gu bhfu-
 il, a thaoibh naduir, sinne agus na huile
 Dhaoine, ni amhain neamhchomafach agus
 neamh thoileach, gu tur, chum colas fha-
 ghail air thoil DE, agus chum a deanamh p,
 Achd ullamh fos chum ceannairceas [do
 dheanamh anaghaidh fhocail q, Aineadas do
 bheith oruinn, agus monmhar do dheanamh
 anaghaidh a Fhreasdail r, agus uile thoga-
 rach chum toil na feola agus an Diabhail
 dheanamh s; Atamuid ag guidhe gu dtu-
 gadh DIA le na Spiorad uain fein agus o
 Dhaoineibh eile, gach uile Dhaille t, anbhfa-
 nachd

o Maith. 6. 10. p Romh. 7. 18. Job 21. 14.
 I Cor. 2. 14. q Maith 8. 7. r Exod. 17. 7.
 Uibhir 14. 2. s Eph. 2. 2. t Eph. 1. 17, 18.

nachd *u*, midhghleus *w*, agus Croisdach
 eoidhe *x*, Agus le na ghras gu ndeanadh se
 Comasach agus toileach sinn chum colas fha-
 ghail air thoil, a deanamh, agus stríochdadh
 dhí ann sna huile neithibhy, leis a leithid
 cheudna do dhÍrisleachd *z*, shuilibhireachd *a*,
 thairiseachd *b*, dhithchiol *c*, ghradh-laithe *d*,
 threbbdhireachd *e*, agus gna mhaitheonachd *f*,
 is do ní na Haingil air neamh *g*.

u Eph. 3. 16. *w* Maith. 26. 40, 41. *x* Jer. 31.
 18, 19. *y* Salm 119. 1, 8, 35, 36. *Gníomh*.
 21. 14. *z* Mic. 6. 8. *a* Salm 100. 2. *Job* 1.
 21. 2 *Sam.* 15. 25, 26. *b* Isa. 38. 3. *c* Salm
 119. 4, 5. *d* Romb. 12. 11. *k* Salm 119. 80.
f Salm 119. 1, 2. *g* Isa. 6. 2, 3. *Salm* 103.
 20, 21. *Maith.* 18. 10.

C. 193. Creud ara muid ag gníidhe san Chea-
 thramb Iarrras?

F. San Cheathramh Iarrras, Eadhon [Ta-
 bhair dhuinn a Nuigh ar Naran laetheam-
 huil *b*] Air bheith dhuinn ag Admhail, gu
 ndo chaill sinn ann a n*Adamb*, agus le ar
 Bpeacaidhibh fein, ar coir air gach uile
 bheannughadh a nleth a muigh san bhea-
 thuídhse, Agus gu ndo thoill sin gu ndru-
 gadh DIA Uain iad gu hiomlan, agus gu
 mbíodh iad air na Mallughadh dhuinn
 iona ngnathughadh *i*, Agus ag admhail

U 3

fos

h Maith. 6. 11. *i* Gein. 2. 17. & 3. 17.
Romb. 8. 20, 21, 22. *Fer.* 5. 25. *Deut.* 28. 15,
 gu deiridh.

tos Nach bhfuil iadsan dhíobh fein co-
 masach air ar congbhail suas *k*, Na sinne
 air a ntoilltin *l*, No le ar díchioll fein, a
 nteagradh *m*, Aehd gur ro-ullamh linn, a
 Miannughadh *n*, a mfaghail *o*, agus a ngnathughadh gu Míodh-laghamhuil *p*: Ata sin
 ag guidhe, air ar son fein, agus air son
 Dhaoínibh eile, air bheith dhoibhsan agus
 dhuinne araon, ag feitheamh air Freasdal
 DE, o lo gu-lo ann a ngnathughadh Mea-
 dhona laghamhuil, gu mealfamoid da shaor
 thoir-bheartas, agus mar is fearr a chitfar do
 Ghliocas Athaireamhuil, cuibhríonn chuim-
 feach dhibh *q*, agus gu mbíodh sin air na
 bhuanughadh agus air na bheannughadh
 dhuinn, ionar bheith ga ngnathughadh gu
 Naomhtha, solasach *r*, agus ionar toilui-
 ghadh-Inntinn ionnta *s*. Agus gu mbíodh-
 maid air ar geimhead, o ná huile neithibh,
 ata anaghaidh ar geonbhail-suas agus ar
 Ccomfburtachd, san bheathuidhse *t*.

k Deut: 8. 3. *l* Gein: 32. 10. *m* Deut:
 3. 17, 18. *n* Jerem: 6. 13. Mar: 7. 21,
 22. *o* Hos: 12. 7. *p* Sbeum: 4. 3. *q* Gein:
 43. 12, 13, 14. & 28. 20. Eph: 4. 28. *2 d* Tess:
 3. 11, 12. Phil: 4. 6. *r* 1 Tim: 4. 3, 4, 5.
s 1 Tim: 6. 6, 7, 8. *t* Seanr. 30. 8, 9.

C. 194. Creud ata sinn ag guidhe san Chui-
 geadh Iarrras?

F. San Cuigeadh Iarrras, eadhon, [Agus
 Maith dhuinn ar bhfacha mar-mhaithmid-

ne dar bhfeicheamhnaibh *u*] Air bheith
 dhuinn ag admhail, gu bhfuil sinne agus na
 huile Dhaoine eile, Ciontach do Pheacaidh
 gein, agus gníomhthe araon; Agus thríd so
 air ar gínnín nar feicheamhnaigh do cheartas
 DE, Agus nach bhfuil fuídh Chomas dúinne
 no do Chreatuir air bith eile, an Dioghladh
 is lugha do thabhairt air son an ainbhfeichse
w: Atamuid ag guidhe air ar son fein agus
 air son Dhaoineibh eile, gu toil le DIA, o a
 shaor ghras, tríd Umhlachd agus Diogh-
 ladh Chríod, air a ghabhail chuguin, agus
 air na chur rinn le Creideamh, ar saoradh,
 araon o chionta agus o dhioghaltas an pheac-
 aidh *x*; agus gabhail rinn gu
 taitneamhach iona * Mhac Ion- * *graidheir*
 mhuin *y*, shabhar agus a ghras *seircin*:
 do bhuanughadh dhuinn *z*, ar
 tuídhlaetheamhuil do mhaitheamh *a*, agus
 ar Lionadh le síth agus subhachas anna ntuil-
 leadh agus tuilleadh deirbh-bheachd a tha-
 bhairt duinn gach lo air Maitheamhnas *b*,
 Noch as Moid ar danachd iarraidh, agus
 ar misneach re fuil do bheith aguín ris, an-
 tan ata an Teistias so aguín ionuin fein, gu
 bhfuilmid O ar geroídhe ag tabhairt Mai-
 theam-

u Maith. 6. 12. w Romb. 3. 9, gu 21.
Maith. 18. 24, 25. Salm 130. 3, 4. x Romb.
3. 24, 25, 26. Eabhr. 9. 22. y Eph. 1. 6, 7.
z 2 Phead. 1. 2. a Hof. 14. 2. Jer. 14. 7.
b Romb. 15. 13. Salm 51. 7, 8, 9, 10, 12.

theamhnas do dhaoineibh eile, iona nloch-
duibhsin *c*.

c *Luc.* 11. 4. *Maith.* 6. 14, 15. & 18. 35.

C. 195. *Creud aia sinn ag guidhe san tSei-
seadh Iarrras?*

F. San tSeiseadh Iarrras, eadhon [Agus
na leig a mbuaidhreadh sinn, achd faor sinn
o nola *d*] Air bheith dhuinn ag Admhail,
gu bhfeud an DIA ro-ghlic, ro-cheart, agus
ro-ghrasmhur, chum iomadh críoch Naomh-
tha agus cheart, Neithe ordughadh air chor
as gu bhfeud buaidhridh, ionnsaigh a tha-
bhairt oruinn, ar Sarughadh, agus re seal ar
tabhairt a mbraighdeanas *e*, Gu bhuil an
tAidhbhirseoir *f*, an Saoghal *g*, an Fheoil
ullamh air ar tarruing gu eumhaehdach a
thaoibh, agus ar glacadh ann a nrib *h*; agus
Ni amhain gur hullamh linn, seadh fos a
ndiaigh dhuinn Maitheamhnas ionar bpea-
caidhibh fhaghail, thaoibh air truaillleadh *i*,
anbhfúineachd, agus di furachrais *k*, bheith
air ar buaidhreadh, agus gu bhfuil sinn
abuich chum sinn fein do theilgeadh a nslighe
Buaidhridh *l*, Achd mar an gceudna, gu
bhfuil sinn, dhinn fein, neamhchomasach
agus Neamhthoileach air cothughadh na Na-
ghaidh,

d *Maith.* 6. 13. *e* 2 *Chron.* 32, 31. *f* 1 *Chron.*
21. 1. *g* *Luc.* 21. 34. *Marc.* 4. 19. *h* *Sheum.*
1. 14. *i* *Gal.* 5. 17. *k* *Maith.* 26. 41. *l* *Maith.*
26. 69, 70, 71, 72. *Gal.* 2. 11, gu 15. 2 *Chron.*
18. 3. *le* 19. 2.

ghaidh, air sinn fein a theasairgin asda, agus
 buil mhaith a dheanamh dhiobh *m*, Agus
 gur airi sinn air bheith air ar fagbhail fa
 Neomas *n*: Ata sinn ag guidhe gu ndea-
 namh DIA, mar sinn an saoghal, agus na
 huile Neithe ata ann Ard-Riaghaladh *o*, an
 fheoil a Cheanfughadh *p*, an tAidhbhir
 feoir a choig *q*, na huile Neithe shuighiu-
 ghadh agus ordughadh *r*, uile Mheadhona
 na ngras a thabhairt seachad agus a bheanu-
 ghadh *s*, agus sinne do bheothughadh chum
 furachras iona ngnathughadh; As gu
 mbiodh sinne, agus a phobul uile, air ar
 geimhead trid a fhreasdail, o bheith air ar
 mbuaidhreachd chum peacaidh *t*, No ma
 bhuairthear sinn, gu mbiodhmoid, trid a
 Spioradfan, gu Cumbachdach air ar geong-
 bhail suas, agus air ar deanamh comasach
 chum seasamh, a Nam Buaidhridh *u*, No
 an tan do thuiteas sinn gu mbiodhmuid air
 ar togbhail suas aris, agus air ar teasairgin
 as *w*, agus gu bhfuighthimid foghnamh agus
 Buil naomhtha a dheanamh dheth *x*, chum
 gu

m Romb. 7. 23, 24. *i Chronic.* 21. 1,
 2, 3, 4. *2 Chronic.* 16. 7, 8, 9, 10. *n Salm*
 81. 11, 12. *o Eoin* 17. 15. *p Salm* 51. 10. &
 119. 133. *q 2 Cor.* 12. 7, 8. *r 1 Cor.* 10. 12,
 13. *s Eabhr.* 13. 20, 21. *t Maith.* 26. 41.
Salm 19. 13. *u Eph.* 3. 14, 15, 16. *i d Tess.* 3.
 13. *Jude* 24. *w Salm* 51. 12. *x 1 Phead.* 5.
 8, 9, 10.

gu mbiodh ar Naomhthughadh, agus ar Slainte air na ndeanamh foirfe y, an tAidh-bhirseoir air na Shalltradh faoi ar geosaibh z, agus sinne air ar lan-saoradh o pheacadh o bhuaidhreachd, agus o gach uile oile, gu siorruighe a.

y 2 Cor. 13. 7, 9. z Romb. 16. 20. Zach. 3. 2. Luc 22. 31, 32. a Eoin 17. 15. 1 dTess. 5. 23.

C. 196. Creud ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna ag teasg dhuinn?

F. Ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna, eadhon [Oir is Leatsa an Ríoghachd, an Cumhachd, agus an Ghloir, gu siorruidh, Amen b] ag teasg dhuinn, ar Niarrais do * bargu-daingnuighadh le riasuinibh * c, maintibh. ata re a ntarruing Ni hann o fheabhas air bith ionnuin fein, no ann a ncretuir air bith eile, Achd o DHIA d; Agus moladh do chur le ar Nurnuighe e, Ag tabhairt do DHIA amhain, Ard-Thighearnas siorruigh, Uil-chumhachd, agus Oirdheirceas ghlormhar f, Agus mar ata esin da ntaoibh so, Comasach agus Toileach air ar euidiughadh g, As Amhluidh ata sinne trid Creidimh ag faghail Danachd, chum

b Maith: 6. 13. c Romb. 15. 30. d Dan: 9. 4, 7, 8, 9, 16, 17, 18, 19. e Phil: 4. 6. f 1 Chron: 29. 10, 11, 12. g Eph: 3. 20, 21. Luc 11. 13.

chum bheith ag tagradh ris gu mbailf leis b,
agus gu Samhach ag carbsa as, gur aill leis,
ar Nathchoingthe do Choimhlionadh i:
Agus mar fhiaghnuise air an Mhiann, agus
air an dearbh-beachd so ata aguin, deirmid,
Amen k.

h 2 *Chron:* 20. 6, 11. i 2 *Chron:* 14. 11.
i 1 *Cor:* 14. 16. *Foills.* 22. 20, 21.

Foirceadul Aithghear

CHEASNUIGHE,

Ar ttus ar na ordughadh le

Coimhthionol na Ndiaghaireadh

Aig Niarmhanister, an

S A S G A N;

Leis an Daontuighe

Ard-seanadh Eaglais na

H A L B A N N,

Chum a bheith na chuid egin daon-
mhodh Chrabhuidh edir Eaglaisaibh
CHRIOSD annsna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a Ngaoidheilg, le Seanadh
EARRAGHAOIDHEAL.

Do chuireadh so anglo anois an ochdoibb-uair.

Air na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair
aig DUJNEUDUIN, le Oighreachaibh
Aindrea Aindearsoin, a Mbliaghan ar Dti-
ghearna MDCCXXV.

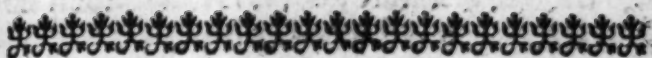
Assembly at *Edinburgh*, July 28. 1648. Sess. 19.

Act approving the Shorter Catechism.

THE General Assembly having seriously considered the Shorter Catechism, agreed upon by the Assembly of Divines sitting at Westminster, with Assistance of Commissioners from this Kirk; do find, upon due Examination thereof, that the said Catechism is agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk: And therefore approve the said Shorter Catechism, as a Part of the intended Uniformity, to be a Directory for Catechising such as are of weaker Capacity.

A. KER,

Foirceadul Aithghearr **CHEAS-
NUIGHE**, Ar ttus ar na or-
dughadh le Coimhthionol na
Naiaghaireadh aig *Niarmhanister*
an **SASGAN**;

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Ea-
gluis na **HALBAN**, chum a bheith
na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh
edir Eaglaisaibh **CHRÍOSD** 'sna
tri Ríoghachdaibh.

CEISD. I.

C Reud is críoch arid don Duine?

F. Is í is críoch arid don Duine **DIA**
do ghlorughadh *a*, agus do mhealtuin gu-
futhaine *b*.

a 1 Cor. 10. 31. *Romh.* 11. 36. *b* *Salm* 73.
25, gu-deiridh.

C. 2. Creud an riághall thug **DIA** dhuinne
dar dteagasg chum go bhfeidmaoid eisean do ghlo-
rughadh agus do mhealochduin?

F. Is é Focal **DE** (atá ar na chur fíos a
Sgriobtuiraibh an Tseintiomna agus an Ti-
omna nuaidh *c*) amhain is riághail duinne

X 2

dar

c 2 *Tim.* 3. 16. *Eph.* 2. 20.

244 *Ccataicblosm Aithghearr.*

dar dteagaisg chum go fedmaoid eision do ghlorughadh is do mhealtuin-d.

d 1 Eoin 1. 3, 4.

C. 3. *Crend ata na Sgriobtuiridh gu harid ag teagasg?*

F. Ataid na Sgriobtuiridh gu harid ag teagasg, gach ni is coir don duine chreidsin adtimchioll DHE, agus an dleasdanas ata DIA a giarraidh ar an Duine e.

e 2 Tim. 1. 13. & 3. 16.

C. 4. *Crend e DIA?*

F. DIA is Spiorad e f, ata neamh-chriochnuighach g, biothbhuan h, neamh-chlaohlodhach i, iona bhith k, ghliocas l, chumhaehd m, naomhthachd n, cheartas, mhaithreas, agus fhirinne o.

f Eoin 4. 24. g Job 11. 7, 8, 9. h Salm 90. 2. i Sheum. 1. 17. k Exod. 3. 14. l Salm 147. 5. m Foills. 4. 8. n Foills. 15. 4. o Exod. 34. 6, 7.

C. 5. *A bhfuilid mille Dee ann achd a haon?*

F. Ni bhfuil acht a haon amhain, an DIA beo fior p.

p Deut. 6. 4. Jer. 10. 10.

C. 6. *Cia lion Pearsa ata san Diaghachd?*

F. Ataid tri Pearsa san Diaghachd, an Tathair, an Mac, agus an Spiorad naombtha; agus an Triarsa is aon DIA iad, ionann a Nadur, Coimhmeas a Ngcumhaehd agus a mGloir q.

q 1 Eoin 5. 7. Maith. 28. 19.

C. 7. *Crend*

C. 7. Creud iad orduighthe DE?

F. Is iad orduighthe DE, a run siorruidhe, do reir comhairle a thoile, lets an dor-
duigh se roimh laimh, chum a ghloire fein,
gach ni thig gu crich r.

r Eph. 1. 4, 11. Romh. 9. 22, 23.

C. 8. Cionnas ata DIA ag cur a orduigheadh a ngniomb?

F. Ata DIA ag cur a orduigheadh a ngniomb a noibrighaibh an chruthaigh agus an fhreastail.*

* Foills, 4. 11. Dan. 4. 35.

C. 9. Creud is obair an chruthaigh ann?

F. Is i obair an chruthaigh, DIA do dheanamh na huile neithe do neimhni, le Focal a chumhachda, a bhfeadh se laithe agus iad uile ro-mhaith s.

s Gein. 1. gu hiomlan. Eabbr. 11. 3.

C. 10. Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?

F. Do chruthaigh DIA an Duine, fear agus bean, do reir a iomhaighe fein, a neolas, freuntachd, naomhthachd, le uachdrachd oisicinn na gcretuireadh t.

t Gein. 1. 26, 27, 28. Col. 3. 10. Eph. 4. 24.

C. 11. Creud iad oibrighe freastail DE?

F. Is iad oibrighe freastail DE, gu bhfuil se ag coimhed, agus ag riaghladh na nuile chretuireadh, lea nuile ghníomharthaibh u,

X 3

gu

gu ro-naomhtha w, ro-ghlic x, agus gu ro-
chumhachdach y.

w *Salm* 104. 24. *Isa.* 28. 29. x *Eabhr.* 1. 3.
y *Salm* 103. 19. *Maith.* 10. 29, 30, 31.

C. 12. Creud an gníomh arid freasdaíl do
rinn DIA do thaobh an Duine san staid ann do
chruthuightheadh e?

F. An tan do chruthuigh DIA an Duine,
do rinn se Comhcheangal Beatha ris, ag iar-
raidh umhlachd iomlán air mar chumhnant:
agus ag toirmiosg dho ní ar bith ithe do
chraoibh eolais maith agus uile, faoi phein a
Bhais z.

z *Gal.* 3. 12. *Gein.* 2. 17.

C. 13. An dfanid ar gceud sinnfir ann san
cheud staid ann do chruthuightheadh iad?

F. Ar bheith dar gceud sinnsearaibh ar a
mbhfagbhail gu saoirse a ndtoile fein, do
thuiteadar on staid ann do chruthuightheadh
iad le peacadh anadhaigh DHE a.

a *Gein.* 3. 6, 7, 8, 13. *Senm.* 7. 29.

C. 14. Creud e peacadh?

F. Is e peacadh briseadh lagha DE b.

b 1 *Eoin* 3. 4.

C. 15. Cia e an peacadh leis an do thuit ar
ceud-sinnfir on staid ann do chruthuightheadh iad?

F. Do'be an peacadh leis an do thuit ar
ceud-sinnfir on staid an do chruthuightheadh
iad, gu dith siad an meas toirmisghthe c.

c *Gein.* 3. 6, 12.

C. 16. An do thuit an cinneadh daonna uile
a ngceudpheacadh Adhamh?

F. O do bheth an coimheangal ar na dheanamh re *Adhamb*, ni amhain air a shon fein acht air son a shoiochd ; uime sin, an cinneadh daonna uile do thanig anuas uaidh, tre ginolachadh gnathaighthe, do pheacuigh iad annsan agus do thuit siad maille ris ann sa cheud-sheachran d.

d *Gein.* 2. 16, 17. *Romb.* 5. 12. 1 *Cor.* 15. 21, 22.

C. 17. Creud an staid ann dthug an leagadh ud an cinneadh daonna?

F. Do thug an leagadh ud an cinneadh daonna a staid peacaidh agus truaighe e.
e *Romb.* 5. 12.

C. 18. Creud e peacadh na staide sin ann do thuit an duine?

F. Trid an leagadh ud, ata an duine faoi chionnta ceudpheacaid *Adhamb*, faoi easbhuidh na ced thirentachd, faoi thruailleadh a naduir gu hiomlan (da ngoirthear gu Ceoitchionda peacadh gein) agus fa gach uile pheacadh gnìomhtha ata geintin uaidhe sin f.

f *Romb.* 5. 10, gu nuig 20. *Eph.* 2. 1, 2, 3. *Sheum.* 1. 14, 15. *Maith.* 15. 19.

C. 19. Creud e truaighe na staide sin ann do thuit an duine?

F. Trid an leagadh ud do chaill an cinneadh daonna uile a ngeomhchomunn re DIA g, ataid faoi fheirg agus mhallachadh
DHE

E *Gein.* 3. 8, gu nuig 24. *Eph.* 2. 2, 3.

DHE *b*, agus mar sin ataid fa gach uile thruaighe san bheathuidhsa, san bhas fein, agus sa phianaibh ifrinn gu siorruidhe *l*.

h Gal. 3. 10. i Coas. 3. 39. Romb. 6. 23. Maith. 25. 41, 46.

C. 20. *An dfag DIA an cinneadh daonna uile da mbeith caillte a nstaid an pheacaidh agus na truaighe?*

F. Ar dtagha do DHIA da ghean-maith fein, roimh thofach an tfaoghail, cuid egin do na daoinaibh chum na beatha futhaine *k*, do rinn se coimheangal grasa riu; da nlaoradh o staid an pheacaidh agus na truaighe, agus da ntabhairt gu staidh fhanuighe trid fhearfaoruidh *l*.

k Eph. 1. 4. l Romb. 3. 20, 21, 22. Gal. 3. 21, 22.

C. 21. *Cia is fearfaoruidh do phobul tagha DE?*

F. Is e is aon fhearfaoruidh do phobul tagha DE, an Tighearna Iosa Críost amhain *m*, neach ar bheith dho na Mhac siorruidhe do DHIA, do rinneadh e na dhuine *n*, agus mar sin ata se ag fantain na DHIA, agus na dhuine, ann da nadur edir-dhealuighite, agus a naon-phearsoin a mfeasda *o*.

m i Tim. 2. 5, 6. n Eoin 1. 14. Gal. 4. 4. o Romb. 9. 5. Luc 1. 35. Col. 2. 9. Eabhr. 7. 24, 25.

C. 22. *Ar bheith do Chríost na Mhac do DHIA, Cionnas do rinneadh se na Dhuine?*

F. Do rinneadh Chríost Mac DHE na Dhuine, le Corp fíor *p*, agus Anam reusunta do ghabhail chuige fein *q*, ar bheith dho le cumhachd an Spioraid naoimh ar na ghabhail a mbroirín Muire na hoighe, agus ar a bhreith le *r*, gidheadh abhfegmhais peacaidh *s*.

p Eabhr. 2. 14, 16. & 10. 5. *q* Maith. 26. 28.
r Luc 1. 27, 31, 35, 42. *Gal.* 4. 4. *s* Eabhr. 4. 15. & 7. 26.

C. 23. *Cia iad na hoifigeadha ata Críost ag cur a ngníomh mar ar fearsaoruidhne?*

F. Ata Críost mar ar fearsaoruidhne ag cur a ngníomh Oifigeadha Faigh, Sagairt, agus Ríogh, araon an staid an Irisluigh agus an Arduighe. *t*.

t Gníomh. 3. 22. Eabhr. 12. 25. le 2 Cor. 13. 3. Eabhr. 5. 5, 6, 7. & 7. 25. Salm 2. 6. Isa. 9. 6, 7. Maith. 21. 5. Salm 2. 8, 9, 10, 11.

C. 24. *Cionnas ata Críost ag cur Oifig Faigh a ngníomh?*

F. Ata Críost ag cur Oifig Faigh a ngníomh, ann toil DE chum ar slanuighe d'fhoillsiughadh dhuinn, le na Fhocal agus le na Spiorad *u*.

u Eoin 1. 18. 1 Phead. 1. 10, 11, 12. Eoin 15. 15. & 22. 31.

C. 25. *Cionnas ata Críost ag cur oifig Sagairt a ngníomh?*

F. Ata Críost ag cur oifig Sagairt a ngníomh, ann e fein do thabhairt suas aon-uair na

na sobairt do dhioladh ceartuis DE w; agus do dheanamh ar reitigh re DIA x; agus an gnathedarghuidhe do dheanamh ar ar loinne.

w Eabhr. 9. 14, 28. x Eabhr. 2. 17. y Eabhr. 7. 24, 25.

C. 26. Cionnas ata Chríost ag ur Oifig Riogh a ngníomh?

F. Ata Críost ag cur Oifig Riogh a ngníomh, le sinne do cheannfughadh dho fein z, do Riaghladh a, agus do theasamh b, agus le cosg do chur ar na huilibh is naimhde dhosan agus duinne. c.

z Gníomh. 15. 14, 15, 16. a Isa. 33. 22. b Isa. 32. 1, 2. c 1 Cor. 15. 25. Salm 110. gu dhiridh.

C. 27. Cia iad na neithe iona raibh Críost ar na irisliughadh?

F. Do bhi Críost ar na irisliughadh, iona bheith ar a bhreith, agus sin a nstaid ifail d, ar na dheanamh faoi an lagh e, ag dol fa gach truaighe na beathasa f, fa fheirg DHE g, agus fa bhas mhalluighthe na croiche h, iona bheith ar na adhlacadh i, agus ag fuireach faoi chumhachda an bhais re seal k.

d Luc 2. 7. e Gal. 4. 4. f Eabhr. 12. 2, 3. Isa. 23. 2, 3. g Luc 22. 44. Maith. 27. 46. h Phil. 2. 8. i 1 Cor. 15. 4. k Gníomh. 2. 24, 25, 26, 27, 31. Maith. 12. 40.

C. 28. Cia iad na neithe iona raibh Críost ar na ardughadh?

F. Dobhi Críofd ar na ardughadh, iona eiseirigh o na marbhuibh ar an treas la l, iona dhul suas ar neamh m, iona shuidhe ar deaslaimh DHE a nathar n, agus iona theachd do thabhairt breitheamhnais ar an tshaoghal ann san la dheigheannach o.

l 1 Cor. 15. 4. m Marc 16. 19. n Eph. 1. 20. o Gníomh. 1. 11. & 17. 31.

C. 29. Cionnas atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tsaoirse do chosainn Críofd?

F. Atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tsaoirse do chosainn Críofd, leis an tsaoirse sin a chur rinne gu heiseachdach p, le na Spiorad naombhasan q.

p Eoin 1. 11, 12. q Tit. 3. 5, 6.

C. 30. Cionnas ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Críofd?

F. Ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Críofd, le creideamh oibriughadh ionnain r, leis an bhfuil se ag ar comhcheangal re Críofd ionar gairm eiseachdigh s.

r Eph. 1. 13, 14. Eoin 6. 37, 39. Eph. 2. 8. s Eph. 3. 17. 1 Cor. 1. 9.

C. 31. Creud is gairm eiseachdach ann?

F. Is gairm eiseachdach ann, obair Spiorad DE t, leis an bhfuil se ag ar bhfagbhail ris ionnain fein a bpeacadh agus truaighe u, ag foillsiughadh ar ninnrinneadha a neolus Críofd

t 2 Tim. 1. 9. 2 dTess. 2. 13, 14 u Gníomh. 2. 37.

Criofd *w*, ag athnuadhughadh ar dtoile *x*, agus air a lorg sin ag ar ndeanamh deonach agus comasach ar Iosa Criofd a dhlughabhail chuguin, mar ata se ar na thairgse dhuinne go saor ann san tsoisg eul *y*.

w Gnìomh. 26. 18. *x* Esek. 36. 26, 27. *y* Eoin 6. 44, 45. Phil. 2. 13.

C. 32. Cia iad na sochair ata an drong ata ar a ngairm gu beiseachdach ag faghail san bheathasa?

F. Is siad na sochair ata an drong sin ag faghail san bheathasa, Firenochadh *z*, Uchdmhacachd *a*, Naomhachadh; agus gach uile sochair ata ag fruthadh uatha san bheathuidhse *b*.

z Romb. 8. 30. *a* Eph. 1. 5. *b* 1 Cor. 1. 26, 30.

C. 33. Creud is Firenochadh ann?

F. Is e Firenochadh gnìomh saorghrafa DE, leis an bhfuil se ag maitheamh dhuinne ar nuile pheacuidh *c*, agus ag gabhail rinne mar fhirenaibh iona fhiaghnaise fein *d*, agus sin amhain ar son firentachd Chrìofd ar na meas duinne *e*, agus ar a ghabhail chugainn le creideamh amhain *f*.

c Romb. 3. 24, 25. & 4. 6, 7, 8. *d* 2 Cor. 5. 19, 21. *e* Romb. 5. 17, 18, 19. *f* Gal. 2. 16. Phil. 3. 9.

C. 34. Creud is Uchdmhacachd ann?

F. Is i an Uchdmhacachd, gnìomh saorghrafa DE *g*, leis an bhfuilmaoid air ar ngabhail

g 1 Eoin 3. 1.

bhail a naireamh chloinne DE, agus leis an bhfuil coir aguinn ar gach uile shocharaibh agus uram bheanus doibh *b*.

h Eoin 1. 12. Romb. 8. 17.

C. 35. Creud is Naomhachadh ann?

F. An Naomhachadh is obair saorghrasa DE *e i*, leis an bhfuil sinne air ar nathnuadhughadh san duine gu hiomlan do reir fioghrach DHE *k*, agus air ar deanamh comasach ni is mo agus ni is mo chum basughadh do pheacadh, is chum bheith beo don shirentachd *l*.

i 2 dTess. 2. 13. k Eph. 4. 23, 24. l Romb. 6. 4, 6. & 8. 1.

C. 36. Creud iad na sochair ata ann sabheathuidhsa a ngcombchuideachd no ag siuthadh *o* nfhirenochadh, on uchdamhacachd, agus on naomhachadh?

F. Is iad na sochair ata san bheathuidhsa na ngcombchuideachd no ag siuthadh uatha sin, dearbh-bheachd air gradh DHE, siothchaint coguis *m*, aoibhnas san Spioradh naomh *o*, fas a ngrasa *n*, agus buanmhairtheachduin ann, gu teachd na criche deigheannuighe *p*.

m Romb. 5. 1, 2, 5. n Romb. 14. 17. o Seanr. 4. 18. p 1 Eoin 5. 13. 1 Phead. 1. 5.

C. 37. Creud iad na sochair ata na creidimigh ag faghail o Ckriosd, re ham a mbais?

F. Ataid anmanna na ngcreimhach re ham a mbais air a ndeanamh foirfe ann naomh-thachd *q*, agus ar an mball ataid ag dul chum gloire *r*; agus ar mbeith da ngcorpuih sior-cheangailte le Críost *s*, do nid comhnuidh iona nuaigheannuibh *t*, gu nuig a neiseirigh *u*.

q Eabhr. 12. 23. *r* 2 Cor. 5. 1, 6, 8. *Phil.* 1. 23. *Luc* 23. 43. *s* 1 dTeff. 4. 14. *t* Isa. 57. 2. *u* Eoin 19. 26, 27.

C. 38. Creud iad na sochair ata na creidimhig ag faghail o Chríost Jan eiseirighe?

F. Ann san eiseirighe, air bheith do na creidmhachaibh air a ndusgadh as a nuaigh a ngloir *w*, bithid siad air a naithniughadh gu follas, agus air a nlan-saoradh a nla an bhreitheamhnais *x*, agus air a ndeanamh uile-bheannuight ann DIA a lan-mhealtuin *y*, gu siorruidhe *z*.

w 1 Cor. 15. 43. *x* Maith. 25. 23. & 10. 32. *y* 1 Eoin 3. 2. 1 Cor. 13. 12. *z* 1 dTeff. 4. 17, 18.

C. 39. Creud e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine?

F. Is e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine, umhlachd da thoil ata air na foillsiughadh *a*.

a Mic. 6. 8. 1 Sam. 15. 22.

C. 40. Creud an riaghuil umhlachda thug DIA don duine ar thosach?

F. Do bi an riaghuil umhlachda thug DIA don duine ar thosach, lagh na modhannidh b.

b *Romb. 2. 14, 15. & 10. 5.*

C. 41. *Cia e an raite iona bhfuil an laghsa na modhannidh ar na chur síos gu baithghearra ionlan?*

F. Ata an laghsa na modhannidh ar na chur síos gu baithghearra ionlan annina deich Aitheantaibh c.

c *Deut. 10. 5. Maitb. 19. 17.*

C. 42. *Creud is suim do na deich Aitheantaibh?*

F. Is i is suim do na deich Aitheantaibh, an Tighearna ar DIA do ghradnughadh le ar nuile Chroidhe, le ar nuile Anam, le ar nuile Neart, le ar nuile Inntinn, agus ar gcomharlan do ghradnughadh mar sinn fein d.

d *Maitb. 22. 37, 38, 39, 40.*

C. 43. *Creud is roimbraite do na deich Aitheantaibh?*

F. Ata roimbraite na ndeich Aitheanta ar nt ehur síos ann ina briathraibhse [Is nise an Tighearna do DHIA neach tugthusa as talamh na *Heghiphte*, as tigh na daoirse e.]

e *Exod. 20. 2.*

C. 44. *Creud ata roimbraite na ndeich Aitheanta ag teagasg dhuinne?*

F. Ata Roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasg dhuinne, do bhriogh gur e DIA is Tighearna ann, agus gur e is DIA agus is fearsaorruidh dhuinne, uime sin gu bhfuil a Dhfiachaibh oruinne a uile aitheantasan do choimhead f.

f *Luc* 1. 74, 75. i *Phead.* 1. 15, gu nuig 19.

C. 45. Cia i an cheud Aithne?

F. Is i an cheud Aithne [Na biodh Dee eile agad am fhiaghnuise g.]

g *Exod.* 20. 3.

C. 46. Creud ata ar na iarruidh san cheud Aithne?

F. Ata an cheud Aithne ag iarruidh oruinn, Aithniughadh agus admhail gur be DIA amhain an fíor DHIA, agus gur be ar Diaine e h, agus sinne adhradh agus gloire do thabhairt do da reir sin i.

h i *Chron.* 28. 9. *Deut.* 26. 17. i *Maith.* 4. 10. *Salm* 29. 2.

C. 47. Creud ata ar na thoirmiosg san cheud Aithne?

F. Ata an cheud Aithne ag toirmiosg an DIA fíor do shenadh k, no an tadrhadh agus an ghloir a dhligthear dhosan l, do ligionn thoruinn m, no a ntabhairt daon neach eile n.

k *Salm* 14. 1. i *Romb.* 4. 21. m *Salm* 81. 10, 11. n *Romb.* 1. 25, 26.

C. 48. Creud ata ar na theagasg dhuinne gu sunnradbach annsna briathraibhse san cheud Aithne, [am fhiaghnuise?]

F. Ataid

F. Ataid na briathrasa san cheud Aithne
[am fhiaghnuife] ag teagasg dhuinne, gu
bhfuil DIA do chi na huile neithe ag tab-
hairt aire don pheacadhsa, cadhon DIA, ar
bith eile do bheith aguinn, agus gu bhfuil se-
ro-dhiombhach dheth o:

o *Esek.* 8. 5, gu dheiridh. *Salm* 44. 20, 21.

C. 49. *Creud i an dara Haithne?*

F. Is i an dara Haithne [Na dean duit
fein iomhaigh ghrabhalta no enfhioghair
neithe ata shuas air neamb, no ar talmhuin
a bhos, no sa nuisge faoi thalmhuin, na
geillse dhoibh, agus na dean feirbhis dho-
ibh: oir mise an Tighearna do DHIA is
DIA eudmhur me, leanas aingidheachd na
naithreadh air an geloinn, go nuige an treas
no an ceathramh cem no glun ghinealsuigh
air an droing fhuathuigheas me: Agus a
fhoillsigheas trocaire do mhiltibh don droing
a ghradhuigheas me, agus a choimheadas
maitheanta p.]

p *Exod.* 20. 4, 5, 6.

C. 50. *Creud iarrthar san dara Haithne?*

F. Ata an dara Haithne ag iarruidh gach
uile ghne adhraidh agus orduighe Dhiagha
a diarr DIA iona fhocal do ghabhail chu-
guinn, do chonmhail, agus do choimhead gu
glan iomlan q.

Y 3

C. 51.

q *Deut.* 32. 46.
2. 42.

Maith. 28. 20.

Gniemb.

C. 51. Creud ata an dara Haithne ga thoirmeasg?

F. Ata an dara Haithne ag toirmeasg, adhradh do DHIA trid iomhaigh *r*, no air modh ar bith oile, nach bhfuil orduighthe iona fhocal fein *s*.

r Deut. 4. 15, gu nuig 19. Exod. 32. 5, 8.
s Deut. 12. 31, 32.

C. 52. Creud iad na resuin ata ceangailte ris an dara Haithne?

F. Is iad na resuin ata Ceangailte ris an dara Haithne, ard-uachdranachd DE os ar gcionn *t*, an tsealbh-choir ata aig ionnuinn *u*, an gradh laithe agus eud ata aige da adhradh fein *w*.

t Salm 95. 2, 3, 6. *u* Salm 45. 11. *w* Exod. 34. 13, 14.

C. 53. Cia i an treas Aithne?

F. Is i an treas Aithne, [Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoineas; oir ge be bheiras a ainm a ndiomhaoineas, ni budh neamhchiontach a bhfiaghnui si an Tighearna e, no, ni a meas an Tighearna neamhchiontach e *x*.]

x Exod. 20. 7.

C. 54. Creud iarthar san treas Aithne?

F. Ata an treas Aithne ag iartuidh, gnathughadh naomhtha urramach do dheanamh *y*, ar ainmnaibh *z*, tiodolaibh *a*, orduighaibh

y Maith 6. 9. Deut. 28. 58. *z* Salm 68 4
Foill s 15. 3, 4.

ghaibh *b*, briathraibh *c*, agus oibrighaibh *DHE d*.

b Mal. 1. 11, 14. *c Salm* 138. 1, 2. *d Job* 36. 24.

C. 55. Creud ata ar na thoirmeasg san treas Aithne?

F. Ata an treas Aithne ag toirmeasg mi-naomhthachadh no mighnathughadh ar bith do dheanamh air einni leis an bhfuil *DIA* ga fhoillsiughadh fein *e*.

e Mal. 1. 6, 7, 12. & 2. 2. & 3. 14.

C. 56. Cia e an refun ata ar na cheangal ris an treas Aithne?

F. Is e an refun ata ar na cheangal ris an treas Aithne, ge gu bhfeidfuid luchd briseadh na Haithneasa dol saor o dhioghaltas do thaobh dhaoineadh, gidheadh ni fhuilngionn an Tighearna ar Diaine dhoibh dol as o a-cheart-bhreitheamhnas fein *f*.

f 1 Sam. 2. 12, 17, 22, 29. *1 Sam.* 3. 13. *Deut.* 28. 58, 59.

C. 57. Cia i an ceathramhadh Aithne?

F. Is i an ceathramhadh Aithne [*Cuimh-nigh la na Saboide a choinhead naomhtha; a se laethibh dean hobair, agus huile shaothair; acht is e an seachdmhadh la Saboid an Tighearna do DHIA; na dean en obair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hingean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmbidhe, no do choigerioch ata don taobh astigh dot dhoirfubh; Oir a se laethibh do rinn an*

Tighearna, neamh agas talamh, a nfhairge, agas gach ni ata ionnta, agas do ghabh se comhnuidh an seachdmhadh la, uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e g.]

g Exod. 20. 8, 9, 10, 11.

C. 58. Creud iarrthar san cheathramhadh Aithne?

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag iarruidh coimhead naomhtha do dheanamh do DHIA ar na trathaibh fuighighte do dhor-duigh se fein iona fhocal, gu sunnradhach aon la iomlan do na seachd laethibh, chum a bheith na Shaboid naomhtha dho fein b.

h Deut. 5. 12, 13, 14.

C. 59. Cia an la do na seach laethibh a dor-duigh DIA bheith na Shaboid gach seachdmhuin?

F. O thofach an tsaoghail anuas gu nuig eiseirigh Chriosd dorduigh DIA an seachdmhadh la do bheith na Shaboid gach seachdmhuin; agus a riamh o sin a leth, an ceud la don tseachdmhuin a dhfhantain agus do ghnathughadh gu deireadh an domhain chum a bheith na Shaboid do na Criosduighaibh i.

i Gein. 2. 2, 3. 1 Cor. 16. 1, 2. Gniomb 20. 1.

C. 60. Cionnas is coir an Tfaboid do naomhthughadh?

F. Is coir an Tfaboid do naomhthughadh le

le tamh naomhtha do ghabhail re fad an la
sin gu hiomlan *k*, agus sin fos o ghnóthui-
ghaibh saoghalta, o aigher agus sugradh ata
ceaduighthe ar laethibh eile *l*, agus a nuile
aimsir sin do bhuiliughadh re oibrighibh cra-
bhuidh gu diomhuir agus gu follus *m*, le a
muigh don mhead is ata iomchubhuidh re
na chaitheamh re hoibrighuibh na hegin agus
na trocaire *n*.

k *Exod.* 20. 8, 10. *l* *Exod.* 16. 25, gu nuig
28. *Neb.* 13. 15, gu nuig 22. *m* *Luc* 4. 16.
Gníomh 20. 7. *Salm* 92. tiodol. *Isa.* 66. 23.
n *Maith.* 12. 1, gu nuig 13.

*C. 61. Creud ata ar na thoirmeasg san chea-
thramhadh Aithne?*

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag toir-
measg minaomthachadh na Saboide le dio-
mhaoineas *o*, agus neamchuram a noibri-
ghibh an la sin *p*, no fos le smuaintighuibh,
briathraibh, no gníomharthaibh neamhfheu-
moil *q*, a drimchioll gnothuigheadh saoghal-
ta, no re aigher agus sugradh *r*.

o *Esek.* 22. 26. *Amos* 8. 5. *Mal.* 1. 13.
p *Gníomh* 20. 7, 9. *q* *Esek.* 23. 38. *r* *Fer.*
17. 24, 25, 26. *Isa.* 58. 13.

*C. 62. Cia iad na Refuin ata ceangailte ris
an ceathramhadh Aithne?*

F. Is iad so na Refuin ata ceangailte ris
an ceathramhadh Aithne, *DIA* do bheith ag
ceadughadh dhuinne, se laethe don tseachd-
mhuin dar gnothuighaibh fein *s*, agus ag
agra

s *Exod.* 20. 9.

agra cora arighthe dho fein air an tfeachd-
mhadh la, agus a neisiomplair do thug se
fein uaidhe, agus go do bheannuigh se la na
Saboide t.

t *Exod.* 20. 11.

C. 63. *Cia i an cuigeadh Aithne?*

F. Is i an cuigeadh Aithne, [Tabhair o-
noir dod Tathair, agus dod Mhathair : chum
gu fínsidne do laethe air a nfhearann do bheir
an Tighearna do DHIA dhuit u.]

Exod. 20. 12.

C. 64. *Creud iarrthar san chcuigeadh Aithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidh,
a nonoir do choimhead, agus an dleasdanas
do choimblionadh, ata a dhfiachaibh do tha-
bhairt do gach einneach a lorg a ninmhe
agus an daimhaibh dha cheile fa leth, mar
ataid a nairde w, no nifle x, no ngcoimh-
meas inmhe y.

w *Eph.* 5. 21. x i *Phead.* 2. 17. y *Romb.*
12. 10.

C. 65. *Creud ata air na thoirmeasg san
chcuigeadh Aithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag toirmeasg
ni ar bith do dheanamh ata a naghaidh na
honora agus an dleasdanas, a bheanus do
gach einneach a lorg a ninmhe agus a ndai-
mhe fa leth da cheile z.

z *Maith.* 15. 4, 5, 6. *Esek.* 34. 2, 3, 4. *Romb.*
13. 8.

C. 66.

C. 66. *Creud e an Resun ata ceanguilte ris an chuigeadh Aithne?*

F. Is e an Resun ata ceanguilte ris an chuigeadh Aithne, gealladh ar sonus, agus saoghal fada d'uile luchd coimhead na haithne-sa, do reir mar thig sin le glòir DHE agus a maith fein *a.*

a Deut. 5. 16. Eph. 6. 2, 3.

C. 67. *Cia i an feiseadh Aithne?*

F. Is i an feiseadh Aithne, [Na dean mar-bhadhad *b.*]

b Exod. 20. 13.

C. 68. *Creud iarrthar san tfeiseadh Aithne?*

F. Ata an feiseadh Aithne ag iarruidh gach uile dhithcheioll dligheach do dheanamh chum ar nanma fein *c*, agus anma dhaoine eile do choimhead *d.*

c Eph. 5. 28, 29. d 1 Riogh 18. 4.

C. 69. *Creud ata air na thoirmeasg san tfeiseadh Aithne?*

F. Ata an feiseadh Aithne ag toirmeasg ar nanma do bhuain a suin fein, no as ar gcomharfan gu hegcorach : agus gach uile neithe a chuidiughas sin do dheanamh *e.*

e Gniomb. 16. 28. Gein. 7. 6.

C. 70. *Cia i an seachdmhadh Aithne?*

F. Is i an seachdmhadh Aithne, [Na dean Adhaltrannus *f.*]

f Exod. 20. 14.

C. 71. *Creud iarrthar san tseachdmhadh*

F. Ata

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag iarridh coimhead do bheith aguinn air ar geamnuigheachd fein, agus geamnuigheachd ar gcomharsoin, ionar gcroidhe, ion gcainte, agus ionar mbeusuibh g.

g 1 Cor. 7. 2, 3, 5, 34, 36. Col. 4. 6. 1 Phead. 3. 2.

C. 72. Creud ata an seachdmhadh Aithne guthboirmeasg?

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag tomear measg gach uile smuaintiughadh, briathar, agus gníomh neamhgheanmnuigh h.

h Maith. 15. 19. & 5. 28. Eph. 5. 3, 4.

C. 73. Cia i an tochdmhadh Aithne?

F. Is i an tochdmhadh Aithne, [Na deargoid i.]

i Exod. 20. 15.

C. 74. Creud iarrthar san ochdmhadh Aithne?

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag iarridh gach cuidiughadh laghamhail do dheanamh, do chum ar faidhbhrios saoghala fein agus faidhbhrios dhaoine eile, do chum air aghaidh k.

k Gein. 30. 30. 1 Tim. 5. 8. Lebb. 25. 3. Deut. 22. 1, 2, 3, 4, 5. Exod. 23. 4, 5. Gen. 47. 14, 20.

C. 75. Creud ata ar na thoirmeasg san ochdmhadh Aithne?

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag tomear measg gach neithe ar bith a bhacas ar faidhbhrios

bhírios faoghalta fein, no saidhbhrios ar gcomharfain gu hegeorach l.

l Seanr. 21. 17. & 23. 20, 21. & 28. 19. Eps. 4. 28.

C. 76. *Cia i an naoiamh Aithne?*

F. Is i an naoiamh Aithne, [Na dean faghnuise bhreige a naghuidh do chomharsoin m.]

m Exod. 20. 16.

C. 77. *Creud iarrthar san naoiamh Aithne?*

F. Ata an naoiamh Aithne ag iarruidh a nfhirinn edir duine n; agus ar deadh-ainm fein, agus deadh-ainm ar gcomharfain do sheafamh o, agus sin gu sunnradhach an fiaghnuis do dheanamh.

n Zach. 8. 16. o 3 Eoin. v. 12. p Seanr. 14. 5, 25

C. 78. *Creud ata ar na tboirmeasg san naoiamh Aithne?*

F. Ata an naoiamh Aithne ag toirmeasg gach neithe ata ag cur lethrom ar a nfhirinne no ni egeoir air ar deadhainm fein, no air deadhainm ar gcomharfain q.

q 1 Sam. 17. 28. Lebb. 19. 16. Salm 15. 3.

C. 79. *Cia i an deicheamh Aithne?*

F. Is i an deicheamh Aithne, [Na smuain duit fein aros no teach do chomharfain, na smuain duit fein bean do chomharfain, no a oglach, no a bhanoglach, no a dhamh, no afaí, no cinni eile bheanus dod chomharfain r.]

r Exod. 20. 17.

C. 80. *Creud iarrthar san deicheamh Aithne?*

F. Ata an deicheamh Aithne ag iarruidh orruinn, bheith lan-toilichte le ar fíad fein

fein *s*, maille re fonn ceart agus inntinn
sheirceamhuil do bheith ionnuinn dar geom-
harfan agus do gach uile ni bheanas do *t*.

s Eabhr. 13. 5. 1 Tim. 6. 6. t Job 31. 29.
Romb. 12. 15. 1 Tim. 1. 5. 1 Cor. 13. 4, 5, 6, 7.

C. 81. Creud ata ar na thoirmeasg san de-
cheamh Aithne?

F. Ata an deicheamh Aithne ag toirmi-
oig gach talach air ar fdaid fein *u*, ach do-
ilghios agus formad re maith ar geomhar-
foin *w*, gach togra agus miann anehest,
chum ein-ni da mbi aige *x*.

u 1 Riogh. 21. 4. Esth. 5. 13. 1 Cor. 10. 10.
w Gal. 5. 26 Sheum. 3. 14, 16. *x* Romb. 7. 7, 8.
2 13. 9. Deut. 5. 21.

C. 82. An bhfuil neach ar bith comasach
ar Aitheanta DE do choimhead gu foirse?

F. Ni hedir le heinneach nach bhfuil ahte
na dhuine amhain, o cheud thuitim ar siun-
fear aitheanta DE do choimhead gu foirse
san bheathuidhse *y*, acht ata siad gach la ga
mbriseadh a smuaintiughadh a bhfocal, a-
agus a ngniomh *z*.

y Senm. 7. 20. 1 Eoin 1. 8, 10. Gal. 5. 17.
2 Gein. 6. 5. & 8. 21. Romb. 3. 9, gu nuig 21.
Sheum. 3. 2, gu nuig 13.

C. 83. An bhfuil gach uile bhriseadh an
lagha coimhmeas a nuathmhuireachd?

F. Ata cuid do Pheacaidhaibh ionnta
fein, agus do bhrigh moran do neithibh
ata ga nanntromughadh ni is fuathmhuire
na cheile a bhfiaghnais DE *a*.

C. 84:

a Esek. 8. 6, 13, 15. 1 Eoin 5. 16. Salm 78. 17, 32, 56

C. 84. Creud ata gach aon pheacadh ag toillinn?

F. Ata gach aon pheacadh ag toilltinn feirge, & mallachadh DE araon san bheathuidhse, agus san bheathuidh ata chum teachd b.
bEph. 5.6. Gal. 3.10. Coai. 3.39. Maith. 25.41.

C. 85. Creud ata DIA ag iarruidh oruinne chum gu bhfeidmaoid tearnadh o na fheirge agus o na mballachadh san a thoill sinne thaobh ar bpeacaidh?

F. Chum tearnadh o fheirge agus o mhallachadh DE a thoill sinne ar son ar bpeacaidh, ata DIA ag iarruidh oruinne Creideamh a Niosa Criosd, aithrighe chum na beatha c, maille re gnathughadh dichionnach do dheanamh air na meadhonaibh ata an le a muigh, leis an bhfuil Criosd ag comparughadh rinne sochair na saoirse d.

c Gniomh 20. 21. d Seanr. 2. 1, gu nuig 6. & 8. 33, ga dheiridh. Isa. 55. 3.

C. 86. Creud is Creideamh a Niosa Criosd ann?

F. Creideamh a Niosa Criosd is Gras slaintamhail e e, leis an bhfuil sinne ga ghabhail san, agus ag ar socrughadh fein air san na aonar chum slainte, mar ata le air na thairgse dhuinne san tSoisgeul f.

e Eabhr. 10. 39. f Eoin. 1. 12. Isa. 26. 3, 4. Phil. 3. 9. Gal. 2. 16.

C. 87. Creud is aithrighe chum na beatha ann?

F. Aithrighe chum na beatha is Gras slaintamhail i g, leis an bhfuil an peacach (ar

mothughadh dho gu ceart da pheacadh
fein *b*, agus do throeaire DHIA ann a
Ncriosd *t*) le doilghios agus le fuath a
pheacaidh ag iompodh uaidh gu DIA *k*, le
ian-run, agus gna thairgse nuadhumbhlachd
do thabhairt do *l*.

hGníomh 2.37,38. *i* *Joel* 2.12. *Jer.* 3.22. *k* *Jer.*
31.18,19. *Esek.* 36.31. *12Cor.* 7.11. *Isa.* 1.16,17.

C. 88. Creud iad na meadhoin on le amu-
igh, leis an bhfuil Criosd ag comhparughadh
rinne sobhair na faoirse?

F. Is iad na meadhoin sin, orduighe Chri-
osd, gu harid an Focal, Sacramuinteada
agus Urnuighe: Ata gu huilidhe air a
ndeanaibh eiseachdach ehum slainte, do na
daoinaibh taghte *m*.

m *Matth.* 28. 19, 20. *Gníomh* 2. 42, 46, 47.

C. 89. Cionnas ata an focal ar na dbeanaibh
eiseachdach ehum slainte?

F. Ata Spiorad DE ag deanamh leighthoi-
reachd a nfhocail, acht gu harid a shear-
monughadh; na mheadhon eiseachdach
ehum peacacha shagbhail ris, agus da niom-
podh, agus da ntogbhail suas ann naomh-
thachd, agus a ngeomhshurtachd trid crei-
deamh ehum slainte *n*.

n *Neb.* 8.8. *1 Cor.* 14. 24, 25. *Gníomh* 26.
18. *Salm* 19. 8. *Gníomh* 20. 32. *Romb.* 15.
4. *2 Tim.* 3. 15, 16, 17. *Romb.* 10. 13, gu
nuig 17. & 1. 16.

C. 90. Cionnas is coir and focal do leighadh
agus do eiseachd ehum gu mbiodh se eiseach-
dach ehum slanuighthe?

F. ehum

F. Chum gu deanta an focal eifeachdach chum slanuighthe, is feidhmoil duinne aire do thabhairt do le ullmhughadh o, le urnuighe p, agus le dithchioll q; a ghabhail chuguinn le creideamh agus gradh r, a chur an taisege ionar geroidheadhaibh s, agus a chur a ngniomh ionar mbeathuidh t.

o *Seanr.* 8. 34. p 1 *Phead.* 2. 1. q *Salm* 118. 18. r *Eabbr.* 4. 2. 2 *dTeff.* 2. 10. s *Salm* 119. 11. t *Luc* 8. 15. *Sheum.* 1. 25.

C. 91. *Cionnas ata na Sacramuinteada ar na ndeanamh na meadboin eifeachdach chum slanuighthe?*

F. Ataid na Sacramuinteada, ar na ndeanamh eifeachdach chum slainte, ni hãnn o bhrigh ar bith ata ionnta fein, no san ti do ni a mfritheoladh, achd trid bheannughadh Chrìosd amhair u, agus oibriughadh a Spioradsan, fandroing a ghabhas chuca iad le creideamh w:

u 1 *Phead.* 3. 21. *Maith.* 3. 11. 1 *Cor.* 3. 6, 7. w 1 *Cor.* 12. 13.

C. 92. *Creud is Sacramuint ann?*

F. An T sacramuint is ordughadh naomhtha, le Crìosd i, iona bhfuil Crìold, agus sochair chumhnanta na ngras, air an taisbeineadh, agus air an selughadh, agus air na ngcur ris na gereidmhachaibh le comharthaibh corpordha foshaicfin x.

x *Gein.* 17. 7, 10. *Exod.* Caib 12. 1 *Cor.* 11. 23, 26.

C. 93. *Cia iad Sacramuinteada an Tiomna Nuaidhe?*

F. Is iad Sacramuinteada an Tiomna Nuaidhe, Baisteadh y, agus Suipeir an Tighearna z. y *Maith.* 28. 19. z *Maith.* 26. 26, 27, 28.

C. 94. *Creud is Baisteadh ann?*

F. An Baisteadh is Sacramuint e, ann a bhfuil ionnlad le huisge, a nainm a Nathar, agus an Mhic, agus an Spioraid naoimh e, ag ciallughadh agus ag selughadh gu bhfuil sinne air ar fuighughadh ann a Ncriosdh, agus ionar luchd comhpart do shochairibh chumhnanta na ngras, agus ag selughadh fos ar mboid gur leis an Tighearna sinn b.

a Maith. 28. 19. b Ramb. 6. 4. Gal. 3. 27.

C. 95. *Cia da ngoir a Mbaisleadh do fhritheoladh?*

F. Nior choir an Baisteadh do fhritheoladh dein-neach ata an taobh amuigh do neagluis fhaicfionnigh, no gu naid mbeochaid a ngcreideamh ann a Ncriosd, agus a numhlachd dho e, acht is coir naoidheana na droinge, ata iona mbuill do neaglais fhaicfionnigh, do bhaifdeadhd.

e Gnionb. 8. 36, 37. & 2. 38. d Gnionb 2. 38, 39. Geim. 17. 10. le Col. 2. 11, 12. 1 Cor. 7. 14.

C. 96. *Creud i Suipeir an Tighearna?*

F. Suipeir an Tighearna is Sacramuint i ann a bhfuil has Chriosd ar na fhoillsiughadh, le ar an agus fion do thabhairt, agus do ghabhail do reir a orduighe fein, agus an drong a ghabhas chuca gu hiomchubhidh iad, ataid siad (ni ar mhodh feolmhar, achd) trid chreideamh ar a ndeanamh na nluchd comhpartach da chorp agus na fhuillan, le uile shocharaibh chum a naltrum agus a mfas a ngras e.

e 1 Cor. 11. 23, gu nuig 26. & 10. 16.

C. 97. *Creud is feidhmoil do ndruing sin a dheanamh, leis a mbaill Suipeir an Tighearna do ghabhail gu hiomchubhidh?*

F. Is feidhmoil dhoibh iad fein a cheasnug: Nadh iona neolas chum Aithne do dheanamh air chorp

chorp an Tighearna f, iona ngréideamh chum beatha a nanamah do tharruing as g, iona naithreachas b, na ngradh i, agus na nuadh-umhlachd k: deaglay ar dteachd doibh gu neamh-ionmchubhaidh gu nithfuid agus gu nollfuid breitheamhnas doibh fein l.

f 1 Cor. 11. 28, 29. g 2 Cor. 13. 5. h 1 Cor. 11. 31. i 1 Cor. 10. 16, 17. k 1 Cor. 5. 7, 8. l 1 Cor. 11. 28, 29.

C. 98. Creud is urnuighe ann?

F. Is i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoingthe do DHIA m, ag iarraidh neitheanna do reir a thoil n, a naimm. Chríofd o, ag admhail ar bpeacaidh p, agus ag tabhairt buidheachas do ar son a thiodhlaicaibh q.

m Salm 62. 8. n 1 Eoin 5. 14. o Eoin 16. 23. p Salm 32. 5, 6. Dan. 9. 4. q Phil. 4. 6.

C. 99. Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar feoladh ann urnuighe do dheanamh?

F. Ata focal de gu huilidhe gar feoladh a murnuigh do dheanamh, acht is i an riaghail shunnradhach a sheolas sinn, a nfhoirn urnuighe sin do theagaisg Críofd da dheifgioblaibh da ngoirthar, gu Ccoitehionda urnuighe an Tighearna s.

r 1 Eoin 5. 14. s Matb. 6. 9, gu muig 13. air choimeas re Luc. 11. 2, 3, 4.

C. 100. Creud ata Rombraite urnuighe an Tighearna ag teagasg dhuinne?

F. Ata Rombraite urnuighe an Tighearna [tiodhon, Ar Nathairne ata air neamh t] ag teagasg dhuinne, teachd a bhfogas do DHIA le gach uile urram naomhtha agus muinghin, mar chloinn-chum a Nathar, ata comasach agus ullamh

t Matb. 6. 9.

272 *Coataltchiosm Aithghearr.*

ullamh dar cuidiughadh *u*; agus gur coir guidhe dheanamh maille re daoine eile, agus air an son *w*.

u Romb. 8. 13. Luc 11. 13. w Gniomb 12. 5. Tim. 2. 1, 2.

C. 101. Creud ata sinn ag guidhe san cheud iarrtas?

F. San cheud iarrtas [iodhon, Gu ma, beannaighthe hainmfe *x*,] ata sinn ag guidhe gu ma toil le DIA sinne agus daoine eile do dheanamh comasach air e fein do ghlorughadh anns gach einni leis an bhfuil fe ga fhoillsiughadh fein dhuinne *y*, agus gu ma toil leis gach ni do fhuighughadh, agus ordughadh chum a ghloire fein *z*.

x Maith. 6. 9. y Salm 67. 2, 3. z Salm 83. gu hiomlan.

C. 102. Creud ata sinn ag guidhe san dara biarrtas?

F. San dara hiarrtas [iodhon, Gu dtigeadh do rioghachd *a*,] ata sinn ag guidhe DHE rioghachd a naibhirleoir do sgrios *b*, agus rioghachd na ngras do mheudughadh *c*, sinn fein, agus daoine eile do tharruing da thionnlaidh, agus do choimhead innte *d*, agus rioghachd na gloire do luathughadh *e*.

a Maith. 6. 10. b Salm 68. 1, 18. c Foills. 12. 10, 11. d 2 dTeff. 31. Romb. 10. 1. Eoin 17. 9, 20. e Foills. 22. 20.

C. 103. Creud ata sinn ag guidhe san treas iarrtas?

F. San treas iarrtas [iodhon, Deantar do thoil si ar dtalmhain mar do nithar air neamh *f*] atamuid ag guidhe DHE sinne do dheanamh comasach agus deonach le na ghras, cum eolas

f Maith. 6. 10.

las a ghabhail ar a thoil fein, do bheith freagrach agus umhail di anns gach einni g, amhuil mar ataid na haingil ar neamh *b*.

g Salm 67, gu hiomlan. Salm 119. 36. Maith. 26. 39. 2 Sam. 15. 25. Job 1. 21. hSalm 103. 20, 21.

C. 104. Creud ata sinn ag guidhe san cheathramh iarrtas?

*F. San cheathramh iarrtas [iodhon, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheamhail i] ata sinn ag iarraidh gu bhfuighmaoid do shaor-thoirbheartas DE, rann chuimseach do neithaibh maithe na beathasa, agus gu mealmoid a bheannughadh fein maille riu *k*.*

i Maith. 6. 11. k Sean. 30. 8, 9. Gein. 28. 20. 1 Tim. 4. 4, 5.

C. 105. Creud ata sinn ag guidhe san chuigeadh iarrtas?

*F. San chuigeadh iarrtas [iodhon, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhluidh mar mhaithmuid dar bhfeicheamhnaibh i] xamuid ag guidhe DHE maitheamhnas do thabhairt duinn gu saor ann ar nuile pheacaidhaibh air son Chríost *m*: agus is moid ar misneach so iarraidh, gu bhfuilmaoid air ar neartughadh tríd a ghraslan, ann maitheamhnas do thabhairt do dhaoine eile o ar gcroidhe *n*.*

l Maith. 6. 12. m Salm 51. 1, 2, 7, 9. Dan. 9. 17, 18, 19 n Luc 11. 4. Maith. 18. 35.

C. 106. Creud ata sinn ag guidhe san tseiseadh iarrtas?

*F. San tseiseadh iarrtas [iodhon, Agus na leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sinn o olc o] ata sinn ag guidhe DHE ar gcoimhead o bheith air ar mbnaidhreadh chum peacaidh *p*;*

no

o Maith. 6. 13. p Maith. 26. 41.

no ar gcongbhail suas, agus ar saoradh an tan do bhuaidhreach sinn q.

q 2 Cor. 12. 7, 8.

C. 107. Creud ata comhdhunadh urnaighe an Tighearna ga theagasg dhuinne?

F. Ata comhdhunadh urnaighe an Tighearna [iodhon, Oir is leatsa an rioghachd, agus an cumhachd, agus an ghloir, gu siorruidh, Amen.] Ag teagasg dhuinne ar misneach a nurnaighe do ghabhail o DHIA amhain s, agus ionar nurnaighe eisean do mholadh; le rioghachd, cumhachd, agus gloire do thabhairt do t: Agus mar fhiaghnuise air ar miann, agus ar dearbhbeachd a neisdeachd fhaghail, deirmid, Amen u.

r Maith. 6. 13. s Dan. 9. 4, 7, 8, 9, 16, gu nuig 19. t 1 Chron. 29. 10, gu nuig 19. u 1 Cor. 14. 16, gu nuig 22. Foills 22. 20, 21.

Na deich Aitheanta, Exodus 20.

DO labhair DIA na briathra so uile ag radh, Is mise an Tighearna do DHIA, an neach tug thusa amach as talamhna Hegbiphte, as tigh na daoirse.

I. Na biodh Dee ar bith eile agad am fhiaghnuise.

II. Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta, no en-fhioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no fa nuisge faoi thalmhuin, na geillsi dhoibh, agus na dean feirbhis doibh: Oir mise an Tighearna do DHIA, is DIA eadmhar me, seanas aingidhachd na naithreadh air an gceoinn, gu nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghinealuigh air an droing

droing fhuathuigheas me, agus a fhoilfigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhui-
gheas me, agus a choimheadas maitheanta.

III. Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoinas: Oir ge be bheiras a ainm an diomhaoinas, ni bu neamhchiontach a bhfiaghnúise an Tighearna é, no, ni am meas an Tighearna neamhchiontach é.

IV. Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha: A le laethibh dean hobair, agus huile shaothair; acht is e an seachdmhadh la, Saboide an Tighearna do DHIA, na dean enobair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigcrioch ata ntaobh astigh dot dhoirfíbh: Oir a se laethibh do rinn an Tighearna, neamh agus talamh, a nfhairge agus gach ni ata ionnta, agus do ghabh se comhnuidh an seachdmhachd la; uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se é.

V. Tabhair onoir do fathair agus dotmhathair, chum gu sinfidhe do laethe air a nfharrann, do bheir an Tighearna do DHIA dhuit.

VI. Na dean marbhadh.

VII. Na dean adhaltrannus.

VIII. Na dean goid.

IX. Na dean siaghnúisi bhreige a naghuidh do chomharfan.

X. Na smuain duit fein aros no teach do chomharfain, na smuain duit fein bean do chomharfain, no a oglach, no a bhanoglach, no a dhamb, no a asal, no einni eile bheanas do chomharfan.

Urnúigh an TIGHEARNA.

AR Nathairne ata air Neamh, go ma beannuighthe hainmsa, Gu dtigeadh do Rioghachd sa, Deantar do thoilsi air dtalmhuin mar ata air neamh, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheameuil, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhuil mhaithmuid dar bhfeicheamhnuibh, Agus na leig a mbuaidhreadh sinn acht saor sinn o olc: Oir is leat sa an rioghachd, agus an comhachd, agus an ghloir gu fíorruidh. *Amen.*

A C H R E D.

CRreidim a nDIA an Tathair uilechumhachdach, cruthuightheoir neamh agus talmhuin: Agus a nIosa Críost aon-Mhac san ar Tighearna, neach do ghabhadh leis an Spiorad naomh, do rugadh le *Muire* oighe, do fhuiluing pais faoi *Phontius Philait*, do chesadh, do fhuair bas, do adhlacadh, do chuaidh

** Dfuirigh se a nstaid na marbh, agus faoi chumbachd a bhais gu nuig an treas la.*

fios a nfrionn, do eirigh air an ** treas la* o na marbhaibh, do chuaidh suas air neamh do shuigh ar deaslainn DHE a narthar uilechumhachtaich; as sin do thiocfas do thabhairt breitheamhnais ar bheo-thaibh agus ar mharbhaibh:

Creidim san Spiorad naomh: Gu bhfuil Eaglais naomhtha gu huilidhe ann comhchomunn na naomh, maithreamhnas na mbpeacadh, eiseirigh na colla, agus a bheatha shuthain. *Amen.*

F I N I S.